Carlos Castaneda

Arta visatului

***The Art of Dreaming*, 1993**

NOTA AUTORULUI

În ultimii douăzeci de ani am scris o serie de cărţi despre ucenicia mea pe lângă un vrăjitor indian Yaqui din Mexic, don Juan Matus. Am explicat în cărţile respective că acesta m-a învăţat vrăjitoria, dar nu în sensul în care este aceasta înţeleasă în contextul vieţii noastre cotidiene — ca folosire a forţelor supranaturale asupra celorlalţi sau invocare a spiritelor prin farmece, descântece ori ritualuri pentru a produce efecte supranaturale. Pentru don Juan, vrăjitoria însemna acţiunea de concretizare a unor principii specifice teoretice şi practice privind natura şi rolul percepţiei în modelarea universului ce ne înconjoară.

Respectând sugestia lui don Juan, am evitat folosirea termenului de şamanism — o categorie ce ţine de antropologie — pentru a caracteriza ştiinţa lui. Am denumit-o tot timpul, aşa cum o denumea el însuşi: vrăjitorie. Totuşi, la o analiză mai atentă, mi-am dat seama că acest termen face să pară şi mai confuze fenomenele şi aşa enigmatice pe care mi le-a prezentat în învăţăturile sale.

În lucrările de antropologie, şamanismul este definit ca sistem de credinţe al unor popoare indigene din nordul Asiei — răspândit şi printre unele triburi băştinaşe indiene din America de Nord — care susţine că suntem înconjuraţi de o lume nevăzută de forţe spirituale ancestrale — bune şi rele — şi că aceste forţe pot fi invocate şi controlate prin acţiunile practicanţilor, care sunt intermediari între tărâmul naturalului şi cel al supranaturalului.

Don Juan era, într-adevăr, un intermediar între lumea obişnuită a vieţii cotidiene şi o lume nevăzută, pe care nu o numea supranaturală, ci a doua atenţie. Rolul său, ca profesor, era să-mi facă această structură accesibilă. Am descris în lucrarea mea anterioară metodele lui de predare în acest sens, ca şi artele vrăjitoreşti pe care m-a învăţat să le practic, cea mai importantă dintre ele numindu-se arta visatului.

Don Juan susţinea că lumea noastră, pe care o credem unică şi absolută, este doar o entitate dintr-un mănunchi de lumi succesive, aranjate ca foile unui bulb de ceapă. El afirma că, deşi suntem pregătiţi din punct de vedere energetic să percepem numai lumea noastră, avem totuşi capacitatea de a accede la celelalte lumi, care sunt la fel de reale, unice, absolute şi

atotcuprinzătoare ca şi lumea noastră.

Don Juan mi-a explicat că, pentru a putea percepe aceste lumi, nu numai că este necesar să dorim cu înfocare acest lucru, ci trebuie să avem şi suficientă energie pentru a le accede. Existenţa lor este permanentă şi independentă de conştiinţa noastră, spunea el, dar faptul că nu ne sunt accesibile este în totalitate consecinţa predeterminării noastre din punct de vedere energetic. Cu alte cuvinte, pur şi simplu, numai datorită acestei predeterminări, suntem constrinşi să credem că lumea vieţii noastre cotidiene este singura lume posibilă.

Don Juan spunea că din convingerea că această predeterminare energetică se poate corecta, vrăjitorii din timpuri străvechi creaseră un set de metode menite să recondiţioneze capacităţile noastre energetice de a percepe, numind acest set de metode — arta visatului.

Din perspectiva pe care mi-o oferă timpul scurs de atunci, îmi dau seama acum că cea mai adecvată definire a visatului făcută de don Juan a fost de a-l numi „poarta către nemărginire". În momentul respectiv, eu am replicat că metafora aceea nu avea pentru mine nici un sens.

— Atunci să renunţăm la metafore, a consimţit el. Să zicem că visatul este maniera practică în care vrăjitorii fac ca visele obişnuite să aibă utilizare.

— Dar cum pot fi utilizate visele obişnuite? am întrebat eu.

— Suntem mereu induşi în eroare de vorbe, a spus el. În ceea ce mă priveşte, profesorul meu a încercat să-mi definească visatul, spunându-mi că este modul în care vrăjitorii spun noapte bună lumii. Desigur că încerca să-şi ajusteze explicaţiile în funcţie de modul meu de a gândi. La fel procedez şi eu cu tine. Cu o altă ocazie, don Juan mi-a spus: Visatul poate fi doar trăit ca experienţă directă. Nu înseamnă numai să ai vise în somn. Nu înseamnă nici să visezi cu ochii deschişi, să-ţi doreşti sau să-ţi imaginezi ceva. Prin intermediul visatului putem percepe alte lumi, pe care desigur că le putem descrie, deşi nu putem descrie ceea ce ne face să le percepem. Dar putem simţi cum visatul deschide aceste lumi pentru noi. Visatul pare a fi o senzaţie — un proces ce se desfăşoară în corpul nostru, o stare conştientă în mintea noastră.

În cadrul învăţăturilor sale, don Juan mi-a explicat, pe larg, principiile, argumentarea logică şi utilizările practice ale artei visatului. Procesul de instruire se compune din două părţi: una vizând procedeele practice de visat, iar cealaltă, explicarea acestor procedee la nivelul abstractizărilor. Metoda sa didactică era o combinaţie între a-mi suscita curiozitatea intelectuală cu principiile abstracte ale visatului şi a mă îndruma să le găsesc rezolvarea în practică,.

Am scris deja despre toate acestea cât de amănunţit am putut. Am descris totodată mediul vrăjitoresc în care m-a plasat don

Juan pentru a mă învăţa arta lui. Interacţiunile mele din acest mediu m-

au interesat în mod special, pentru că s-au petrecut în exclusivitate în cea de a doua atenţie. Am interacţionaţ astfel cu cele zece femei şi cinci bărbaţi, care făceau parte din grupul de vrăjitori al lui don Juan şi cu cei patru tineri şi patru tinere, care erau ucenicii săi.

Don Juan i-a adunat pe toţi cei opt imediat după ce am venit în lumea lui. Mi-a precizat că aceştia formau un grup vrăjitoresc tradiţional — o replică a grupului său — şi că eu trebuia să-i conduc. Totuşi, după ce a lucrat cu mine, şi-a dat seama că eram altfel decât se aştepta. A explicat această deosebire în termenii unei configuraţii energetice, pe care o vedeau numai vrăjitorii: în loc să am patru compartimente de energie, aşa cum avea el însuşi, eu aveam numai trei. Această configuraţie, despre care el — în mod eronat — crezuse că este un defect ce poate fi corectat, mă făcea total necorespunzător pentru a interacţiona cu cei opt ucenici sau a-i conduce, astfel că a devenit absolut necesar ca don Juan să constituie alt grup de persoane, cu structuri energetice mai apropiate de a mea.

Am scris pe larg despre toate aceste întâmplări. Totuşi, n-am menţionat niciodată cel de al doilea grup de ucenici: don Juan nu mi-a permis să o fac. A argumentat că aceştia făceau parte din domeniul meu de activitate şi că înţelegerea pe care o aveam cu el era să scriu despre domeniul lui şi nu despre al meu.

Cel de al doilea grup de ucenici avea un număr extrem de redus de membri — numai trei persoane: o visătoare, Florida Grau; un stalker, Taisha Abelar; şi o femeie nagual, Carol Tiggs.

Interacţionam între noi numai în cea de a doua atenţie. În lumea de zi cu zi, nu aveam nici cea mai vagă idee unii despre alţii. Dar, în termenii relaţiei noastre cu don Juan, nu exista nimic vag; el a depus eforturi colosale să ne instruiască în mod egal pe toţi. Totuşi, către sfârşitul perioadei de instruire, când se apropia sorocul lui don Juan, presiunea psihologică exercitată de iminenta lui plecare a început să producă năruirea graniţelor rigide ale celei de a doua atenţii. Rezultatul a fost că interacţiunea noastră a început să se transfere în lumea cotidiană şi ne-am întâlnit, evident, pentru prima dată.

Nici unul dintre noi nu ştia, în mod conştient, nimic despre interacţiunea noastră profundă şi intensă din cea de a doua atenţie. Întrucât activam cu toţii în domeniul studiilor teoretice, am fost mai mult decât şocaţi să constatăm că ne mai întâlniserăm. Desigur, această problemă a fost şi continuă să fie pentru noi ceva cu neputinţă de admis la nivel intelectual, şi totuşi, ştim foarte bine că face parte integrantă din experienţa noastră personală. Prin urmare, am ajuns la alarmanta constatare că psihicul uman este infinit mai complex decât ne-au făcut să credem raţionamentele noastre practice sau ştiinţifice.

Cu o ocazie, i-am cerut lui don Juan, la unison, să clarifice impasul în care ne aflam. El ne-a spus că avea două alternative din punct de vedere al

explicării fenomenului. Una era să se ocupe de raţionalitatea noastră rănită, încercând să-i restabilească statutul prin a afirma că cea de a doua atenţie este o stare de conştiinţă la fel de nereală ca elefanţii zburători şi că tot ce credeam noi că am trăit în acea stare este, pur şi simplu, un produs al sugestiei hipnotice. Cealaltă alternativă era să explice cea de a doua atenţie în felul în care o înţeleg vrăjitorii visători, drept o configuraţie energetică a stării conştiente.

Totuşi, pe timpul efectuării exerciţiilor mele de visat, obstrucţionarea celei de a doua atenţii a rămas neschimbată. De fiecare dată când intram în visat, intram în cea de a doua atenţie, iar trezirea din visat nu însemna, în mod necesar, că ieşisem din cea de a doua atenţie. Ani de-a rândul mi-am putut aminti numai fragmente din experienţele trăite în visat. Cea mai mare parte a ceea ce făcusem îmi era, din punct de vedere energetic, inaccesibil. Mi-a trebuit cincisprezece ani de muncă neîntreruptă — din 1973 până în 1988 — pentru a stoca destulă energie şi a putea, astfel, să reorganizez totul în succesiune liniară în mintea mea. Atunci mi-am amintit secvenţe după secvenţe de întâmplări din visat şi am putut să completez cel puţin unele goluri evidente din amintirile mele. În felul acesta, am reuşit să refac continuitatea inerentă a lecţiilor lui don Juan în arta visatului, continuitate pe care o pierdusem datorită faptului că el mă făcuse să pendulez continuu între starea de conştiinţă a vieţii cotidiene şi starea de conştiinţă din cea de a doua atenţie. Lucrarea de faţă este rezultatul acestei reorganizări.

Toate acestea mă aduc la partea finală a expunerii mele, şi anume, la motivul pentru care am scris această carte. Aflându-mă în posesia majorităţii părţilor componente ale lecţiilor lui don Juan în arta visatului, aş dori să prezint într-o lucrare viitoare situaţia şi preocupările actuale ale celor patru învăţăcei ai săi de pe urmă: Florinda Grau, Taisha Abelar, Carol Tiggs şi cu mine. Dar, înainte de a descrie şi explica rezultatele îndrumărilor lui don Juan şi ale influenţei lui asupra noastră, trebuie să revăd, în lumina a ceea ce ştiu acum, părţile din lecţiile sale de visat la care n-am avut până acum acces.

Motivul hotărâtor pentru care am scris totuşi această carte mi-a fost furnizat de Carol Tiggs. Convingerea ei este că explicarea lumii pe care ne-a lăsat-o ca moştenire don Juan reprezintă expresia supremă a recunoştinţei noastre faţă de el şi a angajării noastre faţă de obiectivele sale.

1. VRĂJITORII DIN TIMPURI STRĂVECHI: INTRODUCERE

Don Juan a insistat în repetate rânduri asupra faptului că tot ceea ce mă învăţa el fusese conceptualizat şi clarificat de acei oameni pe care îi numea vrăjitorii din timpuri străvechi. A precizat, cu hotărâre, că este o mare deosebire între acei vrăjitori şi vrăjitorii din epoca actuală. Îi descria pe

vrăjitorii din timpuri străvechi ca pe oameni ce trăiseră în Mexic, probabil cu mii de ani înainte ca acesta să fie cucerit de spanioli, şi a căror realizare majoră fusese de a construi structurile vrăjitoriei, evidenţiind caracterul practic şi concret al acesteia. Îi înfăţişa ca pe nişte oameni extraordinari, dar lipsiţi de discernământ. În contrast, îi descria pe vrăjitorii din contemporaneitate ca pe oameni faimoşi pentru gândirea lor logică solidă şi capacitatea de a modifica — atunci când consideră necesar — modul de operare al vrăjitoriei.

Don Juan mi-a explicat că premisele vrăjitoreşti pertinente visatului fuseseră prevăzute şi create în mod firesc de vrăjitorii din timpuri străvechi. Întrucât aceste premise sunt esenţiale în explicarea şi înţelegerea visatului, este absolut necesar să scriu din nou despre ele, discutându-le. Cea mai mare parte a acestei cărţi este, prin urmare, o reintroducere şi dezvoltare a ceea ce am prezentat în lucrările mele precedente. În timpul uneia dintre discuţiile noastre don Juan a declarat că pentru a putea aprecia statutul visatului şi a celor care-l practică este necesar să fie înţeleasă strădania vrăjitorilor contemporani de a dirija vrăjitoria către abstract, îndepărtând-o de concret.

— Ce înţelegi prin concret, don Juan? am întrebat eu.

— Partea practică a vrăjitoriei, a spus el. Fixaţia obsesivă a minţii pe practici şi metode, influenţa nejustificată asupra oamenilor. Toate acestea aparţin domeniului vrăjitorilor din trecut.

— Şi ce înţelegi prin abstract?

— Acţiunea de căutare a libertăţii. A libertăţii de a percepe tot ceea ce este posibil din punct de vedere uman, eliberat de orice obsesii. Susţin că vrăjitorii contemporani sunt orientaţi către abstract pentru că ei sunt în căutarea libertăţii; nu îi interesează câtuşi de puţin câştigurile concrete. Ei nu au funcţii în societate, aşa cum aveau vrăjitorii din trecut. Astfel încât nu-i vei descoperi în posturi de vizionari oficiali sau vrăjitori ai curţii.

— Vrei să spui, don Juan, că trecutul nu are nici o valoare pentru vrăjitorii din zilele noastre?

— Ba cu siguranţă că are valoare. Ceea ce nu ne place însă este sentimentul lăsat de acel trecut. Personal detest întunecimea şi morbiditatea în gândire. Mie îmi place imensitatea gândirii. Oricum, indiferent de ceea ce îmi place sau îmi displace mie, trebuie să recunosc meritele vrăjitorilor din timpuri străvechi, pentru că au fost cei dintâi care au descoperit şi au aplicat tot ceea ce cunoaştem şi aplicăm în ziua de azi.

Don Juan mi-a explicat că cea mai mare descoperire a vrăjitorilor din trecut a fost perceperea esenţei energetice a lucrurilor. Cunoaşterea acestui adevăr avea o importanţă atât de mare, încât a devenit premisa fundamentală a vrăjitoriei. În prezent, după o viaţă de disciplină şi instruire, vrăjitorii dobândesc cu adevărat capacitatea de a percepe esenţa lucrurilor, capacitate pe care o denumesc clarviziune.

— Ce ar însemna pentru mine să pot percepe esenţa energetică a

lucrurilor? l-am întrebat o dată pe don Juan.

— Ar însemna că poţi percepe energia în mod direct, a răspuns el. Prin înlăturarea laturii sociale a percepţiei, vei percepe esenţa tuturor lucrurilor. Tot ceea ce percepem este energie, dar, deoarece nu o putem percepe direct, prelucrăm percepţia pentru a o adapta unui tipar. Acest tipar este latura socială a percepţiei, pe care trebuie să o înlături.

— De ce trebuie să o înlătur?

— Pentru că aceasta reduce în mod deliberat sfera a ceea ce poate fi perceput şi ne face să credem că tiparul în care ne adaptăm percepţia este tot ceea ce există. Sunt convins că, pentru ca omul să poată supravieţui acum, percepţia sa trebuie să se schimbe din punct de vedere al fundamentării sociale.

— Ce este această fundamentare socială a percepţiei, don Juan?

— Certitudinea fizică cum că lumea este alcătuită din obiecte concrete. Numesc aceasta fundamentare socială pentru că toţi depun eforturi serioase şi intense pentru a ne direcţiona către a percepe lumea în acest mod.

— Dar atunci cum ar trebui să percepem lumea?

— Totul este energie. Întregul univers este energie. Fundamentarea socială a percepţiei noastre trebuie să fie certitudinea fizică cum că tot ceea ce există este energie. Este necesar să se depună eforturi mari ca să fim îndrumaţi cum să percepem energia ca energie. Atunci am avea ambele alternative la îndemână.

— Este posibil ca oamenii să fie instruiţi în acest mod? am întrebat eu.

Don Juan a răspuns că este posibil şi că tocmai acest lucru era ceea ce făcea el cu mine şi cu ceilalţi învăţăcei ai săi. Ne învăţa un nou mod de a percepe, făcându-ne mai întâi să realizăm că ne prelucrăm percepţia pentru a o adapta unui tipar, îndrumându-ne apoi cu asiduitate să percepem energia în mod direct. M-a asigurat că această metodă este foarte asemănătoare celei folosite pentru a ne deprinde să percepem lumea activităţilor cotidiene.

Concepţia lui don Juan era că dependenţa noastră faţă de actul prelucrării percepţiei pentru adaptare la un tipar social dispare atunci când ne dăm seama că am acceptat tiparul ca moştenire de la strămoşii noştri, fără să ne ostenim să-l examinăm.

— Perceperea unei lumi de obiecte materiale cu valoare pozitivă sau negativă trebuie să fi fost absolut necesară pentru supravieţuirea strămoşilor noştri, a spus don Juan. După ce secole de-a rândul am perceput lumea în acest fel, în mod obligator vom crede că lumea este alcătuită din obiecte.

— Nu pot să concep lumea în vreun alt mod, don Juan, m-am plâns eu. Este fără nici un dubiu o lume a obiectelor. Tot ce trebuie să facem pentru a demonstra acest lucru este să ne lovim de ele.

— Desigur că este o lume a obiectelor. Nu contrazicem acest fapt.

— Atunci, ce vrei să spui?

— Vreau să spun că, în primul rând, este o lume a energiei şi abia în al

doilea rând o lume a obiectelor. Dacă nu pornim de la premisa că este o lume a energiei, nu vom fi niciodată capabili să percepem energia direct. Vom fi în permanenţă blocaţi de certitudinea fizică a exact ceea ce am evidenţiat adineauri: materialitatea obiectelor.

Argumentarea lui don Juan mi se părea extrem de deconcertantă. La timpul respectiv mintea mea refuza, pur şi simplu, să ia în considerare o altă modalitate de a înţelege lumea în afară celei care-mi era familiară. Afirmaţiile lui şi ideile pe care se străduia să le impună erau pentru mine sugestii neobişnuite, pe care nu puteam nici să le accept, dar nici să le resping.

— Modul nostru de a percepe lumea este cel al unui animal de pradă, mi-a spus el într-o zi. O manieră foarte eficientă de evaluare şi clasificare a hranei şi a pericolelor. Dar nu este unicul mod în care putem percepe lumea. Mai există unul, cel cu care încerc să te familiarizez: actul de a percepe esenţa tuturor lucrurilor — energia — în chip direct. Perceperea esenţei tuturor lucrurilor ne va face capabili să înţelegem, să clasificăm şi să ne înfăţişăm lumea în termeni absolut noi, mai interesanţi şi mai complecşi.

Aceasta era teza lui don Juan. Iar termenii mai complecşi la care se referea erau cei învăţaţi de la predecesorii săi, termeni ce corespund adevărurilor vrăjitoriei, ce nu au nici o fundamentare raţională şi nici o legătură cu realităţile cotidiene, dar care sunt adevăruri de necontestat pentru acei vrăjitori care percep energia direct şi pot *vedea* esenţa tuturor lucrurilor.

Pentru astfel de vrăjitori cea mai semnificativă acţiune vrăjitorească este de a *vedea* esenţa universului. În opinia lui don Juan, vrăjitorii din timpuri străvechi — primii care au *văzut* esenţa universului — au fost cei care au descris-o cel mai bine. Ei au afirmat că esenţa universului seamănă cu nişte fire incandescente întinse în infinit în toate direcţiile posibile, filamente luminoase cu conştiinţă de sine de un nivel ce este imposibil de înţeles pentru mintea omenească.

De la *vizualizarea* esenţei universului vrăjitorii din timpuri străvechi au trecut la *vizualizarea* esenţei energetice a fiinţelor umane. Don Juan spunea că ei au descris fiinţele umane ca pe nişte forme luminoase, similare unor ouă uriaşe, şi le-au mumit ouă luminoase.

— Atunci când vrăjitorii *vizualizează* o fiinţă umană, spunea don Juan, ceea ce *văd* este o formă luminoasă uriaşă care pluteşte, producând — în mişcarea sa — o brazdă adâncă în energia pământului, ca şi când forma luminoasă ar târî după sine o rădăcină.

Don Juan avea senzaţia că forma noastră energetică se tot schimbă de-a lungul timpului. El spunea că toţi vizionarii pe care-i cunoştea — inclusiv el însuşi — *vedeau* fiinţele umane în forme mai degrabă de mingi sau chiar de pietre funerare, decât de ouă. Dar, din când în când — din motive necunoscute lor — vrăjitorii pot *vedea* o persoană a cărei energie este de

forma unui ou. Don Juan era de părere că oamenii contemporani cu energie în formă de ou sunt mult mai asemănători cu oamenii din timpuri străvechi.

Pe parcursul prelegerilor sale, don Juan a discutat şi explicat în repetate rânduri ceea ce considera el că este descoperirea decisivă a vrăjitorilor din timpuri străvechi. O numea particularitatea crucială a fiinţelor umane ca mingi luminoase: o zonă rotundă de strălucire intensă, de mărimea unei mingi de tenis, aflată permanent în interiorul mingii luminoase, la acelaşi nivel cu suprafaţa acesteia, la o distanţă de aproximativ şaizeci de centimetri în spatele muchiei omoplatului drept al persoanei respective.

Deoarece mi-a fost greu să-mi imaginez toate acestea de prima dată, don Juan mi-a făcut o descriere mai exactă. El mi-a explicat că mingea luminoasă este mult mai mare decât corpul omului, că zona de strălucire intensă face parte din această minge de energie, fiind plasată într-un loc ce se află la înălţimea omoplaţilor, la un braţ distanţă de spatele persoanei. El spunea că — după ce au *văzut* ce face această zonă — vrăjitorii din vechime au denumit-o punctul de asamblare.

— Ce face punctul de asamblare? am întrebat eu.

— Ne face apţi de a percepe, a răspuns el. Vrăjitorii din vechime au *văzut* că în fiinţele umane percepţia se asamblează acolo, în acel punct. *Văzând* că toţi oamenii vii posedă un asemenea punct de strălucire, vrăjitorii au conchis că percepţia în general are loc în acel punct într-o manieră adecvată, după caz.

— Ce au *văzut* vrăjitorii din vechime care să îi facă să tragă concluzia că percepţia are loc în punctul de asamblare? am întrebat.

Don Juan a răspuns că, mai întâi, au *văzut* că numai un număr redus dintre milioanele de filamente luminoase de energie ale universului ce străbat întregul corp al mingii luminoase trece direct prin punctul de asamblare, ceea ce era şi de aşteptat datorită faptului că acesta este mic în comparaţie cu întregul.

Apoi au *văzut* încă o zonă de luminozitate, de formă sferică, puţin mai mare decât punctul de asamblare, care se află întotdeauna în jurul acestuia şi intensifică la maximum luminozitatea filamentelor ce trec direct prin ea.

Şi în cele din urmă au văzut două lucruri. Primul — că punctele de asamblare ale fiinţelor umane se pot mişca din locul în care sunt plasate de obicei. Al doilea — că, atunci când punctul de asamblare se află în poziţia sa obişnuită, percepţia şi starea conştientă a individului observat par să fie normale, judecând după comportamentul său normal.

Dar, atunci când punctele de asamblare şi sferele de luminozitate care le înconjoară se află într-o poziţie diferită de cea obişnuită, comportamentul ciudat al indivizilor pare să indice o stare conştientă diferită şi faptul că ei percep într-un mod diferit.

Concluzia pe care au tras-o vrăjitorii din vechime din toate acestea a fost că, cu cât este mai mare deplasarea punctului de asamblare de poziţia sa

obişnuită, cu atât este mai neobişnuit comportamentul, şi, evident, modificarea stării conştiente şi a percepţiei ce se manifestă în consecinţă.

— Te rog să observi că, atunci când vorbesc despre *văzut*, mă exprim întotdeauna cu „creând impresia că" sau „părând că", m-a prevenit don Juan. Tot ceea ce *vede* cineva este atât de unic, încât nu există manieră de a vorbi despre această experienţă decât prin compararea cu ceva ce ne este cunoscut.

Spunea că cel mai adecvat exemplu care ilustrează această dificultate este modul în care vrăjitorii vorbesc despre punctul de asamblare şi luminozitatea care îl înconjoară. Le caracterizează cu termenul de strălucire, dar nu poate fi vorba cu adevărat de strălucire deoarece vizionarii n u *văd* aceste lucruri cu ochii. Trebuie totuşi să evidenţieze diferenţa şi atunci spun că punctul de asamblare este o zonă de lumină strălucitoare şi că în jurul lui este un halo, o luminozitate. Don Juan a subliniat că suntem atât de dependenţi de simţul văzului, atât de guvernaţi de percepţia noastră de animal de pradă, încât tot ceea ce *vedem* trebuie redat în termenii a ceea ce vede în mod normal ochiul animalului de pradă.

După ce au *văzut* ceea ce păreau să facă punctul de asamblare şi luminozitatea care îl înconjura, vrăjitorii din vechime — a spus don Juan — au formulat o explicaţie. Au avansat ideea că la fiinţele umane punctul de asamblare — prin focalizarea sferei sale luminoase asupra filamentelor de energie ale universului ce trec direct prin el — asamblează automat, fără nici un fel de premeditare, respectivele filamente într-o percepţie ferm definită asupra lumii.

— Cum sunt filamentele, despre care vorbeşti, asamblate într-o percepţie fermă despre lume? am întrebat eu.

— Nimeni nu poate şti acest lucru, a răspuns el cu emfază. Vrăjitorii *văd* mişcarea energiei, dar faptul că *văd* această mişcare nu le poate explica cum şi de ce se mişcă energia.

Don Juan susţinea că, *văzând* că milioane de filamente de energie conştientă trec prin punctul de asamblare, vrăjitorii din vechime au emis ipoteza că — în trecere — acestea se adună la un loc, unite de luminozitatea care înconjoară punctul. După ce au *văzut* că luminozitatea este extrem de slabă la oamenii în stare de inconştienţă sau pe moarte şi că este total absentă la cadavre, vrăjitorii au fost convinşi că această luminozitate este starea conştientă.

— Dar punctul de asamblare? Este şi el absent în cazul cadavrelor? am întrebat.

Don Juan a răspuns că nu există nici o urmă a punctului de asamblare la o fiinţă decedată întrucât punctul de asamblare şi luminozitatea care îl înconjoară sunt semne ale prezenţei vieţii şi ale stării conştiente. Concluzia inevitabilă a vrăjitorilor din timpuri străvechi a fost că starea conştientă şi percepţia sunt corelate şi se află în strânsă dependenţă faţă de punctul de

asamblare şi luminozitatea care-l înconjoară.

— Este posibil ca vrăjitorii să se fi înşelat în privinţa a ceea ce au *văzuți* am întrebat.

— Nu pot să-ţi explic de ce, dar nu există posibilitatea ca vrăjitorii să se înşele asupra a ceea ce *văd,* a spus don Juan pe un ton ce nu admitea discuţie. Concluziile la care au ajuns pe baza celor *văzute* pot fi greşite, dar asta numai din cauză că erau oameni simpli, fără cultură. Pentru a preveni un astfel de dezastru, vrăjitorii trebuie să-şi cultive facultăţile intelectuale prin toate mijloacele ce le stau la îndemână.

Apoi şi-a îmblânzit tonul şi a remarcat că ar fi infinit mai sigur pentru vrăjitori să rămână numai la nivelul descrierii a ceea ce *văd,* dar că tentaţia de a trage concluzii şi de a explica — fie numai pentru ei înşişi — este prea mare ca să poată rezista.

O altă configuraţie a energiei pe care vrăjitorii din vechime au putut să o *vadă* şi să o studieze este efectul deplasării punctului de asamblare. Don Juan spunea că, atunci când punctul de asamblare se mută în altă poziţie, în punctul respectiv se formează o nouă aglomerare de milioane de filamente luminoase de energie. Vrăjitorii din vechime au *văzut* acest lucru şi au conchis că — întrucât luminozitatea stării conştiente este totdeauna prezentă acolo unde se află punctul de asamblare — percepţia este în mod automat asamblată în acel loc. Însă, din cauza poziţiei diferite a punctului de asamblare, lumea reprezentată nu poate fi lumea vieţii noastre cotidiene.

Don Juan mi-a explicat că vrăjitorii din vechime au putut distinge două tipuri de deplasare a punctului de asamblare. Unul era deplasarea în orice poziţie pe suprafaţa sau în interiorul mingii luminoase, pe care au numit-o *translație.* Celălalt tip era o deplasare într-o poziţie aflată în afara mingii luminoase pe care au denumit-o *transfer.* Au descoperit că diferenţa dintre translaţie şi transfer constă în natura percepţiei pe care o permite fiecare.

Întrucât translaţiile punctului de asamblare sunt deplasări în interiorul mingii luminoase, lumile generate de ele — indiferent cât de stranii, incredibile sau splendide ar fi — sunt totuşi lumi ce ţin de domeniul umanului. Acesta este format de filamentele de energie care trec prin întreaga minge luminoasă. Prin contrast, transferul punctului de asamblare — reprezentând o deplasare în afara mingii luminoase — antrenează filamente de energie de dincolo de domeniul umanului. Perceperea unor asemenea filamente generează lumi ce sânţ mai presus de nivelul nostru de înţelegere, lumi de neconcepuţ, fără nici o urmă de antecedente umane în ele.

În modul meu de a judeca, de pe atunci, problema validării afirmaţiilor avea un rol esenţial.

— Iartă-mă, don Juan, i-am spus eu într-una din împrejurări, dar

chestiunea aceasta a punctului de asamblare este o idee atât de forţată, atât de greu de admis, încât nu ştiu cum s-o abordez şi ce opinie să-mi formez.

— Nu trebuie să faci decât un singur lucru, a replicat el. Să *vezi* punctul de asamblare! Nu este aşa de dificil să-l *vezi*. Dificil este să străpungi zidul pe care îl avem cu toţii în minţile noastre şi care ne ţine în loc. Pentru a-l sparge nu avem nevoie decât de energie. O dată ce avem energie, *văzutul* se întâmplă de la sine. Secretul constă în a abandona fortăreaţa de automulţumire şi falsă securitate în care ne complăcem.

— Pentru mine este evident, don Juan, că este nevoie de multe cunoştinţe pentru a putea *vedea*. Nu este doar o chestiune de a avea energie.

— Ba este doar o chestiune de a avea energie, crede-mă. Partea cea mai grea este să te convingi pe tine însuţi că acest lucru poate fi făcut. Şi pentru asta trebuie să ai încredere în nagual. Splendoarea vrăjitoriei rezidă în faptul că fiecare vrăjitor trebuie să probeze totul prin proprie experienţă. Îţi vorbesc despre principiile vrăjitoriei nu în speranţa că le vei memora, ci în speranţa că le vei practica.

Don Juan avea, fără îndoială, dreptate în ceea ce priveşte necesitatea încrederii. În stadiile de început ale uceniciei mele de treisprezece ani pe lângă el, cea mai dificilă problemă a fost să realizez asocierea mea cu lumea şi persoana sa. Această asociere însemna că trebuie să învăţ să am încredere absolută în el, acceptându-l fără rezerve ca nagual.

Rolul esenţial al lui don Juan în lumea vrăjitorilor era sintetizat în titlul acordat de egalii săi; era numit *nagual*. Mi s-a explicat că acest concept defineşte orice persoană — bărbat sau femeie — care posedă un anumit gen de configuraţie a energiei ce unui vizionar i se prezintă ca o dublă minge luminoasă. Vizionarii cred că, atunci când una dintre aceste persoane intră în lumea vrăjitorilor, această suprasarcină de energie se transformă în extraputere şi capacitatea de a conduce. Astfel, nagualul este în mod firesc îndrumătorul şi conducătorul unui grup de vrăjitori.

La început, mi s-a părut deranjant — dacă nu chiar detestabil — să nutresc o asemenea încredere în don Juan. Atunci când am discutat însă acest aspect cu el, m-a asigurat că şi lui îi fusese la fel de greu să aibă încredere în profesorul său în asemenea măsură.

— I-am spus profesorului meu acelaşi lucru pe care mi-l spui tu mie acum, a afirmat don Juan. Iar el mi-a răspuns că, fără să ai încredere în nagual, nu există posibilitatea de uşurare şi destindere, deci nu există posibilitatea de a curăţa resturile dăunătoare din viaţa noastră pentru a ne putea elibera.

Don Juan continua să susţină câtă dreptate avusese profesorul său, iar eu continuam să-mi susţin totalul dezacord faţă de idee. I-am spus că faptul că fusese crescut într-un mediu de o religiozitate sufocantă a avut efecte devastatoare asupra mea şi că preceptele profesorului său, ca şi propria lui acceptare deplină a acestora, îmi aminteau de dogma obedienţei, pe care

fusesem obligat să o învăţ în copilărie şi pe care o detestam.

— Când vorbeşti despre nagual pare că exprimi un fel de precept religios, am spus eu.

— Poţi să crezi ce vrei, a răspuns don Juan cu îndârjire. Faptul rămâne ca atare, nu se poate face nimic fără nagual. O ştiu şi o afirm răspicat. La fel au făcut toţi nagualii dinaintea mea. Dar nu au făcut aceste afirmaţii pentru a-şi susţine importanţa şi nici eu nu fac acest lucru. Afirmaţia că nu există cale fără nagual se referă absolut numai la faptul că omul respectiv — nagualul — este nagual pentru că poate să reflecte abstractul, spiritul, mai bine decât alţi oameni. Dar asta-i tot. Legătura noastră este cu spiritul însuşi şi doar întâmplător cu omul care ne aduce mesajul său.

Am învăţat într-adevăr să am încredere absolută în don Juan, ca nagual, şi aceasta — aşa cum spusese el — mi-a adus un imens sentiment de uşurare şi destindere, o mai mare capacitate de a accepta ceea ce se străduia el să mă înveţe.

În prelegerile sale don Juan punea mare accent pe explicarea şi discutarea punctului de asamblare. L-am întrebat o dată dacă punctul de asamblare avea vreo legătură cu corpul fizic.

— Nu are nici o legătură cu ceea ce percepem în mod normal drept corpul nostru, a spus el. Este parte a oului luminos, care este eul nostru energetic.

— Cum este deplasat? am întrebat.

— Prin curenţii de energie. Şocuri de energie ce se produc în afara sau înăuntrul formei noastre energetice. De obicei, sunt curenţi imprevizibili, a căror apariţie este întâmplătoare, dar — în cazul vrăjitorilor — sunt cât se poate de previzibili şi se supun voinţei vrăjitorului.

— Dumneata însuţi poţi simţi aceşti curenţi?

— Orice vrăjitor îi simte. De fapt, orice fiinţă umană îi simte, dar oamenii obişnuiţi sunt prea preocupaţi de interesele lor personale ca să dea vreo atenţie simţăminţelor de genul acesta.

— Cum se simt aceşti curenţi?

— Ca un uşor disconfort, o senzaţie vagă de tristeţe, urmată imediat de una de euforie. Deoarece nici tristeţea şi nici euforia nu au o cauză explicabilă, nu le considerăm niciodată ca veritabile atacuri ale necunoscutului asupra noastră, ci drept stări sufleteşti inexplicabile şi nemotivate.

— Ce se întâmplă când punctul de asamblare se deplasează în afara formei noastre energetice? Pluteşte, pur şi simplu, în exterior? Sau este ataşat de mingea luminoasă?

— Punctul împinge contururile formei energetice în afară, fără să rupă însă marginile sale de delimitare energetică.

Don Juan mi-a explicat că rezultatul final al deplasării punctului de asamblare este modificarea totală a formei energetice a fiinţei umane. În loc să fie ca o minge sau ca un ou, forma devine ceva ce seamănă cu o pipă.

Muştiucul pipei este punctul de asamblare, iar bolul pipei este ceea ce rămâne din mingea luminoasă. Dacă punctul de asamblare continuă să se deplaseze, vine un moment când mingea luminoasă devine o subţire linie de energie.

Don Juan a precizat în continuare că vrăjitorii din vechime au fost singurii care au reuşit să realizeze această transformare extraordinară a formei energetice. Iar eu l-am întrebat dacă, în noua lor formă energetică, respectivii vrăjitori mai erau totuşi oameni.

— Desigur că erau încă oameni, a răspuns el. Dar cred că ceea ce vrei cu adevărat să ştii este dacă erau oameni cu raţiune logică, persoane pe care să le poţi bizui. Ei bine, nu prea.

— Prin ce erau ei diferiţi?

— Prin preocupări. Grijile şi strădaniile omeneşti nu aveau nici o semnificaţie pentru ei. Totodată, înfăţişarea lor era cu totul schimbată.

— Vrei să spui că nu aveau înfăţişare de oameni?

— Este foarte greu să spui ce era schimbat la acei vrăjitori. Desigur că aveau înfăţişare de oameni. Ce altă înfăţişare puteau să aibă? Dar nu erau tocmai cum te-ai fi aşteptat să fie. Şi totuşi, dacă m-ai forţa să-ţi spun în ce fel erau deosebiţi, n-aş reuşi, aşa cum un câine care se învârte după coada sa nu reuşeşte să o prindă.

— Ai cunoscut vreodată pe vreunul dintre ei, don Juan?

— Da, am cunoscut unul.

— Cum arăta?

— În ceea ce priveşte înfăţişarea sa, arăta ca o persoană obişnuită. Ceea ce era neobişnuit era comportamentul său.

— În ce fel era neobişnuit?

— Tot ce pot să-ţi spun este că comportamentul acelui vrăjitor era ceva ce depăşeşte orice închipuire. Dar ar fi greşit să reducem totul la aspectul comportamentului. Este într-adevăr ceva ce trebuie văzut pentru a putea fi apreciat.

— Erau toţi acei vrăjitori despre care vorbim ca cel pe care l-ai cunoscut?

— Cu siguranţă, nu. Nu pot şti cum erau ceilalţi decât prin intermediul povestirilor vrăjitorilor ce s-au transmis din generaţie în generaţie. Iar aceste povestiri îi descriu ca fiind foarte ciudaţi.

— Vrei să spui monstruoşi?

— Nicidecum. Se spune că erau foarte plăcuţi, dar extrem de înspăimântători. Erau mai degrabă ca nişte creaturi necunoscute. Ceea ce face ca omenirea să fie omogenă este faptul că toţi suntem nişte mingi luminoase. Iar vrăjitorii aceia nu mai erau mingi de energie, ci linii de energie care încercau să se curbeze în cercuri, ceea ce nu prea le reuşea.

— Ce s-a întâmplat în cele din urmă cu ei, don Juan? Au murit?

— Povestirile vrăjitorilor susţin că, datorită faptului că au reuşit să-şi alungească forma, acei vrăjitori au reuşit totodată să-şi prelungească durata

stării lor conştiente. Astfel încât sunt vii şi conştienţi până în ziua de azi. Există relatări despre reapariţia lor periodică pe pământ.

— Ce crezi personal despre toate astea, don Juan?

— Este mult prea straniu pentru mine. Ceea ce-mi doresc eu este libertate. Libertatea de a-mi menţine starea conştientă, dispărând totuşi în imensitate. După părerea mea personală, acei vrăjitori din vechime au fost nişte oameni excentrici, obsedaţi de o idee şi capricioşi, care au fost prinşi în urzeala propriilor maşinaţiuni. Dar nu te lăsa influenţat de sentimentele mele. Realizarea vrăjitorilor din vechime este un lucru fără egal. Fie şi numai pentru faptul că ne-au demonstrat că potenţialul omului nu este deloc de neglijat.

O altă temă a explicaţiilor lui don Juan era necesitatea absolută de uniformitate şi coeziune energetică în scopul realizării percepţiei. Punctul lui de vedere era că noi, oamenii, percepem lumea pe care o cunoaştem în termenii în care o facem numai pentru că avem uniformitate şi coeziune energetică. Spunea că ajungem în mod automat să îndeplinim aceste două condiţii energetice în cursul perioadei de creştere şi educaţie şi că aceste calităţi sunt atât de acceptate ca ceva de la sine înţeles, încât nu ne dăm seama de importanţa lor vitală până nu ne confruntăm cu posibilitatea de a percepe alte lumi decât lumea pe care o cunoaştem. Abia în astfel de momente devine evident faptul că avem nevoie de o nouă uniformitate şi coeziune energetică adecvate pentru a putea percepe coerent şi complet.

L-am întrebat ce erau acelea uniformitate şi coeziune şi mi-a răspuns că forma energetică a omului are uniformitate în sensul că orice fiinţă umană de pe pământ are forma unei mingi sau a unui ou. Iar faptul că energia omului este strânsă laolaltă în formă de minge sau ou arată că aceasta are coeziune. Spunea că un exemplu de unitate şi coeziune nouă era forma energetică a vrăjitorilor din vechime, atunci când a devenit o simplă linie: fiecare dintre ei a devenit în mod uniform o linie şi a rămas în mod coeziv o linie. Uniformitatea şi coeziunea la nivel de linie le-a permis acelor vrăjitori să perceapă o lume nouă şi omogenă.

— Cum se obţin uniformitatea şi coeziunea? am întrebat.

— Factorul cheie este poziţia punctului de asamblare sau, mai degrabă, fixarea punctului de asamblare, a spus el.

La momentul respectiv nu a vrut să intre în amănunte, aşa că l-am întrebat dacă acei vrăjitori din vechime ar fi putut să revină la forma de ou. Mi-a răspuns că, la un anumit punct ar fi putut, dar că nu au făcut-o. Iar după aceea s-a instalat coeziunea de tipul liniei şi a făcut imposibilă revenirea la forma iniţială. Era de părere că ceea ce a instalat definitiv coeziunea de tipul liniei, împiedicându-i să se întoarcă la forma iniţială, era o chestiune de opţiune şi aviditate. Posibilităţile acelor vrăjitori în domeniul

a ceea ce puteau percepe şi face ca linii de energie erau cu mult mai mari decât posibilităţile de a acţiona şi percepe ale oricărui om obişnuit sau vrăjitor obişnuit.

Mi-a explicat că domeniul umanului, atunci când cineva este o minge de energie, reprezintă filamentele de energie care trec prin spaţiul aflat în interiorul graniţelor mingiei. În mod normal, nu percepem tot domeniul umanului, ci probabil numai o miime din el. Opinia lui era că, având în vedere acest lucru, devine cu atât mai evidentă măreţia a ceea ce au făcut vrăjitorii din vechime: ei s-au extins într-o linie având o lungime de o mie de ori mai mare decât diametrul unui ou energetic şi au perceput toate filamentele energetice care treceau prin acea linie.

La insistenţele lui, am făcut eforturi gigantice să înţeleg noul tipar de configuraţie energetică pe care mi-l prezenta. În cele din urmă, după multe reluări, am reuşit să-mi precizez ideea filamentelor de energie în interiorul şi în exteriorul mingii luminoase. Dar dacă îmi închipuiam o mulţime de mingi luminoase, tiparul se destrăma. Într-o mulţime de mingi luminoase, raţionam eu, filamentele de energie aflate în exteriorul uneia vor fi, prin forţa lucrurilor, în interiorul celei adiacente. Astfel că, într-o mulţime, nu pot exista filamente de energie în afara mingilor luminoase.

— Pentru a putea înţelege toate acestea nu trebuie să te foloseşti de raţiune, a spus don Juan, după ce a ascultat cu atenţie toate argumentele mele. Nu am cum să explic ce au în vedere vrăjitorii prin filamentele aflate în interiorul şi în afara formei umane. Atunci când vizionarii *văd* forma energetică umană, ei *văd* o singură minge de energie. Dacă lângă aceasta se află o altă minge luminoasă, cea de a doua este şi ea *văzută* ca o singură minge energetică. Ideea unei mulţimi de mingi luminoase provine din cunoştinţele tale referitoare la mulţimile de oameni. În universul energiei, însă, sunt numai entităţi individuale separate, înconjurate de infinitate. Trebuie să *vezi* asta tu însuţi.

I-am replicat atunci lui don Juan că era lipsit de sens să-mi spună să *văd* eu însumi când ştia că nu pot face acest lucru. Iar el mi-a propus să împrumut energia sa şi să mă folosesc de ea pentru a *vedea*.

— Cum pot să fac asta? Să împrumut energia dumitale?

— Foarte simplu. Pot face ca punctul tău de asamblare să se transleze într-o altă poziţie, mai propice pentru a percepe energia în mod direct.

Din câte îmi amintesc, aceea a fost prima dată când s-a referit deliberat la ceea ce făcuse tot timpul: să mă determine să intru într-o stare conştientă incoprehensibilă, care contrazicea ideea mea despre lume şi despre mine însumi, o stare pe care o numea a doua atenţie. Aşa că, pentru a face ca punctul meu de asamblare să se transleze într-o poziţie mai adecvată pentru a percepe energia direct, don Juan mi-a tras o palmă în spate, între omoplaţi, cu o asemenea forţă, încât mi s-a tăiat respiraţia. Am crezut că am leşinat sau că lovitura m-a adormit. Brusc, vedeam sau visam că văd ceva ce

literalmente depăşea orice posibilitate de descriere. Fire strălucitoare de lumină veneau de pretutindeni, îndreptându-se în toate direcţiile, fire de lumină ce nu semănau cu nimic din ceea ce cunoştea mintea mea. Când mi-am recăpătat respiraţia sau când m-am trezit, don Juan m-a întrebat plin de speranţă:

— Ei, ce ai *văzut?*

Când i-am răspuns cu sinceritate, „Lovitura dumitale m-a făcut să văd stele", a râs cu hohote.

A afirmat că nu eram încă pregătit pentru a înţelege percepţiile neobişnuite pe care le-am avut.

— Am produs o translaţie a punctului tău de asamblare, a spus el în continuare, şi pentru o clipă ai visat filamentele universului. Dar încă nu posezi disciplina şi nici energia de a-ţi reorganiza unitatea şi coeziunea. Vrăjitorii din vechime erau maeştri desăvârşiţi în astfel de reorganizări. În felul acesta, au *văzut* ei tot ceea ce poate fi *văzut* de om.

— Ce înseamnă să-ţi reorganizezi unitatea şi coeziunea?

— Înseamnă să intri în cea de a doua atenţie, prin menţinerea punctului de asamblare în noua sa poziţie, nepermiţându-i să alunece înapoi în poziţia iniţială.

Apoi don Juan mi-a dat definiţia tradiţională a celei de a doua atenţii. Spunea că vrăjitorii din vechime au numit rezultatul fixării într-o nouă poziţie a punctului de asamblare cea de a doua atenţie şi că o considerau o sferă de activitate atotcuprinzătoare, la fel cum era şi atenţia din lumea cotidiană. A evidenţiat faptul că vrăjitorii dispuneau într-adevăr de două sfere complete pentru acţiunile lor: una mică, numită prima atenţie sau conştiinţa lumii noastre cotidiene, însemnând fixarea punctului de asamblare în poziţia sa obişnuită; şi o sferă mult mai largă, cea de a doua atenţie sau conştiinţa altor lumi, însemnând fixarea punctului de asamblare în fiecare dintre enormul număr de noi poziţii.

Don Juan m-a ajutat să cunosc lucruri de neexplicat în cea de a doua atenţie prin intermediul a ceea ce numea el uneltire de vrăjitor: lovindu-mă uşor sau cu putere pe spate, la înălţimea omoplaţilor. Susţinea că prin aceste lovituri îmi deplasa punctul de asamblare. Din punctul meu empiric de vedere, aceste deplasări însemnau că conştiinţa mea intra într-o extrem de deconcertantă stare de neasemuită claritate, o stare de ultra-conştient, în care mă găseam pentru scurte perioade de timp, când puteam înţelege orice cu minimum de pregătire prealabilă. Nu era o stare prea plăcută. De cele mai multe ori semăna cu un vis ciudat, dar atât de intens, încât starea conştientă normală devenea — prin comparaţie — ceva foarte palid.

Don Juan justifica necesitatea acestor manevre, spunând că în starea conştientă normală vrăjitorul îl învaţă pe ucenic conceptele şi procedurile de bază, iar în cea de a doua atenţie îi dă explicaţii abstracte amănunţite.

De regulă, ucenicii nu-şi amintesc deloc aceste explicaţii, deşi le

înmagazinează cumva — absolut intacte — în memoria lor. Vrăjitorii s-au folosit de această particularitate specifică memoriei şi au transformat acţiunea de a-şi aminti tot ceea ce li se întâmplă în cea de a doua atenţie într-una din cele mai dificile şi mai complexe misiuni ale vrăjitoriei.

Vrăjitorii susţin această particularitate specifică a memoriei şi misiunea de a-şi aminti cu afirmaţia că, de fiecare dată când cineva intră în cea de a doua atenţie, punctul de asamblare este într-o altă poziţie. Deci, pentru a-şi aminti, individul trebuie să-şi reaşeze punctul de asamblare în exact aceeaşi poziţie pe care o avea în momentul în care s-au petrecut respectivele intrări în cea de a doua atenţie. Don Juan m-a asigurat că vrăjitorii nu numai că îşi aminteau perfect de tot, dar şi că — prin actul de redeplasare a punctului de asamblare în fiecare din poziţiile specifice — chiar retrăiau fiecare experienţă avută. Totodată, m-a încredinţat că vrăjitorii îşi dedică întreaga viaţă pentru a-şi îndeplini această misiune de a-şi aminti.

În cea de a doua atenţie don Juan mi-a dat explicaţii foarte detaliate în ceea ce priveşte vrăjitoria, ştiind că exactitatea şi conţinutul acestor instrucţiuni vor rămâne absolut intacte pe toată durata vieţii mele. În ceea ce priveşte această calitate a exactităţii el spunea:

— A deprinde ceva în cea de a doua atenţie este similar cu procesul de deprindere a cunoştinţelor din perioada copilăriei. Ceea ce deprindem atunci rămâne pentru toată viaţa. „Este ca o a doua natură", obişnuim să spunem despre ceva ce am învăţat când eram copii.

Judecând din situaţia mea actuală, îmi dau seama că don Juan m-a făcut să intru — cât de des a putut — în cea de a doua atenţie, pentru a mă forţa să-mi menţin — pentru perioade lungi de timp — noi poziţii ale punctului meu de asamblare şi să percep coerent în aceste poziţii, adică a avut în vedere să mă forţeze să-mi reorganizez uniformitatea şi coeziunea.

Am reuşit de nenumărate ori să percep totul cu aceeaşi precizie cu care percep lucrurile în lumea cotidiană. Problema era incapacitatea mea de a face legătura între acţiunile mele din cea de a doua atenţie şi conştiinţa mea din viaţa cotidiană. Au fost necesare multe eforturi şi mult timp ca să ajung să înţeleg ce este cea de a doua atenţie. Nu atât din cauza caracterului său complicat şi complex — care este într-adevăr extrem, cât pentru că — o dată întors în starea normală de conştiinţă — constatam că-mi era imposibil să-mi amintesc nu numai faptul că intrasem în cea de a doua atenţie, ci şi că exista o astfel de stare.

O altă descoperire colosală pe care şi-o revendicau vrăjitorii din vechime şi pe care don Juan mi-a explicat-o cu minuţiozitate a fost să constate că punctul de asamblare se deplasează cu multă uşurinţă în timpul somnului. Descoperirea a condus la o alta: că visele sunt în întregime asociate cu această deplasare. Vrăjitorii din vechime au *văzut* că, cu cât era mai mare deplasarea, cu atât era visul mai neobişnuit şi viceversa: cu cât era mai neobişnuit visul, cu atât era mai mare deplasarea. Don Juan spunea că

această constatare i-a determinat să conceapă metode sofisticate pentru a forţa deplasarea punctului de asamblare, cum ar fi ingerarea de plante ce pot produce stări de conştiinţă modificate, supunerea la foame, oboseală şi stres şi, mai ales, exercitarea controlului asupra viselor. În acest fel — şi probabil fără să realizeze faptul — ei au creat visatul.

Într-o zi, pe când ne plimbam prin piaţa oraşului Oaxaca, don Juan mi-a prezentat cea mai coerentă definiţie a visatului din punctul de vedere al unui vrăjitor.

— Vrăjitorii consideră visatul ca pe o artă extrem de rafinată, a spus el, arta de a dizloca după dorinţă punctul de asamblare din poziţia sa obişnuită, pentru a intensifica şi a extinde gama celor ce pot fi percepute.

Spunea că vrăjitorii din vechime au consolidat arta visatului pe baza a cinci premise pe care le-au *văzut în* fluxul de energie al fiinţelor umane.

În primul rând au *văzut* că numai filamentele de energie care trec direct prin punctul de asamblare pot fi asamblate în percepţie coerentă.

În al doilea rând, au *văzut* că, dacă punctul de asamblare este dizlocat în altă poziţie, indiferent cât de mică este deplasarea sa, prin el încep să treacă alte filamente de energie, care până atunci nu au trecut pe acolo şi care, angrenând conştiinţa, forţează asamblarea acestor câmpuri energetice neobişnuite într-o percepţie stabilă şi coerentă.

În al treilea rând, au *văzut* că — în cursul viselor obişnuite — punctul de asamblare se dizlocă de la sine cu uşurinţă într-o altă poziţie de pe suprafaţa sau din interiorul oului luminos.

În al patrulea rând, au *văzut* că punctul de asamblare poate fi făcut să se mişte în poziţii aflate în afara oului luminos, în drumul filamentelor luminoase ale universului.

Şi, în al cincilea rând, au *văzut* că, prin disciplină şi antrenament, este posibilă învăţarea şi efectuarea — în cursul somnului şi al viselor obişnuite — a deplasării sistematice a punctului de asamblare.

2. PRIMA POARTĂ A VISATULUI

Ca o introducere la prima sa lecţie despre visat, don Juan a vorbit despre cea de a doua atenţie ca progresie: începând ca idee ce ne vine mai mult ca o curiozitate decât ca posibilitate reală; transformându-se în ceva ce poate fi doar simţit, aşa cum este simţită o senzaţie; şi evoluând în final într-o stare sau un domeniu de aspecte practice ori o forţă extraordinară care deschide în faţa noastră lumi ce depăşesc cele mai fantastice închipuiri.

Atunci când explică vrăjitoria, vrăjitorii au două opţiuni. Una este să vorbească în termeni metaforici despre o lume de dimensiuni magice.

Cealaltă este să explice acţiunile lor în termenii abstracţi specifici vrăjitoriei. Am preferat întotdeauna această a doua modalitate, deşi nici una din ele nu poate satisface pe deplin mintea raţională a unui occidental.

Don Juan mi-a spus că ceea ce avea în vedere prin descrierea metaforică a celei de a doua atenţii ca progresie era să sublinieze faptul că — fiind un derivat al deplasării punctului de asamblare — cea de a doua atenţie nu se produce în mod natural, ci trebuie proiectată în mod deliberat ca intenţie — începând cu intenţionarea ei ca idee şi sfârşind prin intenţionarea ei ca o conştientă stabilă şi controlată a deplasării punctului de asamblare.

— Te voi învăţa primul pas către dobândirea puterii, a spus don Juan la începutul instruirii în arta visatului. Te voi învăţa cum să organizezi visatul.

— Ce înseamnă să organizezi visatul?

— Înseamnă să stăpâneşti practic şi cu mare precizie situaţia generală dintr-un vis. De exemplu, poţi visa că te afli în clasă. Să organizezi visatul înseamnă să nu laşi visul să alunece în altceva. Cum ar fi să treacă brusc din clasă undeva în munţi. Cu alte cuvinte, ţii sub control imaginea clasei şi nu o laşi să dispară până nu vrei tu.

— Dar este posibil să faci acest lucru?

— Desigur că este posibil. Acest gen de control nu diferă de controlul pe care îl avem asupra oricărei situaţii din viaţa cotidiană. Vrăjitorii sunt obişnuiţi cu el şi îl realizează de fiecare dată când au nevoie sau doresc să o facă. Pentru a te obişnui şi tu cu aceasta, trebuie, la început, să faci ceva cât se poate de simplu. Diseară, în visele tale, trebuie să îţi priveşti mâinile.

Nu am vorbit mai mult despre asta în starea de conştientă a vieţii cotidiene. Dar în amintirile privind experienţele mele din cea de a doua atenţie am descoperit că discutaserăm mai larg pe această temă. De pildă, îmi exprimasem simţămintele în ceea ce priveşte absurditatea acţiunii, iar don Juan îmi sugerase să consider totul în termenii unei cercetări antrenante şi amuzante şi nu ai uneia solemne şi morbide.

— Poţi să devii oricât de grav şi greoi doreşti când vorbim de visat, a spus el. Pentru explicaţii este totdeauna nevoie de o judecată adâncă. Dar când visezi, să fii uşor ca fulgul. Visatul trebuie să fie făcut cu integritate şi seriozitate, dar cu bună dispoziţie şi cu încrederea celui lipsit de orice griji. Numai în aceste condiţii este posibil ca visele noastre să se transforme în visat.

Don Juan m-a asigurat că alesese în mod arbitrar mâinile mele ca ceea ce trebuia să caut în visele mele şi căutarea a orice altceva era la fel de justificată. Scopul acţiunii nu era găsirea unui anumit lucru, ci antrenarea atenţiei visatului.

Don Juan definea atenţia visatului ca pe stâpânirea asupra propriilor vise pe care o dobândeşte cineva atunci când îşi fixează punctul de asamblare într-o oricare nouă poziţie în care a fost deplasat în timpul viselor. În termeni mai generali, numea atenţie a visatului o faţetă incomprehensibilă a

conştiinţei, care există independent, aşteptând momentul în care o vom implica, un moment în care îi vom da un scop; este o facultate ascunsă, pe care o are în rezervă fiecare dintre noi, dar pe care nu are posibilitatea să o folosească în viaţa cotidiană.

Primele mele încercări să-mi privesc mâinile în vis au fost un adevărat fiasco. După luni de eforturi eşuate, am renunţat şi m-am plâns din nou lui don Juan de absurditatea unei astfel de acţiuni.

— Există şapte porţi, mi-a spus el în replică, iar visătorii trebuie să le deschidă pe toate şapte, una câte una. Te afli în faţa primei porţi, pe care trebuie să o deschizi pentru a putea visa.

— De ce nu mi-ai spus asta dinainte?

— Ar fi fost lipsit de sens să-ţi vorbesc despre porţile visatului înainte să te loveşti cu capul de prima dintre ele. Acum ştii că este un obstacol şi că trebuie să-l depăşeşti.

Don Juan mi-a explicat că în fluxul de energie al universului există multe intrări şi ieşiri şi că, în cazul specific al visatului, sunt şapte intrări, resimţite ca obstacole, pe care vrăjitorii le numesc cele şapte porţi ale visatului.

— Prima poartă este un prag pe care trebuie să-l trecem devenind conştienţi de o anumită senzaţie înainte de somnul adânc, a spus el. O senzaţie ca o toropeală plăcută, care nu ne lasă să deschidem ochii. Ajungem la această poartă în momentul în care devenim conştienţi că adormim, suspendaţi în întuneric şi toropeală.

— Cum devin conştient că adorm? Există prevederi sau etape de care trebuie să ţinem seama?

— Nu. Nu există nici un fel de prevederi sau etape. Trebuie doar să ai intenţia să devii conştient că adormi.

— Dar cum poţi să ai intenţia de a deveni conştient de asta?

— Intenţia şi faptul de a avea intenţie sunt foarte greu de definit. Orice explicaţie, avansată de mine sau de oricine altcineva, ar părea stupidă. Ţine seama de asta la auzul celor ce-ţi voi spune în continuare: vrăjitorii intenţionează orice se decid să intenţioneze, pur şi simplu, prin intenţia de a o face.

— Asta n-are nici un înţeles, don Juan.

— Fii foarte atent. Într-o zi va fi rândul tău să le explici altora. Afirmaţia pare fără sens, pentru că nu o pui în contextul corespunzător. Ca orice om raţional, crezi că înţelegerea este exclusiv de domeniul raţiunii, al minţii noastre. Pentru vrăjitori

— Întrucât afirmaţia mea se referă la intenţie şi la a avea intenţie

— Înţelegerea acesteia ţine de domeniul energiei. Vrăjitorii sunt convinşi că, dacă cineva intenţionează această afirmaţie pentru corpul energetic, corpul energetic o va înţelege în termeni complet diferiţi de cei ai minţii. Important este să ajungi la corpul energetic. Pentru asta însă este nevoie de

energie.

— În ce termeni va înţelege afirmaţia corpul energetic, don Juan?

— În termenii unei senzaţii trupeşti, ceea ce este greu de descris. Trebuie să o simţi ca să înţelegi ce vreau să spun.

Doream o explicaţie mai exactă, dar don Juan m-a plesnit peste spate şi m-a făcut să intru în cea de a doua atenţie. În perioada aceea, ceea ce făcea el era încă o totală enigmă pentru mine. Puteam jura că atingerea lui mă hipnotizase. Am crezut că m-a adormit instantaneu şi că am visat că mergeam cu el pe un bulevard larg, mărginit de copaci, dintr-un oraş necunoscut. Visul era atât de real, iar eu eram atât de conştient de tot ce mă înconjura, încât imediat am încercat să mă orientez citind indicatoarele şi observând oamenii. Era clar că nu era un oraş dintr-o ţară de limbă engleză sau spaniolă, dar era un oraş occidental. Oamenii păreau să fie europeni din zona de nord a continentului, probabil lituanieni. Am devenit absorbit în încercarea de a citi ce scria pe panourile publicitare şi pe indicatoarele străzilor. Don Juan m-a înghiontit uşor.

— Nu-ţi bate capul cu asta, a spus el. Nu ne aflăm într-un loc ce poate fi identificat. Tocmai ţi-am împrumutat energia mea ca să poţi ajunge la corpul tău energetic, iar cu acesta ai intrat într-o altă lume. Asta nu va dura mult, aşa că foloseşte-ţi timpul cu înţelepciune. Uită-te la tot, dar fără ostentaţie. Nu-ţi face observată prezenţa.

Am mers mai departe în tăcere pe distanţa dintre două străzi, iar mersul a avut un efect extraordinar asupra mea. Cu cât mergeam, cu atât creştea senzaţia mea de nelinişte viscerală. Mintea mea era curioasă, dar trupul era cuprins de panică. Înţelegeam foarte limpede că nu mă aflam pe această lume. Când am ajuns la o intersecţie şi ne-am oprit din mers, am observat că crengile copacilor de pe stradă fuseseră tunse şi aranjate cu grijă. Erau nişte copaci scunzi, cu frunze răsucite, cu aspect dur. Fiecare copac avea în jurul său un spaţiu pătrat de pământ pentru a putea fi udat. În aceste spaţii însă nu se aflau nici un fel de buruieni sau gunoaie, aşa cum se găsesc în jurul copacilor din oraşe, ci doar pământ negru afânat.

În momentul în care mi-am concentrat privirea asupra bordurii trotuarului, înainte de a coborî de pe ea pentru a traversa, am observat că pe stradă nu erau nici un fel de maşini. Am încercat cu disperare să observ oamenii care roiau în jurul nostru pentru a descoperi ceva la ei, care ar fi putut să explice neliniştea pe care o simţeam. Cum eu îi priveam fix, şi ei îmi răspundeau fixându-mă cu privirea. Într-o clipă s-a format în jurul nostru un cerc de ochi albaştri şi căprui cu privire dură.

Am realizat, ca pe o lovitură, certitudinea că acesta nu era deloc un vis; ne aflam într-o realitate dincolo de ceea ce cunoşteam eu că este realul. M-am întors către don Juan. Eram pe punctul de a realiza ce era diferit în legătură cu acei oameni, când m-a lovit în faţă un straniu vânt uscat, care mi-a intrat pe sinusuri, mi-a întunecat vederea şi m-a făcut să uit ce voiam

să-i spun lui don Juan. În clipa următoare, mă aflam din nou acolo de unde plecasem: în casa lui don Juan. Eram întins pe o rogojină de paie, ghemuit pe o parte.

— Ţi-am împrumutat energia mea şi ai ajuns până la corpul tău energetic, a spus don Juan sec.

Îl auzeam vorbind, dar eram amorţit. O senzaţie de iritaţie în zona plexului solar făcea ca respiraţia să-mi fie sacadată şi dureroasă. Ştiam că mă aflasem pe punctul de a descoperi ceva extraordinar în legătură cu visatul şi cu oamenii pe care îi văzusem, dar, cu toate acestea, nu puteam să mă concentrez asupra a ceea ce ştiam.

— Unde ne-am aflat, don Juan? A fost totul doar un vis? O stare de hipnoză?

— Nu a fost un vis, a răspuns el. A fost visatul. Te-am ajutat să ajungi în cea de a doua atenţie, astfel încât să înţelegi intenţia ca subiect nu pentru raţiune, ci pentru corpul tău energetic. În acest stadiu, încă nu poţi să pătrunzi importanţa acestor lucruri, nu numai pentru că nu ai suficientă energie, ci şi pentru faptul că nu intenţionezi nimic. Dacă ai face-o, corpul tău energetic ar înţelege imediat că singura cale de a intenţiona este prin concentrarea intenţiei asupra a ceea ce doreşti să intenţionezi. De această dată am concentrat-o eu pentru tine, ajungând la corpul tău energetic.

— Scopul visatului este de a intenţiona corpul energetic? am întrebat eu, sub impulsul brusc al unui straniu raţionament.

— Desigur că se poate pune problema şi aşa, a spus el. Dar în momentul acesta anume — deoarece vorbim despre prima poartă a visatului — scopul visatului este de a intenţiona corpul tău energetic să devină conştient că adormi. Nu te forţa să devii conştient că adormi. Lasă corpul tău energetic să facă asta. Să intenţionezi este să doreşti fără a dori, să faci fără a face. Acceptă testul intenţiei, a continuat el. Pune-ţi hotărârea tacită — fără să stai pe gânduri — să lucreze în a te convinge că ai ajuns la corpul tău energetic şi că eşti un visător. Făcând aceasta, te vei pune automat în situaţia de a fi conştient că adormi.

— Cum pot să mă conving că sunt un visător, când, de fapt, nu sunt?

— Cum auzi că trebuie să te convingi, cum, automat, devii mai raţional. Cum poţi să te convingi că eşti un visător, când, de fapt, nu eşti? Intenţia înseamnă ambele lucruri: actul de a te convinge că eşti într-adevăr un visător — deşi nu ai mai visat niciodată până acum — şi actul de a fi convins.

— Ai în vedere că trebuie să-mi spun că sunt un visător şi să fac tot posibilul să o şi cred? Asta trebuie să fac?

— Nu, nu asta. Intenţia este mult mai simplă şi, în acelaşi timp, infinit mai complexă decât atât. Ea reclamă imaginaţie, disciplină şi fermitate. În cazul nostru, să intenţionezi înseamnă să capeţi cunoaşterea corporală incontestabilă că eşti un visător. Simţi că eşti un visător cu toate celulele

din trup.

Don Juan a adăugat pe un ton glumeţ că nu avea suficientă energie spre a-mi face un nou împrumut pentru intenţie şi că ceea ce aveam de făcut era să ajung singur la corpul meu energetic. M-a asigurat că intenţionarea primei porţi a visatului este unul dintre mijloacele descoperite de vrăjitorii din vechime, pentru a ajunge la cea de a doua atenţie şi la corpul energetic.

După ce mi-a spus toate acestea, m-a dat, pur şi simplu, afară din casă, poruncindu-mi să nu mă întorc până nu am intenţionat prima poartă a visatului.

M-am întors acasă şi luni de-a rândul mă culcam seara intenţionând din toate puterile să devin conştient că adorm şi să-mi văd mâinile în vis. Cealaltă parte a testului — să mă conving că sunt un visător şi că am ajuns la corpul meu energetic — mi-era total imposibil de realizat.

Apoi, într-o după-amiază, când am aţipit puţin, am visat că mă uitam la mâinile mele. Şocul visului a fost de ajuns pentru a mă trezi. Dar s-a dovedit a fi fost un vis singular, care nu se putea repeta. Săptămânile treceau, dar eu nu eram capabil nici să devin conştient că adorm, nici să-mi regăsesc mâinile în vis. Am început să observ însă că în vis aveam un sentiment vag că ar fi trebuit să fac ceva şi nu-mi aminteam ce. Sentimentul a devenit atât de puternic, încât mă tot trezea noaptea din somn.

Când i-am relatat lui don Juan despre încercările mele nereuşite de a trece prin prima poartă a visatului, el mi-a oferit câteva lămuriri.

— Să-i ceri unui visător să găsească un anumit lucru în visele sale este un subterfugiu, a spus el. Adevăratul scop este de a deveni conştient că adormi. Şi, oricât de ciudat ar părea, acest lucru nu se întâmplă dacă îţi ordoni să fii conştient că adormi, ci prin menţinerea prelungită a imaginii a ceea ce priveşti în vis.

Mi-a spus că visătorii aruncă cu premeditare priviri rapide asupra a tot ceea ce este prezent într-un vis. Dacă îşi concentrează atenţia visatului asupra a ceva specific, fac acest lucru numai pentru a stabili un punct de pornire. De acolo, ei purced să privească la alte lucruri din conţinutul visului, reîntorcându-se la punctul de pornire cât de des pot.

După multe eforturi, am regăsit într-adevăr mâini în visele mele, dar acestea nu erau niciodată ale mele. Erau mâini care doar dădeau impresia că îmi aparţin, mâini care-şi schimbau forma, devenind uneori chiar groaznice la înfăţişare. Cu toate acestea, restul conţinutului viselor mele era întotdeauna plăcut de stabil. Puteam să menţin îndelung imaginea a aproape oricărui lucru asupra căruia îmi concentram atenţia.

Şi totul a continuat aşa timp de luni întregi, până într-o zi, când capacitatea mea de a visa s-a modificat parcă de la sine. Nu făcusem nimic special în afară de a persista în hotărârea mea serioasă şi constantă de a fi conştient că adorm şi de a-mi regăsi mâinile în vis.

Am visat că venisem în vizită în oraşul meu natal. Nu pentru că oraşul pe

care-l visam ar fi semănat câtuşi de puţin cu oraşul meu natal, ci pentru că, cumva, aveam convingerea că acesta era locul unde mă născusem. Totul a început ca un vis obişnuit, şi totuşi cu un aer foarte real. Apoi lumina din vis s-a schimbat. Imaginile au devenit mai clare. Strada pe care mergeam a devenit în mod perceptibil mai reală decât cu o clipă înainte. Au început să mă doară picioarele. Puteam simţi că lucrurile erau absurd de tari. De exemplu, atunci când m-am lovit de o uşă, nu numai că am simţit durere în genunchiul la care m-am lovit, dar m-am şi înfuriat din cauza neîndemânării mele.

Am umblat în modul cel mai realist prin acel oraş până când am fost total epuizat. Am văzut tot ce aş fi putut vedea, dacă aş fi fost un turist care se plimbă pe străzile unui oraş. Şi nu era nici o diferenţă între plimbarea din vis şi orice plimbare pe care am făcut-o vreodată pe străzile unui oraş pe care-l vizitam pentru prima dată.

— Cred că ai mers puţin cam prea departe, a spus don Juan după ce mi-a ascultat relatarea. Ceea ce ţi se solicita era să devii conştient că adormi. Ceea ce ai făcut este echivalent cu a dărâma un zid doar pentru a strivi un ţânţar care stă pe el.

— Vrei să spui, don Juan, că am făcut o gafă?

— Nu. Dar este evident că încerci să repeţi ceva ce ai mai făcut înainte. Atunci când am produs translarea punctului tău de asamblare, iar noi doi am ajuns în acel misterios oraş, tu nu dormeai. Visai, dar nu dormeai, adică punctul tău de asamblare nu ajunsese în poziţia respectivă printr-un vis obişnuit. Eu l-am forţat să se deplaseze. Desigur că poţi să ajungi în aceeaşi poziţie prin vis, dar nu te-aş sfătui să faci asta în acest stadiu.

— Este periculos?

— Şi încă ce periculos! Visatul trebuie făcut cu multă seriozitate. Nu ne putem permite nici o mişcare greşită. Visatul este un proces de conştientizare, de dobândire a controlului. Atenţia visatului trebuie antrenată sistematic, pentru că ea este portiţa către cea de a doua atenţie.

— Care este diferenţa dintre atenţia visatului şi cea de a doua atenţie?

— Cea de a doua atenţie este ca un ocean, iar atenţia visatului este ca un fluviu ce se varsă în el. Cea de a doua atenţie este starea de a fi conştient de lumi în totalitatea întregului lor — totalitate a întregului la fel cum lumea noastră este o totalitate a întregului — pe când atenţia visatului este starea de a fi conştient de elementele din visele noastre.

Don Juan a accentuat faptul că atenţia visatului este esenţială pentru orice mişcare în lumea vrăjitoriilor. A afirmat că în mulţimea de elemente din visele noastre sunt prezente interferenţe energetice reale, lucruri neesenţiale, care au fost plasate în visele noastre de o forţă potrivnică. Abilitatea de a le găsi şi de a le urmări înseamnă vrăjitorie.

Stăruinţa cu care insista asupra acestor afirmaţii era atât de mare, încât a trebuit să-l rog să mi le explice. A ezitat un moment înainte de a-mi

răspunde.

— Visele reprezintă — dacă nu o uşiţă — o ferestruică spre alte lumi, a spus el pentru început. Astfel că visele sunt o şosea cu două sensuri. Conştiinţa noastră trece prin acea ferestruică în alte domenii, iar acele domenii îşi trimit cercetaşii în visele noastre.

— Ce sunt aceşti cercetaşi?

— Sarcini energetice care se amestecă cu elementele viselor noastre obişnuite. Sunt impulsuri de energie străină care apar în visele noastre şi pe care le interpretăm ca elemente familiare sau nefamiliare nouă.

— Îmi pare rău, don Juan, dar nu înţeleg nimic din explicaţia dumitale.

— Nici nu poţi, pentru că continui în a insista să-ţi reprezinţi visele în termenii ce-ţi sunt cunoscuţi: drept ceva ce se întâmplă în timpul somnului nostru. Iar eu mă străduiesc să-ţi dau o altă versiune: o ferestruică îndreptată către alte domenii ale percepţiei. Prin această ferestruică se strecoară însă înăuntru curenţi de energie necunoscută. Atunci mintea sau creierul, sau ce-o fi acolo care face asta, preia aceşti curenţi de energie şi-i transformă în părţi componente ale viselor noastre.

S-a oprit, evident pentru a permite minţii mele să înmagazineze ceea ce-mi spunea.

— Vrăjitorii sunt conştienţi de aceşti curenţi de energie străină, a spus el în continuare. Ei îi observă şi se străduiesc să-i separe de elementele obişnuite ale viselor lor.

— De ce îi separă, don Juan?

— Pentru că provin din alte domenii. Dacă i-am urma până la sursă, ne-ar servi drept îndrumători în zone de un asemenea grad de mister, încât vrăjitorii se cutremură doar la simpla menţiune a unei astfel de posibilităţi.

— Şi cum separă vrăjitorii aceşti curenţi de elementele obişnuite ale viselor lor?

— Prin antrenarea şi stăpânirea atenţiei visatului. La un moment dat, atenţia visatului descoperă curenţii printre elementele visului şi se concentrează asupra lor, şi atunci întregul vis se destramă, lăsând în urmă numai energia străină.

Don Juan a refuzat să continue explicaţiile pe această temă. A revenit la subiectul visului meu şi a spus că, una peste alta, trebuia să ia visul meu drept prima mea tentativă autentică de visat, ceea ce însemna că reuşisem să ajung la prima poartă a visatului.

Cu o altă ocazie, în timpul unei alte discuţii, a abordat brusc subiectul din nou. A spus:

— Voi repeta ceea ce ai de făcut în vis, pentru a putea să treci de prima poartă a visatului. În primul rând, trebuie să-ţi concentrezi privirea pe orice lucru, la alegerea ta, ca punct de pornire. Apoi să-ţi muţi privirea la alte

elemente din vis, pe care să le înregistrezi prin scurte aruncături de ochi. Priveşte astfel fugar la oricât de multe elemente poţi. Ţine minte că, dacă le priveşti doar în treacăt, imaginile nu se destramă. Apoi revino la elementul pe care l-ai privit întâi.

— Ce înseamnă să treci de prima poartă a visatului?

— Ajungem la prima poartă a visatului prin faptul că devenim conştienţi că adormim sau prin intermediul unui vis colosal de real, ca în cazul tău. O dată ajunşi la poartă, trebuie să trecem de ea prin capacitatea de a menţine prelungit imaginea oricărui element din vis.

— Aproape că pot să fixez cu privirea elementele din visele mele, dar ele se destramă prea repede.

— Tocmai asta încerc să-ţi spun. Pentru a contracara caracterul evanescent al viselor, vrăjitorii au născocit procedeul de utilizare a punctului de pornire. De fiecare dată când priveşti respectivul element şi-l separi de restul, primeşti un impuls de energie, aşa că, la început nu te uita la prea multe elemente din visele tale. Patru sunt suficiente. Mai târziu, poţi să extinzi numărul lor până când vei putea cuprinde tot ce doreşti, dar, imediat ce imaginile încep să se destrame şi simţi că îţi pierzi controlul, întoarce-te la punctul de pornire şi ia-o de la început.

— Eşti convins că am ajuns într-adevăr la prima poartă a visatului, don Juan?

— Ai ajuns şi asta înseamnă foarte mult. Vei descoperi, pe măsură ce avansezi, ce uşor îţi va fi să te angajezi în visat acum.

Credeam că don Juan fie exagera, fie voia să mă încurajeze. Dar el m-a asigurat că ceea ce spunea era cât se poate de adevărat.

— Cel mai uluitor lucru care li se întâmplă visătorilor, a spus el, este că, în momentul ajungerii la prima poartă, ei ajung şi la corpul energetic.

— Ce este cu exactitate corpul energetic?

— Este replica, perechea complementară a corpului fizic. O structură spectrală alcătuită din energie pură.

— Dar corpul fizic nu este şi el alcătuit din energie?

— Sigur că da. Diferenţa constă în faptul că acest corp energetic are doar înfăţişare, dar nu are masă materială. Întrucât el este energie pură, poate face lucruri ce sunt peste posibilităţile corpului fizic.

— Ca, de exemplu, ce anume, don Juan?

— Ca, de exemplu, să se transporte într-o clipă la capătul universului. Iar visatul este arta de a tempera corpul energetic, de a-l face flexibil şi coerent prin antrenarea sa treptată. Prin visat ne condensăm corpul energetic până când devine o unitate capabilă să perceapă. Percepţia sa — deşi influenţată de modul nostru obişnuit de a percepe lumea cotidiană — este o percepţie independentă. Are propriul său domeniu.

— Care este acest domeniu, don Juan?

— Domeniul energiei. Corpul energetic se comportă faţă de energie în

termenii energiei. În visat tratează energia în trei moduri: poate percepe energia în fluxul ei, o poate folosi drept impuls pentru a se proiecta ca o rachetă în zone neaşteptate sau o poate percepe aşa cum percepem noi lumea în mod obişnuit.

— Ce înseamnă a percepe energia în fluxul ei?

— Înseamnă a *vedea*. Înseamnă că corpul energetic *vede* energia direct ca pe o lumină, un fel de curent oscilant sau o turbulenţă. Ori o simte direct ca pe o zdruncinătură sau o senzaţie ce poate fi chiar de durere.

— Şi celălalt mod despre care ai pomenit, don Juan? Corpul energetic folosind energia drept impuls.

— Întrucât energia este domeniul său de acţiune, nu este nici o problemă pentru corpul energetic să folosească curenţii de energie existenţi în univers pentru a se propulsa. Nu trebuie decât să-i separe şi gata, a plecat cu ei.

S-a oprit, părând indecis, ca şi când ar fi vrut să mai adauge ceva, dar nu era sigur dacă să o facă sau nu. Mi-a zâmbit şi, exact în momentul în care mă pregăteam să-i adresez o întrebare, a continuat.

— Ţi-am spus mai înainte că vrăjitorii izolează, în visele lor, cercetaşii din alte lumi. Corpurile lor energetice fac acest lucru. Ele detectează energia şi o atacă. Dar nu este recomandabil ca cei ce visează să se lase antrenaţi în astfel de vânători de iscoade. Am ezitat să-ţi vorbesc despre asta, din cauza uşurinţei cu care căutarea de cercetaşi se poate transforma într-o obsesie.

Apoi don Juan a trecut repede la alt subiect. Mi-a expus pe larg un întreg corpus de rânduieli. La momentul acela, am descoperit că totul era într-un anume plan total incomprehensibil pentru mine, dar în alt plan părea cât se poate de logic şi inteligibil. El a repetat că ajungerea premeditată la prima poartă a visatului este o modalitate de a ajunge la corpul energetic. Dar menţinerea acestei realizări depinde numai de energie. Vrăjitorii obţin această energie printr-o redistribuire — într-o manieră mai inteligentă — a energiei pe care o au şi o folosesc pentru a percepe lumea cotidiană.

Când l-am rugat să explice mai clar acest aspect, don Juan a adăugat că noi toţi avem o cantitate fixă de energie de bază. Această cantitate reprezintă toată energia pe care o posedăm, iar noi o folosim în întregime pentru a percepe şi a trăi în lumea noastră cotidiană, de care ne lăsăm absorbiţi total. A repetat de mai multe ori, pentru a-l sublinia, faptul că nu există nicăieri energie suplimentară pentru noi şi, întrucât energia de care dispunem este deja în uz, în noi nu rămâne nici o fărâmiţă care să poată fi folosită pentru vreo percepţie ieşită din comun, cum ar fi visatul.

— Şi atunci, în ce situaţie suntem? am întrebat eu.

— Suntem în situaţia de a fi nevoiţi să „ciupim" energie de oriunde o putem găsi, a răspuns el.

Mi-a explicat că vrăjitorii au o metodă de a face rost de energie. Ei îşi redistribuie cu înţelepciune energia, prin reducerea oricăror lucruri pe care le consideră de prisos în viaţa lor. O numesc metoda vrăjitorilor. În esenţă —

aşa cum a expus-o don Juan — metoda constă într-o serie de opţiuni comportamentale vizând relaţia cu lumea, opţiuni cu mult mai înţelepte decât cele transmise de strămoşii noştri. Respectivele opţiuni sunt menite să ne restructureze viaţa, prin modificarea reacţiilor noastre fundamentale legate de faptul că suntem vii.

— Care sunt aceste reacţii fundamentale? am întrebat.

— Există două modalităţi de a face faţă faptului că suntem vii, a răspuns el. Una este capitularea în faţa acestei situaţii — fie prin acceptarea cerinţelor acestei stări, fie prin lupta împotriva lor. Cealaltă este prin modelarea situaţiei noastre specifice de viaţă, pentru a o adecva propriilor noastre structuri.

— Putem într-adevăr să ne modelăm situaţia vieţii, don Juan?

— Situaţia specifică de viaţă a unui individ poate fi modelată pentru a corespunde cerinţelor sale exprese, a insistat don Juan. Visătorii fac acest lucru. O afirmaţie nefondată? Ba deloc, dacă ţinem seama de cât de puţin ştim despre noi înşine.

A susţinut că interesul său, în calitate de profesor, era să mă implice profund în problematica vieţii şi a faptului de a fi viu, cu alte cuvinte, în precizarea diferenţei dintre viaţă — ca rezultat al acţiunii forţelor biologice — şi faptul de a fi viu — ca rezultat al cunoaşterii.

— Ceea ce au în vedere vrăjitorii prin modelarea situaţiei de viaţă a unui individ — a explicat don Juan — este modelarea conştiinţei de a fi viu. Prin modelarea acestei conştiinţe putem obţine suficientă energie pentru a ajunge la corpul energetic şi pentru a-l fortifica, iar cu ajutorul lui putem, fără îndoială, să structurăm direcţia generală de desfăşurare şi rezultatele vieţii noastre.

Don Juan a încheiat discuţia noastră despre visat povăţuindu-mă să nu mă rezum doar la a mă gândi la cele ce-mi spusese, ci să încerc să transform respectivele concepte — prin repetiţie — într-un mod de viaţă viabil. A afirmat că orice lucru nou din viaţă — aşa cum erau teoriile vrăjitorilor, în care mă iniţia — trebuie să ne fie repetat până la epuizare, până când devenim receptivi faţă de el. A evidenţiat faptul că repetiţia este modalitatea prin care strămoşii noştri ne-au pregătit din punct de vedere social, pentru a funcţiona în lumea cotidiană.

Pe măsură ce am continuat exerciţiile mele de visat, mi-am dezvoltat capacitatea de a fi pe de-a-ntregul conştient de faptul că adormeam, ca şi capacitatea de a mă opri într-un vis pentru a examina, după cum doream, orice era parte componentă a conţinutului respectivului vis. Să pot face aşa ceva era pentru mine, pur şi simplu, un miracol.

Don Juan susţinea că, pe măsură ce ne întărim controlul asupra viselor noastre, ne întărim puterea de a stăpâni atenţia visatului. Avusese dreptate când afirmase că atenţia visatului intră în acţiune atunci când este solicitată, când i se dă un scop. Intrarea ei în acţiune nu este chiar un

proces — în sensul noţiunii de proces cu care suntem obişnuiţi: un sistem neîntrerupt de operaţiuni sau o serie de acţiuni ori funcţiuni care produc un anume rezultat final. Este mai degrabă ca o deşteptare. Ceva inactiv, în stare latentă, intră brusc în funcţiune.

3. CEA DE A DOUA POARTĂ A VISATULUI

Prin intermediul exerciţiilor mele de visat am descoperit că un profesor în ale visatului trebuie să creeze o sinteză didactică pentru a scoate în evidenţă un anumit aspect. În esenţă, ceea ce avusese în vedere don Juan în legătură cu primul meu test era să-mi exersez atenţia visatului prin concentrarea ei asupra elementelor din vis. În acest scop s-a folosit ca de o trambulină de ideea de a fi conştient că adormi. Subterfugiul folosit de el consta în a afirma că singura modalitate de a fi conştient că adormi era să examinezi elementele din vis.

Mi-am dat seama, aproape imediat după ce am început antrenamentele de visat, că esenţial în acest domeniu era exersarea atenţiei visatului. Totuşi, pentru judecata raţională pare imposibil ca cineva să se antreneze pentru a fi conştient la nivelul viselor. Don Juan spunea că elementul activ al unui asemenea antrenament este stăruinţa şi că mintea şi toate pavezele sale raţionale nu rezistă în faţa stăruinţei. Mai devreme sau mai târziu, barierele de apărare ale judecăţii raţionale se prăbuşesc sub impactul stăruinţei, iar atenţia visatului prosperă.

Pe măsură ce exersam mai mult în a-mi concentra şi menţine atenţia visatului asupra elementelor din vise, am început să simt o deosebită încredere în mine, atât de ieşită din comun, încât am dorit să aud părerea lui don Juan.

— Intrarea ta în cea de a doua atenţie îţi dă acest sentiment de încredere, a spus el. Asta reclamă şi mai multă seriozitate din partea ta. Ia-o cu încetul, dar nu te opri şi, mai presus de toate, nu vorbi despre asta, ci fă-o!

I-am spus că am confirmat în practică ceea ce-mi spusese, şi anume că, dacă arunci priviri fugare la tot ceea ce se întâmplă într-un vis, imaginile nu se destramă. Mi-am imaginat observaţia că partea dificilă era de a sparge bariera iniţială care ne împiedică să aducem visele în atenţia noastră conştientă. L-am rugat pe don Juan să-şi spună părerea în această problemă, pentru că eu credeam, cu toată convingerea, că această barieră este una psihologică, creată de educaţia noastră ca membri ai societăţii ce pune mare preţ pe desconsiderarea viselor.

— Bariera reprezintă mai mult decât socializarea, a răspuns el. Este chiar prima poartă a visatului. Acum, că ai trecut de ea, ţi se pare stupid că nu ne putem opri, după cum dorim, să ne concentrăm atenţia asupra elementelor

din visele noastre. Dar asta este o certitudine falsă. Prima poartă a visatului priveşte fluxul de energie din univers. Este un obstacol natural.

Don Juan m-a determinat atunci să accept că vom continua să discutăm despre visat numai în cea de a doua atenţie, când va considera el că este oportun. M-a încurajat ca, între timp, să fac cât mai multe exerciţii, promiţând că nu se va amesteca în nici un fel.

Pe măsură ce deveneam cât mai priceput în a-mi organiza visatul, am început să am în mod repetat senzaţii pe care le consideram foarte importante, precum ar fi aceea că, exact în momentul în care adormeam, mă rostogoleam într-un şanţ. Don Juan nu-mi spusese că acestea sunt senzaţii nesemnificative, ci mă lăsase să le consemnez în notele mele. Îmi dau seama cât de absurd trebuie să-i fi părut totul. Dacă aş preda arta visatului acum, aş interzice cu hotărâre un astfel de comportament. Dar don Juan doar se distra pe seama mea, numindu-mă egocentric abscons, care, deşi se declara un luptător împotriva suficienţei, ţinea cu meticulozitate un jurnal ultrapersonal intitulat „Visele mele".

De câte ori avea ocazia, don Juan evidenţia faptul că, pentru a elibera energia necesară pentru atenţia visatului din carcera socializării este nevoie să ne redistribuim energia existentă. Nici că putea fi mai adevărat. Manifestarea atenţiei visatului este rezultatul direct al restructurării vieţii noastre. Întrucât nu avem — aşa cum spunea don Juan — alte surse externe, la care să apelăm pentru un impuls suplimentar de energie, trebuie să ne redistribuim energia existentă prin orice mijloace posibile.

Don Juan a insistat asupra faptului că metoda vrăjitorilor este cel mai adecvat mijloc de a unge — ca să spunem aşa — mecanismul redistribuirii energiei şi că cel mai eficient element al metodei este „renunţarea la importanţa de sine". Era absolut convins că acest lucru este indispensabil pentru tot ceea ce fac vrăjitorii şi de aceea acorda o importanţă extremă îndrumării tuturor învăţăceilor săi în direcţia îndeplinirii acestei cerinţe. Era de părere că importanţa de sine este nu numai inamicul suprem al vrăjitorilor, ci şi blestemul omenirii.

Explicaţia lui don Juan era că cea mai mare parte a energiei noastre este consumată pentru a ne susţine propria importanţă, ceea ce este cât se poate de evident în preocuparea obsedantă în legătură cu felul în care ne prezentăm, în legătură cu faptul că suntem admiraţi, plăcuţi, acceptaţi sau nu. Argumenta că, dacă am fi capabili să renunţăm la o parte din această importanţă, ni s-ar întâmpla două lucruri extraordinare. În primul rând, ne-am elibera energia din încercarea de a menţine ideea iluzorie a măreţiei noastre. Iar, în al doilea rând, ne-am putea pune la dispoziţie suficientă energie pentru a intra în cea de a doua atenţie, ca să întrezărim o frântură din măreţia autentică a universului.

Mi-a trebuit mai bine de doi ani pentru a ajunge să fiu capabil de a-mi concentra neabătut atenţia visatului asupra orice doream şi am devenit atât

de priceput la asta, încât aveam sentimentul că o făceam de o viaţă. Partea cea mai stranie este că nu puteam concepe că nu avusesem această aptitudine. Îmi aminteam totuşi cât de greu îmi fusese chiar şi numai să mă gândesc la aceasta ca la o eventuală posibilitate. Mi-a trecut prin minte că această capacitate de a ne putea examina conţinutul viselor trebuie să fie produsul alcătuirii naturale a fiinţei noastre, similară probabil cu capacitatea noastră de a merge. Suntem condiţionaţi din punct de vedere al alcătuirii fizice să mergem într-un singur fel, în poziţie bipedă, şi totuşi trebuie să depunem un efort imens pentru a învăţa să mergem.

Această nouă capacitate de a putea să arunc priviri scurte asupra elementelor din visele mele era cuplată cu ideea obsedantă de a-mi reaminti permanent să privesc elementele din vis. Cunoşteam această tendinţă de nestăpânit a firii mele, dar în vis tendinţa era mult amplificată. Devenise atât de evidentă, încât nu numai că mă irita să mă aud cum mă cicălesc în permanenţă, ci chiar începusem să mă întreb dacă era vorba într-adevăr de trăsătura firii mele sau de cu totul altceva. Am ajuns să cred că-mi pierd minţile.

— Vorbesc încontinuu cu mine în vis, reamintindu-mi să mă uit la lucruri — i-am spus eu lui don Juan.

Respectasem până atunci înţelegerea noastră, că vom discuta despre visat numai când aducea el vorba despre acest subiect. În acest caz, consideram însă că este o urgenţă.

— Ţi se pare că nu eşti tu cel care îţi vorbeşte, ci altcineva? a întrebat el.

— Dacă mă gândesc bine, aşa este. Nu mi se pare că sunt eu cel care vorbeşte în acele momente.

— Atunci nici nu eşti tu. Încă nu a sosit timpul să-ţi explic asta. Dar hai să spunem că nu suntem singuri pe această lume. Să spunem că visătorilor le sunt accesibile şi alte lumi, lumi totale. Din aceste alte lumi totale, uneori vin la noi entităţi energetice. Data următoare, când te auzi cicălindu-te în vis, înfurie-te foarte tare şi răcneşte ordinul: „Încetează!"

Astfel, am intrat într-o altă zonă dificilă: să-mi amintesc în vis să strig acel ordin. Cred că, probabil, datorită faptului că eram atât de enervat de cicăleala mea, mi-am amintit într-adevăr să strig: "Încetează!" Cicăleala a încetat imediat şi nu s-a mai repetat.

— Toţi visătorii trec prin această experienţă? l-am întrebat eu pe don Juan când l-am întâlnit din nou.

— Unii, a răspuns el fără interes.

Am început să relatez cu patos cât de straniu fusese totul. Dar don Juan m-a întrerupt, spunând:

— Acum eşti pregătit pentru a purcede la a doua poartă a visatului.

M-am folosit de prilej pentru a solicita răspunsuri la întrebările pe care nu putusem să i le pun. Senzaţiile pe care le trăisem prima dată, când mă făcuse el să visez, stăruiseră cu preponderenţă în mintea mea. I-am spus că

am observat, pe săturate, elementele din propriile mele vise, dar că niciodată nu am simţit ceva, fie şi pe departe similar în termenii clarităţii şi detaliului, cu acel vis.

— Cu cât mă gândesc mai mult la el, cu atât sunt mai nedumerit. Pe când îi observam pe acei oameni din vis, am simţit o teamă şi o repulsie imposibil de uitat. Ce era acel simţământ, don Juan?

— După părerea mea, corpul tău energetic s-a agăţat de energia străină a acelui loc şi s-a distrat de minune. Este normal că te-ai simţit înfricoşat şi ai avut o reacţie de respingere; examinai pentru prima dată în viaţa ta o energie străină. Ai tendinţa de a te comporta ca vrăjitorii din timpuri străvechi. Imediat ce ai ocazia, îţi laşi punctul de asamblare să se deplaseze. În acel caz, punctul tău de asamblare s-a translat pe distanţă destul de mare. Rezultatul a fost că tu, precum vrăjitorii din vechime, ai călătorit dincolo de lumea pe care o cunoaştem. O călătorie cât se poate de reală, dar periculoasă.

Am eludat sensul afirmaţiilor sale în favoarea problemelor care mă interesau pe mine şi l-am întrebat:

— Era cumva acel oraş pe o altă planetă?

— Nu poţi explica visatul prin lucrurile pe care le cunoşti sau bănuieşti că le cunoşti, a spus el. Tot ce-ţi pot spune este că oraşul pe care l-ai vizitat nu era pe această lume.

— Şi atunci, unde era?

— În afara lumii acesteia, desigur. Nu eşti chiar atât de prost. Acesta este primul lucru pe care l-ai observat. Ceea ce te-a făcut să te zbaţi în nedumerire este faptul că nu poţi să-ţi închipui că ceva ar putea fi din afara lumii acesteia, de pe altă lume.

— Unde este acest de pe altă lume, don Juan?

— Crede-mă că cea mai extraordinară caracteristică a vrăjitoriei este acea configuraţie denumită de pe altă lume. De pildă, ai presupus că şi eu vedeam aceleaşi lucruri pe care le vedeai tu. Ca dovadă, nu m-ai întrebat niciodată ce am văzut eu. Tu şi numai tu ai văzut un oraş şi oamenii din acel oraş. Eu nu am văzut nimic de genul acesta. Eu *am văzut* energie. Aşa că, în afara lumii acesteia, a fost, cu acea ocazie, numai pentru tine un oraş.

— Dar atunci, don Juan, nu era un oraş real. El exista numai pentru mine, în mintea mea.

— Nu. Nu aşa stau lucrurile. Acum vrei să reduci ceva transcendental la ceva lumesc, terestru. Aşa ceva nu se poate face. Călătoria aceea a fost reală. Tu ai văzut-o în chip de oraş. Eu *am văzut-o* ca energie. Nici unul din noi nu are dreptate şi nici nu se înşală.

— Confuzia mea se produce atunci când spui că lucrurile sunt reale. Ai afirmat mai înainte că am ajuns într-un loc real. Dar dacă este real, cum este posibil să avem două versiuni diferite despre el?

— Foarte simplu. Avem versiuni diferite, deoarece am avut, în acel

moment, coeficienţi diferiţi de uniformitate şi coeziune. Ţi-am explicat că aceste două proprietăţi reprezintă cheia percepţiei.

— Crezi că aş putea să mă întorc în acel oraş?

— Ei, aici m-ai prins. Nu ştiu. Sau poate că ştiu, dar nu pot să explic. Ori, probabil, pot să explic, dar nu vreau să o fac. Va trebui să aştepţi şi să-ţi dai singur seama care este adevărul. A refuzat să mai discute pe acest subiect. Să ne continuăm treaba pe care am început-o, a spus el. Ajungi la cea de a doua poartă a visatului atunci când te trezeşti dintr-un vis într-un alt vis. Poţi avea cât de multe vise doreşti sau cât de multe eşti capabil să ai, dar trebuie să exerciţi un control adecvat asupra lor şi să nu te trezeşti în lumea pe care o cunoaştem.

M-a cuprins panica.

— Vrei să spui că ar trebui să nu mă trezesc niciodată pe lumea asta? am întrebat.

— Nu, nu asta am vrut să spun. Dar, acum că ai adus vorba, trebuie să-ţi spun că şi aceasta este o alternativă. Vrăjitorii din vremurile străvechi obişnuiau să facă acest lucru, să nu se trezească niciodată în lumea pe care o cunoaştem. Şi unii dintre vrăjitorii din branşa mea au procedat la fel. Acest lucru nu poate fi cu siguranţă realizat, dar nu-l recomand. Ceea ce vreau este ca tu să te trezeşti în mod normal când ai terminat cu visatul, dar — în timp ce visezi — vreau să visezi că te trezeşti în alt vis.

M-am auzit punând aceeaşi întrebare pe care o formulasem atunci când îmi vorbise pentru prima dată despre organizarea visatului.

— Dar este posibil să faci acest lucru?

Dându-şi evident seama că vorbisem fără să mă gândesc, don Juan a repetat, râzând, răspunsul pe care mi-l dăduse la momentul respectiv.

— Desigur că este posibil. Acest gen de control nu diferă de controlul pe care-l avem asupra oricărei situaţii din viaţa cotidiană.

Mi-am revenit repede din stânjeneală şi eram gata să mai pun şi alte întrebări, dar don Juan — anticipând intenţia mea — a început să explice aspectele legate de cea de a doua poartă a visatului, explicaţie care m-a făcut să mă simt şi mai încurcat.

— Există o problemă în ceea ce priveşte cea de a doua poartă — a spus el. Aceasta poate deveni serioasă, în funcţie de tendinţele firii fiecăruia. Dacă avem înclinaţia de a ne complace în a ne agăţa de lucruri sau situaţii, suntem candidaţi la a o lua pe cocoaşă.

— În ce fel, don Juan?

— Gândeşte-te puţin. Ai avut parte deja de experienţa neobişnuită de a examina conţinutul viselor tale. Închipuie-ţi că treci dintr-un vis într-altul, observând totul, examinând fiecare detaliu. Este foarte uşor să-ţi dai seama că te poţi cufunda până la adâncimi fatale în acest sens. Mai ales dacă ai înclinaţia de a te lăsa antrenat în asta.

— În mod normal, nu ar interveni corpul sau creierul pentru a opri

situaţia?

— Dacă este vorba de o stare normală — adică obişnuită — de somn, atunci da. Dar aceasta nu este o stare normală. Aici este vorba despre visat. Prin trecerea de prima poartă, cel care visează a şi ajuns la corpul său energetic. Astfel încât ceea ce trece de cea de a doua poartă, sărind dintr-un vis într-altul, este corpul energetic.

— Care este implicaţia acestei situaţii, don Juan?

— Implicaţia este că, la trecerea prin cea de a doua poartă trebuie să intenţionezi un control mai mare şi mai serios asupra atenţiei visatului: singura supapă de siguranţă pentru cei care visează.

— Ce este această supapă de siguranţă?

— Vei descoperi şi singur că scopul visatului este de a-ţi perfecţiona corpul energetic. Un corp energetic perfect are — printre alte lucruri, desigur — un asemenea control asupra atenţiei visatului, încât o face să se oprească atunci când este nevoie. Aceasta este supapa de siguranţă pe care o au cei care visează. Indiferent de cât de mult s-ar lăsa antrenaţi la un moment dat, atenţia visatului trebuie să-i facă să revină la suprafaţă.

Am pornit din nou pe calea unei alte încercări într-ale visatului. De data aceasta, ţinta era mai evazivă, iar dificultatea şi mai mare. La fel ca la prima încercare, nu-mi dădeam seama ce trebuie să fac. Aveam deprimanta bănuială că acum exerciţiile practice nu-mi vor fi de prea mare ajutor. După nenumărate eşecuri, am renunţat să mai încerc şi m-am consacrat simplei continuări a exerciţiilor de fixare a atenţiei visatului asupra fiecărui element din vis. Acceptarea neajunsurilor mele a părut să-mi dea un impuls pozitiv şi am devenit mai expert în menţinerea imaginii oricărui element din visele mele.

A trecut astfel un an fără să se întâmple nimic. Apoi, într-o zi, ceva s-a schimbat. Pe când priveam, în vis, o fereastră dintr-o încăpere, încercând să descopăr dacă aş putea să arunc o privire asupra peisajului de afară, o forţă ca un fel de vânt — pe care am simţit-o ca un vâjâit în urechi — m-a tras prin fereastră afară.

Exact înainte de această smucitură, atenţia visatului îmi fusese atrasă de o structură ciudată, aflată la o oarecare distanţă, ce avea înfăţişarea unui tractor. În clipa următoare, mă aflam lângă aceasta, examinând-o.

Eram perfect conştient că visam. Am privit înapoi să văd dacă aş putea să precizez de la care fereastră mă uitasem afară. Priveliştea era cea a unei ferme, la ţară. Nu se vedeau nici un fel de clădiri în preajmă. Doream să reflectez asupra acestui lucru, însă atenţia mi-a fost în totalitate captivată de marele număr de maşini agricole, răspândite peste tot, ca şi cum ar fi fost abandonate. Am examinat secerătoare, tractoare, combine, pluguri cu disc, treierătoare. Erau atât de multe, încât am uitat visul meu iniţial. Apoi am dorit să mă orientez prin observarea împrejurimilor, în depărtare se vedea ceva ce părea a fi un panou publicitar, iar, lângă el, nişte stâlpi de telefon.

În momentul în care mi-am concentrat atenţia asupra panoului, mă şi aflam lângă el. Structura metalică a acestuia m-a înspăimântat. Avea un aspect ameninţător. Pe panou se afla imaginea unei clădiri. Am citit textul însoţitor; era reclama unui motel. Aveam strania certitudine că mă aflu în Oregon sau în nordul Californiei.

Am căutat alte trăsături caracteristice ale peisajului din vis. Am văzut munţi la mare depărtare, iar, nu prea departe, nişte dealuri joase, înverzite. Pe ele se aflau pilcuri de copaci, care — în opinia mea — erau stejari californieni. Aş fi vrut să fiu atras de dealurile înverzite, dar m-au tras la ei munţii din depărtare. Eram convins că erau Munţii Sierra Nevada.

În munţii aceia s-a consumat toată energia mea de a visa. Dar, înainte să se întâmple acest lucru, am fost atras de toate caracteristicile posibile. Visul meu a încetat să fie un vis. În ceea ce priveşte capacitatea mea de a percepe, mă aflam într-adevăr în Munţii Sierra Nevada, trecând în trombă prin defileuri, stânci, copaci şi grote. Am examinat totul, de la grohotiş până la vârfuri muntoase până când nu am mai avut energie şi nu mi-am mai putut concentra atenţia visatului asupra nici unui element. Simţeam că-mi pierd controlul. În cele din urmă, n-am mai văzut nici un fel de peisaj, ci doar întuneric.

— Ai ajuns la cea de a doua poartă a visatului — mi-a spus don Juan, când i-am povestit visul. Ceea ce trebuie să faci în continuare este să treci de ea. Trecerea prin cea de a doua poartă este o treabă foarte serioasă; pentru aceasta este nevoie de un efort extrem de controlat.

Nu eram sigur că îndeplinisem cerinţa pe care mi-o fixase, pentru că, de fapt, nu mă trezisem în alt vis. L-am chestionat pe don Juan în legătură cu această anomalie.

— Greşeala este a mea, a zis el. Ţi-am spus că trebuie să te trezeşti în alt vis, dar ceea ce am vrut să spun, de fapt, era că este necesar să schimbi visele într-o manieră sistematică precisă, exact aşa cum ai făcut. În cazul primei porţi, ai pierdut o mulţime de timp căutându-ţi, în exclusivitate, mâinile. De data aceasta, ai mers direct la soluţie, fără să te preocupe respectarea ordinului primit: să te trezeşti în alt vis.

Don Juan a spus că există două modalităţi de a trece prin a doua poartă a visatului. Una este de a te trezi în alt vis, adică, să visezi că ai un vis şi apoi să visezi că te trezeşti din el. Alternativa constă în a folosi elementele dintr-un vis pentru a declanşa alt vis, exact cum făcusem eu.

Aşa cum procedase şi până atunci, don Juan m-a lăsat să exersez, fără nici un amestec din partea lui. Iar eu am confirmat în practică cele două alternative precizate de el. Fie că visam că am un vis, din care visam că mă trezesc, fie că treceam în viteză de la un element precis, accesibil atenţiei imediate a visatului, la altul, nu chiar accesibil. Sau intram într-o variantă a celei de a doua situaţii: priveam orice element dintr-un vis, menţinându-mi privirea fixă până când elementul în cauză îşi schimba forma şi, prin

aceasta, mă trăgea într-un alt vis printr-un vârtej vâjâitor. Totuşi, n-am fost capabil niciodată să decid dinainte care dintre cele trei căi o voi urma. Exerciţiile mele de visat se terminau întotdeauna prin aceea că nu mai aveam rezerve de atenţie a visatului şi mă trezeam sau prin faptul că eram cuprins de un somn adânc, învăluit în întuneric.

Exerciţiile mele se desfăşurau calm şi netulburaţ. Singura perturbare era o neobişnuită interferenţă, un brusc sentiment de teamă sau nelinişte, ce intervenea din ce în ce mai frecvent. Modul meu de a-l îndepărta era să cred că acesta avea legătură cu groaznicele mele deprinderi în ceea ce priveşte mâncarea sau cu faptul că, în acea perioadă, don Juan îmi administra — ca parte componentă a instruirii mele — plante halucinogene din abundenţă. Totuşi, interferenţele au devenit atât de puternice, încât am fost nevoit să solicit sfatul lui don Juan.

— Ai intrat acum în domeniul cel mai periculos al cunoaşterii vrăjitoreşti, a spus el pentru început. Este, pur şi simplu, groaznic, un adevărat coşmar. Aş putea glumi cu tine, spunându-ţi că nu am menţionat această posibilitate din respect pentru preţuita ta raţionalitate, dar nu pot. Fiecare vrăjitor trebuie să se confrunte cu asta. Acesta este punctul în care mă tem că ai putea foarte bine să-ţi ieşi din pepeni.

Don Juan mi-a explicat apoi foarte solemn că viaţa şi conştiinţa — fiind în exclusivitate o chestiune de energie — nu reprezintă o proprietate caracteristică numai organismelor vii. A spus că vrăjitorii *au văzut* că există două tipuri de creaturi conştiente care hălăduiesc pe pământ — organice şi anorganice — şi că, prin compararea unora cu celelalte, *au văzut* că ambele tipuri sunt mase luminoase traversate din toate unghiurile imaginabile de milioane de filamente de energie ale universului. Diferă unele de altele prin formă şi grad de strălucire. Făpturile anorganice sunt alungite şi seamănă cu nişte luminări, dar au o luminozitate opacă, pe când făpturile organice sunt rotunde şi, fără îndoială, cu mult mai strălucitoare. O altă diferenţă importantă, pe care spunea don Juan că *au văzut-o* vrăjitorii, este că viaţa şi conştiinţa făpturilor organice durează puţin — pentru că sunt făcute să se grăbească — în timp ce viaţa făpturilor anorganice este infinit mai lungă, iar conştiinţa lor mai calmă şi mai profundă.

— Vrăjitorii nu au nici o dificultate în a interacţiona cu acestea, a continuat el. Făpturile anorganice posedă componenta esenţială necesară pentru interacţiune — conştiinţa.

— Dar există într-adevăr aceste creaturi anorganice? Aşa cum existăm noi doi? am întrebat eu.

— Desigur că există, a răspuns el. Crede-mă că vrăjitorii sunt fiinţe foarte inteligente; sub nici o formă nu s-ar distra cu aberaţii ale minţii, ca apoi să le ia drept reale.

— De ce spui că aceste creaturi sunt vii?

— Pentru vrăjitori a avea viaţă înseamnă a avea conştiinţă, înseamnă a

avea un punct de asamblare şi strălucirea stării de conştiinţă care-l înconjoară, situaţie care le indică vrăjitorilor că făptura din faţa lor — organică sau anorganică — este perfect capabilă să perceapă. Capacitatea de a percepe este considerată de vrăjitori drept premisă a stării de a fi în viaţă.

— Atunci şi făpturile anorganice trebuie să moară. Este adevărat acest lucru, don Juan?

— Normal. Îşi pierd starea conştientă la fel ca noi, cu excepţia faptului că lungimea perioadei lor conştiente este atât de mare, încât mintea omenească se cutremură.

— Aceste făpturi anorganice li se înfăţişează vrăjitorilor?

— Este greu de spus cum se petrec lucrurile cu ele. Să zicem că aceste făpturi sunt atrase de noi, mai bine zis, obligate să interacţioneze cu noi.

Don Juan m-a privit cercetător.

— Nu admiţi nimic din toate astea, a spus el pe tonul cuiva care a ajuns la o anumită concluzie.

— Mi-e aproape imposibil să mă gândesc la asta în mod raţional, am răspuns eu.

— Te-am prevenit că subiectul îţi va pune raţiunea la grea încercare. În asemenea cazuri, este indicat să renunţi la judecată şi să laşi lucrurile să-şi urmeze cursul, ceea ce înseamnă să laşi structurile anorganice să vină la tine.

— Vorbeşti serios, don Juan?

— Absolut serios. Dificultatea în ceea ce priveşte făpturile anorganice constă în faptul că conştiinţa lor lucrează foarte încet în comparaţie cu a noastră. Este nevoie de ani de zile pentru ca un vrăjitor să fie recunoscut de făpturile anorganice. Aşa că este recomandabil să ai răbdare şi să aştepţi. Mai devreme sau mai târziu vor apărea. Dar nu aşa cum am apărea noi. Au un mod foarte particular de a-şi face simţită prezenţa.

— Cum le atrag vrăjitorii? Au un ritual pentru asta?

— Ei bine, este cât se poate de cert că nu se aşază în mijlocul drumului şi le cheamă în miez de noapte, dacă asta este ceea ce vrei să spui.

— Atunci, ce fac?

— Le atrag în timpul visatului. Am spus că este vorba de mai mult decât de a le atrage; prin actul visatului, vrăjitorii obligă aceste făpturi să intre în interacţiune cu ei.

— Cum le obligă vrăjitorii să facă asta prin actul visatului?

— Visatul înseamnă menţinerea poziţiei în care s-a translat punctul de asamblare în timpul viselor. Acţiunea creează o încărcătură specifică de energie, care le atrage atenţia. Aceasta acţionează precum momeala în cazul peştilor; făpturile sunt atrase de ea. Prin trecerea de primele două porţi ale visatului, vrăjitorii aruncă momeala pentru aceste făpturi şi le forţează să-şi facă apariţia. Trecând de cele două porţi, le-ai făcut cunoscută invitaţia ta. Acum trebuie să aştepţi un semn de la ele.

— În ce va consta acest semn, don Juan?

— Este posibil să fie apariţia uneia dintre ele, deşi asta ar fi cam prea curând. Părerea mea este că semnul va consta, pur şi simplu, în unele interferenţe în visat. Sunt de părere că sentimentele de teamă care te cuprind în prezent nu se datorează indigestiei, ci sunt şocuri de energie ce-ţi sunt trimise de făpturile anorganice.

— Ce ar trebui să fac?

— Trebuie să-ţi temperezi aşteptările.

N-am înţeles ce voia să spună, şi atunci mi-a explicat pe îndelete că, atunci când intrăm în interacţiune cu semenii noştri — oamenii — sau cu alte făpturi organice, de obicei ne aşteptăm să primim o reacţie imediată la solicitarea noastră. În cazul făpturilor anorganice însă, întracât ne desparte de ele cea mai formidabilă barieră — energia care se mişcă cu o viteză total diferită — vrăjitorii trebuie să-şi tempereze aşteptările şi să-şi menţină solicitarea atâta timp cât este necesar pentru ca aceasta să fie primită.

— Vrei să spui, don Juan, că solicitarea este similară cu exerciţiile de visat?

— Da. Dar pentru a obţine un rezultat ireproşabil, trebuie să adaugi la aceste exerciţii intenţia de a lua contact cu aceste făpturi anorganice. Transmite-le un sentiment de putere şi încredere, un sentiment de forţă, de detaşare. Evită cu orice preţ să le transmiţi un sentiment de teamă sau morbiditate. Sunt ele destul de morbide şi aşa; să le adaugi în plus şi propria ta morbiditate este, pentru a nu spune mai mult, total nedorit.

— Nu îmi este clar, don Juan, modul în care se înfăţişează ele vrăjitorilor. Care este modalitatea specifică prin care îşi fac simţită prezenţa?

— Uneori, se materializează cu adevărat în lumea cotidiană, chiar în faţa ochilor noştri. Dar, în majoritatea cazurilor, prezenţa lor invizibilă se face simţită printr-un fel de fior, o tresărire ce provine din străfundurile fiinţei noastre.

— Dar ce se întâmplă în timpul visatului, don Juan?

— În timpul visatului avem de-a face exact cu contrariul. Uneori le simţim aşa cum le simţi tu, ca pe un fior de teamă. Dar, în majoritatea cazurilor, ele se materializează, pur şi simplu, în faţa noastră. Întrucât în fazele de început ale visatului nu avem nici un fel de experienţă în ceea ce le priveşte, ele ne pot insufla o spaimă de nedescris. Acest lucru reprezintă un adevărat pericol pentru noi. Prin canalul spaimei ele ne pot urmări până în viaţa cotidiană, cu rezultate dezastruoase pentru noi.

— În ce fel, don Juan?

— Frica se poate instaura definitiv în viaţa noastră, şi ar trebui să fim nişte neconformişti foarte stâpâni pe ei pentru a-i putea rezista. Făpturile anorganice pot fi o năpastă mai mare decât ciuma. Prin frică ele ne pot, cu uşurinţă, scoate total din minţi.

— Ce fac vrăjitorii cu făpturile anorganice?

— Interrelaţionează cu ele. Le transformă în aliaţi. Formează asociaţii şi extraordinare prietenii. Eu numesc aceste relaţii carteluri gigantice, în care percepţia joacă un rol primordial. Noi suntem fiinţe sociale şi, în mod inevitabil, căutăm companie conştiinţei. În cazul făpturilor anorganice, secretul este să nu te temi de ele. Iar asta trebuie făcut de la început. Intenţia pe care trebuie să le-o transmitem este de putere şi degajare. Ea trebuie să încorporeze mesajul „Nu mi-e teamă de tine. Vino la mine. Dacă vii, te voi întâmpina cu bucurie. Dacă nu doreşti să vii, îţi voi simţi lipsa". La un asemenea mesaj, făpturile vor deveni atât de curioase, încât vor veni cu siguranţă.

— De ce ar veni să mă caute sau de ce, pentru Dumnezeu, ar trebui eu să le caut?

— În timpul visatului — fie că le place sau nu — visătorii caută să se asocieze cu alte creaturi. Pentru tine asta poate fi un şoc, dar cei care visează caută în mod automat grupările de făpturi, în cazul acesta, conexiunile de creaturi anorganice. Visătorii le caută cu aviditate.

— Asta mi se pare foarte straniu, don Juan. De ce ar face cei ce visează aşa ceva?

— Pentru noi, făpturile anorganice sunt ceva cu totul nou şi neobişnuit. Pentru ele noutatea constă în traversarea graniţelor domeniului lor de către o făptură ca noi. Ceea ce trebuie să ai în vedere de acum încolo este faptul că făpturile anorganice — cu splendida lor conştiinţă — exercită o atracţie extraordinară asupra celor care visează şi îi pot transporta cu uşurinţă în lumi ce depăşesc orice posibilitate de descriere. Vrăjitorii din vechime s-au folosit de ele şi ei au fost cei care au introdus termenul de aliaţi. Aliaţii lor i-au învăţat cum să-şi deplaseze punctul de asamblare dincolo de marginile oului energetic, în universul aflat dincolo de sfera omenescului. Astfel încât, când transportă un vrăjitor, îl duc în lumi ce se află dincolo de domeniul umanului.

Ascultându-l cum vorbeşte, am fost cuprins de temeri şi îndoieli stranii, lucru de care don Juan şi-a dat seama imediat.

— Eşti un tip religios până la capăt, a râs el. Acum simţi cum îţi suflă diavolul în ceafă. Dar gândeşte-te la visat în aceşti termeni: visatul înseamnă a percepe mai mult decât ceea ce credem că este posibil să percepem.

Treaz fiind, mă neliniştea posibilitatea ca făpturile anorganice conştiente să existe cu adevărat. Dar, când visam, grijile mele din starea conştientă nu prea mai aveau vreun efect. Continuam să am fiori de frică fizică, dar, de fiecare dată, în urma lor se instala un calm ciudat, care punea stăpânire pe mine şi-mi permitea să merg mai departe, ca şi când nu mi-ar fi fost deloc teamă.

În acea perioadă se părea că orice progres pe care-l făceam în visat se

producea brusc, fără vreun indiciu prealabil. Apariţia făpturilor anorganice în visele mele n-a făcut nici ea excepţie de la acest tipic. S-a petrecut pe când visam un circ la care fusesem în copilărie. Locul părea a fi un oraş din munţii statului Arizona. Am început să mă uit la oameni cu vaga speranţă, pe care o nutream întotdeauna, că voi revedea oamenii pe care-i întâlnisem prima dată, când don Juan m-a făcut să intru în cea de a doua atenţie.

În timp ce-i urmăream cu privirea, am simţit un fior de nervozitate — ca şi când aş fi primit un pumn — în stomac. Fiorul mi-a distras atenţia şi am pierdut din vedere oamenii, circul şi localitatea montană din Arizona. În locul acestora, în faţa mea se aflau două forme cu înfăţişare stranie. Erau subţiri — de mai puţin de treizeci de centrimetri lăţime, dar lungi, atingând, probabil, vreo doi metri şi zece centrimetri în înălţime. Se profilau deasupra mea ca două rime uriaşe.

Ştiam că era vorba de un vis, dar ştiam, totodată, că *vedeam.* Don Juan discutase cu mine despre *a vedea* şi în starea conştientă normală, şi în cea de a doua atenţie. Deşi eram eu însumi incapabil de a o face, credeam că înţelesesem ce înseamnă să percepi energia în mod direct. În visul acela, privind la cele două stranii apariţii mi-am dat seama că vedeam esenţa energetică a ceva nemaipomenit.

Am rămas foarte calm şi nu m-am mişcat. Pentru mine, cel mai remarcabil fapt a fost că nu s-au destrămat şi nu s-au transformat în altceva. Erau creaturi coezive ce-şi păstrau forma lor de luminare. Ceva din interiorul lor obliga ceva din mine să fixeze cu privirea imaginea formei lor. Ştiam asta, pentru că ceva îmi spunea că, dacă nu mă mişcăm, nici ele nu se mişcau.

Totul s-a sfârşit la un moment dat, când m-am trezit cuprins de spaimă. Am fost imediat cuprins de temeri; o îngrijorare profundă a pus stăpânire pe mine. Nu era o nelinişte de ordin psihologic, ci mai degrabă un simţământ fizic de suferinţă şi mâhnire fără vreun motiv aparent.

Cele două forme ciudate mi-au apărut de atunci încolo în fiecare din şedinţele mele de visat. În cele din urmă, totul se petrecea de parcă visam numai pentru a mă întâlni cu ele. Nu âu încercat niciodată să înainteze către mine său să interacţioneze cu mine în vreun fel. Stăteau doar acolo, în faţa mea, imobile, pe tot răstimpul cât dura visul. În ceea ce mă priveşte, nu numai că nu am făcut nici un efort pentru a-mi schimba visele, ci chiar am uitat de scopul iniţial al exerciţiilor mele de visat.

Când am ajuns să discut, în cele din urmă, cu don Juan despre ceea ce mi se întâmpla, petrecusem deja luni întregi contemplând, în vis, cele două apariţii.

— Te-ai blocat la o răscruce periculoasă, a spus el. Nu este bine să le goneşti, dăr nu este bine nici să le laşi să rămână. Pentru moment, prezenţa lor este un impediment pentru visatul tău.

— Ce pot să fac, don Juan?

— Înfruntă-le imediat în lumea vieţii cotidiene şi spune-le să revină mai târziu, când vei avea mai multă putere a visatului.

— Cum să le înfrunt?

— Nu este simplu, dar se poate face. Este nevoie doar să ai suficient curaj, ceea ce desigur că ai.

Fără să mai aştepte să-i spun că nu aveam deloc curaj, m-a luat cu el pe dealurile de lângă deşertul Sonora. Pe atunci, locuia în nordul Mexicului, şi îmi creasem despre el certa impresie că era un vrăjitor solitar, un bătrân uitat de toţi, total în afara treburilor lumeşti curente. Intuisem însă că era peste măsură de inteligent şi, din această cauză, eram dispus să accept ceea ce aveam aproape ferma convingere că erau doar excentricităţi de-ale lui.

Calitatea primordială a lui don Juan era extraordinara iscusinţă a vrăjitorilor ce fusese cultivată de-a lungul timpului. El se asigurase că înţeleg tot ce pot înţelege în starea conştientă normală, dar — în acelaşi timp — se asigurase că intru în cea de a doua atenţie, unde înţeleg sau — cel puţin — ascult cu pasiune tot ce mă învaţă el. În acest fel, m-a divizat în două. În starea conştientă normală nu puteam să înţeleg de ce şi cum eram mai mult decât dispus să iau în serios excentricităţile sale. În cea de a doua atenţie însă, totul mi se părea cât se poate de logic.

Argumentul său era că cea de a doua atenţie ne este accesibilă tuturor, dăr că prin faptul că ne agăţăm cu îndărătnicie de imatura noastră raţionalitate — unii dintre noi cu mai multă ferocitate decât alţii — reuşim să ne ţinem la distanţă de cea de a doua atenţie. Ideea sa era că visatul sparge barierele care înconjoară şi izolează cea de a doua atenţie.

În ziuă în care m-a luat cu el pe dealurile din jurul deşertului Sonora, pentru a întâlni făpturile anorganice, eram în stare conştientă normală. Cumva, ştiam totuşi că trebuie să fac ceva ce era, fără îndoială, de domeniul incredibilului.

În deşert căzuse o ploaie uşoară. Solul de culoare roşie era încă umed şi, pe măsură ce înaintăm, se înnămolea tot mai tare în striaţiunile tălpilor de cauciuc ale pantofilor mei. Am fost nevoit să-mi râcâi de pietre tălpile pentru a îndepărta gogoloaiele mari de noroi care se formaseră pe ele. Mergeam în direcţia est, urcând către dealuri. Când am ajuns într-o vâlcea îngustă dintre două dealuri, don Juan s-a oprit.

— Acesta este, cu siguranţă, locul ideal pentru a-ţi chema prietenii, a spus el.

— De ce le spui prietenii mei?

— Pentru că te-au ales cu de la sine putere. Când fac acest lucru, înseamnă că vor să se asocieze. Ţi-am spus că vrăjitorii formează legături de prietenie cu aceste făpturi. Cazul tău pare să fie un exemplu în acest sens. Nici măcar nu este nevoie să le atragi.

— În ce constă o astfel de prietenie, don Juan?

— Constă dintr-un schimb reciproc de energie. Făpturile anorganice

furnizează gradul lor înalt de conştiinţă, iar vrăjitorii furnizează conştiinţa lor elevată şi energia lor elevată. Rezultatul pozitiv al unei astfel de relaţii este un schimb echilibrat. Rezultatul negativ este subordonarea oricăreia dintre cele două părţi. Vrăjitorii din vechime îşi iubeau aliaţii. De fapt, îi iubeau mai mult decât pe semenii lor, oamenii. Personal, pot prevedea pericole teribile într-o astfel de atitudine.

— Ce-mi recomanzi să fac, don Juan?

— Cheamă-le. Evaluează-le şi apoi decide singur ce trebuie să faci.

— Ce trebuie să fac pentru a le chema?

— Reconstituie-ţi în minte imaginea lor din vis şi menţine-o. Motivul pentru care te-au copleşit cu prezenţa lor în vis este că vor să-ţi întipărească în memorie forma lor. Iar acum este momentul să foloseşti imaginea întipărită.

Don Juan m-a forţat să-mi închid ochii şi să-i ţin închişi. Apoi m-a ajutat să mă aşez pe nişte stânci. Simţeam duritatea şi răceala pietrei. Stânca era înclinată şi mi-era greu să-mi păstrez echilibrul.

— Şezi aici şi vizualizează forma lor până când arată exact cum îţi apar ele în vis — mi-a spus el la ureche. Anunţă-mă când ai focalizat imaginea lor.

Mi-a trebuit foarte puţin timp şi efort pentru a realiza imaginea mentală completă a formei lor, exact ca în visele mele. Nu m-a surprins deloc faptul că puteam face acest lucru. Ceea ce m-a şocat a fost că — deşi încercam cu disperare să-l anunţ pe don Juan că reuşisem să realizez imaginea în mintea mea — nu puteam să vorbesc şi nici să-mi deschid ochii. Eram, în mod categoric, treaz. Auzeam toate sunetele din jur. L-am auzit pe don Juan spunând:

— Acum poţi să-ţi deschizi ochii.

I-am deschis fără nici o dificultate. Eram aşezat picior peste picior pe nişte stânci, care însă nu erau aceleaşi pe care le simţisem sub mine când mă aşezasem. Don Juan era chiar în spatele meu, puţin către dreapta. Am încercat să mă întorc cu faţa la el, dar el mi-a ţinut capul drept, forţându-mă să rămân în aceeaşi poziţie. Atunci am văzut două forme întunecate, ca două trunchiuri subţiri de copaci, chiar în faţa mea.

Am rămas cu gura căscată, uitându-mă fix la ele. Nu erau atât de înalte ca în vis; îşi reduseseră dimensiunile la jumătate. În loc să fie forme de o luminozitate opacă, erau acum două beţe comprimate şi ameninţătoare, de o culoare întunecată, aproape neagră.

— Ridică-te şi apucă una din ele, mi-a ordonat don Juan. Şi nu-i da drumul, indiferent de cât te-ar zgâlţâi.

Nu aveam nici pe departe dorinţa de a face aşa ceva, dar o forţă necunoscută m-a făcut să mă ridic împotriva voinţei mele. Am realizat cu claritate în acel moment că voi sfârşi prin a face ceea ce-mi ordonase don Juan, deşi, conştient, nu aveam nici cea mai mică intenţie de acest fel.

M-am îndreptat mecanic către cele două forme, inima bătându-mi de să-mi spargă pieptul. Am apucat-o pe cea din dreapta. Ceea ce am simţit a fost un şoc electric, care aproape m-a făcut să-i dau drumul formei. Am auzit vocea lui don Juan ca şi când ar fi strigat de la mare distanţă:

— Dă-i numai drumul şi eşti terminat.

Am strâns cu putere forma, care se răsucea şi se zbătea. Nu ca un animal mare, ci ca ceva pufos şi uşor, deşi încărcat cu electricitate. Ne-am rostogolit şi ne-am zvârcolit destul de mult timp pe nisipul vâlcelei. Forma îmi administra şoc după şoc dintr-un fel de curent electric greţos. Îl consideram greţos pentru că mi-l imaginam diferit faţă de energia întâlnită în lumea noastră cotidiană. Fiecare şoc îmi producea o gâdilitură şi mă făcea să urlu, şi să mârâi ca un animal, nu de suferinţă, ci dintr-un fel de mânie ciudată.

În cele din urmă, forma s-a oprit şi a devenit aproape solidă sub mine. Zăcea inertă. L-am întrebat pe don Juan dacă era moartă, dar nu mi-am putut auzi vocea.

— Nici pe departe, mi-a răspuns cineva, râzând, cineva care nu era don Juan. I-ai epuizat încărcătura de energie. Dar nu te ridica încă. Mai rămâi întins aşa încă puţin.

M-am uitat la don Juan întrebător. Mă examina cu mare curiozitate. Apoi m-a ajutat să mă ridic. Forma întunecată a rămas pe pământ. Doream să-l întreb dacă forma nu păţise nimic şi totul era în regulă cu ea. Dar, din nou, nu mi-am putut exprima întrebarea cu glas tare. Atunci, am făcut ceva extraordinar. Am considerat că totul era real. Până în acel moment, ceva din mintea mea îmi menţinea caracterul raţional al gândirii, prin considerarea a ceea ce se întâmpla drept un vis provocat de maşinaţiile lui don Juan.

M-am dus la forma întinsă pe pământ şi am încercat să o ridic. Nu puteam însă să o iau în braţe, pentru că nu avea masă materială. M-am simţit dezorientat. Aceeaşi voce dinainte, care nu era vocea lui don Juan, mi-a spus să mă culc deasupra făpturii anorganice. Aşa am făcut şi ne-am ridicat apoi împreună, făptura anorganică precum o umbră întunecată lipită de mine. S-a desprins după aceea încetişor de mine şi a dispărut, lăsându-mă cuprins de un simţământ extrem de plăcut de împlinire.

Mi-a trebuit peste douăzeci şi patru de ore pentru a-mi recăpăta complet controlul asupra facultăţilor mele. În cea mai mare parte a timpului am adormit. Don Juan mă controla din când în când, punându-mi mereu aceeaşi întrebare:

— Era energia făpturii anorganice precum focul sau precum apa?

Îmi simţeam gâtul de parcă ar fi fost ars. Nu-i puteam spune că şocurile de energie pe care le simţisem erau ca nişte jeturi de apă electrizată. Nu avusesem niciodată în viaţă experienţa unor jeturi de apă electrizată. Nu sunt sigur dacă este posibil ca acestea să fie produse sau simţite, dar aceasta este imaginea care-mi apărea în minte ori de câte ori don Juan îmi adresa

întrebarea lui fixă.

Când, în sfârşit, am ştiut că mi-am revenit complet, don Juan dormea. Conştient că întrebarea lui avea o mare importanţă, l-am trezit şi i-am relatat ceea ce simţisem.

— Nu vei avea prieteni la nevoie printre făpturile anorganice, ci doar relaţii de o enervantă dependenţă, a declarat el. Fii extrem de precaut. Făpturile anorganice de apă sunt mult mai predispuse la excese. Vrăjitorii din vechime credeau că ele sunt mult mai afectuoase, mai capabile de a imita sau poate chiar de a avea sentimente. Spre deosebire de cele de foc, care erau considerate mai serioase, mai reţinute, dar — în acelaşi timp — şi mai infatuate.

— Care este semnificaţia tuturor acestor lucruri pentru mine, don Juan?

— Semnificaţia este prea complexă ca s-o discutăm în momentul acesta. Recomandarea mea este să-ţi înfrângi teama din vise şi din viaţă, pentru a-ţi apăra unitatea. Făptura anorganică, de la care ai luat energia şi ai reîncărcat-o apoi din nou, s-a înfiorat până la a-şi pierde forma de luminare în decursul acestui proces. Va reveni pentru a repeta experienţa.

— De ce nu m-ai oprit, don Juan?

— Nu mi-ai dat timpul necesar. De altfel, nici nu m-ai auzit când îţi strigam să laşi făptura anorganică pe pământ.

— Trebuia să-mi fi prezentat dinainte — aşa cum faci întotdeauna — toate alternativele.

— Nu cunoşteam toate alternativele. În materie de făpturi anorganice, sunt aproape un novice. Am refuzat să-mi însuşesc această parte din ştiinţa vrăjitorilor, pe motivul că este prea greoaie şi inconstantă. Nu vreau să fiu la cheremul nici unei entităţi, fie ea organică sau anorganică.

Cu aceasta discuţia noastră s-a încheiat. Ar fi trebuit să fiu îngrijorat din cauza reacţiei categoric negative a lui don Juan, dar nu eram. Eram cumva absolut convins că orice făcusem era bine.

Mi-am continuat exerciţiile de visat fără vreo altă interferenţă din partea făpturilor anorganice.

4. FIXAREA PUNCTULUI DE ASAMBLARE

Deoarece înţelegerea noastră fusese să discutăm despre visat numai când considera don Juan necesar, îl întrebam rareori despre aceasta şi nu insistam niciodată cu chestionarea dincolo de o anumită limită. De aceea eram mai mult decât dornic să-l ascult ori de câte ori se hotăra să abordeze subiectul. Comentariile sau discuţiile referitoare la visat erau, în mod invariabil, incluse în alte teme ale învăţăturilor sale şi întotdeauna inserate pe neaşteptate, fără vreun avertisment.

Ne aflam o dată — în timpul unei vizite acasă la el — în mijlocul unei

conversaţii fără nici o legătură cu acest subiect când, fără vreun preambul, don Juan a spus că, prin contactele lor din vis cu făpturile anorganice, vrăjitorii din vechime au devenit extrem de versaţi în arta manipulării punctului de asamblare, un domeniul vast şi de rău augur.

Am profitat imediat de ocazie şi l-am chestionat pe don Juan despre perioada estimativă când au trăit vrăjitorii din vechime. Cu alte diferite ocazii îi mai adresasem aceeaşi întrebare, dar niciodată nu-mi dăduse un răspuns satisfăcător. Eram însă convins că, în acel moment — probabil pentru că el însuşi abordase subiectul — ar fi putut să-mi răspundă.

— Un subiect deosebit de dificil, a spus el.

Felul în care a spus-o m-a făcut să cred că intenţiona să nu ia în seamă întrebarea mea. Am fost surprins când a continuat:

— Îţi va pune la încercare judecata raţională tot atât de mult ca subiectul făpturilor anorganice. Apropo, ce crezi despre ele acum?

— Mi-am lăsat opiniile de o parte, am răspuns eu. Nu-mi pot permite să gândesc în nici un fel despre el.

Răspunsul meu i-a făcut plăcere. A râs şi s-a lansat în comentarii referitoare la propriile-i temeri şi aversiuni faţă de făpturile anorganice.

— Nu s-au numărat niciodată printre predilecţiile mele, a spus. Desigur că motivul principal era teama mea de ele. Am fost incapabil s-o depăşesc când trebuia, iar apoi s-a permanentizat.

— Îţi mai este frică de ele acum, don Juan?

— Ceea ce simt nu este chiar frică, ci o atitudine de respingere. Nu vreau să am în nici un fel de a face cu ele.

— Există un motiv anume pentru această atitudine de respingere?

— Cel mai solid motiv din lume: suntem în totală opoziţie. Lor le place sclavia, supunerea, iar mie-mi place libertatea. Lor le place să achiziţioneze, să cumpere, iar eu nu sunt dispus să dau din ce-i al meu.

Am devenit inexplicabil de agitat şi i-am spus brusc că subiectul mi se părea atât de absurd, încât nu-l putea lua în serios. Don Juan s-a uitat la mine, zâmbind, şi a spus:

— Cea mai bună manieră de procedură în ceea ce priveşte făpturile anorganice este ceea ce faci tu: să negi existenţa lor, dar să le vizitezi cu regularitate, susţinând că visezi, iar în vis orice este posibil. În felul acesta, nu te angajezi în nici un fel.

M-am simţit ciudat de vinovat, deşi nu puteam să-mi dau seama de ce, şi obligat să întreb:

— La ce te referi, don Juan?

— La vizitele făcute de tine făpturilor anorganice, a răspuns el sec.

— Glumeşti? Ce vizite?

— Nu voiam să discut asta, dar cred că este timpul să-ţi spun că vocea cicălitoare, pe care o auzeai reamintindu-ţi să-ţi fixezi atenţia visatului pe elementele componente ale visului, era vocea unei făpturi anorganice.

Mi-am zis că don Juan afirma ceva total absurd. Asta m-a iritat atât de tare, încât chiar am ţipat la el. A râs de mine şi mi-a cerut să-i relatez despre şedinţele mele neobişnuite de visat. Solicitarea lui m-a surprins. Nu pomenisem niciodată nimănui despre faptul că, din când în când, ieşeam brusc dintr-un vis, tras de un anumit element din el, dar, în loc să trec în alţ vis — cum ar fi trebuit — întreaga atmosferă a visului se modifica şi mă pomeneam într-o dimensiune necunoscută mie. Pluteam în aceasta, îndrumat de un ghid invizibil, care mă făcea să mă învârtesc continuu. Din aceste vise mă trezeam întotdeauna încă învârtindu-mă şi continuam să mă răsucesc şi să mă zvârcolesc timp îndelungat înainte de a mă trezi pe de-a-ntregul.

— Acestea sunt întâlniri reale pe care le ai cu prietenii tăi, făpturi anorganice, a spus don Juan.

Nu voiam să-l contrazic, dar nici nu voiam să accept ceea ce spunea. Am tăcut. Uitasem de întrebarea mea referitoare la vrăjitorii din vechime, dar don Juan a reluat subiectul.

— După cunoştinţa mea, vrăjitorii din vechime au trăit cu zece mii de ani în urmă, a spus el, zâmbind şi urmărindu-mi reacţia.

Fundamentându-mi răspunsul pe datele arheologice contemporane privitoare la migraţia triburilor nomade din Asia către cele două Americi, i-am spus că eram de părere că data indicată de el era incorectă. Cu zece mii de ani în urmă este prea mult.

— Tu ai informaţiile tale, şi eu le am pe ale mele, a răspuns el. Eu ştiu că vrăjitorii din vechime au domnit timp de patru mii de ani, între acum şapte mii şi trei mii de ani în urmă. Acum trei mii de ani au dispărut. De atunci încoace vrăjitorii tot reasamblează şi restructurează ceea ce a rămas de la cei din timpuri străvechi.

— Cum poţi fi atât de sigur în privinţa datelor dumitale?

— Dar tu cum poţi fi atât de sigur în privinţa alor tale? a replicat el.

I-am spus că arheologii au metode absolut sigure de stabilire a perioadelor de existenţă ale vechilor culturi. Din nou mi-a replicat că vrăjitorii au propriile metode sigure în acest sens.

— Nu încerc să te contrazic sau să-ţi demonstrez că greşeşti, a continuat el, dar curând vei putea să întrebi pe cineva care cunoaşte exact problema.

— Nimeni nu poate şti aşa ceva cu exactitate, don Juan.

— Acesta este încă unul dintre acele lucruri imposibil de crezut, dar există cineva care-ţi poate dovedi toate astea. Într-o zi, vei cunoaşte această persoană.

— Ei asta-i, don Juan. Probabil, glumeşti. Cine poate dovedi ceea ce s-a întâmplat cu şapte mii de ani în urmă?

— Foarte simplu, unul dintre vrăjitorii din vechime despre care am vorbit. Cel pe care l-am cunoscut eu. El este persoana care mi-a povestit totul despre vrăjitorii din vechime. Sper să-ţi aminteşti ceea ce îţi voi spune

despre acest om. El deţine soluţia multora dintre strădaniile noastre şi este cel pe care este necesar să-l cunoşti.

I-am spus lui don Juan că îl ascultam cu cea mai mare atenţie, deşi nu înţelegeam ce spunea. El m-a acuzat că vreau doar să-i fac pe plac, dar că nu credeam un cuvânt din ceea ce spunea despre vrăjitorii din vechime. Am recunoscut că în starea conştientă normală desigur că nu crezusem acele povestiri

exagerate. Dar nu o făcusem nici în cea de a doua atenţie, cu toate că în acea stare ar fi trebuit să am o reacţie diferită.

— Numai când reflectezi asupra a ceea ce ţi-am spus devine totul o povestire exagerată, a remarcat el. Dacă nu-ţi implici judecata raţională, totul rămâne, pur şi simplu, o problemă de energie.

— De ce ai spus că voi cunoaşte pe unul dintre vrăjitorii din vechime?

— Pentru că o vei face. Este esenţial ca voi doi să vă întâlniţi într-o bună zi. Dar, pentru moment, să-ţi relatez o altă povestire exagerată despre unul dintre nagualii din branşa mea, nagualul Sebastian.

Apoi don Juan mi-a povestit că, pe la începutul secolului al optsprezecelea, nagualul Sebastian era paracliser într-o biserică din sudul Mexicului. În relatarea sa, don Juan a subliniat faptul că vrăjitorii — din trecut sau prezent — îşi caută şi îşi găsesc refugiu în instituţii consacrate, cum ar fi biserica. Părerea sa era că, din cauza extraordinarului lor spirit de ordine şi disciplină, vrăjitorii pot deveni slujbaşi de încredere şi că ei sunt foarte căutaţi de instituţiile care au totdeauna mare nevoie de persoane de acest fel. Don Juan susţinea că, atâta timp cât nimeni nu are cunoştinţă de activităţile vrăjitorilor, faptul că nu sânţ adepţii vreunei ideologii crează impresia de slujbaşi model.

Don Juan şi-a continuat povestirea, relatând că, într-o zi, pe când Sebastian îşi îndeplinea îndatoririle de paracliser, la biserică a venit un străin, un indian bătrân ce părea să fie bolnav. Acesta i-a spus, cu voce pierită, lui Sebastian că avea nevoie de ajutor. Nagualul a crezut că indianul dorea să-l vadă pe preotul paroh, dar omul, făcând un mare efort, s-a adresat direct nagualului. I-a spus pe un ton aspru şi direct că ştia că Sebastian era nu numai un vrăjitor, ci chiar nagual.

Speriat de această întorsătură a lucrurilor, Sebastian l-a tras pe indian de o parte şi i-a cerut să-şi ceară scuze. Omul a răspuns că nu se afla acolo pentru a-şi cere scuze, ci pentru a căpăta asistenţă de specialitate. Avea nevoie, a spus el, să primească energia nagualului pentru a se putea menţine în viaţă, viaţă care — l-a asigurat el pe Sebastian — dura de mii de ani, dar care, în acel moment, se stingea.

Sebastian, care era un om foarte inteligent, nefiind dispus să dea atenţie unor asemenea prostii, i-a spus indianului să termine cu bufoneriile. Bătrânul însă s-a supărat şi l-a ameninţat pe Sebastian că, dacă nu-i îndeplineşte cererea, îi denunţă — pe el şi pe întregul lui grup — autorităţilor

ecleziastice.

Don Juan mi-a reamintit că, în acea perioadă, autorităţile bisericeşti întreprindeau acţiuni brutale şi sistematice de eradicare a practicilor eretice ale indienilor din Lumea Nouă. Ameninţarea acelui om nu era deci un lucru ce putea fi tratat la modul uşuratic; nagualul şi grupul său erau, într-adevăr, în primejdie de moarte. Sebastian l-a întrebat pe indian cum putea să-i dea energie. Omul i-a explicat că nagualii — prin disciplina lor — acumulează un anume fel de energie, pe care o stochează în corp şi pe care el o va extrage fără durere din centrul energetic al lui Sebastian, aflat în ombilic. În schimb, Sebastian va avea nu numai posibilitatea de a-şi continua netulburat activităţile, ci va fi, totodată, înzestrat cu putere.

Nagualului nu-i convenea ideea că este manipulat de bătrânul indian, dar acesta era inflexibil şi nu-i oferea nici o altă opţiune decât să se conformeze cererii lui.

Don Juan m-a asigurat că bătrânul indian nu exagerase deloc în ceea ce afirmase despre sine. S-a dovedit că el era un vrăjitor din timpuri străvechi, unul dintre cei cunoscuţi ca *cei care desfid moartea*. Se pare că reuşise să supravieţuiască până în prezent prin manipularea punctului său de asamblare în moduri numai de el cunoscute.

Don Juan spunea că ceea ce s-a întâmplat atunci între Sebastian şi omul acela s-a constituit mai târziu în temeiul unei înţelegeri care i-a legat pe toţi cei şase naguali care i-au urmat lui Sebastian. Cel care desfide moartea s-a ţinut de cuvânt; în schimbul energiei căpătate de la fiecare nagual, el îi făcea donatorului un dar, înzestrându-l cu putere. Sebastian fusese nevoit să accepte darul împotriva voinţei sale; era încolţit şi nu avea de ales. Dar toţi ceilalţi naguali care i-au urmat şi-au acceptat darul cu bucurie şi mândrie.

Don Juan a încheiat povestirea, spunând că, în timp, cel care desfide moartea a ajuns să fie cunoscut sub numele de *arendaş*. Timp de mai bine de două sute de ani, nagualii din branşa lui don Juan au continuat să onoreze această înţelegere obligatorie, dând naştere la o relaţie de simbioză care a schimbat cursul evoluţiei şi ţelul final al branşei.

Don Juan nu a catadicsit să dea explicaţii suplimentare, iar eu am rămas cu o stranie senzaţie de veridicitate, care mă neliniştea mai mult decât mi-aş fi putut imagina.

— Cum a ajuns să trăiască atât de mult? am întrebat.

— Nu ştie nimeni, a răspuns don Juan. Tot ce ştim despre el, de generaţii, este doar ceea ce ne spune el. Cel care desfide moartea este persoana pe care am întrebat-o despre vrăjitorii din vechime, şi el mi-a spus că aceştia se aflau în culmea gloriei lor acum trei mii de ani.

— De unde ştii că ceea ce v-a spus este adevărat? am întrebat eu.

Don Juan a clătinat din cap cu o expresie de uimire, dacă nu chiar de repulsie.

— Când ai de-a face cu inimaginabilul domeniu necunoscut de dincolo de

noi, a spus el, făcând un gest cu mâna de jur împrejurul său, nu te prosteşti formând minciuni mărunte. Minciunile mărunte sunt pentru oamenii care nu au văzut ce ne aşteaptă acolo.

— Ce ne aşteptă acolo, don Juan?

Răspunsul lui, o afirmaţie în aparenţă inofensivă, m-a îngrozit mai tare decât dacă mi-ar fi descris cel mai înfiorător lucru.

— Ceva cu desăvârşire impersonal, a spus el.

Probabil că observase că îmi piedeam cumpătul, pentru că m-a făcut să-mi schimb nivelul de conştiinţă, ca să-mi dispară teama.

Câteva luni mai târziu exerciţiile mele de visat au luat o întorsătură stranie. Am început să capăt în vis răspunsuri la întrebări pe care intenţionam să i le pun lui don Juan. Cel mai impresionant aspect al acestei manifestări ciudate a fost acela că s-a tranferat curând în starea mea conştientă normală. Iar, într-o zi, pe când şedeam la biroul meu, am căpătat răspunsul la o întrebare neformulată încă privind caracterul real al făpturilor anorganice. *Văzusem* de atâtea ori făpturi anorganice în vis, încât începusem să le consider reale. Îmi reamintisem că, într-o stare de conştienţă seminormală, chiar atinsesem o asemenea făptură în deşertul Sonora. Iar visele mele erau periodic deviate către lumi despre care mă îndoiam foarte tare că puteau fi produse ale minţii mele. Doream să îl încolţesc pe don Juan cât mai bine, în termenii unei întrebări concise, astfel încât am formulat această întrebare în minte: dacă trebuie să acceptăm ideea că făpturile anorganice sunt la fel de reale ca oamenii, unde anume se află — în termenii sferei fizice a universului — domeniul în care există ele?

După ce am formulat întrebarea în sinea mea, am auzit un râset ciudat, exact cum auzisem în ziua în care mă luasem la trântă cu făptura anorganică. Apoi, o voce de bărbat mi-a răspuns:

— Acest domeniu există într-o anumită poziţie a punctului de asamblare. Tot aşa precum lumea ta există în poziţia obişnuită a punctului de asamblare.

Ultimul lucru pe care-l doream era să intru în dialog cu o voce imaterială, aşa că m-am ridicat şi am fugit afară din casă. Începeam să cred că-mi pierdeam minţile. O grijă în plus, pe care s-o adaug la colecţia mea de nelinişti.

Vocea fusese atât de autoritară şi de limpede, încât faptul nu numai că mă nedumerea, ci chiar mă înspăimânta. Aşteptam foarte neliniştit atacurile viitoare ale vocii, dar întâmplarea nu s-a mai repetat. La prima ocazie pe care am avut-o, m-am consultat cu don Juan.

N-a fost câtuşi de puţin impresionat.

— Trebuie să înţelegi o dată pentru totdeauna că astfel de lucruri sunt foarte normale în viaţa unui vrăjitor, a spus el. Nu eşti pe cale de a înnebuni,

ci, pur şi simplu, auzi vocea unui emisar al visatului. La trecerea de prima sau cea de a doua poartă a visatului, cei ce visează ajung la un prag de energie şi încep să vadă lucruri ori să audă voci. Nu mai multe voci, ci o singură voce. Vrăjitorii o numesc vocea emisarului visatului.

— Ce este emisarul visatului?

— Energie străină care are concizie. Energie străină care are ca scop să-i ajute pe cei care visează, spunându-le unele lucruri. Problema este că emisarul visatului poate spune numai acele lucruri pe care vrăjitorii deja le cunosc sau ar trebui să le cunoască, dacă-şi merită numele de vrăjitori.

— Afirmaţia că este energie străină care are concizie nu mă ajută deloc, don Juan. Ce fel de energie — benignă, malignă, bună, rea, sau cum?

— Este doar ce am spus că este, energie străină. O forţă impersonală pe care noi o transformăm într-o forţă personificată pentru că are glas. Unii vrăjitori au deplină încredere în această energie, chiar o văd. Sau, la fel ca tine, doar o aud sub forma unui glas de bărbat ori de femeie. Glasul le poate spune care este starea exactă a lucrurilor, iar de cele mai multe ori ei iau spusele ei drept poveţe sacre.

— De ce unii dintre noi o aud ca pe o voce?

— O vedem sau o auzim, pentru că ne menţinem punctul de asamblare fixat într-o poziţie nouă specifică; cu cât este mai intensă fixarea, cu atât mai intens simţim emisarul. Ai grijă! S-ar putea să-l vezi şi să-l simţi ca pe o femeie goală.

Don Juan a râs de propria sa replică, dar eu eram prea înspăimântat ca să tratez lucrurile cu frivolitate.

— Este această forţă capabilă să se materializeze? am întrebat.

— Desigur, a răspuns el. Totul depinde de cât de tare este fixat punctul de asamblare. Dar fii liniştit, dacă poţi să-ţi păstrezi un grad de detaşare, nu se întâmplă nimic. Emisarul rămâne ceea ce este: o forţă impersonală care acţionează asupra noastră din cauza fixării punctului nostru de asamblare.

— Sfaturile sale sunt temeinice?

— Nu poate fi vorba de sfaturi. Emisarul ne precizează lucrurile, iar noi ne facem singuri deducţiile.

I-am împărtăşit apoi lui don Juan ceea ce îmi spusese vocea mie.

— Este exact cum am spus, a remarcat el. Emisarul nu ţi-a spus nimic nou. Afirmaţiile sale sunt corecte, dar par doar să-ţi demonstreze anumite lucruri. Ceea ce a făcut emisarul a fost doar sa repete ceea ce ştiai deja.

— Mă tem că nu pot să am pretenţia că ştiam toate astea, don Juan.

— Ba poţi. Acum ştii infinit mai multe lucruri despre misterul universului decât poţi să-ţi dai seama la nivel raţional. Dar asta este boala noastră, a oamenilor, să ştim mai multe despre misterul universului decât ne dăm seama.

Faptul că trăisem acest fenomen incredibil de unul singur, fără ajutorul lui don Juan, mă făcea să mă simt în culmea fericirii. Voiam să aflu mai

multe lucruri despre emisar. Tocmai mă pregăteam să-l întreb pe don Juan dacă şi el auzise vocea emisarului, când el m-a întrerupt şi, cu un zâmbet larg, mi-a spus:

— Da, da. Emisarul îmi vorbeşte şi mie. În tinereţe îl vedeam ca pe un călugăr cu glugă neagră. Un călugăr vorbăreţ care, de fiecare dată, mă speria cumplit. Apoi, când mi-am putut stăpâni spaima, a devenit o voce imaterială care continuă, până în ziua de azi, să-mi spună diferite lucruri.

— Ce fel de lucruri, don Juan?

— Orice lucru pe care-mi concentrez intenţia, lucruri pe care nu vreau să mă deranjez să le aprofundez singur. Cum ar fi, de exemplu, detalii despre comportamentul învăţăceilor mei. Ce fac ei când nu mă aflu în preajma lor. Şi-mi spune, mai ales, lucruri despre tine. Emisarul îmi spune tot ce faci.

Ajunsă în acest punct, nu prea îmi convenea direcţia în care evoluase conversaţia noastră. Îmi scormoneam frenetic mintea, pentru a găsi întrebări pe alte teme, în timp ce don Juan se prăpădea de râs.

— Emisarul visatului este o făptură anorganică? am întrebat.

— Să spunem că emisarul visatului este o forţă care vine din tărâmul făpturilor anorganice. Acesta este motivul pentru care cei care visează se întâlnesc întotdeauna cu el.

— Vrei să spui, don Juan, că oricare dintre cei care visează îl aude sau îl vede pe emisar?

— Toţi îl aud; foarte puţini sunt cei care îl văd sau îl simt.

— Ai vreo explicaţie pentru acest lucru?

— Nu. În afară de asta, nu prea mă interesează foarte mult emisarul. Într-un anumit moment din viaţă, a trebuit să iau o decizie dacă să mă concentrez pe făpturile anorganice şi să urmez calea deschisă de vrăjitorii din vechime sau să nu consimt la aşa ceva. Profesorul meu, nagualul Julian, m-a ajutat să mă hotărăsc pentru neacceptare. N-am regretat niciodată această decizie.

— Crezi că şi eu ar trebui să refuz făpturile anorganice, don Juan?

Nu mi-a răspuns la întrebare; în loc de răspuns, mi-a explicat că întregul domeniu al făpturilor anorganice este întotdeauna predispus să ne înveţe. Probabil că din cauza faptului că făpturile anorganice au o conştiinţă mai profundă ca a noastră, se simt obligate să ne ia sub aripa lor ocrotitoare.

— N-am considerat că are rost să devin învăţăcelul lor, a adăugat el. Preţul este prea mare.

— Care este preţul?

— Viaţa noastră, energia noastră, devoţiunea noastră faţă de ele. Cu alte cuvinte, libertatea noastră.

— Dar ce ne învaţă ele?

— Lucruri legate de lumea lor. În acelaşi fel în care noi înşine le-am învăţa pe ele — dacă am fi capabili să o facem — lucruri legate de lumea noastră. Însă metoda lor este de a lua esenţa noastră primară drept etalon al

nevoilor noastre şi de a ne învăţa în conformitate cu ea. O treabă extrem de periculoasă!

— Nu văd de ce ar fi periculoasă.

— Dacă cineva ar lua drept etalon esenţa primară a eului tău, cu toate temerile şi lăcomia, şi invidia care o caracterizează etcetera, etcetera şi te-ar învăţa ceea ce satisface această stare oribilă de existenţă, care crezi că ar fi rezultatul?

Nu aveam replică. Credeam că înţeleg perfect motivele refuzului său.

— Problema vrăjitorilor din vechime, este că ei au învăţat lucruri minunate, dar pe baza naturii lor primitive nealterate, a continuat don Juan. Făpturile anorganice au devenit aliaţii lor şi, prin exemplificări premeditate, i-au învăţat adevărate minuni pe vrăjitori. Aliaţii executau acţiunile, iar vrăjitorii erau îndrumaţi pas cu pas să le imite, fără a schimba ceva din natura lor primară.

— Există aceste relaţii cu făpturile anorganice şi în ziua de azi?

— Nu pot să răspund exact la această întrebare. Tot ce pot să spun este că eu personal nu pot concepe să am asemenea relaţii. Implicarea în situaţii de asemenea natură zădărniceşte eforturile noastre de căutare a libertăţii, consumând toată energia de care dispunem. Pentru a putea urma cu adevărat exemplul aliaţilor lor, vrăjitorii din vechime au fost nevoiţi să-şi petreacă viaţa pe tărâmul făpturilor anorganice. Cantitatea de energie necesară pentru a realiza o asemenea deplasare continuă este uluitoare.

— Vrei să spui, don Juan, că vrăjitorii din vechime erau capabili de a exista pe acele tărâmuri aşa cum existăm noi aici?

— Nu tocmai cum existăm noi aici, dar, în mod cert, trăiau: îşi păstrau conştiinţa şi individualitatea. Pentru acei vrăjitori emisarul visatului a devenit entitatea de importanţă vitală. Dacă un vrăjitor doreşte să trăiască pe tărâmul făpturilor anorganice, emisarul este puntea de legătură perfectă pentru realizarea acestui lucru; vorbeşte, este înclinat să înveţe şi să îndrume.

— Ai fost vreodată în acel tărâm, don Juan?

— De nenumărate ori. La fel şi tu. Dar nu are rost să discutăm despre asta acum. Încă nu te-ai descotorosit de toate resturile nefolositoare din atenţia visatului. Într-o bună zi, vom vorbi şi despre acel tărâm.

— Să deduc, deci, don Juan că nu-l accepţi sau nu îţi place emisarul?

— Nici nu-l accept şi nici nu-mi place. Aparţine unui alt registru, registrul vrăjitorilor din vechime. În plus, învăţăturile şi îndrumările sale sunt absurdităţi în lumea noastră. Iar pentru aceste absurdităţi emisarul ne taxează enorm în termenii energiei. Într-o zi, vei fi şi tu de aceeaşi părere cu mine. Vei vedea.

În tonul cu care rostise don Juan aceste cuvinte am surprins o confirmare mascată a convingerii sale că nu-i împărtăşeam părerea în ceea ce-l privea pe emisar. Tocmai voiam să-l înfrunt în această problemă, când

am auzit vocea emisarului în urechi:

— Are dreptate, a spus glasul. Ţie îţi plac pentru că nu găseşti că este nimic rău în a explora toate posibilităţile. Vrei să acumulezi cunoaştere; cunoaşterea înseamnă putere. Nu vrei să rămâi în călduţa siguranţă a rutinei şi convingerilor lumii cotidiene.

Emisarul a spus toate acestea în limba engleză, cu un pronunţat accent de pe coasta Pacificului. Apoi a schimbat-o pe spaniolă. Am sesizat un uşor accent argentinian. Nu-l mai auzisem pe emisar vorbind astfel; mă fascina. El mi-a vorbit despre împlinire, cunoaştere, despre cât de departe mă aflam de locul meu natal; despre setea mea de aventură şi aproape obsedanta dorinţă de a cunoaşte lucruri noi, de a pătrunde orizonturi noi. Glasul mi s-a adresat chiar şi în portugheză, cu pronunţate inflexiuni ale limbii vorbite în pampasul de sud.

Faptul de a auzi vocea debitând toate acele remarci linguşitoare nu numai că m-a înspăimântat, ci chiar m-a îngreţoşat I-am spus lui don Juan, atunci, pe loc, că trebuia să încetez exerciţiile de visat. Şi-a ridicat, surprins, ochii spre mine. Dar, când i-am repetat cele auzite, a fost de acord că trebuie să mă opresc din exerciţii, deşi am simţit că o face numai ca să mă calmeze.

Câteva săptămâni mai târziu, reacţia mea mi s-a părut puţin cam isterică, iar decizia de a renunţa — nejustificată. Mi-am reluat exerciţiile de visat. Eram sigur că don Juan ştia că-mi anulasem decizia de retragere.

Cu ocazia uneia dintre vizitele mele la el, a început să vorbească, pe neaşteptate, despre vise.

— Faptul că nu am fost educaţi să apreciem visele ca pe un autentic domeniu de explorare nu înseamnă că ele nu sunt aşa ceva, a început el. Visele sunt analizate pentru sensul lor sau considerate prevestiri, dar niciodată nu sunt interpretate ca domeniu al unor întâmplări reale. Din câte ştiu, numai vrăjitorii din vechime au făcut acest lucru, a continuat el, dar, în cele din urmă, au dat-o în bară. S-au lăcomit şi, când au ajuns la o bifurcaţie crucială a drumurilor, au luat-o pe cel greşit. Au jucat totul pe o carte: posibilitatea fixării punctului de asamblare în miile de poziţii pe care le putea acesta adopta.

Don Juan şi-a exprimat consternarea în faţa faptului că, din toate lucrurile minunate pe care vrăjitorii din vechime le-au învăţat, explorând aceste mii de poziţii, rămăseseră numai arta visatului şi arta stalkingului. A reafirmat că arta visatului se referă la deplasarea punctului de asamblare. A definit apoi stalkingul ca artă care se ocupă de modul de fixare al punctului de asamblare în orice poziţie este deplasat.

— A fixa punctul de asamblare în orice poziţie nouă înseamnă a dobândi coeziune, a spus el. Exact asta şi făceai în exerciţiile sale de visat.

— Credeam că-mi perfecţionam corpul energetic, am spus eu, întrucâtva surprins de afirmaţia lui.

— Faci asta şi mult mai mult decât atât; înveţi să ai coeziune; visatul

impune acest lucru formându-i pe cei care visează să-şi fixeze punctul de asamblare. Atenţia visatului, corpul energetic, cea de a doua atenţie, relaţiile cu făpturile anorganice, emisarul visatului sunt toate produse secundare ale procesului de dobândire a coeziunii; cu alte cuvinte, sunt produsele secundare ale fixării punctului de asamblare în mai multe poziţii de visat.

— Ce este aceea o poziţie de visat, don Juan?

— Orice poziţie nouă în care a fost deplasat punctul de asamblare în timpul somnului.

— Cum fixăm punctul de asamblare într-o poziţie de visat?

— Prin menţinerea imaginii oricărui element din vis sau prin schimbarea viselor după vrere. Prin exerciţiile tale de visat îţi exersezi capacitatea de a fi coeziv; adică îţi exersezi capacitatea de a menţine o nouă formă a energiei, prin fixarea punctului de asamblare în poziţia unui anume vis pe care îl ai.

— Menţin, într-adevăr, o nouă formă a energiei?

— Nu chiar, şi asta nu pentru că nu poţi, ci numai pentru că îţi translezi doar punctul de asamblare în loc să-l deplasezi. Translaţiile punctului de asamblare produc schimbări de mică importanţă, practic insesizabile. Atracţia traslărilor constă în aceea că acestea sunt atât de mici şi atât de numeroase, încât a menţine coeziunea în toate reprezintă un adevărat triumf.

— Cum ştim că menţinem coeziunea?

— Ştim asta după claritatea percepţiei noastre. Cu cât este mai clară imaginea viselor noastre, cu atât este mai mare coeziunea.

Apoi mi-a spus că era timpul să fac o aplicaţie practică a ceea ce învăţasem din visat. Fără să-mi dea posibilitatea să întreb ceva, m-a îndemnat să-mi concentrez atenţia — ca şi când aş fi fost într-un vis — asupra frunzişului unui copăcel de deşert ce creştea în preajmă: un *Prosopis glandulosa*.

— Doreşti doar să mă uit fix la el? am întrebat eu.

— Nu doresc doar să te uiţi fix la el; doresc să faci ceva special cu acest frunziş, a răspuns el. Ţine minte că, în vise, o dată ce poţi să menţii imaginea oricărui element, îţi menţii, de fapt, poziţia de visat a punctului tău de asamblare. Acum, priveşte la aceste frunze, ca şi cum ai fi într-un vis, dar cu o semnificativă deosebire: îţi vei concentra atenţia visatului asupra frunzelor copăcelului în starea de conştiinţă a lumii cotidiene.

Nervozitatea mea a făcut să-mi fie imposibil să-i urmăresc firul gândirii. Mi-a explicat cu răbdare că, prin fixarea privirii asupra frunzişului, voi realiza o deplasare minusculă a punctului de asamblare. Apoi, convocându-mi atenţia visatului prin fixarea cu privirea a frunzelor individuale, voi fixa, de fapt, această mică deplasare a punctului, iar coeziunea mea mă va face să percep în termenii celei de a doua atenţii. A adăugat, cu chicotit, că întregul proces era ridicol de simplu.

Don Juan avea dreptate. Tot ce a trebuit să fac a fost să-mi concentrez privirea asupra frunzelor, să mă uit fix la ele, şi într-o clipă clipă am fost atras într-o senzaţie de vârtej, foarte asemănătoare cu vârtejurile din visele mele. Frunzişul copăcelului a devenit un întreg univers de informaţii senzoriale. Era ca şi cum frunzişul m-ar fi înghiţit, dar senzaţia o aveam nu numai la nivelul vederii; dacă atingeam frunzele, le simţeam în mod real. Le puteam simţi şi mirosul. Atenţia visatului era multisenzorială şi nu doar vizuală, ca în visatul obişnuit.

Ceea ce a început ca privitul frunzişului unui copăcel s-a transformat într-un vis. Eram convins că mă aflu într-un copăcel visat, aşa cum mai fusesem şi în alţi copaci din nenumărate alte vise. Natural că m-am comportat în acest copac visat la fel cum învăţasem să mă comport în visele mele; treceam de la un element la altul, tras de forţa unui vârtej ce se forma în oricare parte a copăcelului, pe care îmi concentram multisenzorială atenţie a visatului. Vârtejurile se formau nu numai când priveam, ci şi când atingeam ceva cu orice parte a corpului.

În mijlocul acestei viziuni, sau acestui vis, am avut un atac de îndoieli raţionale. Am început să mă întreb dacă mă urcasem într-adevăr în copăcel, într-o stare de năuceală, şi dacă, într-adevăr, mângâiam frunzele — pierdut în coroana copacului — fără să ştiu ce fac. Sau poate că adormisem, hipnotizat probabil de freamătul frunzelor în bătaia vântului, şi acum visam. Dar, la fel ca în vise, nu aveam destulă energie pentru a reflecta prea mult la aceste lucruri. Gândurile mele erau pasagere. Durau doar o clipă; apoi forţa experienţei directe le-a înăbuşit complet.

O mişcare bruscă a zgâlţâit deodată totul şi m-a făcut, efectiv, să ies dintr-un pâlc de frunze, ca şi cum m-aş fi smuls din atracţia magnetică a copăcelului. Aşezat într-o poziţie elevată, aveam în faţă o privelişte nemărginită. De jur împrejur, erau munţi întunecaţi şi multă vegetaţie. Un alt şoc de energie m-a făcut să mă cutremur până-n măduva oaselor; apoi m-am aflat în altă parte. Eram înconjurat de copaci uriaşi, mai mari chiar decât pinii Douglas din statele Oregon şi Washington. Nu mai văzusem niciodată o asemenea pădure. Peisajul era într-un atât de mare contrast faţă de cel arid al deşertului Sonora, încât nu am mai avut nici o îndoială că visam.

Am menţinut viziunea acelei privelişti extraordinare, temându-mă să o las să dispară, întrucât ştiam că este, într-adevăr, un vis şi se va destrăma imediat ce-mi epuizam atenţia visatului. Dar imaginile au rămas la locul lor chiar şi atunci când, după estimarea mea, ar fi trebuit să nu mai am rezerve de atenţie a visatului. Atunci, mi-a trecut prin minte un gând terifiant: ce-ar fi dacă asta nu era nici vis, nici viaţa de zi cu zi?

Cuprins de panică, la fel ca un animal înspăimântat, m-am retras înapoi în pâlcul de frunze din care ieşisem. Impulsul mişcării mele de retragere m-a purtat prin frunzişul şi printre crengile tari ale copăcelului. M-a tras jos din

copăcel şi, într-o frântură de secundă, stăteam din nou lângă don Juan, la uşa casei sale din deşertul Sonora.

Mi-am dat seama seama imediat că reintrasem într-o stare în care puteam gândi coerent, dar nu puteam vorbi. Don Juan mi-a spus să nu fiu îngrijorat, afirmând că facultatea vorbirii este extrem de fragilă şi că crizele de muţenie sunt un lucru obişnuit printre vrăjitorii care se aventurează dincolo de limitele percepţiei normale.

În sinea mea aveam simţământul că lui don Juan i se făcuse milă de mine şi se hotărâse să-mi adresese cuvinte de îmbărbătare. Dar vocea emisarului visatului — pe care am auzit-o în clipa aceea — mi-a spus că, după o odihnă de câteva ore, aveam să mă simt din nou perfect.

Când m-am trezit, i-am prezentat lui don Juan — la cererea sa — o descriere completă a ceea ce văzusem şi făcusem. M-a prevenit că nu era posibil să mă bazez pe judecata mea raţională pentru a înţelege cele prin care trecusem, nu din cauză că judecata mi-ar fi fost în vreun fel slăbită, ci pentru că ceea ce se întâmplase era un fenomen ce depăşea parametrii raţiunii.

Normal că eu am susţinut că nimic nu poate fi în afara graniţelor raţiunii; că lucrurile pot fi enigmatice, dar că, mai devreme sau mai târziu, raţiunea găseşte întotdeauna o cale de face lumină în absolut orice. Şi eram absolut convins de asta.

Don Juan mi-a explicat, cu deosebită răbdare, că raţiunea este doar un produs derivat din poziţia obişnuită a punctului de asamblare; că, prin urmare înţelegerea a ceea ce se petrece în jurul nostru, judecata sănătoasă, cu picioarele pe pământ — surse de mare mândrie pentru noi presupuse a fi consecinţa firească a valorii noastre — sunt doar rezultatul fixării punctului nostru de asamblare în locul său obişnuit. Cu cât este acesta mai rapid şi mai staţionar, cu atât este mai mare încrederea în noi înşine şi sentimentul că cunoaştem lumea şi suntem capabili de a face previziuni.

A adăugat că ceea ce face visatul este să ne confere mobilitatea necesară pentru a accede la alte lumi, prin demolarea modului nostru de cunoaştere a acestei lumi. A numit visatul o călătorie de dimensiuni de neconceput, călătorie care — după ne facilitează percepţia a tot ce putem percepe ca oameni — determină punctul de asamblare să se proiecteze în afara domeniului umanului şi să perceapă inimaginabilul.

— Iată că ne-am întors din nou să insistăm asupra celui mai important subiect al lumii vrăjitorilor, a continuat el, poziţia punctului de asamblare. Blestemul vrăjitorilor din vechime şi — deopotrivă — ghimpele din ochi al umanităţii.

— De ce spui asta, don Juan?

— Pentru că atât omenirea în general, cât şi vrăjitorii din vechime sunt victimele poziţiei punctului de asamblare: oamenii, pentru că, neştiind că există punctul de asamblare, sunt nevoiţi să considere produsul derivat al

poziţiei sale obişnuite ca pe ceva final şi de necontestat. Iar vrăjitorii din vechime pentru că, deşi ştiau totul despre punctul de asamblare, s-au lăsat cuceriţi de facilitatea cu care putea fi manipulat. Trebuie să te fereşti de a cădea în aceste capcane, a continuat el. Ar fi revoltător să te raliezi cu omenirea, ca şi când n-ai şti de existenţa punctului de asamblare. Dar ar fi şi mai absurd dacă te-ai ralia cu vrăjitorii din vechime şi ţi-ai manipula cu cinism punctul de asamblare pentru profit.

— Totuşi, nu înţeleg. Ce legătură au toate astea cu experienţa mea de ieri?

— Ieri ai fost într-o altă lume. Dacă mă întrebi unde este această lume, iar eu îţi spun că ea este în poziţia punctului de asamblare, răspunsul meu nu va avea nici un înţeles pentru tine.

Explicaţia lui don Juan era că am două alternative. Una era să merg pe calea analizelor raţionale ale oamenilor şi să mă confrunt cu situaţia dificilă că existenţa îmi va spune că există şi alte lumi, iar raţiunea îmi va spune că nu există şi nici nu pot exista asemenea lumi. Cea de a doua alternativă era să urmez calea judecăţii vrăjitorilor din vechime caz în care aş accepta automat ideea existenţei altor lumi şi ar fi nevoie numai de aviditatea mea

pentru a face ca punctul de asamblare să se menţină în poziţia care creează lumile respective. Rezultatul ar fi un alt gen de dificultate: aceea de a trebui să mă deplasez fizic în tărâmuri cu aspect himeric, minat de perspectivele de putere şi avantage.

Eram prea amorţit pentru a-i urmări argumentaţia, dar apoi am realizat că nici nu trebuie să urmăresc, pentru că eram în totalitate de acord cu el, în ciuda faptului că nu aveam o imagine completă a faptelor cu care eram de acord. Acest acord era mai degrabă un sentiment ce venea de departe, o certitudine străveche pe care o pierdusem şi care-şi croia cu încetul calea de revenire către mine.

Reluarea exerciţiilor de visat mi-a înlăturat aceste nelinişti dar a dat naştere altora noi. De exemplu, după ce o auzisem luni de-a rândul zi de zi, am încetat să mai consider vocea emisarului un lucru sâcâitor sau surprinzător. A devenit ceva obişnuit. Dar am făcut atât de multe greşeli sub influenţa a ceea ce-mi spunea, încât aproape că am ajuns să înţeleg reţinerea lui don Juan de a lua vocea în serios. Un psihanalist ar fi repurtat o mare satisfacţie profesională din interpretarea emisarului potrivit tuturor permutaţiilor posibile ale forţelor dinamicii mele interioare.

Don Juan îşi păstra convingerea fermă în ceea ce privea emisarul: forţă impersonală, dar permanentă, din domeniul făpturilor anorganice; astfel că, cei care visează au cu toţii de a face cu ea, mai mult sau mai puţin în aceiaşi termeni. Iar dacă optăm să luăm cuvintele ei drept sfaturi de urmat, suntem nişte fraieri incurabili.

Eram, în mod categoric, unul dintre aceşti fraieri. Nu aveam cum să rămân impasibil faţă de contactul direct cu un astfel de eveniment

extraordinar: o voce care-mi dezvăluia clar şi concis, în trei limbi, aspectele ascunse ale oricărui lucru sau fiinţe asupra căreia îmi concentram atenţia. Singurul neajuns — care însă nu conta pentru mine — era că nu eram sincronizaţi. Emisarul îmi relata diferite lucruri despre oameni sau întâmplări când, cu toată francheţea, uitasem de mult că mă interesaseră.

L-am întrebat pe don Juan despre cauzele acestei ciudăţenii, iar el mi-a spus că se datora rigidităţii punctului meu de asamblare. Mi-a explicat că fusesem crescut de oameni bătrâni şi că aceştia îmi insuflaseră concepţii de oameni bătrâni; în consecinţă, eram periculos de virtuos. Tendinţa sa de a-mi administra poţiuni de plante halucinogene nu era decât un efort, spunea el, de a-mi zgâlţâi punctul de asamblare şi a-i permite să dobândească o marjă minimă de mobilitate.

— Dacă nu-ţi creezi această marjă, a continuat el, vei deveni ori mai virtuos, ori un vrăjitor isteric. Interesul meu de a-ţi povesti despre vrăjitorii din vechime nu este de a-i denigra, ci de a ţi-i contrapune. Mai devreme sau mai târziu, punctul tău de asamblare va deveni mai mobil, dar nu destul de mobil pentru a evita posibilitatea să fii ca ei: virtuos şi isteric.

— Cum pot să evit toate astea, don Juan?

— Există o singură cale. Vrăjitorii o numesc înţelegere absolută. Eu o numesc idilă cu cunoaşterea. Este efortul pe care-l depun vrăjitorii pentru a cunoaşte, a descoperi, a fi uluiţi.

Don Juan a schimbat subiectul şi a continuat să explice problema fixării punctului de asamblare. Spunea că, *văzând* cum punctele de asamblare ale copiilor se mişcă pemanent, ca împinse de vibraţii, schimbându-şi cu uşurinţă locul, vrăjitorii din vechime au ajuns la concluzia că poziţia obişnuită a punctului de asamblare nu este fixată din naştere, ci stabilită prin mecanismul deprinderilor. *Văzând* totodată că numai la adulţi punctul este fixat într-un singur loc, au presupus că localizarea specifică a punctului de asamblare favorizează un mod specific de a percepe. Prin utilizare repetată, acest mod specific de a percepe devine un sistem de interpretare a datelor senzoriale.

Don Juan a subliniat că, întrucât suntem încorporaţi sistemului prin faptul că ne naştem în el, din momentul naşterii ne străduim necesarmente să ne ajustăm percepţia pentru a ne conforma cerinţelor sistemului, care ne guvernează pentru toată durata vieţii. Prin urmare, vrăjitorii din vechime au avut perfectă dreptate să creadă că acţiunea de anulare a acestui mod de a percepe şi perceperea directă a energiei este ceea ce transformă pe cineva în vrăjitor.

Don Juan şi-a exprimat uimirea faţă de ceea ce numea el cea mai mare realizare a educaţiei noastre ca oameni: blocarea definitivă a punctului de asamblare în poziţia sa obişnuită. Pentru că, o dată imobilizat acolo, percepţia noastră poate fi instruită şi îndrumată să interpreteze ceea ce percepem. Cu alte cuvinte, putem atunci să fim dirijaţi să percepem mai

mult în termenii sistemului şi nu în termenii propriilor noastre simţuri. M-a asigurat că percepţia umană este, în general, uniformă pentru că punctele de asamblare ale întregii rase umane sunt fixate în acelaşi loc.

În continuare, a spus că vrăjitorii îşi demonstrează sieşi toate acestea *când vad* că, în momentul în care punctul de asamblare este deplasat dincolo de o anumită limită şi încep să fie percepute noi filamente de energie universală, ceea ce percepem nu are sens. Cauza imediată este că noile infomaţii senzoriale fac sistemul nostru să devină inoperant; el nu mai poate fi folosit pentru a interpreta ceea ce percepem .

— Percepţia în lipsa sistemului este, desigur, haotică, spunea don Juan. Dar, oricât de straniu ar părea, exact când credem că suntem total dezorientaţi, vechiul nostru sistem se restabileşte; ne salvează şi transformă noua noastră percepţie incomprehensibilă într-o nouă lume absolut comprehensibilă. Exact ce ţi s-a întâmplat ţie când ai privit frunzele copăcelului.

— Ce mi s-a întâmplat mie exact, don Juan?

— Percepţia ta a fost pentru un timp haotică; totul ţi s-a prezentat dintr-o dată, iar sistemul tău de interpretare a lumii a funcţionat. Apoi, haosul s-a clarificat, iar tu te-ai pomenit în faţa unei lumi noi.

— Ne aflăm din nou, don Juan, în acelaşi loc, în care am mai fost. Există această lume sau este ea doar o plăsmuire a minţii mele?

— Ne aflăm, cu siguranţă, în acelaşi loc, iar răspunsul este acelaşi. Există în poziţia exactă în care s-a aflat punctul tău de asamblare în acel moment. Pentru a o percepe, ai avut nevoie de o coeziune, adică a fost necesar să-ţi menţii punctul de asamblare fixat în acea poziţie, ceea ce ai şi făcut. Rezultatul a fost că ai perceput totalmente, pentru un timp, o lume nouă.

— Dar ar putea percepe şi alţii aceeaşi lume?

— Dacă au uniformitate şi coeziune, ar putea să o perceapă. Uniformitate înseamnă a menţine, la unison, aceeaşi poziţie a punctului de asamblare. Vrăjitorii din vechime numeau întreaga acţiune de realizare a uniformităţii şi coeziunii în afara lumii obişnuite percepţia de stalking. Arta stalkingului, a continuat el, aşa cum am mai spus, se referă la fixarea punctului de asamblare. Vrăjitorii din timpuri străvechi au descoperit, în practica lor, că, oricât de importantă este deplasarea punctului de asamblare, mult mai important este să fie făcut să rămână fixat în noua sa poziţie, oriunde s-ar afla aceasta.

Mi-a explicat că, dacă punctul de asamblare nu rămâne nemişcat, nu putem percepe coerent sub nici o formă, ci vom recepta doar o multitudine caleidoscopică de imagini disociate. Acesta este motivul pentru care vrăjitorii din vechime au acordat aceeaşi importanţă visatului ca şi stalkingului. Nici una dintre aceste arte nu poate exista fără cealaltă, mai ales în cazul activităţilor în care erau angrenaţi vrăjitorii.

— Care erau aceste activităţi, don Juan?

— Vrăjitorii din vechime le numeau aspecte mai complexe ale celei de a doua atenţii sau marea aventură în necunoscut.

Don Juan a spus că aceste activităţi decurg din deplasarea punctului de asamblare. Vrăjitorii din vechime au învăţat nu numai să-şi deplaseze punctele de asamblare în mii de poziţii pe suprafaţa sau în interiorul maselor lor energetice, ci şi cum să-şi fixeze punctele de asamblare în aceste poziţii, menţinându-şi astfel, un timp nelimitat, coeziunea.

— Care era folosul acestui lucru, don Juan?

— Nu putem vorbi de foloase, ci numai de rezultate finale.

Mi-a explicat că vrăjitorii din vechime aveau o coeziune atât de puternică, încât le permitea să devină — din punct de vedere perceptual şi fizic — orice le dicta poziţia specifică a punctului lor de asamblare. Se puteau transforma în absolut orice pentru care aveau un inventar de trăsături specifice. Un asemenea inventar, spunea el, înseamnă toate detaliile de percepţie implicate de actul de a deveni, de exemplu, un jaguar, o pasăre, o insectă, etcetera, etcetera.

— Mi-e foarte greu să cred că o asemenea transformare este posibilă, am spus eu.

— Este posibilă, m-a asigurat el. Nu atât pentru tine sau pentru mine, ci pentru ei. Pentru ei asta era un nimic.

A spus că vrăjitorii din vechime aveau o mobilitate extraordinară. Aveau nevoie doar de o mică translaţie a punctului de asamblare, o cât de mică sugestie perceptuală din visat, şi imediat îşi prelucrau percepţia prin stalking, îşi reorganizau coeziunea pentru a o adecva noilor stări de conştientă şi erau un animal, o altă persoană, o pasăre sau orice altceva.

— Dar nu este asta ceea ce fac bolnavii mintali? Îşi fabrică propria lor realitate pe parcurs? am replicat eu.

— Nu, nu este acelaşi lucru. Alienaţii mintali imaginează o realitate proprie, pentru că nu au nici un fel de ţel prestabilit. Ei aduc haosul în haos. Vrăjitorii, dimpotrivă, aduc ordine în haos. Ţelul lor transcendental prestabilit este de a-şi elibera percepţia. Vrăjitorii nu fabrică lumea pe care o percep; ei percep energia direct şi descoperă că ceea ce percep este o lume nouă, care îi poate înghiţi cu totul, pentru că este la fel de reală ca orice ştim noi că este real.

Apoi don Juan mi-a prezentat o nouă versiune a ceea ce mi se întâmplase mie în timp ce îmi concentrasem privirea asupra copăcelului. A spus că începusem să percep energia copăcelului. La nivel subiectiv însă, credeam că visez, pentru că, pentru a percepe energia, obişnuiam să recurg la metode ale visatului. A afirmat că folosirea metodelor visatului în lumea vieţii cotidiene era unul dintre procedeele cele mai eficace la care recurgeau vrăjitorii din vechime. Asta făcea ca perceperea directă a energiei să fie mai degrabă ca un vis, în loc de a fi total haotică, până în momentul în care ceva reorganiza

percepţia, iar vrăjitorul se pomenea în faţa unei lumi noi — exact ceea ce mi se întâmplase mie.

I-am spus despre gândul care-mi trecuse prin minte şi pe care abia îndrăzneam să-l gândesc: că peisajul pe care îl vedeam nu era un vis şi nici lumea noastră de zi cu zi.

— Nu era, a răspuns el. Ţi-am mai spus asta de nenumărate ori, dar tu crezi că nu fac altceva decât să mă repet. Ştiu cât de dificil îi este minţii omeneşti să accepte ca reale posibilităţi neraţionale. Dar lumile noi există într-adevăr! Ele sunt înfăşurate una peste alta, precum foile într-un bulb de ceapă. Lumea în care existăm noi este una dintre aceste foi.

— Vrei să spui, don Juan, că scopul învăţăturilor dumitale este de a mă pregăti pentru a merge în acele lumi?

— Nu. Nu vreau să spun asta. Mergem în acele lumi numai ca exerciţiu. Acest fel de călătorii reprezintă antecedentele vrăjitorilor din ziua de azi. Noi practicăm acelaşi fel de visat pe care-l practicau şi vrăjitorii din vechime, dar, la un moment dat, ne abatem pe un tărâm nou. Vrăjitorii din vremuri străvechi preferau translarea punctului de asamblare, astfel încât întotdeauna se aflau pe un teren mai mult sau mai puţin cunoscut, previzibil. Noi preferăm transferul punctului de asamblare. Noi căutăm necunoscutul din afara sferei umanului.

— Eu nu am ajuns încă acolo, nu-i aşa?

— Nu. Tu eşti încă la început. Iar, la început, oricine trebuie să parcurgă toate etapele parcurse de vrăjitorii din vechime. Pentru că, la urma urmelor, ei sunt cei care au inventat visatul.

— Atunci, în ce stadiu voi începe să învăţ genul de visat al noilor vrăjitori?

— Mai ai mult de învăţat până atunci. După câţiva ani, poate; în plus, în cazul tău, trebuie să fiu extraordinar de atent. Ca fire, te asemeni categoric cu vrăjitorii din vechime. Ţi-am mai spus asta, dar totdeauna reuşeşti să eviţi testele mele. Uneori, cred chiar că eşti sfătuit de vreo energie străină, dar, pe urmă, resping această idee. Nu eşti prefăcut.

— La ce te referi, don Juan?

— Ai făcut, fără să-ţi dai seama, două lucruri care mă îngrijorează foarte tare. Prima dată când ai visat, ai călătorit cu corpul tău energetic către un loc din afara acestei lumi. Şi ai şi umblat pe acolo! Iar apoi, te-ai deplasat cu corpul tău energetic în alt loc din afara acestei lumi, separându-te de starea de conştientă a lumii cotidiene.

— De ce te-ar putea îngrijora asta, don Juan?

— Visatul este ceva mult prea uşor pentru tine. Iar asta poate fi un blestem, dacă nu suntem atenţi. Te conduce la necunoscutul din sfera umanului. Aşa cum ţi-am spus însă, vrăjitorii din ziua de azi se străduiesc să ajungă la necunoscutul din afara sferei umanului.

— Ce ar putea fi necunoscutul din afara sferei umanului?

— Eliberarea din condiţia de om. Lumi inimaginabile care se află în afara categoriei umane, dar pe care le putem totuşi percepe. Prin asta se abat vrăjitorii contemporani de la calea tradiţională. Ei au predilecţie pentru ceea ce se află în afara sferei umanului. Iar ceea ce se află în afara acestei sfere sunt lumi complete şi complexe, nu doar domeniul păsărilor, cel al animalelor sau cel al omului, chiar dacă este vorba de omul necunoscut. Mă refer la lumi, ca aceea în care trăim, lumi totale, cu domenii de manifestare infinite.

— Unde se află aceste lumi, don Juan? în diferite poziţii ale punctului de asamblare?

— Exact. În diferitele poziţii ale punctului de asamblare, poziţii pe care vrăjitorii le realizează prin transferul punctului de asamblare şi nu prin translaţia lui. Pătrunderea în aceste lumi este genul de visat pe care îl practică numai vrăjitorii din ziua de azi. Vrăjitorii din vechime nu s-au aventurat în asemenea forme, întrucât asta necesită o mare doză de detaşare şi o totală lipsă de vanitate. Un preţ pe care nu-şi puteau permite să-l plătească. Pentru vrăjitorii care practică visatul în ziua de azi, visatul reprezintă libertatea de a percepe lumi ce depăşesc orice imaginaţie.

— Dar ce rost are să percepi toate astea?

— Mi-ai mai pus astăzi aceeaşi întrebare. Vorbeşti ca un adevărat negustor. Care este riscul? întrebai. Care este procentul de câştig la investiţia mea? Îmi va îmbunătăţi situţia? Nu se poate răspunde la asta. Mintea negustorului gândeşte în termeni comerciali. Dar libertatea nu poate fi o investiţie. Libertatea este o aventură nesfârşită, în care ne riscăm viaţa şi mult mai mult de atât pentru câteva momente ale unei trăiri ce nu poate fi exprimată în cuvinte, ce depăşeşte orice gânduri sau sentimente.

— Nu am pus întrebarea în acest sens, don Juan. Ceea ce vreau eu să ştiu este ce anume poate constitui pentru un pierde-vară ca mine stimulul de a face toate astea?

— Setea de libertate este singurul stimul pe care-l cunosc. Libertatea de a zbura în infinitatea de dincolo de noi. Libertatea de a te dizolva, de a te înălţa, de a fi precum flacăra unei lumânări, care — deşi nu se poate compara cu lumina a milioane de stele — rămâne intactă, pentru că niciodată nu a avut pretenţia că ar fi mai mult decât ceea ce este: o simplă lumânare.

5. LUMEA FĂPTURILOR ANORGANICE

Credincios înţelegerii de a aştepta ca don Juan să fie cel care iniţiază orice discuţie referitoare le visat, îi ceream sfaturi numai în caz de necesitate. De regulă însă, nu numai că avea reţineri în a aborda subiectul, ci chiar era nemulţumit de mine în legătură cu asta. În opinia mea,

nemulţumirea sa era confirmată de faptul că, ori de câte ori vorbeam de acţiunile mele de visat, minimaliza totdeauna importanţa realizărilor mele.

Pentru mine, în acea perioadă, existenţa făpturilor anorganice însufleţite devenise aspectul esenţial al exerciţiilor mele de visat. După ce le întâlnisem în vis şi, mai ales, după ciocnirea din deşertul din jurul casei lui don Juan, ar fi trebuit să fiu mai dispus să accept existenţa lor ca pe o treabă serioasă. Dar toate aceste evenimente au avut asupra mea exact efectul contrar. Am devenit de neclintit în convingerea că ele nu există, negând — prin eludare — această posibilitate.

Apoi m-am răzgândit şi am hotărât să întreprind o cercetare obiectivă în ceea ce le priveşte. Metoda de desfăşurare a cercetării presupunea ca, mai întâi, să întocmesc o evidenţă a tot ce se întâmpla în şedinţele mele de visat, iar apoi să folosesc aceste evidenţe drept bază pentru a stabili dacă visatul atesta sau nega existenţa făpturilor anorganice. Şi chiar am scris, cu meticulozitate, sute de pagini de detalii fără noimă, când, de fapt, ar fi trebuit să-mi fie clar că problemele doveditoare ale existenţei lor erau aproape toate strinse în momentul în care mi-am început cercetarea.

Mi-a trebuit numai câteva şedinţe ca să descopăr că ceea ce credeam eu că sunt recomandări obişnuite de-ale lui don Juan — să-mi stopez judecata şi să las făpturile anorganice să vină singure la mine — era, de fapt, chiar procedeul utilizat de vrăjitorii din timpuri străvechi pentru a atrage aceste făpturi. Lăsându-mă să descopăr singur acest lucru, don Juan urma, pur şi simplu, cursul instruirii sale în ale vrăjitoriei. El remarcase de nenumărate ori că este foarte dificil să-ţi determini eul să renunţe la sistemul său de apărare altfel decât prin exerciţiu. Una dintre cele mai puternice linii de apărare ale eului este, într-adevăr, judecata noastră raţională, care nu este numai cea mai tainică, atunci când este vorba de acţiuni şi explicaţii vrăjitoreşti, dar şi cea mai ameninţată. Don Juan era convins că existenţa făpturilor anorganice este cel mai de temut atacator al raţiunii noastre.

În exerciţiile mele de visat aveam o ordine stabilită de acţiune, pe care o respectam în fiecare zi, fără abatere. Mai întâi, vizam observarea oricărui element posibil din vis, apoi vizam schimbarea viselor. Pot să declar cu toată sinceritatea că am observat universuri întregi de detalii în vise peste vise. În mod obişnuit, la un moment dat, atenţia visatului începea să-mi slăbească, iar şedinţele mele de visat se încheiau fie prin aceea că adormeam şi începeam să am vise obişnuite — în care nu-mi exercitam nici un fel de atenţie a visatului — fie prin aceea că mă trezeam şi nu mai puteam să dorm deloc.

Din când în când însă, aşa cum spusese don Juan, în visele mele era infiltrat un curent de energie străină, o iscoadă — cum îl numea el. Faptul că fusesem prevenit m-a ajutat să-mi adaptez atenţia visatului şi să fiu cu ochii-n patru. Prima dată când am observat infiltraţiile de energie străină, visam că eram la cumpărături într-un mare magazin universal. Treceam de

la un raion la altul, în căutare de antichităţi. În cele din urmă, am găsit un astfel de articol. Ridicolul faptului de a căuta obiecte de artă vechi într-un magazin universal era atât de evident, încât m-a făcut să râd pe înfundate, dar, întrucât am găsit un astfel de articol, am uitat de incongruenţă. Obiectul cu pricina era un mâner de baston. Vânzătorul mi-a spus că era făcut din iridium, pe care l-a caracterizat drept una dintre cele mai dure substanţe din lume. Era o piesă sculptată, reprezentând capul şi umerii unei maimuţe. Mie mi se părea că era făcută din jad. Vânzătorul a fost ofensat când am sugerat că ar putea fi vorba de jad şi, pentru a-şi demonstra afirmaţiile a aruncat cu toată puterea obiectul pe pardoseala de ciment. Acesta nu s-a spart, ci a săltat ca o minge şi a zburat mai departe, rotindu-se în aer, ca un disc zburător. M-am luat după el. A dispărut în spatele unor copaci. Am alergat să-l caut şi l-am găsit înfipt în pământ. Se transformase într-un baston lung, extraordinar de frumos, negru cu verde închis.

Doream cu înfocare să fie al meu. L-am apucat şi m-am luptat să-l scot din pământ înainte de a mai trece cineva pe acolo. Dar, oricât de tare m-am străduit, nu am putut să-l fac să iasă. Mă temeam că-l voi rupe, dacă aş încerca să-l scot zgâlţâindu-l înainte şi înapoi. Aşa că am început să sap în jurul lui cu mâinile. În timp ce eu săpam, el se topea, până când, în locul lui, n-a rămas decât o băltoacă de apă verde. Mă uitam la băltoacă şi deodată a părut că explodează. S-a transformat într-un balon alb şi s-a evaporat. Visul meu a continuat cu alte detalii şi imagini nesemnificative, deşi deosebit de clare.

Când i-am povestit lui don Juan despre vis, el a spus:

— Ai reperat o iscoadă. Iscoadele sunt mai numeroase când visele noastre sunt obişnuite, neieşite din comun. Visele celor care visează sunt ciudat de lipsite de iscoade. Atunci când acestea apar, pot fi identificate datorită atmosferei stranii şi incongruenţei care le însoţeşte.

— Incongruenţă, în ce fel, don Juan?

— Prezenţa lor n-are nici o noimă.

— Puţine lucruri au vreo noimă în vis.

— Numai în visele obişnuite lucrurile sunt absurde. Aş spune că este aşa, pentru că în acele momente sunt infiltrate mai multe iscoade, deoarece oamenii obişnuiţi sunt ţinta unui baraj mai puternic din partea necunoscutului.

— Ştii cumva de ce stau lucrurile aşa, don Juan?

— După părerea mea, este vorba de un echilibru de forţe. Oamenii obişnuiţi dispun de bariere uimitor de puternice pentru a se apăra împotriva acestor atacuri. Bariere precum grija pentru sine. Cu cât este mai solidă bariera, cu atât mai puternic este atacul. În contrast, cei care visează dispun de mai puţine bariere, iar în visele lor sunt mai puţine iscoade. Se pare că lucrurile fără noimă dispar din visele lor, probabil pentru a le facilita descoperirea prezenţei iscoadelor.

Don Juan m-a sfătuit să rememorez cu mare atenţie fiecare detaliu posibil al visului pe care-l avusesem. M-a făcut chiar să repet ceea ce îi spusesem.

— Mă derutezi complet, am spus eu. Întâi, nu vrei să auzi nimic despre visatul meu, iar apoi vrei. Există vreo ordine de succedare a refuzurilor şi acceptărilor dumitale?

— Poţi fi sigur că la baza tuturor acestor lucruri există o ordine, a răspuns el. Se prea poate ca, într-o zi, la rândul tău, să procedezi la fel cu un alt visător. Unele aspecte sunt de o importanţă crucială, pentru că sunt asociate cu spiritul. Altele sunt total neimportante, pe motivul că sunt asociate cu răsfăţata noastră personalitate. Prima iscoadă pe care o detectezi va fi întotdeauna prezentă, în orice formă chiar de iridiu. Apropo, ce este iridiul?

— Nu ştiu exact, am răspuns eu cu totală francheţe.

— Ei, poftim! Şi ce-ai spune dacă se dovedeşte a fi una dintre cele mai dure substanţe din lume?

Ochii lui don Juan străluceau de încântare, în timp ce eu râdeam nervos de absurditatea unei asemenea posibilităţi, care — aşa cum aveam să aflu mai târziu — este chiar adevărată.

De atunci încolo am început să observ prezenţa elementelor incongruente din visele mele. O dată ce acceptasem modul în care don Juan categorisea energia străină din vise, eram întru totul de acord cu el că elementele incongruente erau invadatori străini ai viselor mele. Atunci când îi detectam, atenţia visatului se concentra cu o intensitate atât de mare asupra lor, cum nu se întâmpla niciodată în alte împrejurări.

Un alt lucru pe care l-am observat a fost că, de fiecare dată când visele mi-erau invadate de energie străină, atenţia visatului trebuia să depună mari eforturi, pentru a transforma această energie într-un obiect cunoscut. Dezavantajul atenţiei mele a visatului era incapacitatea sa de a realiza complet o astfel de transformare; rezultatul final erau nişte corcituri hidoase, cu o înfăţişare aproape necunoscută pentru mine. Apoi energia străină se destrăma destul de uşor; elementul corcit dispărea, transformându-se într-o pată de lumină ce era repede absorbită de alte detalii din vis care se înghesuiau peste ea. Când l-am rugat pe don Juan să comenteze ceea ce mi se întâmpla, el a spus:

— În acest stadiu al visatului, iscoadele sunt patrule de recunoaştere trimise de lumea anorganică. Sunt foarte rapide, ceea ce înseamnă că nu stau mult.

— De ce spui că sunt patrule de recunoaştere, don Juan?

— Ele vin în căutare de conştiinţă potenţială. Sunt conştiente şi au voinţă, deşi de neînţeles pentru minţile noastre, fiind comparabile probabil cu starea conştientă şi voinţa copacilor. Viteza lăuntrică a copacilor şi a făpturilor anorganice este incomprehensibilă pentru noi, pentru că este

infinit mai lentă decât a noastră.

— Ce te face să spui asta, don Juan?

— Atât copacii, cât şi făpturile anorganice rămân în viaţă un timp mai îndelungat decât noi. Sunt făcute să stea liniştite. Sunt imobile, şi totuşi fac ca totul să se mişte înjurai lor.

— Vrei să spui, don Juan, că făpturile anorganice sunt imobile precum copacii?

— Desigur. Ceea ce vezi tu în vis ca nişte beţigaşe luminoase ori întunecate este doar proiecţia imaginii lor. Ceea ce auzi drept voce a emisarului visatului este tot o proiecţie a acestor făpturi. La fel sunt şi iscoadele lor.

Dintr-un motiv de neînţeles aceste afirmaţii m-au copleşit. Am fost deodată cuprins de nelinişte. L-am întrebat pe don Juan dacă copacii au şi ei proiecţii de genul acesta.

— Au şi ei, a spus el. Însă proiecţiile lor sunt chiar mai puţin prietenoase decât cele ale făpturilor anorganice. Cei care visează nu le caută compania niciodată dacă nu au o relaţie de profundă agreere cu copacii, ceea ce este o stare foarte greu de realizat. Nu avem nici un fel de prieteni pe acest pământ, ştii? A chicotit şi a adăugat: Nu este o taină de ce.

— Pentru dumneata, don Juan, poate nu este o taină, dar pentru mine este, cu siguranţă.

— Suntem distrugători. Ne-am atras duşmănia tuturor organismelor vii de pe pământ. De aceea nu avem deloc prieteni.

Eram atât de afectat, încât aş fi vrut să pun capăt acestei discuţii. Dar o dorinţă nestăpânită m-a făcut să mă întorc la problema făpturilor anorganice.

— Ce crezi că ar trebui să fac pentru a putea urmări iscoadele? am întrebat.

— De ce, pentru Dumnezeu, ai vrea să le urmăreşti?

— Întreprind un studiu obiectiv asupra făpturilor anorganice.

— Râzi de mine, nu-i aşa? Credeam că părerea ta, că făpturile anorganice nu există, este de neclintit.

Tonul său de zeflemea şi râsul amuzat demonstrau care erau gândurile şi simţămintele sale în legătură cu cercetarea mea obiectivă.

— M-am răzgândit, don Juan. Acum vreau să explorez toate posibilităţile.

— Ţine minte că domeniul făpturilor anorganice era specialitatea vrăjitorilor din vechime. Pentru a ajunge acolo, îşi fixau cu tenacitate atenţia visatului pe elementele din visele lor. În acest fel, puteau detecta iscoadele. Şi când le aveau în vizor, le strigau intenţia lor de a le urma. De cum îşi exprimau verbal intenţia, într-o clipită şi dispăreau atraşi de energia străină.

— Este atât de simplu, don Juan?

Nu mi-a răspuns. A râs doar către mine, ca şi când m-ar fi provocat să fac

asta.

Întors acasă, am obosit să tot caut sensul adevărat al spuselor lui don Juan. Nu eram înclinat să iau în considerare posibilitatea ca el să fi descris, de fapt, chiar un procedeu real. După ce mi-am epuizat toate ideile şi răbdarea, într-o bună zi am renunţat să mai fiu atât de încordat şi circumspect. Într-un vis pe care l-am avut, am fost contrariat de un peşte, care a sărit brusc dintr-un heleşteu pe lângă care treceam. Peştele s-a zbătut la picioarele mele, apoi a zburat ca o pasăre multicoloră, poposind pe o ramură, menţinându-şi însă în continuare înfăţişarea de peşte. Întâmplarea era atât de bizară, încât atenţia visatului mi-a fost, pur şi simplu, electrizată. Am ştiut imediat că este vorba de o iscoadă. O secundă mai târziu, când peştele s-a transformat într-o pată de lumină, mi-am strigat intenţia să o urmez şi, exact cum spusese don Juan, am şi plecat spre o altă lume.

Am zburat printr-un tunel cam întunecos, ca şi când aş fi fost o insectă zburătoare de greutate neglijabilă. Brusc, senzaţia de tunel a dispărut. Era exact ca şi când aş fi fost expulzat dintr-un tub, iar suflul cu care fusesem împins mă proiectase către o masă fizică imensă; aproape că o atingeam. În orice direcţie m-aş fi uitat, nu-i puteam vedea capătul. Toate astea îmi aminteau atât de mult de filmele ştiinţifico-fantastice, încât eram absolut convins că eu însumi creasem priveliştea acelei mase, la fel cum cineva îşi creează un vis. De ce nu? Credeam că, de fapt, eram adormit şi visam.

M-am apucat să observ detaliile visului meu. Ceea ce vedeam semăna foarte mult cu un burete uriaş. Era poros şi găunos. Nu-i puteam simţi textura, dar aceasta avea un aspect aspru şi fibros, de un fel de cafeniu închis la culoare. Atunci, m-a străfulgerat, pentru o clipă, îndoiala că acea masă tăcută era doar un vis. Ceea ce se afla în faţa mea nu-şi schimba forma. Nici nu se mişca. Cum priveam aşa fix la ea, îmi crea impresia certă a ceva real, dar imobil; era fixată undeva şi exercita asupra mea o atracţie atât de puternică, încât eram incapabil să-mi abat atenţia visatului pentru a examina şi alte lucruri, inclusiv pe mine. Eram ţintuit locului de o forţă stranie, pe care n-o mai întâlnisem niciodată până atunci în visat.

Apoi am simţit cu certitudine că masa aceea mi-a eliberat atenţia visatului; m-am concentrat cu întreaga mea putere conştientă asupra iscoadei care mă adusese acolo. Aceasta arăta ca un licurici în întunericul nopţii, planând, puţin lateral, deasupra mea. Pe tărâmul ei propriu era o picătură de energie pură. Îi puteam *vedea* pulsaţia energetică. Părea conştientă de prezenţa mea. Dintr-o dată, a virat înspre mine şi m-a tras sau m-a împins. Nu i-am simţit atingerea, dar ştiam că mă atinge. Senzaţia era surprinzătoare şi nouă; era ca şi când o parte din mine, care nu se afla acolo, ar fi fost electrizată de acea atingere, fiind străbătută de unde succesive de energie.

Din acel moment totul a devenit mult mai real în vis. Îmi era foarte

dificil să-mi susţin ideea că visam un vis. La această dificultate s-a adăugat certitudinea mea că, o dată cu atingerea, iscoada realizase o legătură energetică cu mine. Din momentul în care a părut să mă tragă sau să mă împingă, am ştiut ce dorea să facă.

Primul lucru pe care l-a făcut a fost să mă împingă printr-o deschizătură largă înăuntrul masei fizice în faţa căreia mă aflam. O dată intrat, mi-am dat seama că interiorul era la fel de uniform de poros ca şi exteriorul, dar mult mai neted ca aspect, ca şi când ar fi fost şlefuit. Ceea ce vedeam era o structură ce semăna cu fotografia mărită a unui stup de albine. Nenumărate tunele de formă geometrică se îndreptau în toate direcţiile. Unele erau orientate în sus ori în jos sau către stânga ori dreapta mea; erau fie perpendiculare unele pe altele, fie în pantă ascendentă sau descendentă mai abruptă ori mai domoală.

Lumina era foarte slabă, totuşi totul se vedea perfect. Tunelele păreau să fie vii şi conştiente; pulsau. M-am uitat la ele şi mi-am dat brusc seama că *vedeam*. Acestea erau tunele de energie. În momentul în care am realizat acest lucru, vocea emisarului visatului a bubuit în urechile mele atât de tare, încât n-am putut distinge ce-mi spunea.

— Fă volumul mai mic, am strigat eu cu o iritare neobişnuită şi mi-am dat seama că, dacă vorbeam, blocam imaginea tunelelor şi intram într-un vid, unde tot ce puteam face era să aud.

Emisarul şi-a modulat vocea şi a spus:

— Te afli înăuntrul unei făpturi anorganice. Alege un tunel şi vei putea chiar trăi în el. Vocea a tăcut o clipă, apoi a adăugat: Adică, dacă vrei să faci asta.

Nu m-am putut decide să spun nimic. Mă temeam că orice declaraţie din partea mea ar fi putut fi interpretată drept exact contrariul a ceea ce voiam să spun.

— Avantajele pe care le poţi avea sunt nenumărate, a continuat vocea emisarului. Poţi locui în oricât de multe tunele doreşti. Fiecare dintre ele te va învăţa altceva. Vrăjitorii din timpuri străvechi au trăit în acest fel şi au învăţat lucruri minunate.

Mi-am dat seama — fără să simt într-adevăr asta — că iscoada mă împingea de la spate. Părea că vrea ca eu să merg mai departe. Am luat-o pe tunelul ce se afla imediat la dreapta mea. Imediat ce am intrat în el, ceva m-a făcut conştient de faptul că nu mergeam prin tunel, ci planam, zburam. Eram o picătură de energie la fel ca iscoada. Vocea emisarului mi-a răsunat din nou în urechi:

— Da, eşti doar o picătură de energie, a spus ea.

Faptul că repeta constatarea mi-a adus o imensă uşurare.

— Şi pluteşti în interiorul unei făpturi anorganice, a continuat vocea. Acesta este modul în care doreşte iscoada să te deplasezi în această lume. Când te-a atins, te-a schimbat pentru totdeauna. Acum eşti, practic, unul de-

ai noştri. Dacă vrei să rămâi aici, spune-ţi intenţia cu glas tare.

Emisarul a tăcut şi în ochi mi-a revenit imaginea tunelului. Când el a vorbit din nou, se efectuase o reglare, şi imaginea lumii în care mă aflam nu a mai dispărut în vreme ce auzeam vocea emisarului.

— Vrăjitorii din timpuri străvechi au aflat tot ceea ce ştiau despre visat stând aici, printre noi, a spus vocea.

Mă pregăteam să întreb dacă au învăţat tot ceea ce ştiau numai trăind în interiorul acelor tunele, dar, înainte de a-mi formula întrebarea, emisarul mi-a răspuns:

— Da, au învăţat totul numai trăind în interiorul făpturilor anorganice, a spus el. Pentru a putea trăi în ele, tot ce trebuia să facă vrăjitorii era să spună că doreau acest lucru, la fel cum tot ce a trebuit să faci tu pentru a ajunge aici a fost să-ţi exprimi verbal intenţia, clar şi fără echivoc.

Iscoada m-a împins pentru a-mi semnala că trebuie să continuu să mă deplasez. Am ezitat, şi ea a făcut ceva echivalent cu a mă îmbrânci, dar cu o asemenea forţă, încât am ţâşnit ca din puşcă, parcurgând în viteză nenumărate tunele. În cele din urmă, m-am oprit pentru că iscoada s-a oprit. Am planat pe loc o clipă, apoi ne-am lăsat în jos într-un tunel vertical. Nu simţeam schimbarea drastică de direcţie. Din punct de vedere al propriei mele percepţii, se părea că mă mai mişc încă paralel cu orizontala.

Am schimbat de multe ori direcţia de deplasare, cu aceleaşi efecte perceptuale asupra mea. Începusem să-mi formulez un gând cu privire la incapacitatea mea de a simţi dacă mă deplasez în sus ori în jos, când am auzit vocea emisarului.

— Cred că te-ai simţi mai în largul tău dacă te-ai târî, în loc să zbori, a spus. Poţi, de asemenea, să te simţi ca un păianjen sau o muscă, direct pe verticală în sus ori în jos sau chiar cu capul în jos.

Imediat, m-am şi lăsat în jos. Ca şi când fusesem pufos şi uşor, şi dintr-o dată am dobândit ceva greutate, care m-a făcut să aterizez. Nu puteam simţi pereţii tunelului, dar emisarul avusese dreptate în privinţa faptului că mă simţeam mai în largul meu de-a buşilea.

— În lumea aceasta nu este nevoie să fii fixat de gravitaţie. Fireşte, de asta puteam să-mi dau şi singur seama.

— Nu trebuie nici să respiri, a continuat vocea. Şi numai pentru propria comoditate poţi să-ţi păstrezi simţul văzului şi să vezi aşa cum vezi în lumea ta.

Emisarul a părut indecis dacă să mai spună ceva sau nu. A tuşit, exact ca un om care-şi drege glasul, şi a spus:

— Vederea nu este niciodată dereglată; prin urmare, un visător vorbeşte întotdeauna despre visatul său în termenii a ceea ce vede.

Iscoada m-a împins într-un tunel din dreapta mea. Era ceva mai întunecos decât celelalte. Mie, într-un mod ilogic, mi s-a părut mai tihnit şi mai plăcut decât celelalte, mai primitor sau chiar cunoscut mie. Mi-a trecut

prin minte gândul că eu eram ca tunelul acela ori că tunelul era ca mine.

— Voi doi v-aţi mai întâlnit, a spus vocea emisarului.

— Poftim? am zis eu.

Înţelesesem ce spusese, dar afirmaţia nu avea nici un sens.

— Voi doi v-aţi luptat corp la corp şi, din această cauză, acum fiecare din voi este purtătorul energiei celuilalt.

Am crezut că detectez o doză de maliţie sau chiar de sarcasm în vocea emisarului.

— Nu, nu este sarcasm, a spus emisarul. Mă bucur că ai rude aici, printre noi.

— Ce înţelegi prin rude? am întrebat eu.

— Cei ce-şi împart energia în comun se leagă prin legături de rudenie, a răspuns el. Energia este ca sângele.

N-am mai fost în stare să spun nimic. M-au cuprins fiori de teamă.

— Teama este ceva ce lipseşte cu desăvârşire în această lume, a spus emisarul.

Iar asta era singura afirmaţie neadevărată.

Visatul meu s-a încheiat în acest punct. Eram atât de impresionat de caracterul veridic şi animat al tuturor lucrurilor din vis, de extraordinara claritate şi coerenţă a afirmaţiilor emisarului, încât abia aşteptam să-i spun tot lui don Juan. M-a surprins şi m-a neliniştit faptul că el nu voia să audă relatarea mea. Deşi nu a spus asta, am avut impresia că este convins că totul era un produs al mult prea permisivei mele personalităţi.

— De ce te porţi aşa cu mine? am întrebat. Eşti nemulţumit de mine?

— Nu, nu sunt nemulţumit de tine, a răspuns el. Problema este că nu pot să discut despre acest capitol din visatul tău. În acest caz eşti absolut de unul singur. Ţi-am spus că făpturile anorganice sunt reale. Descoperi acum cât de reale sunt. Dar ceea ce faci cu această descoperire este treaba ta şi numai a ta. Într-o zi vei înţelege motivul pentru care mă ţin deoparte.

— Dar nu-mi poţi spune măcar ceva referitor la acest vis? am insistat eu.

— Ceea ce pot să-ţi spun este că nu a fost un vis. A fost o călătorie în necunoscut. O călătorie necesară. Aş putea chiar adăuga, una ultrapersonală.

Apoi a schimbat subiectul şi a început să vorbească despre alte aspecte ale învăţăturilor lui.

Începând cu acea zi, în ciuda fricii mele şi a refuzului lui don Juan de a mă ajuta, am început să călătoresc cu regularitate în acea lume spongioasă. Am descoperit imediat că, pe măsură ce creştea capacitatea mea de a observa detaliile din vis, îmi era cu atât mai uşor să detectez iscoadele. Dacă optam pentru a le accepta ca energie străină, ele rămâneau un timp în câmpul meu de percepţie. Dar, dacă optam pentru a transforma iscoadele în obiecte semicunoscute, ele rămâneau chiar mai mult timp, schimbându-şi, la întâmplare, forma. Dacă le urmam însă — exprimându-mi verbal intenţia de

a merge cu ele — iscoadele îmi transportau într-adevăr atenţia visatului într-o lume ce depăşea orice aş fi putut eu să-mi imaginez în mod normal.

Don Juan spusese că făpturile anorganice sunt întotdeauna înclinate să înveţe pe cineva. Dar nu-mi spusese că ceea ce ne învaţă ele este visatul. Afirmase că emisarul visatului — fiind o voce — este puntea de legătură ideală dintre lumea aceea şi lumea noastră. Am constatat că emisarul nu era numai vocea unui profesor, ci şi vocea unui abil comerciant. El repeta mereu — în momentul şi ocazia potrivită — avantajele lumii din care provenea. Totuşi, mă învăţa şi lucruri inestimabile despre visat. Ascultând la cele ce-mi spunea, am înţeles preferinţa vrăjitorilor din timpuri străvechi pentru exerciţiile practice concrete.

— Pentru a realiza un visat perfect, primul lucru pe care trebuie să-l faci este să-ţi anulezi dialogul interior, mi-a spus el o dată. Ca să obţii cele mai bune rezultate în a-l opri, pune-ţi între degete nişte cristale de cuarţ de vreo cinci până la opt centimetri lungime sau câteva pietre de râu plate şi netede. Îndoaie puţin degetele, presând în acelaşi timp cristalele sau pietrele dintre ele.

Emisarul spunea că agrafele de metal — dacă erau de lungimea şi lăţimea degetelor — erau la fel de potrivite. Procedeul consta în a presa cel puţin trei obiecte subţiri între degetele fiecărei mâini şi crearea, în acest fel, a unei presiuni aproape dureroase în mâini. Presiunea aceasta avea ciudata proprietate de a întrerupe dialogul intern. Emisarul prefera în mod evident cristalele de cuarţ; spunea că ele dau cele mai bune rezultate, deşi — după oarecare practică — se putea folosi la fel de bine orice.

— Dacă adormi într-un moment de totală linişte, aceasta îţi garantează o intrare perfectă în visat — spunea vocea emisarului — asigurând, totodată, intensificarea atenţiei visatului. Este recomandabil ca cei care visează să poarte un inel de aur, afirma el cu altă ocazie, de preferinţă puţin cam strâns pe deget.

Explicaţia lui era că un asemenea inel serveşte drept punte pentru a ieşi din visat înapoi în lumea cotidiană sau pentru a te cufunda din starea conştientă obişnuită în lumea făpturilor anorganice.

— Cum funcţionează această punte? am întrebat eu; nu înţelesesem în ce fel se petrec lucrurile.

— Contactul degetelor cu inelul alcătuieşte puntea, a răspuns emisarul. Când un visător vine în lumea mea, purtând un inel, acel inel atrage energia lumii mele şi o reţine. Iar când este nevoie, energia îl transportă din nou pe visător în această lume, inelul degajând-o în degetele visătorului. Presiunea inelului asupra degetului pe care stă serveşte la fel de bine pentru asigurarea reîntoarcerii visătorului în lumea lui. Îi creează o senzaţie familiară constantă pe deget.

În timpul unei alte şedinţe de visat, emisarul a spus că pielea noastră este organul cel mai adecvat pentru a transporta unde de energie de la

nivelul lumii cotidiene la nivelul făpturilor organice şi viceversa. Mi-a recomandat să-mi menţin pielea la o temperatură medie şi curată, fără urme de pigmenţi sau grăsimi. Recomanda totodată ca cei care visează să poarte un cordon, un guler sau o bentiţă pe cap — bine strânse — pentru a crea un punct de presiune ce serveşte ca centru de schimb de energie al pielii. Emisarul mi-a explicat că pielea reflectă automat energia şi că ceea ce trebuie să facem pentru ca ea nu numai să reflecte energia, ci să facă şi schimb de energie între un nivel şi celălalt este să ne exprimăm cu glas tare intenţia în timpul visatului.

Într-o zi, vocea emisarului mi-a făcut o surpriză extraordinară. Mi-a spus că, pentru a garanta acuitatea şi precizia atenţiei visatului, trebuie să o scoatem din spatele centrului gurii, locul unde se află la toţi oamenii o rezervă uriaşă de atenţie. Instrucţiunile specifice ale emisarului erau de a exersa şi deprinde măiestria şi controlul necesare pentru a ţine vârful limbii apăsat pe cerul gurii în timpul visatului. O treabă la fel de dificilă şi de solicitantă, spunea emisarul, ca şi găsirea propriilor mâini în vis. Dar, o dată realizat, acest lucru dă rezultate uluitoare în ceea ce priveşte controlul exercitat asupra atenţiei visatului.

Am primit o multitudine de îndrumări referitoare la toate subiectele imaginabile, îndrumări pe care le uitam pe loc, dacă nu-mi erau repetate mereu. L-am solicitat pe don Juan să mă sfătuiască în ce mod puteam soluţiona această problemă a uitării. Comentariul său a fost, aşa cum mă aşteptam, foarte scurt:

— Concentrează-te numai asupra a ceea ce-ţi spune emisarul despre visat.

Îmi însuşeam cu un interes şi o râvnă teribile toate informaţiile pe care vocea emisarului le repeta de suficient de multe ori. Respectând recomandările lui don Juan, urmăream numai acele îndrumări care se refereau la visat şi puteam confirma personal valoarea învăţăturilor sale. Cea mai importantă pentru mine a fost informaţia că atenţia visatului provine din spatele cerului gurii. A fost necesar să depun multe eforturi pentru a putea simţi — în timpul visatului — că îmi apăsam cerul gurii cu vârful limbii. Dar, o dată ce am reuşit acest lucru, atenţia visatului a dobândit parcă o viaţă proprie şi, aş putea spune, o acuitate mai mare decât atenţia normală pe care o exercitam în lumea cotidiană.

Nu mi-a trebuit mult să-mi dau seama cât de profundă trebuie să fi fost relaţia vrăjitorilor din vechime cu făpturile anorganice. Spusele şi avertismentele lui don Juan referitoare la pericolul unei astfel de relaţii au căpătat, mai mult decât oricând, o importanţă crucială. Am făcut tot ce-mi stătea în putere să-mi aplic normele sale privind introspecţia fără nici un fel de menajamente. Astfel încât vocea emisarului şi spusele sale au devenit pentru mine o suprasolicitare extremă. Trebuia să mă feresc, cu orice preţ, să cedez în faţa tentaţiei promisiunii făcute de emisar referitoare la

cunoaştere şi trebuia să fac asta prin propriile mele puteri, întrucât don Juan refuza în continuare să-mi asculte relatările.

— Trebuie să-mi sugerezi indirect măcar ceea ce ar fi indicat să fac, am insistat eu cu o ocazie, când am avut destul curaj să abordez subiectul.

— Nu pot, a spus el cu fermitate, şi să nu-mi mai ceri asta. Ţi-am spus că, în astfel de cazuri, visătorii trebuie lăsaţi să se descurce singuri.

— Dar nici măcar nu ştii ce vreau să te rog.

— Ba sigur că ştiu. Vrei să-ţi spun că poţi locui într-unul din acele tuneluri, dacă nu pentru alt motiv, măcar pentru a constata la ce se referă vocea emisarului.

Am recunoscut că exact aceasta era dilema mea. Voiam să ştiu cel puţin ce implica afirmaţia că cineva putea trăi în interiorul acelor tunele.

— Am trecut şi eu cândva prin aceeaşi dilemă chinuitoare, a continuat don Juan, şi nimeni nu m-a putut ajuta, pentru că asta este o decizie ultrapersonală şi definitivă, pe care o iei în momentul în care îţi exprimi verbal cererea de a trăi în lumea aceea. Pentru a te face să îţi exprimi această vrere, făpturile anorganice sunt gata să-ţi îndeplinească cele mai secrete dorinţe.

— Dar asta este de-a dreptul diabolic, don Juan.

— Perfect adevărat. Dar nu numai pe motivul la care te gândeşti tu. Pentru tine, diabolică este tentaţia de a ceda, mai ales că este vorba de recompense atât de mari. Pentru mine, caracterul diabolic al lumii făpturilor anorganice este faptul că s-ar putea foarte bine să fie singurul refugiu pe care-l au visătorii într-un univers ostil.

— Este acea lume într-adevăr un adăpost sigur pentru cei care visează, don Juan?

— Categoric, pentru unii dintre ei. Dar nu pentru mine. Eu nu am nevoie de suporturi şi proptele. Ştiu ce sunt. Sunt singur într-un univers potrivnic şi am învăţat să spun: „Asta este!"

Cu aceasta s-a încheiat dialogul nostru pe această temă. Nu-mi spusese ce voiam eu să aud, şi totuşi ştiam că numai să doreşti a şti cum era să trăieşti într-un tunel însemna că aproape ai ales acel mod de viaţă. Nu eram interesat de aşa ceva. Am luat pe loc hotărârea să continui exerciţiile de visat fără alte implicaţii. I-am spus imediat lui don Juan despre asta.

— Nu-mi spune nimic, m-a sfătuit el. Dar trebuie să înţelegi că, dacă optezi să rămâi aici, decizia ta este definitivă. Vei rămâne aici pentru totdeauna.

Îmi este imposibil să apreciez cu obiectivitate, în timpul nenumăratelor ocazii, când am visat acea lume. Pot să spun că părea a fi o lume atât de reală pe cât poate fi de real orice vis. Sau pot să spun că părea să fie la fel de reală pe cât este de reală lumea noastră cotidiană. Visând lumea aceea, am înţeles ceea ce-mi spusese don Juan de multe ori: că, sub influenţa visatului, realitatea suferă o metamorfoză. M-am pomenit astfel confruntat cu două

alternative care, potrivit afirmaţiilor lui don Juan, sunt opţiunile aflate în faţa tuturor celor care visează: fie ne restructurăm cu grijă sistemul nostru de interpretare a stimulilor senzoriali, fie nu ţinem deloc seama de el.

Pentru don Juan, restructurarea sistemului de interpretare însemna intenţionarea corectării lui. Însemna încercarea premeditată şi atentă de a-i extinde capacităţile. Trăind potrivit modului de viaţă al vrăjitorilor, visătorii economisesc şi stochează energia necesară pentru a stopa judecata şi a facilita astfel restructurarea intenţionată. Mi-a explicat că, dacă optăm pentru corectarea sistemului nostru de interpretare, realitatea devine fluidă, iar sfera a tot ceea ce poate fi real este mărită, fără a pune în pericol integritatea realităţii. În acest fel, visatul deschide, într-adevăr, calea de acces către alte aspecte a ceea ce este real.

Dacă optăm să nu ţinem seama de sistem, sfera a tot ceea ce poate fi perceput fără interpretare creşte excesiv de mult. Extensia percepţiei noastre este atât de uriaşă, încât ne rămân foarte puţine instrumente de interpretare senzorială şi, astfel, avem sentimentul unei infinite realităţi care este ireală sau al unei infinite irealităţi, care ar putea foarte bine să fie reală, dar nu este.

Pentru mine, singura alternativă acceptabilă era să-mi corectez şi să-mi extind sistemul de interpretare. Când visam lumea făpturilor anorganice, eram confruntat cu caracterul consecvent al acelei lumi de la un vis la altul, de la depistarea iscoadelor şi ascultarea spuselor emisarului visatului până la străbaterea tunelurilor. Treceam prin ele fără să simt nimic, dar eram conştient că timpul şi spaţiul erau constante, deşi nu în termenii pe care i-ar fi putut discerne raţiunea în condiţii normale. Totuşi, observând diferenţele de detalii, absenţa sau multitudinea acestora din fiecare tunel, realizând distanţa dintre tunele sau lungimea ori lăţimea aparentă a fiecărui tunel prin care mă deplasam, am reuşit să-mi creez un simţ de observaţie obiectivă.

Domeniul asupra căruia restructurarea sistemului meu de interpretare a avut cel mai dramatic efect a fost cel al cunoaşterii modului de interrelaţionare cu lumea făpturilor anorganice. În lumea aceea — care, pentru mine, era reală — eu eram o picătură de energie. Astfel, puteam să trec val-vârtej prin tunele cu viteza luminii sau puteam să mă caţăr pe pereţii acestora precum o insectă. Când zburam, o voce îmi comunica informaţii pertinente, şi nicidecum arbitrare cu privire la detaliile de pe pereţii asupra cărora îmi concentram atenţia visatului. Aceste detalii erau nişte protuberanţe complicate, asemănătoare cu sistemul de scriere Braille. Când mă căţăram pe pereţi, puteam vedea detaliile cu mai mare claritate, iar vocea pe care o auzeam îmi dădea informaţii mai complexe.

Pentru mine, consecinţa a constat în crearea unei atitudini dualiste. Pe de o parte, ştiam că visez un vis; pe de altă parte, ştiam că sunt implicat într-o călătorie pragmatică, la fel de reală ca orice călătorie din lume.

Această dedublare reală confirma ceea ce spusese don Juan, şi anume, că existenţa făpturilor anorganice era cel mai mare pericol pentru raţiunea noastră.

Abia după ce am reuşit într-adevăr să-mi suspend judecata, am putut să mă mai liniştesc. La un moment dat, când tensiunea situaţiei mele imposibile — de a crede în modul cel mai serios în existenţa atestabilă a făpturilor anorganice şi, în acelaşi timp, de a crede foarte serios că totul nu era decât un vis — era cât pe ce să mă distrugă, ceva s-a modificat drastic în atitudinea mea, deşi fără nici o acţiune din partea mea.

Don Juan susţinea că nivelul meu de energie, care crescuse mereu în mod progresiv, a atins într-o bună zi un prag valoric care mi-a permis să fac abstracţie de ipotezele şi ideile preconcepute referitoare la natura omului, realitate şi percepţie. În ziua aceea am devenit un îndrăgostit al cunoaşterii, indiferent de logica sau valoarea ei funcţională, şi, mai presus de orice, indiferent de avantajul personal.

Când investigaţia mea obiectivă pe tema făpturilor anorganice încetase să mă mai intereseze, don Juan a adus el însuşi în discuţie subiectul călătoriei mele visate în acea lume.

— Nu cred că realizezi cu câtă regularitate au loc întâlnirile tale cu făpturile anorganice, a spus el.

Avea dreptate. Nu-mi trecuse prin cap să mă gândesc la asta. Am spus ceva referitor la ciudăţenia faptului că scăpasem din vedere acest aspect.

— Nu este o scăpare din vedere, a răspuns el. Este în natura acelei lumi să cultive caracterul ascuns, secret al lucrurilor. Făpturile anorganice se învăluie în mister, în întuneric. Gândeşte-te la lumea lor: imobilă şi neschimbată, ca să ne atragă precum lumina sau flacăra atrage fluturii de noapte. Emisarul n-a îndrăznit să-ţi spună până acum ceva: că făpturile anorganice sunt interesate de conştiinţa noastră ori de conştiinţa oricărei fiinţe le cade în plasă. Ele ne dau cunoaştere, dar iau o plată pentru asta — fiinţa noastră totală.

— Vrei să spui, don Juan, că făpturile anorganice sunt ca pescarii?

— Exact. La un moment dat, emisarul îţi va arăta oameni care au fost prinşi acolo sau alte fiinţe — care nu sunt umane — dar care au fost şi ele prinse.

Reacţia mea ar fi trebuit să fie una de repulsie şi teamă. Dar, deşi dezvăluirile lui don Juan m-au afectat profund, o făcuseră în sensul stârnirii unei curiozităţi de nestăpânit, care aproape că mă sufoca.

— Făpturile anorganice nu pot forţa pe nimeni să rămână la ele, a continuat don Juan. Să trăieşti în lumea lor este o acţiune făcută de bunăvoie. Şi totuşi, sunt capabile să-l reţină pe oricare dintre noi prin aceea că ne împlinesc dorinţele, ne răsfaţă şi ne fac toate hatârurile. Fereşte-te de conştiinţa imobilă. O asemenea conştiinţă trebuie să caute mişcarea şi o face, aşa cum ţi-am mai spus, prin crearea de proiecţii, uneori chiar

fantasmagorice.

I-am solicitat lui don Juan să explice ce înseamnă „proiecţii fantasmagorice". El a spus că făpturile anorganice acroşează cele mai intime sentimente ale visătorilor şi se folosesc de ele fără nici o milă. Creează fantasme pentru a le face plăcere visătorilor sau pentru a-i înspăimânta. Mi-a reamintit că mă luptasem cu o astfel de fantasmă. Mi-a explicat că făpturile anorganice sunt nişte extraordinari făuritori de proiecţii, cărora le face mare plăcere să se proiecteze pe sine precum se proiectează imaginile pe un perete.

— Pe vrăjitorii din vechime i-a dus la pierzanie încrederea prostească în aceste proiecţii, a continuat el. Ei credeau că aliaţii lor sunt puternici. Au pierdut din vedere faptul că aliaţii erau energie rarefiată, proiectată prin lumi, ca într-un film cosmic.

— Te contrazici, don Juan. Chiar dumneata însuţi ai afirmat că făpturile anorganice sunt reale. Acum îmi spui că sunt doar nişte imagini.

— Ceea ce vreau să spun este că făpturile anorganice sunt, în lumea noastră, ca nişte imagini mişcătoare, proiectate pe un ecran. Şi aş mai putea adăuga că sunt precum imagini ale energiei rarefiate, proiectate prin frontierele a două lumi.

— Dar în lumea lor, cum sunt făpturile anorganice? Tot ca nişte imagini mişcătoare?

— Nici pe departe. Lumea aceea este la fel de reală ca lumea noastră. Vrăjitorii din vechime au descris lumea făpturilor anorganice ca pe o băşică de caverne şi pori plutind într-un loc întunecos. Iar pe făpturile anorganice le-au descris ca pe nişte tulpini goale pe dinăuntru, sudate laolaltă ca celulele corpului nostru. Ei numeau snopul acesta uriaş — labirintul de penumbră.

— Atunci înseamnă că orice visător vede lumea aceea în acelaşi fel, aşa-i?

— Desigur. Fiecare visător o vede cum este ea de fapt. Crezi că eşti unicul?

Am recunoscut că ceva din acea lume îmi dăduse permanent senzaţia că sunt unic. Ceea ce crea acest plăcut şi distinct sentiment că eşti special şi unic nu era vocea emisarului visatului şi nimic de care puteam să-mi dau seama în mod conştient.

— Asta este exact ceea ce le-a venit de hac şi vechilor vrăjitori, a spus don Juan. Făpturile anorganice le-au făcut ceea ce-ţi fac ţie acum; le-au creat sentimentul că sunt speciali şi unici. În plus, le-au mai creat un sentiment şi mai dăunător: sentimentul de a avea putere. Sentimentul puterii şi cel al unicităţii sunt imbatabile ca factori de corupere. Fii atent!

— Cum ai evitat dumneata acest pericol, don Juan?

— Am fost în lumea aceea de câteva ori, dar, apoi, nu m-am mai dus niciodată.

Don Juan mi-a explicat că, în opinia vrăjitorilor, universul este prădalnic prin natura sa, iar vrăjitorii — mai mult decât oricine — trebuie să ţină seama de asta în acţiunile lor vrăjitoreşti de zi cu zi. Concepţia sa era că conştiinţa este intrinsec obligată să evolueze şi să se dezvolte, iar singura modalitate prin care poate realiza acest lucru este prin luptă, prin confruntări pe viaţă şi pe moarte.

— Conştiinţa vrăjitorilor se dezvoltă când aceştia visează, a continuat el. Iar atunci când se dezvoltă, ceva de acolo, din univers, ia cunoştinţă de evoluţie, o identifică şi face încercarea de a o prelua. Făpturile anorganice sunt amatoare de această nouă formă de conştiinţă, elevată. Cei care visează trebuie să fie în permanenţă cu ochii-n patra. Ei devin pradă în momentul în care se aventurează în universul prădalnic.

— Ce-mi sugerezi să fac pentru a fi în siguranţă, don Juan?

— Să fii cu ochii-n patru în fiecare clipă! Să nu permiţi ca nimeni şi nimic să decidă în locul tău. Du-te în lumea făpturilor anorganice numai când vrei tu să te duci.

— Acum, cinstit, don Juan, n-aş şti cum să fac asta. În momentul în care depistez o iscoadă, simt cum asupra mea se exercită o presiune extraordinară să merg după ea. N-am nici cea mai mică şansă să mă opun.

— Ei, lasă! Pe cine crezi tu că prosteşti? Poţi, cu siguranţă, să te opreşti. Numai că n-ai încercat, asta-i tot.

Am insistat cu toată convingerea că-mi era imposibil să mă opresc. El n-a mai stăruit asupra acestui subiect, lucru pentru care i-am fost recunoscător. Simţeam cum începe să mă chinuie un incomod sentiment de vinovăţie. Din motive necunoscute, gândul de a mă opune în mod conştient forţei de atracţie a iscoadelor nu-mi trecuse niciodată prin minte.

Ca de obicei, don Juan a avut dreptate. Am descoperit că pot schimba cursul visatului, exercitându-mi intenţia. La urma urmelor, eu intenţionasem ca iscoadele să mă transporte în lumea lor. Era deci posibil ca, dacă intenţionam în mod deliberat contrariul, visatul meu să urmeze cursul contrar.

Cu exerciţiu, capacitatea mea de a-mi intenţiona călătoriile în lumea făpturilor anorganice a devenit extraordinară. Capacitatea sporită de intenţie a condus la îmbunătăţirea controlului pe care-l aveam asupra atenţiei visatului. Acest control sporit m-a făcut să devin mai cutezător. Simţeam că pot călători fără nici o teamă, pentru că puteam să-mi opresc călătoria în orice moment doream.

— Încrederea ta în tine este înspăimântătoare, a fost replica lui don Juan când i-am povestit — la cererea sa — despre noul aspect al controlului pe care-l aveam asupra atenţiei visatului.

— De ce ar fi înspăimântător? am întrebat eu.

Eram absolut convins de valoarea practică a ceea ce descoperisem.

— Pentru că este o încredere prostească, a răspuns el. Îţi voi spune

povestea unui vrăjitor, care este exact la subiect. Martor al întâmplării n-am fost chiar eu însumi, ci profesorul profesorului meu, nagualul Elias.

Don Juan a spus că nagualul Elias şi iubirea vieţii lui, o vrăjitoare pe nume Amalia, se pierduseră în tinereţe în lumea făpturilor anorganice. Nu-l auzisem niciodată până atunci pe don Juan exprimându-se despre vrăjitori ca fiind iubirea vieţii cuiva. Afirmaţia lui m-a uluit. L-am chestionat în legătură cu această incongruenţă.

— Nu este nici un fel de incongruenţă. Pur şi simplu, m-am abţinut până acum să-ţi povestesc despre viaţa afectivă a vrăjitorilor — a spus el. Ai fost atât de suprasaturat de iubire pe tot parcursul vieţii tale, încât am vrut să las acest subiect deoparte. Ei bine, nagualul Elias şi iubirea vieţii sale, vrăjitoarea Amalia, s-au pierdut în lumea făpturilor anorganice, a continuat el. Se duseseră acolo nu prin visat, ci chiar cu trupurile lor fizice cu tot.

— Cum s-a întâmplat asta, don Juan?

— Profesorul lor, nagualul Rosendo, era foarte asemănător ca temperament şi practici cu vrăjitorii din vremuri străvechi. El avusese intenţia să-i ajute pe Elias şi Amalia, dar, în loc de aceasta, îi împinsese dincolo de nişte graniţe fatale. Nagualul Rosendo nici nu se gândise la o asemenea deplasare. Ceea ce voise să facă era să-i pună pe cei doi discipoli ai săi în cea de a doua atenţie, însă rezultatul obţinut fusese dispariţia acestora.

Don Juan a spus că nu intenţiona să intre în detaliile acelei istorii lungi şi complicate. Urma să-mi spună numai cum ajunseseră cei doi să fie pierduţi în lumea aceea. A afirmat că greşeala nagualului Rosendo fusese să presupună că pe făpturile anorganice nu le interesează câtuşi de puţin femeile. Raţionamentul său fusese corect şi se bazase pe faptul că vrăjitorii ştiau că universul este în mod evident feminin şi că masculinitatea — fiind un vlăstar al feminităţii — este o raritate şi, de aceea, foarte căutată.

Aici, don Juan a făcut o digresiune, comentând că, probabil, numărul mic de bărbaţi este cauza dominaţiei neîntemeiate a bărbaţilor pe planeta noastră. Aş fi dorit să mai rămânem cu discuţia la acest subiect, dar el şi-a continuat povestirea. A spus că planul nagualului Rosendo fusese să le dea instrucţiuni lui Elias şi Amaliei numai în cea de a doua atenţie. Iar în acest scop aplicase metoda stabilită de vrăjitorii din vechime. Contactase în timpul visatului o iscoadă şi îi ordonase să îi transporte pe discipolii săi în cea de a doua atenţie, prin deplasarea punctelor lor de asamblare în poziţia adecvată.

Teoretic, o iscoadă puternică ar fi putut deplasa, fără nici un fel de efort, punctele de asamblare în poziţia corespunzătoare. La ce nu se gândise însă nagualul Rosendo era înclinaţia spre înşelătorie a făpturilor anorganice. Iscoada deplasase într-adevăr punctele de asamblare ale discipolilor săi, dar într-o poziţie din care era uşor ca ei să fie transportaţi cu corp cu tot în lumea făpturilor anorganice.

— Este posibil acest lucru, să fii transportat cu corp cu tot? am întrebat eu.

— Este posibil, m-a asigurat don Juan. Noi suntem energie care-şi păstrează o formă şi un loc specifice, prin fixarea punctului de asamblare într-o anumită poziţie. Dacă poziţia este schimbată, forma şi locul energiei se vor modifica în consecinţă. Făpturile anorganice trebuie doar să ne aşeze punctul de asamblare în poziţia corespunzătoare, iar noi am şi plecat ca din puşcă, cu pălărie şi cu pantofi cu tot.

— Şi asta poate să i se întâmple oricăruia dintre noi, don Juan?

— Absolut sigur. Mai ales dacă suma totală a energiei noastre este potrivită. Evident, totalul energiilor combinate ale lui Elias şi Amaliei era de un nivel care nu le scăpase făpturilor anorganice. Este absurd să ai încredere în făpturile anorganice. Ele au propriul lor ritm, iar acesta nu este cel uman.

L-am întrebat pe don Juan ce anume făcuse nagualul Rosendo când îşi trimisese discipolii în lumea aceea. Ştiam că era o prostie din partea mea să întreb aşa ceva, conştient fiind că el îmi va ignora întrebarea. Am fost sincer surprins când a început să-mi explice.

— Etapele sunt simplitatea personificată, a spus. Nagualul i-a aşezat pe discipolii săi într-un spaţiu închis de mici dimensiuni, ceva ca un fel de debara. Pe urmă a trecut în visat, a chemat o iscoadă din lumea făpturilor anorganice, prin exprimarea cu voce tare a intenţiei sale de a primi una, iar apoi şi-a exprimat intenţia de a-i oferi pe discipoli iscoadei. Aceasta, cum era normal, a acceptat darul şi i-a luat cu ea pe neaşteptate, pe când aceştia făceau dragoste în debara. Când nagualul a deschis uşa ei nu mai erau acolo.

Don Juan mi-a explicat că oferirea propriilor discipoli în dar făpturilor anorganice era exact ceea ce obişnuiau să facă vrăjitorii din timpuri străvechi. Nagualul Rosendo nu voise să facă asta, dar acţionase sub influenţa convingerii absurde că făpturile anorganice se aflau sub controlul său.

— Manevrele vrăjitorilor sunt fatale, a continuat don Juan. Te conjur să fii în permanenţă extrem de vigilent. Nu te lăsa antrenat de vreo nătângă încredere în tine.

— Ce s-a întâmplat, în cele din urmă, cu nagualul Elias şi cu Amalia? am întrebat eu.

— A fost necesar ca nagualul Rosendo să se ducă în lumea aceea cu corp cu tot, pentru a-i căuta, a răspuns el.

— Şi i-a găsit?

— I-a găsit după strădanii de nedescris. Totuşi, nu a putut să-i scoată cu totul de acolo. Astfel că cei doi tineri au rămas pentru totdeauna semiprizonieri ai acelei lumi.

— I-ai cunoscut, don Juan?

— Sigur că i-am cunoscut şi pot să te asigur că erau tare ciudaţi.

6. TĂRÂMUL UMBRELOR

— Trebuie să fii extrem de atent, pentru că eşti pe cale să devii victima făpturilor anorganice, mi-a spus don Juan pe neaşteptate odată, după ce vorbiserăm despre ceva ce nu avea nici o legătură cu visatul.

Afirmaţia lui m-a luat prin surprindere. Ca de obicei, am încercat să mă apăr.

— Nu este nevoie să mă previi. Sunt foarte atent, l-am asigurat eu.

— Făpturile anorganice complotează, a spus el. O simt şi nu mă pot consola spunând că la început ele întind curse visătorilor, ca, în acest fel, să-i elimine efectiv şi permanent pe cei nedoriţi.

Era atâta stăruinţă în tonul său, încât m-am grăbit să-l asigur din nou că nu voi cădea în nici o cursă.

— Trebuie să iei foarte serios în considerare faptul că făpturile anorganice au la dispoziţie mijloace uluitoare, a continuat el. Conştiinţa lor este extraordinară. În comparaţie, noi suntem nişte bieţi copii, dar cu multă energie, pe care o râvnesc făpturile anorganice.

Voiam să-i spun că, în plan abstract, înţelegeam ceea ce susţinea şi îngrijorarea sa, dar că, în plan concret, nu vedeam nici un motiv pentru avertismentul său, deoarece exercitam un control total asupra exerciţiilor mele de visat.

Au trecut câteva minute de tăcere încordată înainte ca don Juan să vorbească din nou. A schimbat subiectul şi a spus că trebuia să-mi atragă atenţia asupra unei probleme foarte importante din cadrul învăţăturii sale despre visat, o problemă care, până atunci, scăpase înţelegerii mele.

— De-acum înţelegi că porţile visatului sunt obstacole determinate, dar încă nu ai înţeles că exerciţiile care se dau pentru a ajunge la o poartă şi a trece de ea nu reprezintă, de fapt, semnificaţia acelei porţi.

— Asta nu mi-e deloc clar, don Juan.

— Adică nu este conform cu realitatea să spunem, de exemplu, că se ajunge la cea de a doua poartă şi se trece de ea atunci când un visător învaţă să se trezească în alt vis sau când un visător învaţă să treacă dintr-un vis într-altul, fără să se trezească în lumea cotidiană.

— De ce nu este conform cu realitatea, don Juan?

— Pentru că se ajunge la cea de a doua poartă a visatului şi se poate trece de ea numai atunci când cel care visează învaţă să identifice şi să urmeze iscoadele energiei străine.

— Atunci de ce se mai vehiculează ideea trecerii dintr-un vis înaltul?

— Trezirea în alt vis sau trecerea dintr-un vis într-altul constituie metoda concepută de vrăjitorii din vechime pentru a dezvolta capacitatea visătorilor de a identifica şi urmări o iscoadă.

Don Juan susţinea că urmărirea unei iscoade este o realizare deosebit de

importantă şi că, atunci când cei care visează sunt în stare să facă asta, cea de a doua poartă se deschide larg în faţa lor, iar universul ce se află dincolo de ea le devine accesibil. Sublinia că acest univers există acolo în permanenţă, dar că nu putem pătrunde în el pentru că ne lipseşte măiestria energetică necesară şi că, în esenţă, cea de a doua poartă a visatului este poarta către lumea făpturilor anorganice, iar visatul este cheia care o deschide.

— Poate un visător să identifice o iscoadă direct, fără să fie nevoie să mai parcurgă exerciţiile de trecere dintr-un vis într-altul? am întrebat eu.

— Nu, nicidecum, a răspuns el. Exerciţiile sunt esenţiale, întrebarea este dacă aceasta este singura metodă existentă. Sau ar putea visătorii să urmeze o altă metodă?

Don Juan s-a uitat la mine întrebător. Părea că chiar se aştepta ca eu să răspund la întrebare.

— Este mult prea greu să concepi o metodă la fel de completă ca cea creată de vrăjitorii din vechime, am spus eu pe un ton, fără să ştiu de ce, de incontestabilă autoritate.

Don Juan a confirmat că aveam absolută dreptate şi a spus că vrăjitorii din vechime au conceput o serie de exerciţii perfecte de trecere, prin porţile visatului, în lumile specifice care există dincolo de fiecare. A reiterat principiul că visatul, fiind invenţia vrăjitorilor din timpuri străvechi, trebuie executat conform regulilor stabilite de ei. A formulat regula celei de a doua porţi în termenii unei succesiuni în trei etape: prima — exersând practic trecerea dintr-un vis într-altul, cei care visează află despre existenţa iscoadelor; a doua — urmărind iscoadele, intră într-un alt univers adevărat; şi a treia — în acel univers, prin intermediul acţiunilor lor, visătorii descoperă singuri legile şi reglementările fundamentale ale acelui univers.

Don Juan a spus că, în relaţiile mele cu făpturile anorganice, m-am conformat atât de bine acestei reguli, încât se temea că vor exista unele consecinţe devastatoare. Credea că reacţia inevitabilă a făpturilor anorganice va fi tentativa de a mă reţine în lumea lor.

— Nu crezi că exagerezi, don Juan? am întrebat eu.

Nu puteam să cred că situaţia era atât de sumbră pe cât o descria el.

— Nu exagerez deloc, a răspuns el sec, pe un ton sobru. Vei vedea. Făpturile anorganice nu lasă pe nimeni să le scape şi, în nici un caz, nu fără o luptă serioasă.

— Dar ce te face să crezi că ele mă vor?

— Ţi-au arătat deja prea multe lucruri. Chiar crezi că depun atâta strădanie numai pentru a se distra?

Don Juan a râs de propria sa remarcă. Nu găseam deloc că este amuzant. O temere ciudată m-a făcut să-l întreb dacă era de părere că ar trebui să-mi întrerup sau chiar să-mi încetez exerciţiile de visat.

— Trebuie să-ţi continui visatul până când vei fi trecut prin universul de

dincolo de cea de a doua poartă, mi-a răspuns el. Vreau să spun că tu însuţi eşti singurul care trebuie fie să accepte, fie să respingă tentativa de ademenire a făpturilor anorganice. De aceea eu mă ţin deoparte şi nu comentez aproape deloc exerciţiile tale de visat.

I-am mărturisit că nu-mi putusem explica de ce era atât de generos cu clarificările în elucidarea altor aspecte ale ştiinţei sale şi atât de zgârcit cu informaţiile privind visatul.

— Am fost obligat să te învăţ visatul, mi-a spus el, numai pentru că acesta este modelul de instruire stabilit de vrăjitorii din vechime. Făgaşul visatului însă este plin de capcane, iar a le evita sau a cădea în ele este problema personală a fiecărui visător în parte şi, aş putea adăugă, este decisivă.

— Sunt căderile în capăcană rezultatul cedării în faţa adulaţiei sau a promisiunilor de putere? am întrebat.

— Nu numai ale cedării în faţa acestora, ci şi în faţa a orice altceva oferit de făpturile anorganice. Nu există nici o posibilitate ca vrăjitorii să accepte orice ar oferi ele, dincolo de o anumită limită.

— Şi care este această limită, don Juan?

— Limita este în funcţie de noi ca indivizi. Pentru fiecare dintre noi încercarea căreia trebuie să-i facem faţă este să luăm din acea lume numai ceea ce ne este necesar, nimic măi mult. A şti ce este necesar reprezintă măiestria vrăjitorilor, dar a lua numai ceea ce este necesar este cea mai mare realizare a lor. Neputinţa de a înţelege această regulă simplă este calea cea mai sigură spre prăbuşirea într-o capcană.

— Ce se întâmplă dacă într-adevăr cazi într-o capcană, don Juăn?

— Dacă se întâmplă să cazi, plăteşti, iar preţul depinde de împrejurări şi de adâncimea la care ai căzut. Dar nu putem discuta o asemenea eventualitate în aceşti termeni, pentru că nu este vorba de un sistem punitiv. În acest caz, intră în joc curenţii energetici, care creează situaţii mai cumplite decât moartea. Pe drumul urmat de vrăjitori totul este o chestiune de viaţă sau de moarte, dar pe făgaşul visatului această caracteristică se intensifică de sute de ori.

L-am asigurat din nou pe don Juan că eram întotdeauna extrem de prudent în timpul exerciţiilor mele de visat, fiind foarte disciplinat şi conştiincios.

— Ştiu că eşti, a spus el. Dar vreau să-ţi aplici o disciplină şi mai severă şi să te comporţi cu tot ce este legat de visat cu o precauţie extremă. Mai presus de toate, fii permanent în gardă. Nu pot să prezic de unde va veni atacul.

— *Vezi,* aşadar, ca un vizionar, un pericol iminent pentru mine, don Juan?

— Am început să *văd* un pericol iminent pentru tine din ziua în care ai mers prin acel oraş misterios, de prima dată când te-am ajutat să-ţi

concentrezi laolaltă corpul energetic.

— Dar ştii cu precizie ce ar trebui să fac şi ce să evit?

— Nu, nu ştiu. Ştiu doar că universul de după cea de a doua poartă este cel mai apropiat de universul nostru, care este foarte viclean şi necruţător. Aşa că cele două nu pot să difere prea mult.

Am stăruit cu solicitarea să-mi spună ce mă aşteaptă. Dar el a persistat în a declara că, în calitate de vrăjitor, simţea o stare generală de pericol, fără însă să poată spune nimic mai precis.

— Universul făpturilor anorganice este în permanenţă pregătit să atace, a continuat el. Dar la fel este şi universul nostru. De aceea trebuie să te duci în lumea lor, ca şi cum te-ai duce într-o zonă de război.

— Vrei să spui, don Juan, că cei care visează trebuie să se teamă întotdeauna de lumea aceea?

— Nu, nu vreau să spun asta. O dată ce un visător trece prin lumea din spatele celei de a doua porţi sau o dată ce refuză să considere asta drept o opţiune viabilă, grijile iau sfârşit.

Don Juan susţinea că numai atunci sunt visătorii liberi să continue. Nu eram sigur ce voia să spună. Mi-a explicat că universul de dincolo de cea de a doua poartă este atât de puternic şi agresiv, încât serveşte drept dispozitiv de sortare sau rampă de testare, în care cei care visează sunt examinaţi pentru determinarea punctelor slabe. Dacă reuşesc să treacă testele, pot purcede către următoarea poartă, iar, dacă nu, rămân pentru totdeauna prizonierii acelui univers.

Mă sufoca dorinţa de a afla mai multe, dar, în ciuda tuturor insistenţelor mele, n-a mai spus nimic altceva. Întors acasă, mi-am continuat călătoriile în lumea făpturilor anorganice, dar fiind — de fiecare dată — foarte prudent. Prudenţa nu părea decât să-mi intensifice plăcerea pe care mi-o făceau aceste călătorii. Ajunsesem într-un stadiu în care simpla contemplare a lumii făpturilor anorganice era suficientă pentru a-mi crea o stare de exultare imposibil de descris. Mă temeam că desfătarea mea urma să ia sfârşit mai devreme sau mai târziu, dar nu s-a întâmplat aşa. Ceva neaşteptat a făcut ca ea să fie şi mai intensă.

Într-una dintre ocazii, o iscoadă m-a condus vijelios prin nenumărate tunele, ca şi cum ar fi căutat ceva sau ca şi cum ar fi încercat să-mi consume toată energia şi să mă obosească. În momentul în care, în sfârşit, s-a oprit, mă simţeam ca şi când aş fi alergat la maraton. Se părea că mă aflam la marginea acelei lumi. În locul acela nu mai erau tunele, ci doar întuneric de jur împrejur. Apoi ceva a luminat zona aflată chiar în faţa mea; lumina venea dintr-o sursă indirectă. Era o lumină difuză ce făcea ca totul să pară de un neclar cenuşiu sau maroniu. Când m-am obişnuit cu lumina, am distins vag câteva forme mişcătoare întunecate. După un timp, mi s-a părut că, dacă-mi concentram atenţia visatului asupra formelor acelora mişcătoare, asta le dădea mai multă substanţă. Am observat că erau de trei

feluri: unele erau rotunde ca nişte mingi; altele aveau o formă ca de clopot; iar celelalte erau ca nişte uriaşe flăcări unduitoare de lumânare. Toate erau esenţialmente structurate pe linii rotunjite şi aveau aceeaşi mărime. Am apreciat că diametrul lor era cuprins între nouăzeci de centimetri şi un metru şi douăzeci de centimetri. Se aflau acolo sute, poate chiar mii de astfel de forme.

Ştiam că am o viziune stranie, sofisticată, şi totuşi formele acelea erau atât de reale, încât m-am surprins reacţionând cu o veritabilă senzaţie de greaţă. Aveam simţământul de profundă scârbă că mă aflu în faţa unui cuib de uriaşe insecte cafenii şi cenuşii. Mă simţeam într-un fel în siguranţă totuşi, deoarece mă aflam mai sus de ele. Dar am dezavuat toate aceste consideraţii în momentul în care mi-am dat seama că era o prostie să mă simt în siguranţă sau deranjat de ceva, ca şi când visul ar fi fost o situaţie din viaţa reală. Totuşi, uitându-mă cum viermuiau formele acelea asemănătoare unor gândaci, am devenit foarte neliniştiţi la ideea că voiau să mă atingă.

— Suntem unitatea mobilă a lumii noastre, a spus pe neaşteptate vocea emisarului. Nu-ţi fie teamă. Suntem energie, şi poţi fi sigur că nu avem intenţia să te atingem. Oricum, asta ar fi imposibil. Ne despart graniţe reale. După o lungă pauză vocea a adăugat: Vrem să ni te alături. Vino jos, unde ne aflăm noi. Şi nu te simţi stânjenit. Cu iscoadele şi, fără îndoială, cu mine nu te simţi stingherit. Şi eu, şi iscoadele suntem la fel ca ceilalţi. Eu am formă de clopot, iar iscoadele sunt ca flacăra de lumânare.

Ultima afirmaţie a fost în mod cert un fel de sugestie adresată corpului meu energetic. La auzul ei, mi-au dispărut atât greaţa, cât şi teama. Am coborât la nivelul la care se aflau ele, iar mingile, clopotele şi flăcările m-au înconjurat. Au venit atât de aproape de mine, încât, dacă aş fi avut un corp fizic, m-ar fi atins. Dar aşa, am trecut unii prin alţii precum nişte pufuri de aer încapsulate.

În acel moment, am avut o senzaţie incredibilă. Deşi nu simţeam nimic cu corpul meu energetic sau înăuntrul său, simţeam şi eram conştient de o gâdilitură foarte neobişnuită undeva, în altă parte; nişte lucruri pufoase, ca de aer, treceau în mod categoric prin mine, dar nu chiar acolo. Senzaţia a fost vagă şi de scurtă durată, nedându-mi timp să o captez pe de-a-ntregul. În loc să-mi concentrez atenţia visatului pe ea, m-am adâncit complet în observarea acelor gândaci supradimensionaţi de energie.

La nivelul unde ne aflam, mi se părea că există o asemănare între mine şi entităţile de umbră: dimensiunile. Probabil faptul că apreciam că au aceleaşi dimensiuni cu corpul meu energetic mă făcea să am aproape un sentiment de tihnă şi confort alături de ele. Examinându-le, am ajuns la concluzia că nu mă deranja nimic la ele. Erau impersonale, reci, detaşate şi îmi plăceau imens. M-am întrebat pentru o clipă dacă faptul că nu mi-au plăcut la început, ca, imediat după aceea, să-mi placă, era o consecinţă

normală a visatului sau produsul vreunei influenţe energetice pe care acele entităţi o exercitau asupra mea.

— Sunt fermecătoare, i-am spus emisarului chiar în momentul în care m-am simţit copleşit de un val de profundă prietenie sau chiar afecţiune pentru ele.

Dar de-abia am apucat să spun ce gândesc, că formele întunecate au luat-o la goană, ca nişte hamsteri mătăhăloşi, lăsându-mă singur în semiîntuneric.

— Ai proiectat prea multă emoţie şi le-ai speriat, a spus vocea emisarului. Sentimentele sunt prea greu de suportat pentru ele, ca, de altfel, şi pentru mine.

Emisarul chiar a râs cu sfiiciune. Cu aceasta s-a încheiat şedinţa mea de visat. La trezire, prima reacţie a fost să-mi fac bagajele şi să plec în Mexic, pentru a-l vedea pe don Juan. Dar, în ciuda pregătirilor mele frenetice, un eveniment neaşteptat din viaţa mea personală a făcut călătoria imposibilă. Starea de tensiune creată de acest impediment a avut ca rezultat întreruperea totală a exerciţiilor de visat. Nu mi-am folosit voinţa conştientă pentru a le opri; fără să realizez, dădeam atât de multă importanţă acestui vis anume că, pur şi simplu, ştiam că nu avea nici un sens să mai continui cu visatul, dacă nu reuşeam să ajung la don Juan.

După o întrerupere de peste o jumătate de an, ceea ce se întâmplase mă deruta din ce în ce mai mult. Nu avusesem idee că doar sentimentele mele puteau să-mi oprească exerciţiile. M-am întrebat atunci dacă simpla dorinţă de a le reîncepe ar fi suficientă pentru reluarea lor. Şi s-a dovedit a fi suficientă! O dată ce am formulat gândul de a-mi relua visatul, exerciţiile au continuat de parcă nu s-ar fi întrerupt niciodată. Iscoada a restabilit visul din momentul în care îl lăsasem şi m-a transportat direct în viziunea pe care o avusesem în timpul ultimei şedinţe.

— Acesta este tărâmul umbrelor, a spus vocea emisarului de îndată ce am ajuns acolo. Dar, deşi suntem umbre, răspândim lumină. Nu numai că suntem mobile, ci noi suntem lumina din urnele. Suntem un alt gen de făpturi anorganice care există aici. Există trei tipuri: unele sunt ca nişte tunele imobile, altele sunt ca nişte umbre mobile. Noi suntem umbrele mobile. Tunelele ne dau energia lor, iar noi le oferim serviciile noastre.

Emisarul a tăcut. Simţeam că mă provoacă să întreb despre cel de al treilea tip de făpturi anorganice. Simţeam, de asemenea, că, dacă nu-l întrebam, nu mi-ar fi spus.

— Care este cel de al treilea tip de făpturi anorganice? am zis.

Emisarul a tuşit şi a chicotit. Mi s-a părut că îi făcea o plăcere grozavă că fusese întrebat despre asta.

— Oh, a răspuns el, asta este trăsătura noastră cea mai secretă. Cel de al treilea tip este prezentat visătorilor noştri numai când aceştia se decid să rămână la noi.

— De ce asta? am întrebat eu.

— Pentru că este nevoie de foartă multă energie pentru a le vedea. Iar această energie trebuie furnizată de noi.

Ştiam că emisarul spunea adevărul. Ştiam, totodată, că mă pândea un pericol îngrozitor. Şi totuşi, mă simţeam mânat de o curiozitate fără limite. Voiam să văd cel de al treilea tip de făpturi. Emisarul a părut să ştie ceea ce simţeam.

— Ai dori să le vezi? a întrebat el pe un ton obişnuit.

— Cu siguranţă, am zis eu.

— Tot ce ai de făcut este să spui cu glas tare că vrei să rămâi la noi, a răspuns emisarul, cu o inflexiune indiferentă.

— Dar, dacă spun acest lucru, trebuie să rămân aici nu-i aşa? am întrebat.

— Normal, a replicat emisarul pe un ton de deplină convingere. Tot ce spui cu glas tare în această lume este definitiv.

Nu mă puteam opri să gândesc că, dacă ar fi vrut să mă păcălească, forţându-mă să spun acest lucru, ar fi fost de ajuns să mă mintă, iar eu nu mi-aş fi putut da seama de asta.

— Nu pot să te mint, pentru că minciuna este ceva inexistent, a spus emisarul, intervenind în gândurile mele. Îţi pot relata numai despre ceea ce există. În lumea mea, nu există decât intenţia; minciuna nu este susţinută de nici o intenţie, prin urmare, nu există.

Am vrut să-l contrazic spunând că şi la baza minciunilor există intenţie, dar, înainte de a-mi putea exprima părerea verbal, emisarul mi-a spus că la baza minciunilor există o intenţie, ca idee generală şi plan, dar că aceasta nu este intenţia ca destinare, prin râvnă concentrată, asupra unei decizii sau scop, despre care vorbim.

Nu-mi puteam concentra atenţia visatului asupra argumentării emisarului, aceasta fiindu-mi atrasă de făpturile de umbră. Deodată, am observat că arătau ca o turmă de animale stranii, dar candide precum copiii. Vocea emisarului m-a prevenit să-mi ţin în frâu emoţiile, pentru că izbucnirile sentimentale bruşte aveau darul de a le face să se împrăştie precum un stol de păsări.

— Ce vreţi voi să fac? am întrebat.

— Vino jos, lângă noi, şi încearcă să ne împingi sau să ne tragi, m-a îndemnat vocea emisarului. Cu cât înveţi mai repede să faci asta, cu atât mai curând vei putea să mişti lucrurile din lumea ta numai prin faptul că te uiţi la ele.

Mintea mea de comerciant a fost copleşită de această minunată perspectivă. În aceeaşi clipă eram lângă ele, încercând cu disperare să le împing sau să le trag. După un timp, îmi epuizasem în întregime energia. Aveam impresia că încercam să fac ceva echivalent cu a ridica o casă cu dinţii.

O altă impresie pe care o aveam era aceea că, pe măsură ce mă străduiam mai mult, creştea şi numărul umbrelor din jurul meu. Era ca şi cum ar fi venit din toate colţurile, să mă observe sau să se alimenteze de la mine. În momentul în care am avut acest gând, umbrele au luat-o din nou la goană.

— Nu ne alimentăm de la tine, a spus emisarul. Venim să-fi simţim energia, foarte asemănător cu ceea ce faci cu lumina soarelui într-o zi friguroasă.

Emisarul m-a îndemnat să mă deschid către ele, anulându-mi gândurile suspicioase. Am auzit vocea şi, ascultând la cele ce-mi spunea, mi-am dat seama că auzeam, simţeam şi gândeam exact ca în lumea de zi cu zi. M-am întors încet să privesc în jurul meu. Luând ca reper claritatea percepţiei mele, am tras concluzia că mă aflu într-o lume reală.

În urechi mi-a răsunat vocea emisarului, care mi-a spus că singura diferenţă dintre perceperea lumii mele şi perceperea lumii lor era că perceperea lumii lor începea şi se sfârşea într-o clipită. Ceea ce nu era valabil pentru perceperea lumii mele, deoarece conştiinţa mea — împreună cu conştiinţa unui imens număr de fiinţe ca mine, care menţineau lumea mea la locul său cu intenţia lor — era fixată asupra lumii mele. Emisarul a adăugat că perceperea lumii mele începea şi se sfârşea în acelaşi fel pentru făpturile anorganice — într-o clipită — dar perceperea lumii lor nu se producea astfel, întrucât un număr imens de asemenea făpturi menţineau lumea lor la locul său prin intenţia lor.

În clipa aceea imaginea a început să se destrame. Eram ca un scufundător, iar trezirea din lumea aceea era similară cu a înoia pentru a reveni la suprafaţa apei.

În cadrul şedinţei următoare, emisarul şi-a început dialogul cu mine prin reafirmarea faptului că între umbrele mobile şi tunelele staţionare exista o relaţie de conlucrare total coordonată. Şi-a încheiat spusele cu declaraţia:

— Nu putem exista unele fără celelalte.

— Înţeleg ce vrei să spui, am răspuns eu.

Vocea emisarului avea o undă de dispreţ când mi-a replicat că nu aveam cum să înţeleg ce înseamnă să te afli într-o relaţie de acest fel, care însemna infinit mai mult decât o relaţie de dependenţă reciprocă. Voiam să-l rog pe emisar să explice ce avea în vedere prin asta, dar în clipa următoare mă aflam înăuntrul a ceea ce pot numi drept ţesutul tunelului. Am văzut nişte protuberanţe asemănătoare unor glande, îmbinate într-o manieră grotescă, ce emiteau o lumină opacă. Mi-a trecut prin minte că acestea erau aceleaşi protuberanţe care îmi dăduseră impresia că erau ca scrierea Braille. Ţinând seama de faptul că erau nişte bule de energie cu un diametru de nouăzeci de centimetri până la un metru şi douăzeci de centimetri fiecare, mă întrebam care ar putea fi dimensiunile reale ale tunelelor.

— Dimensiunile în lumea aceasta nu sunt ca cele din lumea ta, a spus emisarul. Energia acestei lumi este un tip diferit de energie; caracteristicile

ei nu coincid cu caracteristicile energiei din lumea voastră; totuşi, lumea asta este la fel de reală ca lumea ta.

Emisarul a afirmat apoi că îmi spusese totul despre făpturile de umbră atunci când îmi descrisese şi îmi explicase protuberantele de pe pereţii tunelurilor. I-am replicat că auzisem explicaţiile, dar nu fusesem atent la ele, întrucât credeam că nu au legătură directă cu visatul.

— Tot ce se află aici, în această lume, are legătură directă cu visatul, a declarat emisarul.

Voiam să mă gândesc care ar fi putut fi cauza aprecierii mele greşite, dar mintea mi s-a golit. Atenţia visatului îmi scădea. Mi-era greu să o concentrez asupra lumii din jurul meu. Mi-am încordat toate puterile pentru a-mi reveni. Emisarul a reînceput să vorbească şi sunetul vocii sale m-a ajutat considerabil. Atenţia visatului mi s-a reanimat.

— Visatul constituie mijlocul care-i transportă pe cei care visează în această lume, a spus emisarul, şi noi i-am învăţat pe vrăjitori tot ce ştiu ei despre visat. Lumea noastră este legată de a voastră printr-o uşă numită vis. Noi ştim cum să trecem prin această uşă, dar oamenii nu ştiu. Ei trebuie să înveţe cum se face asta.

Vocea emisarului a continuat să vorbească, explicându-mi ce-mi mai explicase o dată.

— Protuberantele de pe pereţii tunelelor sunt făpturi de umbră. Eu sunt una dintre aceste făpturi. Noi ne mişcăm în interiorul tunelelor, pe pereţii lor, încărcându-ne cu energia din tunele, care este energia noastră.

Prin minte mi-a trecut un gând fără sens: eram incapabil să concep o relaţie de simbioză ca aceea pe care o vedeam.

— Dacă vei rămâne însă în mijlocul nostru, vei învăţa, cu siguranţă, să simţi ce înseamnă să fii interrelaţionat, aşa cum suntem noi, a spus emisarul.

Apoi a părut că aşteaptă răspunsul meu. Aveam sentimentul că ceea ce dorea, de fapt, era ca eu să spun că hotărâsem să rămân acolo.

— Câte făpturi de umbră sunt în fiecare tunel? am întrebat eu, ca să schimb orientarea discuţiei, dar am regretat imediat pentru că emisarul a început să-mi prezinte o situaţie detaliată a numărului şi funcţiilor făpturilor de umbră din fiecare tunel. Spunea că fiecare tunel avea un anume număr de entităţi dependente, care îndeplineau îndatoriri specifice, legate de cerinţele şi dorinţele tunelelor care le găzduiau.

Nu voiam ca emisarul să intre în prea multe amănunte. Consideram că, cu cât ştiam mai puţin despre tunele şi făpturile de umbră, cu atât era mai bine pentru mine. În momentul în care am formulat acest gând, emisarul s-a oprit, iar corpul meu energetic a zvâcnit, ca şi când ar fi fost smucit de un cablu. În clipa următoare, eram treaz de-a binelea, în propriul meu pat.

De atunci încolo, nu am mai avut parte de nici un fel de temeri care ar fi putut să-mi întrerupă exerciţiile de visat. O altă idee începuse să pună

stăpânire pe mine: aceea că descoperisem un stimulent fără egal. În fiecare zi, aşteptam, cu nerăbdare, să încep visatul şi să fiu dus de iscoadă în lumea umbrelor. O atracţie în plus o constituia faptul că viziunile mele privind acea lume deveniseră şi mai realiste decât înainte. Judecata din perspectiva criteriilor subiective de ordine a gândurilor, informaţiilor senzoriale vizuale şi auditive, precum şi a reacţiilor din partea mea, experienţele prin care treceam — pe toată durata lor — erau la fel de reale ca orice situaţie din lumea noastră cotidiană. Nu mai avusesem niciodată până atunci experienţe perceptuale în care singura diferenţă între viziuni şi lumea de zi cu zi era doar rapiditatea cu care luau sfârşit viziunile. Într-un moment mă aflam într-o lume stranie, dar reală, iar, în momentul următor, eram în patul meu.

Tânjeam după comentariile şi explicaţiile lui don Juan, dar eram încă reţinut în Los Angeles. Cu cât îmi analizam mai mult situaţia, cu atât deveneam mai neliniştit; am început chiar să am simţământul că în lumea făpturilor anorganice mi se „cocea" ceva în mare grabă.

Şi cum neliniştea mea creştea, trupul meu a intrat într-o stare permanentă de spaimă profundă, deşi mintea era în continuare extaziată de contemplarea lumii umbrelor. Pentru a face lucrurile şi mai dificile, vocea emisarului visatului s-a infiltrat în starea mea conştientă normală. Într-o zi, pe când mă aflam la oră, la universitate, am auzit vocea, care repeta întruna că orice încercare din partea mea de a stopa exerciţiile de visat ar dăuna tuturor ţelurilor mele. Am replicat că luptătorii nu se dau în lături din calea provocării şi că nu am nici o argumentaţie raţională validă pentru a-mi opri exerciţiile. Eram de acord cu emisarul. Nu aveam intenţia să opresc nimic, iar vocea nu făcea altceva decât să reafirme ceea ce simţeam.

Nu numai emisarul s-a schimbat, dar în scenă a apărut şi o nouă iscoadă. Într-una din ocazii, înainte ca eu să fi început sa examinez elementele visului, o iscoadă a sărit literalmente în faţa mea şi mi-a captat în mod agresiv atenţia visatului. Caracteristica remarcabilă a acestei iscoade era faptul că nu necesita nici un fel de metamorfoză energetică; era de la început un strop de energie, într-o clipită, m-a transportat — fără să fie nevoie să-mi exprim intenţia de a merge cu ea — într-o altă parte a lumii făpturilor anorganice: tărâmul felinelor cu dinţi-sabie (feline ce au trăit pe pământ între perioada oligocenă şi cea pleistocenă şi ai căror canini superiori erau foarte lungi, asemănători unor paloşe).

Am descris în alte lucrări ale mele fragmente din acele viziuni. Spun fragmente, pentru că pe atunci nu aveam suficientă energie pentru a face lumile percepute de înţeles pentru judecata mea liniară.

Viziunile mele nocturne de feline cu dinţi-sabie s-au succedat cu regularitate o perioadă îndelungată, până într-o noapte, când a reapărut iscoada agresivă care mă dusese pentru prima dată pe acel tărâm. Fără să-mi aştepte consimţământul, m-a dus în tunele.

Am auzit vocea emisarului, care s-a lansat imediat în cea mai ditirambică reclamă comercială pe care am auzit-o vreodată. Mi-a relatat despre extraordinarele avantaje ale lumii făpturilor anorganice. Mi-a vorbit despre dobândirea unei cunoaşteri absolut uluitoare pentru mintea omenească şi despre modul de acumulare a acesteia prin simplul act de rămânere în acele minunate tunele. S-a referit la avantajul unei mobilităţi incredibile, la timpul nelimitat avut la dispoziţie pentru descoperiri şi constatări şi, în special, la avantajul de a fi răsfăţat de servitori cosmici, care îmi vor face toate hatârurile.

— Fiinţe conştiente din cele mai incredibile colţuri ale cosmosului trăiesc la noi, a spus emisarul în încheiere. Şi le place şederea la noi. De altfel, nimeni nu vrea să plece de aici.

Gândul care mi-a trecut în momentul acela prin minte a fost că ideea de servitute îmi era total opusă. Nu m-am simţit niciodată în largul meu cu servitorii sau când eram servit.

Iscoada a preluat iniţiativa şi m-a făcut să plutesc prin mai multe tunele. S-a oprit într-un tunel ce părea ceva mai larg decât celelalte. Atenţia visatului mi-a fost atrasă de dimensiunile şi configuraţia tunelului, şi aş fi rămas ţintuit acolo, dacă ceva nu m-ar fi făcut să mă răsucesc. Atenţia visatului mi s-a concentrat atunci asupra unei bule de energie puţin mai mare decât entităţile de umbră. Era de culoare albastră, acel albastru din centrul flăcării unei lumânări. Ştiam că această configuraţie de energie nu este o entitate de umbră şi că nu era locul ei aici.

M-am cufundat în analiza ei senzorială. Iscoada mi-a semnalizat să plecăm, dar ceva mă făcea să nu iau în seamă semnele ei. Am rămas, încurcat, pe loc. Totuşi, semnalele iscoadei îmi întrerupseseră concentrarea şi am pierdut din vedere forma cea albastră.

Deodată, o forţă colosală m-a făcut să mă răsucesc şi m-a aşezat direct în faţa formei albastre. Pe când o priveam, aceasta s-a transformat în silueta unei persoane: foarte mică, zveltă, delicată, aproape transparentă. Am încercat cu disperare să stabilesc dacă era bărbat sau femeie, dar, oricât m-am străduit, nu am reuşit.

Tentativele mele de a-l întreba pe emisar au dat greş. Acesta a dispărut brusc, lăsându-mă suspendat în tunel, faţă în faţă cu o persoană necunoscută. Am încercat să-i vorbesc persoanei în modul în care-i vorbeam emisarului. N-am primit nici un răspuns. M-a cuprins un sentiment puternic de frustrare în faţa neputinţei de a străpunge bariera care ne despărţea. Apoi am fost copleşit de spaima de a fi rămas singur cu cineva care putea fi un duşman.

Prezenţa persoanei străine mi-a declanşat o varietate de reacţii. M-am simţit chiar transportat de bucurie, pentru că ştiam că iscoada îmi arătase, în sfârşit, o altă fiinţă umană captivă în lumea aceea. Dar posibilitatea ca noi să nu putem comunica, probabil pentru că persoana era unul dintre

vrăjitorii din vechime şi aparţinea, astfel, unei alte perioade de timp, diferită de a mea, mă făcea să deznădăjduiesc.

Cu cât se intensificau bucuria şi curiozitatea mea, cu atât deveneam mai greu, până în momentul în care am devenit atât de solid, încât m-am reîntors în propriul trup şi în lume. M-am trezit în Los Angeles, într-un parc de lângă Universitatea California. Eram pe iarbă, printre cei care jucau golf.

Persoana din faţa mea s-a materializat cu aceeaşi iuţeală. Ne-am uitat fix unul la celălalt preţ de o clipă. Era o fetiţă, de vreo şase sau şapte ani. Mi s-a părut că o cunosc. La vederea ei, bucuria şi curiozitatea mea au crescut atât de nemăsurat, încât au declanşat procesul invers. Mi-am pierdut masa atât de repede, încât chiar în clipa următoare eram din nou o picătură de energie în lumea făpturilor anorganice. Iscoada a venit după mine şi m-a scos de acolo în grabă.

M-am trezit cu o tresărire de spaimă. În procesul întoarcerii la lumea cotidiană, ceva lăsase să se strecoare un mesaj. Mintea mi-a fost cuprinsă de frenezie în încercarea de a asambla ceea ce ştiam sau credeam că ştiu. Am petrecut peste patruzeci şi opt de ore străduindu-mă încontinuu să captez un misterios sentiment sau informaţie care se prinsese de mine. Singurul succes pe care l-am repurtat a fost să simt o forţă — pe care mi-o închipuiam exterioară minţii şi trupului meu — care-mi spunea să nu mai dau crezare visatului meu.

După câteva zile, a pus stăpânire pe mine o certitudine întunecată şi misterioasă, care a devenit din ce în ce mai puternică, până când nu am mai avut nici o îndoială în privinţa autenticităţii sale: eram sigur că bula albastră de energie era un prizonier în lumea făpturilor anorganice.

Aveam, mai mult decât oricând, disperată nevoie de sfaturile lui don Juan. Ştiam că arunc pe fereastră ani întregi de muncă, dar nu aveam încotro; am lăsat totul baltă şi am fugit în Mexic.

— De fapt, ce vrei? m-a întrebat don Juan, mai mult pentru a-mi tempera trăncăneala surescitată.

Nu-i puteam explica ce voiam, pentru că nu ştiam nici eu.

— Problema ta trebuie să fie foarte serioasă de te-a făcut să vii într-o asemenea goană, a spus don Juan cu o expresie gânditoare.

— Este, în ciuda faptului că nu pot să-mi dau seama care este, de fapt, problema mea, am răspuns eu.

Mi-a cerut să-i descriu exerciţiile mele de visat cu toate detaliile importante. I-am povestit despre viziunea fetiţei şi despre cât de mult mă afectase aceasta din punct de vedere emoţional. M-a sfătuit pe loc să ignor întâmplarea şi să o consider ca pe o flagrantă tentativă din partea făpturilor anorganice de a-mi satisface toate fanteziile. A subliniat că, dacă se exagerează cu visatul, acesta devine ceea ce a fost pentru vrăjitorii din vechime: o sursă nesecată de plăcere vicioasă.

Dintr-un motiv inexplicabil, nu prea voiam să-i spun lui don Juan nimic

despre tărâmul entităţilor de umbră. Numai după ce a dezavuat viziunea cu fetiţa, m-am simţit obligat să-i descriu vizitele mele în acea lume. A rămas tăcut mult timp, ca şi cum ar fi fost copleşit de ceea ce auzise. Când, în cele din urmă, a vorbit, mi-a spus:

— Eşti mai singur decât am crezut, pentru că nu pot deloc să comentez exerciţiile tale de visat. Te afli în situaţia vrăjitorilor din vechime. Tot ce pot face este să-ţi repet că trebuie să-ţi exerciţi toată atenţia de care eşti capabil.

— De ce spui că sunt în situaţia vrăjitorilor din vechime?

— Ţi-am spus de nenumărate ori că firea ta se aseamănă periculos de mult cu cea a vrăjitorilor din vremuri străvechi. Erau fiinţe foarte înzestrate; punctul lor slab a fost că le-a plăcut lumea fiinţelor anorganice ca peştelui în apă. Tu eşti în aceeaşi situaţie. Ştii despre lumea aceea lucruri pe care nimeni dintre noi nici măcar nu le poate concepe. De pildă, personal n-am avut cunoştinţă de tărâmul umbrelor; n-au ştiut de ea nici nagualul Julian ori nagualul Elias, în ciuda faptului că acesta din urmă a petrecut mult timp în lumea făpturilor anorganice.

— Dar cu ce schimbă lucrurile faptul că cineva cunoaşte tărâmul umbrelor?

— Cu foarte mult. Visătorii sunt conduşi acolo numai atunci când făpturile anorganice sunt sigure că ei au de gând să rămână în lumea lor. Ştim asta din povestirile vrăjitorilor din vechime.

— Te asigur, don Juan, că nu am nici cea mai mică intenţie să rămân acolo. Vorbeşti de parcă sunt pe punctul de a mă lăsa ademenit de promisiuni, de servicii sau putere. Nu mă interesează nici unul dintre aceste aspecte şi cu asta basta.

— La nivelul acesta nu mai este atât de uşor. Ai depăşit punctul în care puteai, pur şi simplu, să renunţi. În plus, ai avut nefericirea de a fi fost ales de o făptură anorganică de apă. Îţi aminteşti ce trântă ai avut cu ea? Şi ce-ai simţit? Ţi-am spus atunci că făpturile anorganice de apă sunt cele mai enervante. Sunt dependente şi posesive şi, o dată ce şi-au înfipt ghearele în ceva, nu-i mai dau drumul.

— Ce înseamnă asta în cazul meu, don Juan?

— Înseamnă bucluc foarte mari. Făptura anorganică ce conduce toată operaţiunea este cea pe care ai înhăţăt-o în ziua aceea fatală. În timp, s-a familiarizat cu tine. Te cunoaşte îndeaproape, în cele mai intime aspecte.

I-am replicat lui don Juan, cu toată sinceritatea, că simpla idee că o făptură anorganică mă cunoaşte în cele mai intime aspecte îmi provoca rău de la stomac.

— Când visătorii realizează că făpturile anorganice nu prezintă nici o atracţie, a spus el, este, de obicei, prea târziu pentru ei, deoarece atunci au fost deja capturaţi de făpturile anorganice.

În adâncul sufletului meu simţeam că don Juan vorbeşte, la modul

abstract, despre pericole care pot exista teoretic, dar nu şi în practică. În sinea mea, eram convins că nu există nici un fel de pericol.

— Nu am de gând să permit făpturilor anorganice să mă ademenească în vreau fel, dacă la asta te gândeşti, am spus eu.

— Eu mă gândesc că ele te vor păcăli, mi-a răspuns el. Aşa cum l-au păcălit pe nagualul Rosendo. Îţi vor pregăti o cursă, pe care nici n-o vei putea prevedea şi nici n-o vei observa. Căci ele acţionează foarte abil. Acum au mai inventat şi o fetiţă.

— Dar în mintea mea nu este nici o îndoială că fetiţa există cu adevărat, am insistat eu.

— Nu există nici o fetiţă, a spus el pe un ton tăios. Bula aceea albăstruie de energie este o iscoadă. Un explorator prins în lumea făpturilor anorganice. Ţi-am spus că făpturile anorganice sunt ca pescarii; atrag şi prind conştiinţă.

Don Juan a spus că nu avea nici o îndoială că bulă albăstruie de energie provenea dintr-o altă dimensiune, total diferită de â noastră, şi era o iscoadă, un cercetaş, care se împotmolise şi fusese prins, precum o muscă, în plasa unui păianjen.

Nu mi-a plăcut analogia lui. Mă tulbura până la a-mi crea senzaţia de disconfort fizic. Nu am menţionat faptul în faţa lui don Juan, iar el mi-a spus că preocuparea mea în legătură cu iscoada prizonieră îl făcea să se simtă aproape deznădăjduit.

— De ce te frământă asta? am întrebat eu.

— Se „coace" ceva în lumea aceea afurisită, a spus el. Şi nu pot să-mi dau seama ce este.

În timpul cât am rămas cu don Juan şi însoţitorii săi, nu am visat deloc despre lumea făpturilor anorganice. Ca de obicei, exerciţiile constau din concentrarea atenţiei visatului pe elementele din vis şi trecerea dintr-un vis în altul. Ca modalitate de contrabalansare a grijilor mele, don Juan m-a pus să privesc îndelung norii şi vârfurile munţilor din depărtare. Rezultatul a fost instalarea imediată a simţământului că mă aflu la acelaşi nivel cu norii sau că sunt acolo, departe, între vârfurile munţilor.

— Sunt foarte mulţumit, dar şi foarte îngrijorat, a spus don Juan drept comentariu faţă de strădaniile mele. Înveţi lucruri minunate şi nici măcar nu ştii asta. Nu vreau însă să spun că eu sunt cel care te învaţă aceste lucruri.

— Te referi la făpturile anorganice, adevărat?

— Da, la făpturile anorganice. Îţi recomand să nu priveşti îndelung la nimic; aceasta era metoda vrăjitorilor din vechime. Puteau să ajungă la corpul lor energetic într-o clipită, prin simpla fixare a privirii pe obiectele pe care le preferau. O metodă de-a dreptul impresionantă, dar nefolositoare pentru vrăjitorii moderni. Ea nu contribuie cu nimic la creşterea seriozităţii noastre sau a capacităţii de a ne căuta libertatea. Tot ce face este să ne

fixeze de concret, o stare total nedorită.

Don Juan a adăugat că, dacă nu mă supraveghez, în momentul în care îmi voi fi contopit cea de a doua atenţie cu atenţia din viaţa de zi cu zi, voi deveni un om insuportabil. Spunea că este o discrepanţă periculoasă între mobilitatea mea în cea de a atenţie şi perseverenţa mea în imobilitate în starea conştientă din lumea cotidiană. A subliniat că discrepanţa este atât de mare, încât în viaţa de zi cu zi sunt aproape un imbecil, iar în cea de a doua atenţie sunt un nebun.

Înainte de a pleca acasă, mi-am luat libertatea de a discuta cu Carol Tiggs viziunile tărâmului umbrelor din visele mele, deşi don Juan mă sfătuise să nu le discut cu nimeni. Întrucât era replica mea exactă, ea a fost foarte înţelegătoare şi s-a arătat deosebit de interesată. Don Juan a fost foarte supărat pe mine pentru că mi-am destăinuit problemele faţă de ea. Mă simţeam mai rău decât oricând. Stăpânit de un neţărmurit sentiment de autocompătimire, am început să mă vait că tot timpul făceam numai greşeli.

— Până acum, n-ai făcut încă nimic, m-a repezit don Juan. Asta ştiu precis.

Şi câtă dreptate avea! În următoarea mea şedinţă de visai, de acasă, s-a dezlănţuit tot infernul. Am ajuns în tărâmul umbrelor, aşa cum mai făcusem de nenumărate ori; ceea ce era diferit, de această dată, era prezenţa formei albastre de energie. Se afla printre celelalte făpturi de umbră. Am simţit că era posibil ca bula să fi fost acolo şi mai înainte, iar eu să n-o fi observat. Imediat ce am văzut-o, atenţia visatului mi-a fost în mod ineluctabil atrasă de ea. Doar în câteva secunde mă şi aflam lângă ea. Celelalte umbre au venit către mine, ca de obicei, dar nu le-am dat nici o atenţie.

Dintr-o dată, forma cea rotundă şi albastră s-a transformat în fetiţa pe care o mai văzusem. Şi-a lăsat uşor gâtul subţire şi delicat pe o parte şi a articulat într-o şoaptă abia auzită, "Ajută-mă!" Fie că chiar ea a spus asta, fie că eu mi-am închipuit că a spus-o, rezultatul a fost acelaşi: am rămas stană de piatră, fulgerat de un sentiment autentic de participare afectivă. Am simţit un fior rece, dar nu în masa mea energetică. Am simţit o înfiorare în altă parte din mine. Era prima dată când îmi dădeam pe deplin seama că experienţa prin care treceam era complet separată de impresiile mele senzoriale. Trăiam tot ce mi se întâmpla în tărâmul umbrelor sub toate aspectele a ceea ce consider eu în mod normal că înseamnă a trece printr-o experienţă: puteam gândi, evalua, decide; aveam continui-tate în plan psihologic; cu alte cuvinte, eram eu însumi. Singura parte din mine care lipsea era eul meu senzorial. Nu aveam senzaţii corporale. Toate informaţiile îmi parveneau prin ceea ce vedeam şi auzeam. Judecata mea raţională a cumpănit atunci o stranie dilemă: vederea şi auzul în acest caz nu erau facultăţi fizice, ci caracteristici ale viziunilor pe care le aveam.

— Vezi şi auzi într-adevăr, a spus vocea emisarului, izbucnind în mijlocul gândurilor mele. În asta constă splendoarea acestui loc. Poţi să participi la

tot prin văz şi auz, fără să fie nevoie să respiri. Gândeşte-te numai! Nu este necesar să respiri! Poţi să te duci oriunde în univers fără să respiri.

Am fost străbătut de un val tulburător de emoţie, dar, din nou, nu l-am simţit acolo unde eram, în tărâmul umbrelor. L-am simţit în altă parte. Am devenit extrem de agitat, realizând cu certitudine, dar încă voalat, că exista o legătură reală între eul care trecea prin aceste experienţe şi o sursă de energie, o sursă de percepere senzorială, aflată undeva, în altă parte. Mi-a trecut prin minte că acest undeva era trupul meu fizic, care dormea în patul meu.

În clipa în care am gândit asta, făpturile de umbră au luat-o la goană, iar în câmpul meu vizual a rămas doar fetiţa. M-am uitat atent la ea şi am fost convins că o cunosc. Părea că se clatină, de parcă era pe punctul de a leşina. Am fost învăluit de un val de neţărmurită afecţiune pentru ea.

Am încercat să-i vorbesc, dar eram incapabil să articulez sunete. Mi-a fost clar atunci că toate dialogurile mele cu emisarul fuseseră iniţiate şi realizate de energia emisarului. Având la dispoziţie numai propriile mele mijloace, eram total neajutorat. Apoi am încercat să-mi direcţionez gândurile către fetiţă. Fără nici un rezultat. Eram despărţiţi de o membrană de energie pe care n-o puteam străpunge.

Fetiţa a părut să înţeleagă deznădejdea mea şi a comunicat cu mine în mod real, direct în gândurile mele. În esenţă, mi-a spus ceea ce don Juan îmi spusese deja: că era o iscoadă, prizonieră în păienjenişurile acelei lumi. Apoi a adăugat că adoptase forma unei fetiţe pentru că aceasta ne era familiară atât mie, cât şi ei şi că avea nevoie de ajutorul meu la fel de mult cât aveam eu nevoie de al ei. Mi-a transmis toate acestea într-un singur mănunchi de senzaţie energetică, senzaţie care a fost ca şi când cuvintele mesajului mi-ar fi parvenit toate laolaltă, în acelaşi timp. Nu mi-a fost deloc greu să o înţeleg, deşi era prima dată când mi se întâmpla aşa ceva.

Nu ştiam ce să fac. Am încercat să-i transmit simţământul meu de neputinţă. A părut să mă înţeleagă imediat. M-a implorat tăcut, cu ochi arzători. Chiar a zâmbit, ca şi cum mi-ar fi comunicat că se lăsa cu totul în grija mea, pentru a o elibera din robie. Când i-am replicat, într-un gând, că nu aveam asemenea puteri, reacţia ei mi-a daţ impresia unui copil isterizat, aflat în chinurile unei deznădejdi totale.

Am încercat cu disperare să-i vorbesc. Fetiţa plângea de-adevăratelea, aşa cum ar fi plâns orice copil de vârsta ei de deznădejde şi spaimă. Nu mai puteam să suport. M-am avântat către ea, dar fără vreun rezultat efectiv. Masa mea energetică a trecut prin ea. Ideea mea era să o ridic în braţe şi să o iau cu mine.

Am repetat această manevră de nenumărate ori, până când am obosit. M-am oprit să mă gândesc la ce ar fi trebuit să fac în continuare. Mă temeam că atenţia visatului îmi va slăbi şi nu voi mai vedea fata. Mă îndoiam că făpturile anorganice aveau să mă mai readucă în acel loc din lumea lor.

Aveam sentimentul că aceasta avea să fie ultima vizită pe care le-o făceam: vizita decisivă.

Atunci am făcut ceva de neconceput. Înainte să-mi slăbească atenţia visatului, mi-am strigat cu glas tare şi limpede intenţia de a uni energia mea cu energia iscoadei prizoniere şi de a o elibera.

7. ISCOADA ALBASTRĂ

Visam un vis total lipsit de sens. Carol Tiggs se afla lângă mine. Îmi vorbea, deşi nu puteam înţelege ce-mi spune. Don Juan era şi el prezent în visul meu, la fel ca şi toţi membrii grupului său. Păreau că încearcă să mă tragă afară dintr-o lume ceţoasă şi galbenă.

După strădanii serioase — pe parcursul cărora i-am avut în câmpul vizual şi apoi i-am piedut de mai multe ori — ei au reuşit să mă scoată din acel loc. Deoarece nu puteam să-mi imaginez care era sensul întregii acţiuni, am crezut, în cele din urmă, că aveam un vis incoerent obişnuit.

Surpriza mea a fost colosală când m-am trezit şi am descoperit că mă aflu în pat, în casa lui don Juan. Eram incapabil să mă mişc. Nu aveam pic de energie. Nu ştiam ce să cred, deşi imediat mi-am dat seama de gravitatea situaţiei mele. Aveam sentimentul vag că îmi pierdusem energia datorită oboselii produsă de visat.

Cei din anturajul lui don Juan păreau extrem de afectaţi de ceea ce mi se întâmpla. Veneau mereu în camera mea, unul câte unul. Fiecare stătea puţin, într-o tăcere absolută, până când venea altcineva. Am dedus că mă vegheau cu rândul. Eram prea slăbit pentru a le cere să-mi explice motivul comportamentului lor.

În zilele următoare, am început să mă simt mai bine, iar ei au început să-mi vorbească despre visatul meu. La început nu ştiam ce voiau de la mine. Apoi, din cauza întrebărilor pe care mi le puneau, mi-am dat seama că îi obseda problema făpturilor anorganice. Toţi păreau a fi înspăimântaţi şi îmi spuneau, mai mult sau mai puţin, acelaşi lucru. Stăruiau asupra faptului că nu fuseseră niciodată în tărâmul umbrelor. Unii susţineau chiar că nu ştiau de existenţa lui. Declaraţiile şi reacţiile lor mi-au intensificat simţământul de uimire şi de teamă.

Întrebările pe care mi le puneau cu toţii erau, „Cine te-a dus în lumea aceea? Cum ţi-ai dat seama de modul în care puteai ajunge acolo?" Când le-am spus că iscoadele îmi arătaseră lumea aceea, nu le-a venit să creadă. Era evident că presupuneau că eu fusesem acolo, dar, întrucât le era imposibil să-şi folosească propria experienţă ca punct de referinţă, nu puteau înţelege pe deplin ceea ce spuneam. Cu toate astea, voiau să afle tot ce le puteam relata despre făpturile de umbră şi tărâmul lor. Le-am făcut pe plac. Toţi — cu excepţia lui don Juan — se aşezau lângă patul meu şi-mi sorbeau fiecare

cuvinţel. Totuşi, de fiecare dată când îi întrebam despre situaţia mea, fugeau de lângă mine la fel ca făpturile de umbră.

O altă reacţie care mă deranja — şi pe care n-o mai avuseseră niciodată faţă de mine — era faptul că evitau, cu orice preţ, orice contact fizic cu mine. Stăteau la distanţă de mine, ca şi când aş fi fost purtător al vreunei boli molipsitoare. Reacţia lor mă neliniştea atât de mult, încât m-am simţit obligat să-i întreb despre asta. Au negat că se comportau astfel. Au părut jigniţi şi chiar au mers atât de departe, încât să insiste să-mi demonstreze că mă înşelam. Am râs cu poftă de situaţia tensionată care s-a iscat. De fiecare dată când încercau să mă îmbrăţişeze, corpurile le deveneau rigide.

Florinda Grau, adepta lui don Juan cea mai apropiată lui, era singura din tot grupul care revărsa cu generozitate asupra mea tot felul de atenţii fizice şi încerca să-mi explice ce se-ntâmplă. Ea mi-a spus că fusesem descărcat de energie în lumea făpturilor anorganice şi apoi reîncărcat, dar că noua mea sarcină energetică îi neliniştea pe cei mai mulţi dintre ei.

Florinda obişnuia să mă culce în fiecare seară, de parcă aş fi fost un invalid. Chiar îmi vorbea imitând limbajul copiilor, ceea ce îi făcea pe ceilalţi să izbucnească în hohote de râs. Dar, indiferent de cum se amuza pe seama mea, apreciam grija pe care mi-o arăta şi care părea autentică. Am mai scris despre Florinda, în legătură cu felul în care ne-am cunoscut. Era, fără discuţie, cea mai frumoasă femeie pe care o întâlnisem vreodată. I-am spus o dată — şi asta cu toată sinceritatea — că ar fi putut fi manechin pentru revistele de modă. „Pentru o revistă din 1910", replicase ea.

Florinda, deşi în vârstă, nu era deloc bătrână. Era tânără şi plină de viaţă. Când l-am întrebat pe don Juan despre cauza neobişnuitei ei tinereţi, acesta mi-a răspuns că vrăjitoria o menţinea într-o stare de elan vital. Ochiul omenesc vedea energia vrăjitorilor, sublimase el, ca tinereţe şi vigoare.

După ce şi-au satisfăcut curiozitatea iniţială în legătură cu tărâmul umbrelor, adepţii lui don Juan au încetat să mai vină în camera mea, iar conversaţiile lor cu mine au rămas la nivelul întrebărilor ocazionale despre starea sănătăţii mele. De fiecare dată însă, când încercam să mă ridic din pat, se afla cineva în preajmă, care mă reaşeza cu blândeţe în aşternut. Nu le solicitam serviciile, dar se părea că aveam nevoie de ele; eram foarte slăbit. Am acceptat situaţia. Dar ceea ce m-a dat gata era faptul că nimeni nu-mi explica ce căutam eu în Mexic, când, de fapt, mă culcasem să visez în Los Angeles. I-am întrebat asta de nenumărate ori, dar fiecare dintre ei mi-a dat acelaşi răspuns:

— Întreabâ-l pe nagual. Este singurul care poate să explice acest lucru.

În cele din urmă, Florinda a spart gheaţa.

— Ai fost atras într-o cursă; asta s-a întâmplat cu tine, a spus ea.

— Unde am fost atras într-o cursă?

— În lumea făpturilor anorganice, desigur. Aceea este lumea cu care ai de

a face de ani de zile. Nu-i aşa?

— În mod cert, Florinda. Dar poţi să-mi spui ce fel de cursă a fost asta?

— Nu prea. Tot ce pot să-ţi spun este că acolo ţi-ai pierdut toată energia. Dar te-ai luptat foarte bine.

— De ce sunt bolnav, Florinda?

— Nu eşti bolnav de o boală; eşti rănit la nivel energetic. Ai fost în stare critică, dar acum eşti doar grav rănit.

— Cum s-au întâmplat toate astea?

— Ai intrat într-o luptă decisivă cu făpturile anorganice şi ai fost învins.

— Nu-mi amintesc să mă fi luptat cu cineva, Florinda.

— Dacă-ţi aminteşti sau nu, asta nu are nici o importanţă. Te-ai bătut şi ai fost înfrânt. Nu aveai nici o şansă în lupta împotriva unor asemenea experţi în manipulare.

— M-am bătut cu făpturile anorganice?

— Da. Ai avut cu ele o luptă pe viaţă şi pe moarte. Nici nu ştiu cum de ai putut supravieţui loviturii lor mortale.

A refuzat să-mi spună mai multe, lăsând să se înţeleagă că nagualul urma să vină să mă vadă foarte curând.

Don Juan a apărut a doua zi. Era foarte jovial şi avea o atitudine încurajatoare. M-a anunţat pe un ton glumeţ că mă vizita în calitatea sa de doctor energetic. M-a examinat, privindu-mă din cap până-n picioare.

— Eşti aproape vindecat, a conchis el.

— Ce s-a întâmplat cu mine, don Juan? l-am întrebat eu.

— Ai căzut într-o capcană pe care ţi-au întins-o făpturile anorganice, a răspuns el.

— Şi cum am ajuns aici?

— Ăsta este, cu siguranţă, marele mister, a spus el şi a zâmbit înveselit, încercând evident să trateze la modul uşor o problemă foarte serioasă. Făpturile anorganice te-au răpit, cu trup cu tot. Mai întâi, ţi-au luat corpul energetic în lumea lor, când ai urmat una dintre iscoadele lor, iar apoi ţi-au luat şi trupul fizic.

Membrii grupului lui don Juan păreau să fie într-o stare de şoc. Unul dintre ei l-a întrebat dacă făpturile anorganice puteau răpi pe oricine. Don Juan a răspuns că puteau face asta, cu siguranţă. Le-a amintit că nagualul Elias fusese dus în acel univers şi era cert că el nu intenţionase să meargă acolo.

Toţi au dat din cap în semn de aprobare. Don Juan a continuat să le vorbească, referindu-se la mine la persoana a treia. A spus că conştiinţa combinată a unui grup de făpturi anorganice mi-a consumat, mai întâi, corpul energetic, formând o izbucnire emoţională din partea mea: dorinţa de a elibera iscoada albastră. Apoi conştiinţa combinată a aceluiaşi grup a tras masa mea fizică inertă în lumea lor. Don Juan a adăugat că, fără corpul energetic, oricine este doar o grămadă de materie organică, materie care

poate fi foarte uşor manipulată de conştiinţă.

— Făpturile anorganice sunt lipite laolaltă precum celulele corpului, a continuat el. Când îşi unesc conştiinţa, sunt imbatabile. Pentru ele este o nimica toată să ne smulgă din ancorajele noastre şi să ne cufunde în lumea lor. Mai ales, dacă atragem atenţia asupra noastră şi ne arătăm accesibili, aşa cum a făcut el.

Încăperea a răsunat de suspine şi icnituri îngrozite. Toţi cei prezenţi păreau cu-adevărat înspăimântaţi şi neliniştiţi.

Aş fi dorit să mă văicăresc şi să dau vina pe don Juan că nu m-a oprit la timp, dar mi-am amintit cum încercase el — mereu şi mereu — să mă prevină, sa mă abată de pe acel drum, dar totul fără nici un rezultat. Don Juan îşi dădea precis seama ce se petrece în mintea mea. A zâmbit cu subînţeles.

— Motivul pentru care te simţi bolnav, a spus el, adresându-mi-se mie, este că făpturile anorganice ţi-au descărcat energia şi ţi-au dat-o în loc pe a lor. Asta ar fi fost de ajuns ca să omoare pe oricine. Ca nagual însă, tu dispui de extraenergie; de aceea ai reuşit totuşi să supravieţuieşti.

I-am pomenit lui don Juan că-mi aminteam fragmente dintr-un vis cam incoerent, în care mă aflam într-o lume de ceaţă galbenă. El, Carol Tiggs şi adepţii săi mă trăgeau afară de acolo.

— Ochiul fizic vede lumea făpturilor anorganice ca pe un univers de ceaţă galbenă, a spus el. Când credeai că ai un vis incoerent, vedeai, de fapt, pentru prima dată cu ochii tăi fizici universul făpturilor anorganice. Oricât de ciudat ar părea, atunci a fost şi pentru noi tot prima dată când l-am văzut. Ştiam de ceaţă numai din povestirile vrăjitorilor, dar nu din proprie experienţă.

Nimic din ceea ce spunea nu avea înţeles pentru mine. Don Juan m-a asigurat că, din cauza lipsei mele de energie, o explicaţie mai completă nu era posibilă; trebuia să mă declar satisfăcut, a spus el, cu ceea ce-mi spunea şi cu modul în care înţelegeam spusele sale.

— Dar nu înţeleg deloc, am insistat eu.

— Atunci nici n-ai pierdut nimic, a răspuns el. Când te mai întăreşti, îţi vei răspunde singur la întrebări.

I-am mărturisit lui don Juan că mă treceau din când în când valuri de căldură. Temperatura mi se ridica brusc, iar în timpul cât mă simţeam fierbinte şi transpirat, intuiam cu o claritate extraordinară, dar tulburătoare, întreaga mea situaţie.

Don Juan mi-a scrutat cu privirea sa pătrunzătoare întreg corpul. A spus că eram într-o stare de şoc energetic. Pierderea energiei mă afectase temporar şi ceea ce interpretam eu drept valuri de căldură erau, în esenţă, explozii de energie, în timpul cărora îmi recăpătăm pentru moment controlul asupra corpului meu energetic şi ştiam tot ce mi se întâmplase.

— Fă un efort şi spune-mi tu însuţi ce ţi s-a întâmplat în lumea făpturilor

anorganice, mi-a ordonat el.

I-am spus că senzaţia clară pe care o aveam din când în când era că el şi adepţii săi intraseră în lumea aceea cu trupurile lor fizice şi mă smulseseră din ghearele făpturilor anorganice.

— Corect! a exclamat el. Te descurci foarte bine. Acum, transformă senzaţia în imaginea a ceea ce s-a întâmplat.

Nu am putut să realizez ceea ce doream, oricât de tare m-am străduit. Nereuşita m-a făcut să simt o sfârşeală neobişnuită ce parcă mă golise pe dinăuntru. Înainte ca don Juan să părăsească încăperea, i-am atras atenţia că sufeream de anxietate.

— Asta nu are nici o importanţă, a spus el cu indiferenţă. Recapătă-ţi energia şi nu-ţi mai bate capul cu fleacuri.

Au trecut mai bine de două săptămâni, timp în care mi-am recăpătat, încetul cu încetul, energia. Totuşi, continuam să-mi fac griji în legătură cu tot. Mă îngrijora în special faptul că eram străin mie însumi, mai ales sub aspectul unei anumite răceli a firii mele, un soi de indiferenţă sau detaşare, pe care n-o mai remarcasem până atunci şi pe care — până în momentul în care mi-am recăpătat energia — o atribuisem lipsei acesteia. Atunci însă mi-am dat seama că aceasta era o nouă însuşire a fiinţei mele, o caracteristică ce mă ţinea în permanenţă într-o stare de desincronizare. Pentru a avea sentimente, altfel obişnuite mie, era nevoie să mă sforţez să le rechem şi chiar să aştept o clipă până când îmi apăreau în minte.

O altă trăsătură a fiinţei mele era un dor ciudat, care punea stăpânire pe mine din când în când. Mi-era dor de cineva pe care nu-l cunoşteam, dar sentimentul era atât de copleşitor şi de mistuitor, încât, ori de câte ori mă năpădea, eram nevoit să mă plimb fără încetare prin cameră pentru a-l mai domoli. Dorul m-a tot încercat până când m-am folosit de o altă însuşire nou apărută în viaţa mea: un control strict asupra propriei mele persoane, atât de fără precedent şi de puternic, încât nu făcea decât să-mi sporească îngrijorarea.

La sfârşitul celei de a patra săptămâni, toată lumea era de părere că, în sfârşit, mă făcusem bine. Şi-au redus drastic numărul de vizite pe care mi le făceau, astfel încât îmi petreceam majoritatea timpului singur, dormind. Odihna şi relaxarea erau atât de complete, că energia mea a început să crească semnificativ. Simţeam că mă restabilisem complet. Am început chiar să fac exerciţii fizice.

Într-o zi, în jurul amiezii, după o gustare uşoară, m-am întors în cameră să trag un pui de somn. Înainte însă de a mă lăsa pradă somnului, mă tot răsuceam în pat, căutând o poziţie mai confortabilă, când o apăsare stranie pe tâmple m-a făcut să-mi deschid ochii. Fetiţa din lumea făpturilor anorganice stătea la picioarele patului, fixându-mă cu ochii ei reci, albaştri ca oţelul.

Am sărit din pat şi am ţipat atât de tare, încât trei dintre adepţii lui don

Juan au şi fost în cameră, înainte ca să-mi sfârşesc ţipătul. Erau îngroziţi. Au privit cu consternare cum fetiţa a venit către mine şi a fost oprită de linia de demarcaţie a fiinţei mele fizice luminoase. Ne-am uitat unul la celălalt timp îndelungat. Ea îmi spunea ceva ce la început n-am putut să înţeleg, dar care, în clipa următoare, a devenit clar ca lumina zilei. Mi-a transmis că, pentru a înţelege ce-mi spunea, trebuia să-mi transfer conştiinţa din corpul fizic în corpul energetic.

În acel moment, a intrat în cameră don Juan. El şi fetiţa s-au uitat lung unul la celălalt. Fără un cuvânt, don Juan s-a întors şi a ieşit din încăpere. Fetiţa a ţâşnit pe uşă în urma lui.

Agitaţia pe care a produs-o această scenă în rândul adepţilor lui don Juan a fost de nedescris. Şi-au pierdut de tot cumpătul. Se pare că văzuseră cu toţii cum fetiţa părăsise încăperea împreună cu nagualul.

Eu însumi mă simţeam pe punctul de a exploda. Eram sfârşit şi a trebuit să mă aşez. Receptasem prezenţa fetiţei ca pe o lovitură în plexul solar. Semăna surprinzător de mult cu tatăl meu. M-au năpădit valuri de emoţie. M-am întrebat care putea fi sensul acestui lucru până când mi s-a făcut rău de-a binelea.

Când don Juan a revenit în încăpere, reuşisem să-mi recapăt o oarecare stăpânire de sine. Nerăbdarea de a auzi ce avea el de spus în legătură cu fetiţa mă făcea să respir cu mare greutate. Ceilalţi erau la fel de tulburaţi ca şi mine. Toţi i s-au adresat lui don Juan deodată şi, când şi-au dat seama ce fac, au început să râdă. Ceea ce îi interesa, în primul rând, era să se convingă dacă exista vreo uniformitate în felul în care percepuseră înfăţişarea iscoadei. Erau în consens în ceea ce priveşte faptul că văzuseră o fetiţă, de şase-şapte ani, foarte zveltă şi cu trăsături ascuţite, dar frumoase. Erau în consens şi asupra faptului că ochii ei erau albaştri ca oţelul şi privirea îi era înflăcărată de o emoţie mută; ochii ei exprimau, spuneau ei, recunoştinţă şi devotament.

Eram întrutotul de acord cu toate detaliile prezentate de ei în legătură cu fetiţa. Privirea ochilor ei era atât de înflăcărată şi de copleşitoare, încât efectul asupra mea fusese ceva asemănător cu durerea. Simţisem literalmente privirea ei ca pe o greutate pe piept.

Problema gravă care îi frământa pe adepţii lui don Juan — la fel ca şi pe mine — privea implicaţiile acestei întâmplări. Toţi erau de acord că iscoada era un fragment de energie străină care se strecurase prin zidurile care despărţeau cea de a doua atenţie şi atenţia din lumea cotidiană. Au stabilit că, întrucât nu visau, şi totuşi, văzuseră cu toţii energia străină proiectată într-o formă de copil, însemna că acel copil exista cu adevărat.

Au susţinut că trebuia să fi existat sute, dacă nu chiar mii de cazuri, în care energia străină s-a strecurat neobservată prin barierele naturale în lumea noastră, a oamenilor, dar că, în toată istoria branşei lor, nu exista nici o menţiune referitoare la vreo întâmplare de felul celei petrecute acum.

Ceea ce-i îngrijora cel mai mult era faptul că nu existau povestiri ale vrăjitorilor despre aşa ceva.

— Este aceasta prima dată în istoria omenirii când se întâmplă aşa ceva? l-a întrebat unul dintre ei pe don Juan.

— Cred că se întâmplă mereu, a spus el, dar niciodată nu a avut loc într-o manieră atât de făţişă şi hotărâtă.

— Ce înseamnă asta pentru noi? a întrebat alt membru al grupului.

— Pentru noi, nimic, dar pentru el, totul, a răspuns don Juan, arătând spre mine.

Toţi s-au cufundat într-o tăcere deconcertantă. Don Juan a făcut câţiva paşi prin încăpere, apoi s-a oprit în faţa mea. S-a uitat lung la mine, având aerul cuiva care nu găseşte cuvintele potrivite pentru a exprima o constatare copleşitoare.

— Nici nu pot să încerc să evaluez proporţiile a ceea ce ai făcut, a spus el, în cele din urmă, pe un ton consternat. Ai căzut într-o capcană, dar nu în genul de capcană de care mi-era mie frică. Cea în care ai căzut a fost special creată pentru tine şi mult mai periculoasă decât orice mi-aş fi putut imagina. Eu îmi făceam griji că vei ceda în faţa măgulirii şi a plăcerii de a fi slujit. Nu mi-am închipuit însă nici o clipă că făpturile anorganice îţi vor întinde o cursă folosindu-se de aversiunea ta înnăscută faţă de tot ce înseamnă sclavie şi captivitate.

Don Juan comparase cândva modul în care reacţionam fiecare dintre noi doi, în lumea vrăjitorilor faţă de lucrurile care ne afectau cel mai mult. Spusese, fără să o facă să sune ca o insatisfacţie, că, deşi dorea şi încercase, nu putuse niciodată să trezească în oameni genul de afecţiune pe care-l trezea profesorul său, nagualul Julian.

— Reacţia mea cinstită, şi dezinteresată, pe care ţi-o prezint fără ocolişuri s-o analizezi, este de a fi capabil să spun cu toată sinceritatea: nu sunt predestinat să inspir afecţiunea oarbă şi totală. Asta este! Reacţia ta dezinteresată şi autentică, a continuat el, este că nu poţi suporta înrobirea, lanţurile, şi ţi-ai da şi viaţa pentru a le sfărâma.

L-am contrazis cu toată buna credinţă şi i-am spus că exagerează. Concepţiile mele nu erau aşa de bine definite.

— Nu te nelinişti, a spus el, râzând. Vrăjitoria înseamnă acţiune. Când va veni timpul, îţi vei traduce dorinţa arzătoare în faptă, la fel cum fac şi eu. Dorinţa mea este de a-mi accepta soarta, dar nu pasiv, ca un prost, ci activ, ca un luptător. A ta este de a sări — nu dintr-o toană şi fără premeditare — să tai lanţurile cuiva.

Don Juan mi-a explicat că, atunci când îmi unisem energia cu cea a iscoadei, încetasem, de fapt, să exist. Toată materialitatea mea fusese transportată în lumea făpturilor anorganice şi, dacă n-ar fi fost iscoada — care îi îndrumase pe el şi pe însoţitorii săi până la locul unde mă aflam — aş fi murit sau aş fi rămas, definitiv pierdut, în lumea aceea.

— De ce v-a îndrumat iscoada către locul unde mă aflam? am întrebat eu.

— Iscoada este o fiinţă conştientă dintr-o altă dimensiune, a spus el. Acum este o fetiţă şi — în această formă — mi-a spus că, pentru a obţine energia necesară spargerii baterierei care o ţinea captivă în lumea făpturilor anorganice, a trebuit să ia toată energia ta. Acum se manifestă latura ei umană. Ceva asemănător cu recunoştinţa a adus-o la mine. Când am văzut-o, am ştiut imediat că eşti terminat.

— Şi ce-ai făcut atunci, don Juan?

— I-am chemat pe toţi pe care am putut, în special pe Carol Tiggs, şi am plecat imediat cu toţii în lumea făpturilor anorganice.

— De ce Carol Tiggs?

— În primul rând, pentru că dispune de o cantitate nelimitată de energie, iar în al doilea rând, pentru că trebuia să se familiarizeze cu iscoada. Toţi ne-am ales cu ceva inestimabil din această experienţă. Tu şi Carol Tiggs, cu iscoada. Iar noi, toţi ceilalţi, cu motivaţia de a ne uni toată materialitatea şi de a o aşeza pe corpurile noastre energetice, devenind astfel energie.

— Cum aţi reuşit să faceţi asta cu toţii, don Juan?

— Ne-am deplasat punctele de asamblare la unison. Impecabila noastră intenţie de a te salva a facilitat totul. Iscoada ne-a dus într-o clipită în locul unde zăceai, pe jumătate mort, iar Carol te-a scos de acolo.

Pentru mine explicaţia lui n-avea nici un înţeles. Don Juan a râs când am încercat să-i spun asta.

— Cum ai putea să înţelegi aşa ceva, când n-ai suficientă energie nici pentru a te ridica din pat? a replicat el.

I-am mărturisit că eram convins că ştiam mult mai mult decât admiteam în mod raţional, dar că ceva îmi bloca aducerea-aminte.

— Lipsa de energie este ceea ce ţi-a blocat aducerea-aminte, a spus el. Când vei avea suficientă energie, memoria îţi va funcţiona perfect.

— Vrei să spui că pot să-mi amintesc totul, dacă vreau?

— Nu tocmai. Poţi să vrei oricât de mult, dar, dacă nivelul energiei tale nu este corespunzător gradului de importanţă a ceea ce ştii, poţi să-ţi iei adio de la cunoştinţele tale: nu vei ajunge niciodată la ele.

— Atunci, ce este de făcut, don Juan?

— Energia are tendinţa de a fi cumulativă; dacă urmezi, fără abatere, calea luptătorilor, va veni clipa în care aducea-aminte ţi se va deschide complet.

Am recunoscut că, auzindu-l cum vorbeşte, aveam absurda senzaţie că mă complăceam în a mă compătimi şi că, de fapt, nu era nimic în neregulă cu mine.

— Nu te complaci doar, a spus el. Acum patru săptămâni erai realmente mort din punct de vedere energetic. Acum eşti numai buimăcit. Buimăceala şi lipsa de energie sunt factorii care te fac să-ţi ascunzi cunoştinţele. Este

cert că tu ştii mai multe decât oricare dintre noi despre lumea făpturilor anorganice. Lumea aceea a fost preocuparea exclusivă a vrăjitorilor din vechime. Ţi-am spus cu toţii că ştim despre ea numai din poveştile vrăjitorilor. O spun cu toată sinceritatea că mi se pare mai mult decât straniu că îţi revine ţie acum rolul de sursă de astfel de povestiri pentru noi.

I-am spus din nou că-mi era imposibil să cred că făcusem ceva ce el nu făcuse. Dar nu puteam nici să cred că vrea doar să mă încurajeze.

— Nu te flatez şi nici nu vreau să te încurajez, a spus el vizibil iritat. Exprim, pur şi simplu, o realitate vrăjitorească. Faptul că ştii mult mai multe lucruri decât oricare dintre noi despre acea lume nu este un motiv să te simţi încântat. Această cunoaştere nu prezintă nici un fel de avantaj; de fapt, în ciuda a tot ce ştii, nu te-ai putut salva. Noi te-am salvat pentru că te-am găsit. Dar, fără ajutorul iscoadei, nu ar fi avut vreun rost nici măcar să încercăm să te găsim. Erai atât de definitiv pierdut în lumea aceea, încât numai gândul la asta este de ajuns ca să mă treacă toţi fiorii.

În starea mea de spirit, nu mi s-a părut deloc ciudat să văd un fior de emoţie străbătându-i pe toţi adepţii şi ucenicii lui don Juan. Singura persoană care a rămas imperturbabilă a fost Carol Tiggs. Părea să-şi fi acceptat pe deplin rolul său. Era una cu mine.

— Ai reuşit să eliberezi iscoada, a continuat don Juan, dar ţi-ai dat, în schimb, viaţa. Ori, şi mai rău, libertatea. Făpturile anorganice i-au dat drumul iscoadei în schimbul tău.

— Îmi vine greu să cred aşa ceva, don Juan. Nu că pun la îndoială spusele dumitale, mă înţelegi, dar ceea ce-mi descrii este o manevră atât de incorectă, încât sunt şocat.

— Nu o considera incorectă şi vei vedea esenţa lucrurilor. Făpturile anorganice sunt permanent în căutare de conştiinţă şi energie; dacă le oferi posibilitatea să le obţină pe amândouă, ce crezi că ar face ele? Ar sta deoparte?

Ştiam că don Juan are dreptate. N-am putut, totuşi, să-mi păstrez această certitudine pentru mult timp; limpezimea conceptuală continua să-mi scape.

Adepţii lui don Juan îi puneau mai departe întrebări. Voiau să ştie dacă el reflectase asupra a ceea ce era de făcut cu iscoada.

— Da, m-am gândit. Este o problemă deosebit de serioasă, pe care trebuie să o rezolve nagualul aici prezent, a spus el, arătând către mine. El şi Carol Tiggs sunt singurii care pot elibera iscoada. Asta o ştie şi el.

Normal, i-am pus singura întrebare posibilă în aceste împrejurări.

— Cum pot s-o eliberez?

— În loc să-ţi spun eu cum să faci, există o cale mai bună şi mai corectă de a descoperi acest lucru, a pus don Juan cu un zâmbet larg. Întreabă-l pe emisar. Ştii doar, făpturile anorganice nu pot minţi.

— Ajungi la cea de a treia poartă a visatului atunci când te pomeneşti

într-un vis uitându-te la cineva care doarme. Şi constaţi că acel cineva eşti chiar ui însuţi, a spus don Juan.

Nivelul energiei mele era atât de ridicat în acea perioadă, încât m-am apucat imediat să lucrez pentru trecerea celei de a treia încercări, deşi don Juan nu mi-a mai furnizat informaţii suplimentare în legătură cu asta. Primul lucru pe care l-am observat, în exerciţiile mele de visat, a fost faptul că un şuvoi de energie a rearanjat imediat punctul de concentrare al atenţiei visatului. Aceasta se concentra acum asupra trezirii într-un vis în care mă văd pe mine însumi dormind; călătoriile în lumea făpturilor anorganice nu mai erau pentru mine problema la ordinea zilei.

Foarte curând după aceea, m-am pomenit într-un vis în care mă uitam la mine cum dorm. I-am comunicat imediat acest lucru lui don Juan. Avusesem visul pe când mă aflam la el acasă.

— În legătură cu fiecare dintre porţile visatului există două etape, a spus el. Prima, aşa cum ştii, este de a ajunge la poartă; cea de a doua constă în a trece prin poartă. Visând ceea ce ai visat — că te vezi pe tine însuţi dormind — ai reuşit să ajungi la cea de a treia poartă. Pentru cea de a doua etapă este necesar ca, după ce te-ai văzut dormind, să te mişti dintr-un loc într-altul. La cea de a treia poartă a visatului, începi să-ţi contopeşti în mod deliberat realitatea visatului cu realitatea lumii cotidiene. În asta constau exerciţiile, iar vrăjitorii numesc asta desăvârşire a corpului energetic. Contopirea celor două realităţi trebuie să fie atât de perfectă, încât trebuie să fii mai fluid decât oricând. Examinează totul cu mare atenţie şi curiozitate la cea de a treia poartă.

M-am plâns că recomandările sale erau prea absconse şi nu le înţelegeam.

— Ce vrei să spui prin mare atenţie şi curiozitate? am întrebat.

— Tendinţa noastră este să ne pierdem în detalii la cea de a treia poartă, a răspuns don Juan. Să examinezi lucrurile cu mare atenţie şi curiozitate înseamnă să rezişti tentaţiei aproape irezistibile de a te cufunda în detalii. Obiectivul stabilit pentru poarta a treia, aşa cum am spus, este de a consolida corpul energetic. Visătorii încep să-şi modeleze corpul energetic prin îndeplinirea obiectivelor primei şi celei de a doua porţi. Când ajung la cea de a treia poartă, corpul energetic este gata să iasă la iveală sau, poate, ar fi mai bine să spunem că este gata să se manifeste, să acţioneze. Din nefericire, asta înseamnă totodată că este gata să se lase fascinat de detalii.

— Ce înseamnă a fi fascinat de detalii?

— Corpul energetic este ca un copil care a fost ţinut închis undeva de când există. În momentul în care devine liber, captează cu nesaţ tot ce întâlneşte în cale şi, vreau să spun, chiar tot. Orice detaliu, mărunt şi nesemnificativ, îl poate absorbi total.

A urmat o tăcere stânjenitoare. Nu ştiam ce să spun. Îl înţelesesem perfect. Numai că în experienţa mea nu exista nimic care să poată să-mi creeze o idee asupra a ceea ce însemnau toate astea.

— Cel mai stupid detaliu devine pentru corpul energetic un adevărat univers, mi-a explicat don Juan. Efortul pe care trebuie să-l facă visătorii pentru a dirija corpul energetic este colosal. Ştiu că este impropriu să-ţi spun să examinezi lucrurile cu atenţie şi curiozitate, dar aceasta este cea mai bună modalitate de a-ţi preciza ceea ce trebuie să faci. La cea de a treia poartă visătorii trebuie să reziste impulsului aproape irezistibil de a se adânci în examinarea unui lucru anume şi reuşesc să facă asta fiind atât de curioşi şi de ahtiaţi de a vedea totul, încât nu permit nici unui lucru individual să-i capteze în totalitate.

Don Juan a adăugat că recomandările sale, care ştia că păreau absurde pentru judecata logică, erau menite anume pentru corpul meu energetic. A accentuat în permanenţă că este nevoie de unirea tuturor resurselor corpului energetic ca acesta să poată acţiona.

— Dar nu a acţionat corpul meu energetic în tot acest timp? am întrebat eu.

— O parte din el a acţionat, altfel nu ai fi putut să călătoreşti în lumea făpturilor anorganice, a răspuns el. Acum, corpul tău energetic trebuie să se angajeze total, pentru a putea realiza exerciţiile aferente celei de a treia porţi. De aceea, pentru a face lucrurile mai uşoare pentru corpul energetic, trebuie să pui stavilă judecăţii raţionale.

— Mă tem că aici n-ai nimerit-o, i-am spus eu. A mai rămas foarte puţină raţionalitate în mine, după toate experienţele pe care mi le-ai adus în viaţă.

— Nu te pronunţa. La cea de a treia poartă, raţionalitatea este responsabilă de insistenţa cu care corpurile noastre energetice sunt obsedate de detaliile semnificative. La această poartă avem, prin urmare, nevoie de o fluiditate iraţională şi de o iraţională uitare de sine, pentru a putea contracara această insistenţă.

Afirmaţia lui don Juan că fiecare poartă este un obstacol nu putea fi mai exactă. Ca să îndeplinesc cerinţele celei de a treia porţi a visatului, am muncit mult mai serios decât muncisem la celelalte două la un loc. Don Juan a exercitat presiuni teribile asupra mea. În plus, în viaţa mea mai apăruse ceva: un autentic sentiment de teamă. De-a lungul vieţii îmi mai fusese, normal ori excesiv, teamă de una sau alta, dar nimic din experienţa mea trecută nu se compara cu spaima pe care o nutream după ciocnirea mea cu făpturile anorganice. Şi totuşi, tot acest tezaur de experienţă era inaccesibil memoriei mele normale. Amintirile respective îmi reveneau numai în prezenţa lui don Juan.

L-am chestionat în legătură cu această situaţie stranie o dată, pe când ne aflam la Muzeul Naţional de Antropologie şi Istorie din Mexico City. Ceea ce m-a îndemnat să întreb era faptul că, în acel moment, aveam capacitatea stranie de a-mi aminti absolut tot ce mi se întâmplase pe parcursul asocierii mele cu don Juan. Iar asta mă făcea să mă simt atât de liber, atât de cutezător şi sprinten, încât efectiv mergeam în pas de dans.

— Se întâmplă ca prezenţa nagualului să producă o translaţie a punctului de asamblare, mi-a spus el.

M-a condus apoi într-una din sălile muzeului, zicând că întrebarea mea avea legătură cu ceea ce plănuise el să-mi spună.

— Intenţia mea era să-ţi explic că poziţia punctului de asamblare este ca un seif, unde vrăjitorii îşi păstrează datele de referinţă. M-a bucurat extrem de tare faptul că corpul tău energetic mi-a simţit intenţia şi m-ai întrebat despre asta. Corpul energetic cunoaşte o infinitate de lucruri. Îţi voi arăta cât de multe lucruri ştie.

M-a pus să mă cufund într-o tăcere totală. Mi-a reamintit că mă găseam deja într-o stare specială de conştiinţă, întrucât punctul meu de asamblare fusese făcut să se deplaseze datorită prezenţei sale. M-a asigurat că starea de tăcere totală avea să permită sculpturilor din încăpere să mă facă să văd şi să aud lucruri extraordinare. Parcă pentru a-mi accentua starea de confuzie, a adăugat că unele dintre piesele arheologice din încăpere aveau proprietatea de a produce, ele însele, deplasarea punctului de asamblare şi că, dacă intram într-o stare de tăcere absolută, puteam vedea scene din viaţa oamenilor care le confecţionaseră.

Apoi a început cu mine cea mai stranie vizită de muzeu la care mi-a fost dat vreodată să particip. A mers de jur împrejurul sălii, prezentându-mi şi comentând detalii uimitoare în legătură cu fiecare dintre exponatele de mari dimensiuni. Conform spuselor lui, fiecare piesă din încăpere era un document lăsat cu premeditare de oamenii din antichitate, iar don Juan — în calitatea sa de vrăjitor — îmi citea aceste documente aşa cum cineva ar citi o carte.

— Fiecare piesă de aici este menită să facă punctul de asamblare să se deplaseze, a continuat el. Fixează-ţi privirea pe oricare dintre ele, fă-ţi mintea să tacă şi constată dacă punctul tău de asamblare poate fi făcut să se deplaseze.

— Cum voi şti că s-a deplasat?

— Vei şti, pentru că vei vedea şi vei simţi lucruri care îţi sunt altfel inaccesibile.

M-am uitat la sculpturi şi am văzut, şi am auzit lucruri pe care n-aş şti cum să le explic. În trecut examinasem aceste piese având în minte preceptele antropologilor, deci din perspectiva ideilor preconcepute pe care se bazează această ştiinţă. Modul în care prezentau ei rolul acestor piese, având ca sursă premisele cunoaşterii lumii de către omul modern, mi-a apărut pentru prima dată ca fiind absolut eronat, dacă nu chiar stupid. Ceea ce mi-a spus don Juan despre ele şi ceea ce am auzit şi am văzut eu însumi — fixându-mi privirea asupra lor — era total diferit de ceea ce citisem despre ele.

Jena mea era atât de mare, încât m-am simţit obligat să-mi cer scuze lui don Juan pentru ceea ce credeam eu că fusese sugestibilitatea mea. El n-a

râs şi nici nu m-a ridiculizat. Mi-a explicat, cu răbdare, că vrăjitorii aveau capacitatea de a lăsa date precise, privind descoperirile lor, în poziţia punctului de asamblare. Susţinea că pentru a putea pătrunde esenţa consemnărilor scrise trebuie să ne folosim simţul de participare solidară sau imaginativă, astfel încât să trecem dincolo de textul scris şi să înţelegem evenimentul ca atare. În universul vrăjitorilor, neexistând consemnări scrise, se păstrează arhive de date concrete în poziţia punctului de asamblare, care — în loc de a fi citite — sunt retrăite.

Pentru a ilustra spusele sale, don Juan s-a referit la învăţăturile vrăjitorilor privind cea de a doua atenţie. A spus că acestea sunt comunicate atunci când punctul de asamblare al învăţăcelului se află în altă poziţie decât cea normală. Poziţia punctului de asamblare devine astfel consemnarea lecţiei. Pentru a o revedea, învăţăcelul trebuie să-şi readucă punctul de asamblare în poziţia în care fusese acesta când i se predase lecţia. Don Juan şi-a încheiat consideraţiile subliniind că readucerea punctului de asamblare în toate poziţiile ocupate de acesta când au fost audiate lecţiile este o realizare de o remarcabilă însemnătate.

Timp de aproape un an, don Juan nu m-a întrebat nimic în legătură cu ceâ de a treia misiune a mea într-ale visatului. Apoi brusc, într-o zi, mi-a cerut să-i descriu aspectele de fineţe ale exerciţiilor mele de visat.

Primul lucru menţionat de mine a fost modul derutant în care se repetau unele vise. De luni de zile aveam vise în care mă pomeneam uitându-mă la mine, cum dorm în pat. Curioasă era însă regularitatea cu care se succedau: la fiecare patru zile, cu o precizie de ceasornic. În celelalte trei zile, visatul meu era la fel cum fusese şi până atunci: examinam fiecare element posibil din vis, treceam dintr-un vis în altul şi, câteodată, mânat de o curiozitate sinucigaşă, urmăm iscoadele de energie străină, deşi mă simţeam extrem de vinovat pentru asta. Mă gândeam că sunt ca cineva care se droghează pe ascuns; veridicitatea acelei lumi reprezenta pentru mine o atracţie irezistibilă.

În secret, mă simţeam oarecum exonerat de totala responsabilitate, întrucât chiar don Juan îmi sugerase să-l întreb pe emisarul visatului despre ce era de făcut pentru a elibera iscoada albastră captivă printre noi. El avusese în vedere să pun întrebarea în realitatea practică cotidiană, dar eu am interpretat că sensul spuselor sale fusese să întreb emisarul chiar în lumea lui. Însă întrebarea pe care voiam într-adevăr să i-o pun emisarului era dacă făpturile anorganice îmi întinseseră o cursă. Emisarul nu numai că mi-a confirmat că ceea ce-mi spusese don Juan era adevărat, ci mi-a dat şi instrucţiuni referitoare la ce trebuia să facem eu şi Carol Tiggs pen-tru a elibera iscoada.

— Regularitatea viselor tale este un aspect la care mă aşteptam, a remarcat don Juan, după ce mă ascultase.

— De ce te aşteptai la aşa ceva, don Juan?

— Din cauza relaţiilor tale cu făpturile anorganice.

— Dar astă este o chestiune încheiată, don Juan, am minţit eu, sperând că nu v-a insista pe acest subiect.

— O spui special pentru mine, nu-i aşa? Nu este nevoie; ştiu care-i adevărata situaţie. Crede-mă că, o dată ce ai intrat în joc cu ele, eşti prins pentru totdeauna. Te vor urmări tot timpul. Sau, ceea ce este şi mai rău, tu le vei urmări tot timpul.

M-a privit fix, şi sentimentul meu de vinovăţie trebuie să mi se fi oglindit atât de evident pe faţă, încât a râs.

— Singura explicaţie posibilă pentru asemenea regularitate a viselor este aceea că făpturile anorganice te slujesc din nou, a spus el pe un ton serios.

M-am grăbit să schimb subiectul şi i-am spus că o altă trăsătură a visatului meu, care merita să fie adusă în discuţie, era reacţia mea la vederea propriei mele persoane dormind. Imaginea aceasta mă surprindea de fiecare dată atât de tare, încât fie că mă ţintuia locului până se schimba visul, fie că mă speria atât de tare, încât mă făcea să mă trezesc ţipând din fundul rărunchilor. Ajunsesem în situaţia că mi-era frică să mă culc în zilele în care ştiam că voi avea visul cu pricina.

— Încă nu eşti pregătit pentru o fuziune reală a realităţii visatului cu realitatea de zi cu zi, a conchis el. Trebuie să-ţi mai recapitulezi viaţa încă o dată.

— Dar am făcut toată recapitularea posibilă, am protestat eu. Recapitulez întruna de ani de zile. Nu mai am ce să-mi amintesc despre viaţa mea.

— Trebuie să fie vorba de mult mai multe lucruri, a spus el cu fermitate, altfel nu te-ai trezi ţipând.

Nu-mi convenea ideea de a fi nevoit să mai fac o recapitulare. O făcusem şi credeam că o făcusem atât de bine, încât nu s-ar mai fi putut să se pună vreodată problema să mai abordez acest subiect.

— Recapitularea vieţii noastre nu se încheie niciodată, indiferent de cât de bine am făcut-o cândva, a spus don Juan. Motivul pentru care oamenii obişnuiţi sunt lipsiţi de voinţă în vis este acela că ei nu şi-au recapitulat niciodată viaţa, iar aceasta este umplută până la refuz de trăiri afective cu încărcătură puternică precum amintiri, speranţe, temeri etcetera, etcetera. Spre deosebire de aceştia, vrăjitorii sunt relativ eliberaţi de emoţiile puternice, înrobitoare, datorită recapitulării pe care o fac. Iar dacă ceva îi blochează, cum te-a blocat pe tine în acest moment, se deduce că mai este în ei ceva ce nu a fost clarificat pe deplin.

— Recapitularea comportă un grad prea mare de implicare, don Juan. Poate că există şi altă metodă la care aş putea să recurg ca alternativă.

— Nu, nu există. Recapitularea şi visatul merg mână-n mână. Pe măsură ce ne revizuim viaţa, ne desprindem tot mai mult din legăturile care ne ţin la sol.

Don Juan îmi dăduse instrucţiuni foarte detaliate şi explicite referitor la

recapitulare. Aceasta consta din retrăirea totalităţii întâmplărilor din viaţă, prin rememorarea tuturor detaliilor posibile ale acestora. El considera recapitularea o condiţie esenţială pentru redefinirea şi reorganizarea energiei unui visător.

— Recapitularea eliberează energia blocată înăuntrul nostru, iar fără eliberarea acestei energii, visatul nu este posibil, susţinea el.

Cu ani în urmă, don Juan mă învăţase cum să întocmesc o listă cu toate persoanele pe care le cunoscusem de-a lungul vieţii, începând cu prezentul. Mă ajutase să-mi ordonez lista, împărţind-o în capitole pe genuri de activităţi, cum ar fi servicii pe care le-am avut, şcoli pe care le-am frecventat etc. După aceea m-a îndrumat cum să analizez fiecare persoană de pe listă, de la prima până la ultima, retrăind, fără abatere, absolut toate momentele de interacţiune pe care le avusesem cu ele.

Îmi explicase că recapitularea unei întâmplări începe prin aceea că mintea organizează toate aspectele pertinente ale întâmplării în cauză. Aceasta înseamnă reconstituirea bucată cu bucată a evenimentului, pornind de la rememorarea detaliilor fizice ale locului unde s-a petrecut, trecând apoi la detaliile privind persoana cu care a avut loc interacţiunea şi ajungând, în cele din urmă, la propria persoană, la examinarea simţămintelor proprii legate de această întâmplare.

Don Juan m-a învăţat că recapitularea trebuie însoţită de o respiraţie normală, dar ritmică. Cel implicat expiră lung, în timp ce-şi mişcă încet capul de la dreapta spre stânga, şi inspiră adânc, în timp ce-şi mişcă uşurel capul de la stânga spre dreapta. Numea această mişcare a capului dintr-o parte într-alta „aeraţie a evenimentului". Mintea examinează evenimentul de la început până la sfârşit, în timp ce corpul aerează, filtrează continuu toate aspectele asupra cărora se concentrează mintea.

Don Juan spunea că vrăjitorii din vechime, inventatorii recapitulării, considerau respiraţia o acţiune magică, dătătoare de viaţă, şi, în consecinţă, o foloseau ca mediu transportor magic; experienţa, pentru a elimina reziduurile de energie străină rămasă în ei în timpul interacţiunii pe care o recapitulau, iar inhalarea, pentru a-şi reîncorpora energia pe care ei înşişi o lăsaseră în urma lor în timpul respectivei interacţiuni.

Din cauza pregătirii mele universitare, am crezut că recapitularea este un proces prin care fiecare îşi analizează viaţa. Dar don Juan susţinea că este ceva mult mai complex şi mai profund decât psihanaliza. Pretindea că recapitularea este şiretlicul prin care vrăjitorii produc deplasări minuscule, dar constante, ale punctului de asamblare. Spunea că punctul de asamblare — sub impactul revizuirii acţiunilor şi simţămintelor din trecut — se mişcă continuu între poziţia lui actuală şi poziţia pe care a avut-o când s-a întâmplat evenimentul recapitulat.

Don Juan afirma că argumentul vrăjitorilor din vechime în favoarea recapitulării era convingerea lor că în univers există o extraordinară forţă

dezintegrantă, care face ca organismele să trăiască împrumutându-le conştiinţa. Tot această forţă face organismele să moară, pentru a extrage din ele conştiinţa pe care le-a împrumutat-o şi pe care organismele au îmbogăţit-o prin experienţele lor de viaţă. Don Juan mi-a explicat raţionamentul vrăjitorilor din vechime. Ei credeau că, întrucât această forţă este interesată de experienţa noastră de viaţă, faptul de a o putea satisface cu o reproducere a acestei experinţe — recapitularea — căpăta o importanţă covârşitoare. Obţinând ceea ce o interesa, forţa dezintegrantă îi lăsa pe vrăjitori în pace, liberi să-şi dezvolte capacitatea de a ajunge prin ea la limitele extreme ale timpului şi spaţiului.

În momentul în care am reînceput să recapitulez, spre marea mea surpriză, automat s-au sistat exerciţiile practice de visat. L-am întrebat pe don Juan despre motivele acestei nedorite pauze.

— Pentru visat este nevoie de toată energia de care dispunem, a răspuns el. Dacă există o altă preocupare în viaţa noastră, nu avem posibilitatea să visăm.

— Dar am mai fost profund preocupat şi altă dată, am spus eu, dar visatul meu nu s-a întrerupt.

— Înseamnă că de fiecare din aceste dăţi, când ai crezut că eşti preocupat, erai doar tulburat la nivelul egocentrismului tău, a răspuns el, râzând. A fi preocupat înseamnă, din punct de vedere al vrăjitorilor, că toate sursele tale de energie sunt solicitate. Asta este prima dată când ţi-ai angajat sursele de energie în totalitate, în restul timpului, chiar şi atunci când ai mai recapitulat, nu ai fost total absorbit de ce făceai.

Don Juan mi-a dat o altă schemă de recapitulare de această dată. Trebuia să creez un puzzle prin recapitularea, fără vreo ordine prestabilită, a unor evenimente diferite din viaţa mea.

— Dar o să iasă o harababură, am protestat eu.

— Nu, n-o să iasă, m-a asigurat el. Va fi o harababură numai dacă laşi latura măruntă, insignifiantă a fiinţei tale să facă alegerea evenimentelor pe care le vei recapitula. Mai bine lasă spiritul să decidă. Cufundă-te în tăcere şi apoi îndreaptă-te spre evenimentul pe care ţi-l indică spiritul.

Rezultatele acestei scheme de recapitulare au fost şocante pentru mine sub multe aspecte. A fost foarte impresionant să descopăr că, ori de câte ori îmi reduceam mintea la tăcere, o forţă aparent independentă mă cufunda imediat în cea mai detaliată rememorare a vreunui eveniment din viaţa mea. Dar şi mai impresionantă a fost configuraţia ordonată care a rezultat din toate astea. Ceea ce am crezut că va fi haotic s-a dovedit a fi foarte eficace.

L-am întrebat pe don Juan de ce nu m-a pus să recapitulez în acest fel de la bun început. Mi-a răspuns că în recapitulare erau două cicluri, unul este numit formalism şi rigiditate, iar al doilea — fluiditate.

Nu aveam nici cea mai mică bănuială despre cât de diferită avea să fie de data aceasta recapitularea mea. Capacitatea de a mă concentra, pe care o

dobândisem prin exerciţiile mele de visat, îmi permitea să-mi examinez viaţa cu o profunzime pe care nu mi-aş fi putut-o imagina vreodată. Revizuirea tuturor aspectelor posibile, legate de experienţele mele de viaţă, mi-a luat peste un an. În final, am fost obligat să fiu de acord cu ceea ce spusese don Juan: în mine existaseră cantităţi imense de emoţii stocate atât de adânc, încât erau efectiv inaccesibile.

Rezultatul celei de a doua recapitulări a fost o nouă atitudine, mult mai relaxată. Chiar din prima zi, în care mi-am reluat exerciţiile de visat, m-am văzut în vis cum dormeam. M-am întors pe călcâie şi am ieşit cu îndrăzneală din cameră, coborând, treptat, cele câteva trepte ale scării ce ducea la stradă.

Eram încântat de ceea ce reuşisem să fac şi i-am povestit lui don Juan despre asta. Dezamăgirea mea a fost enormă, când el mi-a spus că nu consideră acest vis ca făcând parte din antrenamentele mele de visat. A susţinut că nu am ieşit în stradă cu corpul meu energetic, pentru că, dacă aş fi făcut-o, aş fi avut o cu totul altă senzaţie decât aceea că am coborât pe o scară.

— Despre ce fel de senzaţie vorbeşti, don Juan? am întrebat eu cu o curiozitate nedisimulată.

— Trebuie să-ţi stabileşti nişte criterii valide pentru a determina cu precizie că ceea ce vezi este într-adevăr corpul tău adormit în pat, a spus el, în loc să-mi răspundă la întrebare. Ţine minte că trebuie să te afli chiar în camera ta şi să vezi chiar corpul tău, cel adevărat. Altfel, este vorba doar de un vis obişnuit. Dacă aşa stau lucrurile, controlează visul fie prin observarea detaliilor sale, fie prin schimbarea lui cu altul.

Am insistat, cerându-i să-mi spună mai multe despre criteriile valide la care se referise, dar el mi-a retezat-o:

— Gândeşte-te la un mijloc de a valida faptul că te uiţi chiar la tine însuţi.

— Ai vreo sugestie în ceea ce priveşte ceea ce poate fi cu adevărat un criteriu valid? am stăruit lung.

— Foloseşte-ţi propria judecată. Ne apropiem de sfârşitul perioadei petrecute împreună. Foarte curând va trebui să te descurci singur.

Apoi a schimbat subiectul, iar eu am rămas cu dovada clară a incapacităţii mele. Nu puteam pricepe ce voia sau ce înţelegea el prin criterii valide.

În următorul vis în care m-am văzut dormind, în loc să părăsesc încăperea şi să cobor pe scară ori să mă trezesc ţipând, am rămas ţintuit timp îndelungat în locul din care priveam. Fără să mă agit sau să disper, am început să observ detaliile din vis. Am văzut astfel că dormeam îmbrăcat într-un tricou alb, rupt la umăr. Am încercat să mă apropii şi să examinez ruptura, dar nu aveam puterea să mă mişc. Simţeam un fel de greutate, care părea să facă parte din însăşi fiinţa mea. De fapt, simţeam că sunt tot o

mare greutate. Neştiind ce să fac, am intrat într-o stare de tulburare extremă. Am încercat să trec în alt vis, dar o forţă neobişnuită mă ţinea locului, uitându-mă la trupul meu adormit.

În mijlocul agitaţiei mele, l-am auzit pe emisarul visatului spunând că lipsa controlului necesar pentru a mă putea deplasa mă înspăimânta până-ntratât, încât se putea să fie necesar să mai fac o recapitulare. Nu am fost câtuşi de puţin surprins de vocea emisarului şi nici de ceea ce mi-a spus. Nu mă simţisem niciodată atât de real şi de îngrozitor de incapabil de a mă mişca. Şi totuşi, nu m-am lăsat dominat de spaima mea. Am examinat-o şi am constatat că nu era de ordin psihic, ci o senzaţie fizică de neputinţă, disperare şi iritare. Mă enerva peste măsură faptul că nu puteam să-mi mişc membrele. Iritarea mea creştea pe măsură ce îmi dădeam tot mai bine seama că ceea ce mă ţintuia cu brutalitate era ceva aflat în exteriorul meu. Efortul pe care îl făceam încercând să-mi mişc braţele şi picioarele era atât de intens şi de hotărât, încât, la un moment dat, am văzut unul din picioarele trupului meu adormit smucindu-se, ca şi când ar fi dat un şut.

Conştiinţa mea a fost atunci atrasă în trupul meu adormit şi m-am trezit atât de brusc, că mi-a trebuit mai mult de o jumătate de oră pentru a mă linişti. Inima-mi bătea dezordonat, dârdâiam, iar unii muşchi din picioare îmi zvâcneau incontrolabil. Suferisem o atât de radicală pierdere de energie calorică, încât, pentru a-mi restabili temperatura normală, a fost necesar să mă învelesc în pături şi să-mi pun buiote cu apă caldă.

Firește, am plecat în Mexic pentru a-i cere lui don Juan părerea în ceea ce priveşte senzaţia de paralizie şi faptul că, în momentul visului, purtam într-adevăr un tricou rupt la umăr, ceea ce însemna că mă văzusem cu adevărat pe mine dormind. În plus, îmi era îngrozitor de frică de hipotermie. Dar nu părea dispus să discute problemele mele. Tot ce-am obţinut de la el a fost o remarcă sarcastică.

— Îţi place să dramatizezi, a spus el sec. Bineînţeles că te-ai văzut cu adevărat pe tine dormind. Problema este că te-ai speriat, pentru că, până acum corpul tău energetic n-a mai fost niciodată la un loc în mod conştient. Dacă te mai sperii şi te răceşti vreodată, ţine-te de penis. Asta îţi va restabili temperatura corporală într-o clipă şi fără nici un fel de agitaţie.

M-am simţit puţin ofensat de grosolănia lui. Totuşi, sfatul s-a dovedit eficace. Următoarea dată când mi s-a făcut frică, am reuşit să mă calmez şi să-mi revin la normal în câteva minute, făcând ceea ce-mi recomandase. În acest fel, am descoperit că, dacă mă agitam şi-mi ţineam iritarea sub control, nu intram în panică. Faptul că reuşeam să mă stăpânesc nu m-a ajutat să mă mişc, dar îmi dădea în mod cert o profundă senzaţie de pace şi linişte.

După luni întregi de strădanii zadarnice de a merge, am apelat din nou la don Juan, de data aceasta nu atât pentru a-i cere sfatul, ci pentru că voiam să-mi recunosc înfrângerea. Mă luptam cu un obstacol imposibil de trecut şi

ştiam cu incontestabilă certitudine că dădusem greş.

— Visătorii trebuie să folosească imaginaţia, a spus don Juan cu un surâs maliţios. Tu nu faci uz de ea. Nu te-am avertizat că este necesar să faci uz de imaginaţie pentru a-ţi putea deplasa corpul energetic, pentru că am vrut să văd dacă poţi să găseşti singur soluţia acestei enigme. Nu ai reuşit şi nici prietenii tăi nu te-au ajutat.

În trecut, avusesem tendinţa să mă apăr cu încăpăţânare ori de câte ori mă acuza de lipsă de imaginaţie. Credeam că am imaginaţie, dar faptul de a-l avea pe don Juan ca profesor îmi dovedise în timp — prin aspre încercări — că nu aveam. Deoarece nu aveam imaginaţia să-mi cheltuiesc energia în pledoarii inutile în apărarea mea, l-am întrebat:

— Care este această enigmă despre care vorbeşti, don Juan?

— Enigma a cât de imposibil, şi totuşi, cât de uşor este să-ţi mişti corpul energetic. Tu încerci să-l deplasezi, ca şi când te-ai afla în lumea cotidiană. Noi, oamenii, cheltuim atât de mult timp şi efort pentru a învăţa să mergem, încât credem că şi corpurile noastre din sfera visatului trebuie şi ele să meargă. Nu există vreo altă motivaţie pentru asta, în afara faptului că mersul este preponderent în modul nostru de a gândi.

M-am minunat de simplitatea soluţiei. Am ştiut imediat că don Juan avea dreptate. Mă blocasem din nou la nivelul interpretării. El îmi spusese că, o dată ajuns la cea de a treia poartă a visatului, trebuie să mă mişc, iar pentru mine a mă mişca însemna a merge. I-am spus că înţelegeam acum sensul spuselor sale.

— Nu este sensul spuselor mele, a răspuns el tăios. Este sensul avut în vedere de vrăjitori. Ei afirmă că la cea de a treia poartă corpul energetic în întregul său se poate mişca cum se mişcă energia: rapid şi direct. Corpul tău energetic ştie exact cum să se mişte. Se poate deplasa aşa cum se deplasează în lumea făpturilor anorganice. Ceea ce ne aduce la celălalt aspect al problemei de faţă, a adăugat el cu un aer gânditor. De ce nu te-au ajutat prietenii tăi, făpturile anorganice?

— De ce le numeşti prietenii mei, don Juan?

— Pentru că sunt precum prietenii tipici, care, în realitate, nu sunt prea grijulii sau prea binevoitori faţă de noi, dar nici nu sunt meschini. Prietenii care abia aşteaptă să ne întoarcem, ca să ne înjunghie pe la spate.

Înţelegeam pe deplin şi eram întrutotul de acord cu ceea ce-mi spunea.

— Ce mă face să mă duc acolo? Este asta o tendinţă sinucigaşă? l-am întrebat, mai mult retoric.

— Nu manifeşti nici un fel de tendinţă sinucigaşă, a spus el. Ceea ce manifeşti tu este o totală neîncredere faţă de faptul că ai fost la un pas de moarte. Pentru că nu ai avut dureri fizice, nu te poţi convinge că te-ai aflat într-un pericol de moarte.

Argumentarea sa era cât se poate de logică, cu excepţia faptului că eu ştiam că, din momentul înfruntării cu făpturile anorganice, viaţa mi-era

guvernată de o teamă necunoscută şi profundă. Don Juan m-a ascultat în tăcere în vreme ce-i prezentam dificila situaţie în care mă aflam. Nu puteam să rezist nevoii pe care o simţeam să merg în lumea făpturilor anorganice — în ciuda a ceea ce ştiam despre ea — nici nu puteam să o explic.

— Am o doză de nebunie, am spus. Ceea ce fac nu este normal.

— Ba este. Făpturile anorganice te mai trag către ele aşa cum tragi, cu mulineta, un peşte prins în cârlig, a spus el. Din timp în timp, îţi mai aruncă o momeală fără valoare, ca să-ţi întreţină interesul. Aţi aranja visele, ca ele să se succeadă fără greş la fiecare patru zile, este o momeală fără valoare. Dar nu te-au învăţat cum să-ţi mişti corpul energetic.

— De ce crezi că nu m-au învăţat?

— Pentru că, atunci când corpul tău energetic încearcă să se mişte independent, vei deveni absolut inaccesibil pentru ele. A fost prematur să cred că ai scăpat de ele. Eşti relativ liber, dar nu total. Încă le mai interesează conştiinţa ta.

Am simţit un fior rece de-a lungul spinării. Mă atinsese la coarda sensibilă.

— Spune-mi ce să fac, don Juan, şi o să fac, i-am zis.

— Fii impecabil. Ţi-am spus asta de zeci de ori. A fi impecabil înseamnă să-ţi pui şi viaţa în pericol pentru a-ţi susţine deciziile, iar apoi să faci mult mai mult decât tot posibilul pentru a le realiza. Când nu iei decizii, nu faci altceva decât să joci alandala la ruletă cu viaţa ta.

Don Juan a încheiat conversaţia, îndemnându-mă să reflectez asupra a ceea ce-mi spusese.

Cu prima ocazie pe care am avut-o, am testat sugestia dată de don Juan în legătură cu mişcarea corpului meu energetic. Când m-am pomenit uitându-mă la trupul meu adormit, în loc să mă forţez să merg către el, mi-am impus, pur şi simplu, să mă deplasez mai aproape de pat. Imediat, mă şi aflam atât de aproape de trupul meu, încât era să-l ating. Mi-am văzut faţa. De fapt, îmi puteam vedea toţi porii din piele. Nu pot să spun că-mi plăcea ceea ce vedeam. Imaginea propriului meu trup era mult prea amănunţită pentru a putea fi plăcută din punct de vedere estetic. Apoi ceva ca un fel de vânt a intrat în cameră, a răvăşit totul şi mi-a şters imaginea.

În timpul viselor următoare, mi-am confirmat pe deplin că singurul mod în care se putea deplasa corpul energetic era să plutească în zbor glisat sau planat. Am discutat asta cu don Juan. A părut neobişnuit de satisfăcut de ceea ce făcusem, lucru care fireşte, m-a surprins. Eram obişnuit să reacţioneze cu răceală la tot ce făceam în antrenamentele mele de visat.

— Corpul tău energetic este obişnuit să se mişte numai când îl trage ceva, a spus el. Făpturile anorganice l-au tot tras încolo şi-ncoace şi până acum nu l-ai mişcat niciodată singur, din propria ta voinţă. Nu pari să fi realizat prea mult, mişcându-te în felul în care ai făcut-o, totuşi te încredinţez că începusem să mă gândesc foarte serios să-ţi opresc exerciţiile.

Un timp am crezut că nu aveai să înveţi niciodată cum să te mişti singur, independent.

— Te gândeai să-mi opreşti exerciţiile de visat pentru că înţeleg greu?

— Nu înţelegi greu. Vrăjitorii au nevoie de foarte mult timp, o eternitate, pentru a învăţa să-şi mişte corpul energetic. Aveam de gând să-ţi opresc exerciţiile de visat, pentru că nu mai am timp. Sunt alte teme, mult mai presante decât visatul, asupra cărora îţi poţi folosi energia.

— Acum, c-am învăţat cum să-mi mişc corpul energetic de unul singur, ce mai trebuie să fac, don Juan?

— Continuă să te mişti. Deplasarea corpului energetic a deschis pentru tine o zonă nouă, de explorări extraordinare.

M-a îndemnat din nou să vin cu o idee pentru validarea caracterului fidel al viselor mele; cererea sa nu mi-a mai părut atât de ciudată ca prima dată când a exprimat-o.

— După cum ştii, să fii transportat de o iscoadă este obiectivul real al celei de a doua porţi a visatului, a explicat el. Este o problemă serioasă, dar nu atât de serioasă precum consolidarea şi deplasarea corpului energetic. Prin urmare, trebuie să te asiguri prin mijloace proprii dacă într-adevăr te vezi pe tine dormind sau dacă doar visezi că te vezi dormind. Noile şi extraordinarele tale explorări depind de faptul de a te vedea într-adevăr dormind.

După multă reflecţie şi cumpătare, am crezut că am reuşit să întocmesc un plan fără cusur. Vederea tricoului meu rupt mi-a dat o idee de criteriu valid. Am pornit de la supoziţia că, dacă mă observam într-adevăr pe mine dormind, aş fi văzut, în acelaşi timp, dacă port aceleaşi haine în care m-am culcat, haine pe care am hotărât să le schimb total la fiecare patru zile. Eram convins că nu voi avea nici o dificultate în a-mi aminti în vis cu ce eram îmbrăcat când m-am culcat. Disciplina pe care o deprinsesem datorită exerciţiilor mele de visat m-a făcut să cred că aveam capacitaea să memorez exact lucruri de genul acesta şi să le rememorez în vis.

Am depus toate eforturile să aplic acest criteriu, dar rezultatele nu au fost la nivelul aşteptărilor mele. Nu aveam controlul necesar asupra atenţiei visatului şi nu puteam să-mi amintesc prea bine amănuntele hainelor în care mă culcasem. Şi totuşi, ceva acţiona; cumva ştiam întotdeauna dacă visele mele erau vise obişnuite sau nu. Caracteristica remarcabilă a viselor ce nu erau vise obişnuite consta în faptul că trupul meu dormea în pat, în timp ce conştiinţa mea îl examina.

Un aspect notabil al acestor vise îl constituia camera mea. Nu semăna niciodată cu camera mea adevărată, din lumea reală, ci era o sală imensă şi goală, în care, la un capăt, se afla patul. Trebuia să glisez pe o distanţă destul de mare ca să ajung la pat, unde era culcat trupul meu. În momentul în care ajungeam lângă el, o forţă ca un fel de vânt mă făcea să rămân suspendat în aer, deasupra lui, ca o pasăre colibri. Uneori, camera dispărea;

se volatiliza porţiune cu porţiune, până când nu mai rămâneau decât patul şi trupul meu. Alteori, simţeam că-mi pierd total voinţa. Atenţia visatului părea să funcţioneze independent de mine. Fie că devenea total absorbită de primul element pe care-l întâlnea în cameră, fie că părea incapabilă să decidă ce să facă. În astfel de cazuri, aveam senzaţia că plutesc neputincios de la un element la altul.

Vocea emisarului visatului mi-a explicat cu o ocazie că toate elementele viselor ce nu erau vise obişnuite constituiau, de fapt, configuraţii energetice diferite de cele din lumea noastră normală. Emisarul mi-a atras atenţia, de pildă, că pereţii erau lichizi, iar apoi m-a îndemnat să plonjez în ei.

Fără să mă gândesc de două ori, m-am aruncat într-un perete, ca şi când aş fi plonjat într-un mare lac. Nu am simţit peretele de apă; ceea ce am simţit nu era nici senzaţia fizică de cufundare într-o masă de lichid. Era mai mult o reprezentare mentală a noţiunii de a plonja şi senzaţia vizuală a trecerii printr-o substanţă lichidă. Mă cufundam cu capul în jos în ceva care se deschidea în faţa mea fiind permeabil precum apa.

Senzaţia de cufundare cu capul înainte era atât de reală, încât am început să mă întreb cât timp sau cât de adânc, sau cât de departe aveam să mă cufund. Din perspectiva mea, am petrecut o eternitate acolo. Am văzut nori şi mase de materie ca nişte stânci suspendate într-o substanţă asemănătoare apei. Se aflau acolo şi obiecte incandescente, cu o structură geometrică asemănătoare cristalelor, şi pete în cele mai intense culori primare pe care mi-a fost dat să le văd vreodată. Erau, de asemenea, zone de lumină puternică şi altele de întuneric profund. Totul trecea pe lângă mine, încet sau în mare viteză. Mi-a trecut prin minte că vedeam cosmosul. În momentul în care am gândit asta, viteza mea de deplasare a crescut atât de tare, încât totul a devenit neclar, şi, dintr-o dată, m-am pomenit că sunt treaz, cu nasul lipit de peretele camerei mele.

O teamă ascunsă m-a făcut să-l consult pe don Juan. M-a ascultat cu mare atenţie, urmărind relatarea mea cuvânt cu cuvânt.

— În această fază, trebuie să iei nişte măsuri drastice, mi-a spus el. Emisarul visatului nu are nici o cădere să se amestece în exerciţiile tale de visat. Sau, mai curând, tu n-ar trebui să-i permiţi sub nici o formă să facă acest lucru.

— Cum pot sâ-l opresc?

— Execută o manevră simplă, dar dificilă. În mometul intrării în visat, exprimă-ţi cu glas tare dorinţa de a nu-l mai avea pe emisarul visatului cu tine.

— Asta înseamnă, don Juan, că nu-l voi mai auzi niciodată?

— Categoric. Vei scăpa de el pentru totdeauna.

— Dar este recomandabil să mă scap de el pentru totdeauna?

— În mod cert, este, în acest punct.

Cu aceste cuvinte, don Juan m-a lăsat pradă unei dileme extrem de

dificile. Nu voiam să pun capăt relaţiei mele cu emisarul, dar, în acelaşi timp, voiam să urmez sfatul lui don Juan. El a observat ezitarea mea.

— Ştiu că este o treabă foarte grea, a admis, dar, dacă n-o faci, făpturile anorganice te vor putea influenţa totdeauna. Dacă vrei să eviţi asta, fă ce ţi-am spus şi fă-o acum.

În timpul următoarei mele şedinţe de visat, exact când mă pregăteam să-mi rostesc intenţia, vocea emisarului s-a întrerupt şi mi-a spus:

— Dacă renunţi să-ţi declari solicitarea, îţi promit să nu mă mai amestec niciodată în exerciţiile tale de visat şi să-ţi vorbesc numai atunci când îmi pui întrebări direct adresate mie.

Am acceptat imediat propunerea lui, simţind sincer că era o înţelegere bună. Mă simţeam chiar uşurat că totul se rezolvase astfel. Totuşi, mă temeam că don Juan avea să fie nemulţumit.

— A fost o manevră reuşită, a remarcat el şi a râs. Ai fost sincer; ai intenţionat într-adevăr să-ţi exprimi cu glas tare cererea. Tot ce era necesar să faci era să fii sincer. În esenţă, nu era nevoie să-l elimini pe emisar. Ceea ce-ţi trebuia era să-l forţezi să-ţi propună o alternativă care să-ţi convină. Sunt sigur că emisarul nu se va mai amesteca.

A avut dreptate. Mi-am continuat exerciţiile de visat fără vreun amestec din partea emisarului. Consecinţa extraordinară a acestui fapt a fost aceea că am început să am vise în care camerele pe care le visam erau cu adevărat camera mea din viaţa cotidiană, cu o singură diferenţă: în vis, camera era atât de oblică şi deformată, că arăta precum o uriaşă pictură cubistă; unghiurile obtuze şi ascuţite constituiau regula imaginilor, în locul unghiurilor drepte normale, formate de pereţi cu plafonul şi podeaua, în această cameră strâmbă, înclinaţia creată de unghiurile ascuţite sau obtuze era un mijloc de a scoate în evidenţă unele amănunte absurde şi nesemnificative, cum ar fi liniile din lemnul podelei, petele decolorate de vreme de pe pereţi, dârele de praf de pe plafon sau urmele de degete de pe muchia uşii.

În aceste vise, mă pierdeam inevitabil în universul ca de apă al detaliului evidenţiat de înclinare. Pe tot parcursul exerciţiilor de visat, absenţa detaliilor din camera mea era atât de exagerată şi atracţia lor atât de puternică, încât mă făcea să mă cufund imediat în amănunte.

Imediat ce am avut un moment liber, m-am dus la locuinţa lui don Juan să-l consult asupra acestei stări de lucru.

— Nu pot să-mi birui camera, i-am spus, după ce îi descrisesem toate amănuntele antrenamentelor mele de visat.

— Ce te face să crezi că trebuie s-o birui? m-a întrebat el cu un surâs.

— Simt că trebuie să mă mişc dincolo de camera mea, don Juan.

— Dar te mişti dincolo de ea. Poate ar trebui să te întrebi dacă nu cumva te-ai încurcat din nou în interpretări. Ce crezi că înseamnă a te mişca în acest sens?

I-am spus că ieşirea din camera mea în stradă a fost un vis care m-a urmărit atât de mult, încât simţeam nevoia imperioasă să repet experienţa.

— Faci lucruri mult mai importante decât asta, a protestat el. Te deplasezi în zone incredibile. Ce mai vrei?

Am încercat să-i explic că simţeam o nevoie fizică să mă depărtez de capcana detaliilor. Ceea ce mă nemulţumea cel mai mult era incapacitatea mea de a mă desprinde de elementele care-mi atrăgeau atenţia. Să am un minimum de voinţă era pentru mine esenţial.

A urmat o lungă tăcere. Aşteptam să aud mai multe lucruri despre capcana detaliilor. La urma urmelor, el era cel care mă prevenise asupra pericolelor acesteia.

— Te descurci foarte bine, a spus el, în cele din urmă. Visătorilor le trebuie mult timp pentru a-şi perfecţiona corpul energetic. Şi despre asta este vorba aici: despre perfecţionarea corpului enegetic.

Don Juan mi-a explicat că motivul pentru care corpul meu energetic era captivat de examinarea detaliilor şi se bloca fără ieşire în acest proces rezidă în lipsa lui de experienţă şi dezvoltarea sa incompletă. A spus că vrăjitorii îşi petrec întrega viaţă consolidându-şi corpul energetic prin aceea că îl lasă să absoarbă toate informaţiile posibile.

— Până în momentul în care devine complet dezvoltat şi matur, corpul energetic este preocupat de sine, a continuat don Juan. Nu-şi poate stăpâni dorinţa mistuitoare de a se lăsa absorbit de tot. Dar, dacă ţii seama de asta, în loc să te împotriveşti acestei tendinţe a sale, cum faci tu acum, poţi să-l ajuţi.

— Cum pot să fac asta, don Juan?

— Ghidându-i comportamentul, adică, practicând ştalkingul asupra sa.

Mi-a explicat că, datorită faptului că tot ce are legătură cu corpul energetic depinde de poziţia adecvată a punctului de asamblare, iar visatul nu este altceva decât mijlocul prin care punctul de asamblare poate fi dizolvat, stalkingul este, în consecinţă, modul în care punctul de asamblare poate fi făcut să rămână în poziţia perfectă, în cazul acesta, poziţia în care corpul energetic se poate consolida şi desăvârşi, devenind independent.

Don Juan spunea că în momentul în care corpul energetic se poate mişca independent, vrăjitorii consideră că a fost determinată poziţia optimă a punctului de asamblare. Următorul pas constă în a-l supune stalkingului, adică de a-l fixa în acea poziţie pentru a-l desăvârşi. A subliniat că procedura este extrem de simplă. Este nevoie doar să intenţionezi stalkingul punctului.

În tăcerea ce a urmat, ne-am aruncat reciproc priviri pline de speranţă. Eu mă aşteptam să-mi spună mai multe, iar el se aştepta ca eu să fi înţeles ceea ce-mi spusese. Dar nu înţelesesem.

— Lasă-ţi corpul energetic să interactioneze să ajungă în poziţia de visat optimă, a explicat el. Apoi, lasă-l să interacţioneze să rămână în acea poziţie şi, astfel, îl vei supune stalkingului.

S-a oprit şi m-a îndemnat, din ochi, să reflectez la spusele lui.

— Tot secretul constă în intenţionare, dar asta o ştii deja, a spus. Vrăjitorii îşi deplasează punctul de asamblare prin intenţionare şi îl fixează tot prin intenţionare. Nu există vreo metodă de a intenţiona care se poate învăţa. Te deprinzi să o faci prin practică.

Era inevitabil ca în acest punct să fac iar aprecieri exagerate în ceea ce priveşte valoarea mea ca vrăjitor. Eram absolut încredinţat că ceva avea să-mi indice cum să intenţionez fixarea punctului meu de asamblare în poziţia ideală. Realizasem în trecut tot felul de manevre încununate de succes, fără să ştiu cum procedasem. Însuşi don Juan se minunase de talentul sau de norocul meu, şi eram sigur că aceasta avea să fie una dintre acele încercări reuşite. Dar mă înşelam foarte tare. Indiferent ce am făcut sau cât am aşteptat, n-am putut deloc să-mi fixez punctul de asamblare în nici o poziţie, cu atât mai puţin în cea ideală.

După luni de strădanii serioase, dar nereuşite, am renunţat.

— Am crezut cu adevărat că pot să o fac, i-am spus eu lui don Juan de cum am intrat în casă. Mă tem că, în prezent, sunt mai vanitos decât oricând.

— Ei, nici chiar aşa, a spus el, zâmbind. Ceea ce se întâmplă este că te-ai lăsat din nou prins într-una dintre obişnuitele tale runde de răstălmăcire a termenilor. Vrei să descoperi poziţia ideală, ca şi când ai vrea să-ţi găseşti cheile pierdute de la maşină. Apoi vrei să legi punctul de asamblare, ca şi cum ţi-ai lega şireturile la pantofi. Poziţia ideală şi fixarea punctului de asamblare sunt noţiuni metaforice. Nu au nici o legătură cu cuvintele folosite pentru a le descrie.

Mi-a cerut apoi să-i relatez ultimele evoluţii din exerciţiile mele de visat. Primul lucru pe care l-am menţionat a fost acela că tendinţa mea de a mă lăsa absorbit de detalii se domolise considerabil. I-am spus că, probabil, pentru că în vis mă mişc nestăpânit şi fără încetare, mişcarea trebuie să fi fost ceea ce ruşea să mă oprească înainte de a mă cufunda în examinarea detaliului pe care-l observam. Faptul că fusesem oprit în acest fel îmi dăduse ocazia să analizez fenomenul de a fi absorbit de detalii. Ajunsesem la concluzia că materia neînsufleţită posedă, în realitate, o forţă de imobilizare, pe care am văzut-o sub forma unei raze de lumină ternă ce mă ţinea ţintuit locului. De exemplu, de multe ori un mic semn de pe pereţi sau de pe podeaua de lemn emitea o astfel de rază de lumină care mă pironea; din momentul în care atenţia visatului mi se concentra asupra acelei lumini, întregul vis pivota în jurul semnului respectiv. Îl vedeam mărit până la dimensiuni cosmice, iar imaginea sa persista până în momentul în care mă trezeam, de obicei cu nasul lipit de perete sau de duşumea. Observaţiile mele personale erau că, în primul rând, detaliul era real, iar, în al doilea rând eu păream să-l examinez pe când dormeam. Don Juan a zâmbit şi a spus:

— Toate astea ţi se întâmplă, deoarece constituirea corpului tău

energetic a luat sfârşit în momentul în care s-a mişcat independent. Nu ţi-am spus-o direct, dar am lăsat să se înţeleagă acest lucru. Am vrut să văd dacă eşti sau nu capabil să-l descoperi singur, ceea ce, desigur, ai şi făcut.

Nu aveam idee ce voia să spună. Don Juan m-a scrutat în maniera sa obişnuită. Privirea sa pătrunzătoare îmi examina cu atenţie corpul.

— Ce anume am descoperit singur, don Juan? am fost eu forţat să întreb.

— Ai constatat că dezvoltarea corpului tău energetic s-a încheiat, a răspuns el.

— N-am constatat aşa ceva, te asigur.

— Ba da. Asta a început cu ceva timp în urmă, când nu puteai să găseşti un criteriu pentru a valida caracterul real al viselor tale, dar apoi ceva a acţionat în favoarea ta şi te-a informat dacă aveai un vis obişnuit sau nu. Acel ceva era corpul tău energetic. Acum eşti disperat că n-ai putut găsi poziţia ideală pentru a-ţi fixa punctul de asamblare. Iar eu îţi spun că ai găsit-o. Dovada constă în aceea că, mişcându-se în permanenţă, corpul tău energetic şi-a redus preocuparea obsesivă pentru detalii.

Am rămas perplex. N-am fost în stare să pun nici măcar una dintre întrebările mele debile.

— Ceea ce te aşteaptă în continuare este cel mai frumos lucra din viaţa unui vrăjitor, a spus don Juan în continuare. Vei exersa în visat *vederea* energiei. Ai îndeplinit obiectivul programului de exerciţii al celei de a treia porţi: mişcarea independentă a corpului energetic. Acum urmează să execuţi adevărata misiune: să *vezi* energia cu corpul tău energetic. Ai mai *văzut* energie şi până în acest moment, de fapt, chiar de mai multe ori. Dar, de fiecare din acele daţi, *văzutul* a fost o simplă întâmplare fericită. Acum vei face asta cu premeditare. Visătorii au o regulă empirică de verificare. Atunci când corpul lor energetic este complet dezvoltat, ei *văd* energie ori de câte ori privesc cu atenţie un lucru din lumea cotidiană. Când visează şi *văd* energia unui lucru, ştiu că au de-a face cu o lume reală, indiferent cât de deformată poate părea aceasta atenţiei visatului, iar, dacă nu pot *vedea* energia unui lucru, se află într-un vis obişnuit şi nu într-o lume reală.

— Ce este o lume reală, don Juan?

— O lume care generează energie; opusul unei lumi fantomatice de proiecţii, unde nimic nu generează energie, ca majoritatea viselor noastre, unde nimic nu are efect energetic.

Apoi don Juan mi-a dat o altă definiţie a visatului: procesul prin intermediul căruia visătorii detectează situaţiile de vis în care pot găsi elemente generatoare de energie. Probabil că a observat consternarea mea, pentm că a râs şi mi-a oferit o altă definiţie şi mai întortocheată: visatul este procesul prin care intenţionăm să găsim poziţii adecvate ale punctului de asamblare, poziţii care ne permit să percepem elementele generatoare de energie în condiţii asemănătoare visului.

Mi-a explicat că corpul energetic este capabil să perceapă şi energie care

este diferită de energia lumii noastre proprii, ca în cazul elementelor din lumea făpturilor anorganice, pe care corpul energetic o percepe ca energie care pulsează. A adăugat că în lumea noastră nimic nu pulsează; totul aici fluctuează.

— De acum încolo, a spus el, problema centrală a visatului tău va fi să stabileşti dacă elementele asupra cărora îţi concentrezi atenţia visatului sunt generatoare de energie, simple proiecţii fantomatice sau generatoare de energie străină.

Don Juan a recunoscut că sperase că eu voi veni cu ideea de a mă folosi de *vederea* energiei ca mijloc de precizare a faptului că îmi observam adevăratul meu trap adormit sau nu. A râs de caracterul artificial al modalităţii la care recursesem de a mă schimba în haine minuţios alese la fiecare patra zile. Spunea că avusesem, tot timpul la îndemână, toate informaţiile necesare pentru a deduce care era misiunea reală a celei de a treia porţi a visatului şi a găsi soluţia corectă, dar că sistemul meu de interpretare mă obligase să născocesc soluţii cărora le lipsea simplitatea şi naturaleţea vrăjitoriei.

9. NOUA ZONĂ DE EXPLORARE

Don Juan mi-a spus că, pentru a *vedea în* vis, era necesar ca nu numai să intenţionez să *văd,* ci şi să-mi exprim intenţia cu glas tare. Din motive pe care a refuzat să le explice, a stăruit că trebuia să mă pronunţ cu voce tare. A recunoscut că există şi alte modalităţi de a obţine acelaşi rezultat, dar a subliniat că afirmarea cu glas tare a intenţiei constituie cea mai simplă şi mai directă cale.

Prima dată când mi-am formulat în cuvinte intenţia de *a vedea,* visam un bazar de binefacere organizat de biserică. Erau acolo atât de multe obiecte, încât nu mă puteam hotărî asupra căruia să-mi opresc privirea. O vază uriaşă, cu o înfăţişare ostentativă, aflată într-un colţ, m-a făcut să mă decid asupra ei. Am privit-o fix, exprimându-mi verbal intenţia de *a vedea.* Vaza a rămas pentru o clipă în câmpul meu vizual, apoi s-a transformat în alt obiect.

Am fixat cu privirea în visul acela cât de multe obiecte am putut. După ce-mi exprimam cu glas tare intenţia de a *vedea,* fiecare dintre aceste obiecte dispărea sau se transforma în altceva, exact aşa cum se întâmplase întotdeauna în exerciţiile mele de visat. În cele din urmă, atenţia visatului mi-a obosit şi m-am trezit teribil de frustrat, aproape furios.

Luni de-a rândul am continuat să-mi concentrez privirea asupra a sute de obiecte din vis şi să-mi exprim, deliberat şi cu glas tare, intenţia de *a vedea,* dar nu s-a întâmplat nimic. Obosit să tot aştept să se întâmple ceva, am fost nevoit, în cele din urmă, să-l consult pe don Juan în legătură cu asta.

— Trebuie să ai răbdare. Înveţi să faci ceva extraordinar, a replicat el. Înveţi să intenţionezi să *vezi* în vis. Într-o zi nu va mai fi nevoie să-ţi exprimi intenţia cu glas tare; ţi-o vei impune, pur şi simplu, în tăcere.

— Cred că nu înţeleg care este funcţionalitatea a ceea ce fac, am spus eu. Când îmi strig intenţia de a *vedea,* nu se întâmplă nimic. Ce poate să însemne asta?

— Înseamnă că, până acum, visele tale au fost vise obişnuite, proiecţii fantomatice, imagini care au viaţă numai în atenţia visatului.

A dorit să ştie ce se întâmplase exact cu obiectele asupra cărora îmi concentrasem privirea. I-am spus că acestea dispăruseră ori îşi schimbaseră forma sau chiar produseseră vârtejuri care mă trecuseră în alt vis.

— Aşa s-au petrecut lucrurile în toate exerciţiile mele zilnice de visat, am zis. Singurul lucru ieşit din comun este faptul că învăţ cum să ţip din toate puterile în vis.

Ultima afirmaţie i-a produs lui don Juan o adevărată criză de râs homeric, ceea ce m-a nedumerit foarte tare. Nu vedeam care era partea comică a spuselor mele şi nici care putea fi motivul reacţiei sale.

— Într-o zi îţi vei da seama cât de hazliu este totul, a spus el ca răspuns la protestul meu tacit. Dar până atunci nu renunţa şi nu te lăsa descurajat. Persevereză. Mai devreme sau mai târziu vei reuşi.

Ca de obicei, a avut dreptate. Vreo două luni mai târziu am dat lovitura. Am avut un vis extrem de neobişnuit. A început cu apariţia unei iscoade din lumea făpturilor anorganice. Iscoadele, ca şi emisarul visatului, fuseseră, în mod straniu, absente din visele mele în ultima perioadă. Nu le simţisem lipsa şi nici nu reflectasem asupra motivelor dispariţiei lor. De fapt, mă simţeam atât de bine fără ele, încât chiar uitasem să-l consult pe don Juan în legătură cu absenţa lor.

În visul cu pricina, iscoada fusese, la început, un uriaş topaz galben, pe care-l găsisem în fundul unui sertar. În momentul în care îmi exprimasem cu glas tare intenţia de a vedea, topazul se transformase într-o picătură de energie scânteietoare. Temându-mă că voi fi nevoit să o urmez, mi-am luat privirea de la iscoadă şi mi-am concentrat-o asupra unui acvariu cu peşti tropicali. Mi-am exprimat intenţia să *văd* şi am avut parte de o surpriză uluitoare. Acvariul a început să emită o slabă lumină verzuie şi s-a transformat într-un portret suprarealist de mari dimensiuni, reprezentând o femeie împodobită cu bijuterii. Portetul a început să emită aceeaşi lumină verzuie, când mi-am exprimat din nou intenţia de a *vedea.*

În timp ce priveam acea lumină, visul s-a schimbat complet. Mergeam pe o stradă dintr-un oraş ce-mi părea cunoscut; putea fi Tucson. M-am uitat la confecţiile de damă expuse într-o vitrină a unui magazin şi mi-am formulat cu glas tare intenţia de *a vedea.* În aceeaşi clipă, un manechin, reprezentând o negresă, care era aşezat mai în faţă, a început să radieze lumină. M-am uitat apoi la o vânzătoare, care venise tocmai atunci să

rearanjeze ceva în vitrină. Aceasta m-a privit, la rândul ei. După ce mi-am exprimat intenţia, am văzut şi luminescenţa ei. Era atât de uluitoare, încât m-am temut că vreun detaliu din splendida ei radiaţie luminoasă mă va prinde ca într-un laţ, dar femeia s-a deplasat către interiorul magazinului, înainte ca eu să fi avut timp să-mi concentrez total atenţia asupra ei. Aveam, firește, de gând să o urmez înăuntru, dar, în acel moment, atenţia visatului mi-a fost atrasă de o luminescenţa ce se apropia de mine. Aceasta s-a aruncat asupra mea, plină de ură. Emana aversiune şi răutate. Am sărit înapoi din calea ei. Luminescenţa şi-a oprit atacul; am fost învăluit de o substanţă neagră şi m-am trezit.

Imaginile fuseseră atât de veridice, că eram ferm convins că *văzusem* energie, iar visul meu fusese una dintre acele stări pe care don Juan le numea stări asemănătoare visului, generatoare de energie. Ideea că visele pot avea loc în realitatea consensuală a lumii noastre de zi cu zi mă contraria la fel cum mă contrariaseră imaginile din vis ale lumii făpturillor anorganice.

— De data asta nu numai că ai văzut energie, dar ai şi depăşit o graniţă periculoasă, a spus don Juan, după ce mi-a ascultat relatarea.

A subliniat din nou că scopul exerciţiilor la cea de a treia poartă a visatului era de a face corpul energetic să se mişte independent, în ultima mea şedinţă de visat, spunea el, depăşisem, fără şă-mi dau seama, sfera exerciţiilor şi trecusem într-o altă lume.

— Corpul tău energetic s-a deplasat, a spus el. A călătorit singur. Acest gen de călătorii sunt peste nivelul capacităţilor tale din acest moment, aşa că ai fost atacat de ceva.

— Ce crezi că a fost ceea ce m-a atacat?

— Universul acesta are o natură prădalnică. Putea să fie oricare dintre miile de lucruri care există în el.

— Lucrurile sunt chiar atât de precis determinate, don Juan?

— Desigur. Sunt atât de precise ca ceea ce ai face dacă ai vedea un păianjen straniu mergând pe biroul tău în timp ce lucrezi. L-ai strivi imediat de teamă, în loc să-l admiri sau să-l examinezi.

Nu-mi găseam cuvintele potrivite pentru a pune o întrebare adecvată. Voiam să-l întreb unde avusese loc visul meu sau în ce lume mă aflasem în acel vis. Dar aceste întrebări nu aveau sens; de asta îmi dădeam şi singur seama. Don Juan s-a dovedit foarte înţelegător.

— Vrei să ştii pe ce s-a concentrat atenţia visatului, nu-i aşa? a întrebat el cu un surâs.

Exact aşa voiam să-mi formulez şi eu întrebarea. Consideram că în visul cu pricina trebuie să mă fi uitat la un obiect real. Ca atunci când vedeam în vis detaliile minuscule de pe podeaua, pereţii sau uşa camerei mele, detalii care, ulterior, constatam că există în realitate.

Don Juan a spus că în anumite vise speciale, ca cel pe care-l avusesem, atenţia visatului se concentrează asupra lumii cotidiene şi că se deplasează

permanent în acea lume de la un obiect real la altul. Ceea ce face ca o astfel de mişcare să fie posibilă este faptul că punctul de asamblare se află în poziţia adecvată pentru visat. Din acea poziţie, punctul de asamblare îi conferă atenţiei visatului o asemenea fluiditate, încât aceasta se poate deplasa într-o frântură de secundă pe distanţe incredibile şi, făcând asta, produce o percepţie atât de rapidă şi de pasageră, încât seamănă perfect cu un vis obişnuit.

Don Juan mi-a explicat că *văzusem* o vază reală în visul meu, iar apoi atenţia visatului mi se deplasase la distanţe mari, pentru *a vedea* o pictură suprarealistă reală înfăţişând o femeie împodobită cu bijuterii. Rezultatul — cu excepţia faptului de a fi *văzut* energie — fusese foarte asemănător cu un vis obişnuit, în care obiectele — atunci când sunt privite stăruitor — se transformă rapid în altceva.

— Ştiu cât de deconcertant este, a continuat el, realizând în mod cert consternarea mea. Dintr-o anumită cauză ce ţine de structura minţii, *a vedea* energie în vis este mai tulburător decât orice altceva ne-am putea imagina.

Am remarcat că mai *văzusem* şi înainte energie în vis, dar că niciodată nu mă afectase în felul acesta.

— Acum corpul tău energetic este complet dezvoltat şi funcţionează la deplina lui capacitate, a spus el. Prin urmare, implicaţia faptului că vezi energie în vis este aceea că percepi o lume reală prin vălul unui vis. În asta constă importanţa călătoriei pe care ai făcut-o. Aceasta a fost reală. A cuprins elemente generatoare de energie, care erau cât pe ce să-ţi pună capăt vieţii.

— A fost chiar atât de serios, don Juan?

— Poţi să fii convins! Creatura care te-a atacat era alcătuită din conştiinţă pură şi cât se poate de periculoasă. I-ai *văzut* energia. Sunt sigur că de-acum realizezi că, dacă nu *vedem* în vis, nu putem deosebi un lucru real, generator de energie, de o proiecţie fantomatică. Aşa că, chiar dacă te-ai luptat cu făpturile anorganice şi ai *văzut* cu adevărat iscoadele şi tunelele, corpul tău energetic nu are certitudinea că erau reale, adică generatoare de energie. Eşti nouăzeci şi nouă la sută sigur, dar nu sută la sută.

Don Juan insista să vorbim despre călătoria pe care o făcusem. Din motive inexplicabile, nu prea doream să discut acest subiect. Spusele lui au produs o reacţie instantanee în sufletul meu. M-am pomenit că încerc să-mi reprim o stranie şi profundă teamă, întunecată şi obsesivă într-un fel sâcâitor, visceral.

— Ai pătruns în mod cert într-o altă foaie a bulbului de ceapă, a spus don Juan, în încheierea unei afirmaţii pe care n-o urmărisem.

— Ce este această altă foaie a bulbului de ceapă, don Juan?

— Universul este ca un bulb de ceapă, este format din mai multe foi. Lumea pe care o cunoaştem este doar una dintre foi. Uneori, trecem

graniţele dintre ele şi intrăm în alta foaie: o altă lume, foarte asemănătoare acesteia, dar nu identică. Iar tu ai intrat într-o astfelde lume, de unul singur.

— Cum este posibilă o astfel de călătorie, ca cea despre care vorbim acum, don Juan?

— Este o întrebare fără rost, pentru că nimeni nu poate răspunde la ea. În concepţia vrăjitorilor, universul este structurat în straturi, pe care corpul energetic le poate traversa. Ştii unde continuă sâ existe până în ziua de azi vrăjitorii din vechime? Într-un alt strat, în altă foaie a bulbului de ceapă.

— Pentru mine ideea unei călătorii reale, pragmatice, efectuate în vis este foarte greu de înţeles ori de acceptat, don Juan.

— Am discutat acest aspect până la epuizare. Am fost convins că ai înţeles că această călătorie a corpului energetic depinde în exclusivitate de poziţia punctului de asamblare.

— Mi-ai spus asta. Şi am cugetat îndelung asupra acestei probleme. Totuşi, a afirma că această călătorie rezidă în poziţia punctului de asamblare nu-mi spune nimic.

— Problema ta este cinismul. Asta te caracterizează. Cinismul este ceea ce nu ne permite să operăm schimbări drastice în maniera noastră de a înţelege lumea. Tot el ne obligă să avem sentimentul că avem întotdeauna dreptate.

Înţelegeam perfect ce voia să spună, dar i-am reamintit că mă luptam cu aceste tendinţe.

— Îţi sugerez să faci un lucru absurd, care ar putea să schimbe totul, a spus el. Repetă-ţi fără încetare că principiul de bază, de care depinde vrăjitoria, este taina punctului de asamblare. Dacă-ţi repeţi asta timp destul de îndelungat, o forţă nevăzută va interveni şi va face schimbările necesare în fiinţa ta.

Don Juan nu avea aerul că ar glumi. Ştiam că ceea ce-mi spusese era cât se poate de serios. Ce mă deranja însă era insistenţa cu care susţinea că trebuie să repet neîncetat formula respectivă în sinea mea. M-am surprins gândind că totul era o tâmpenie.

— Încetează cu atitudinea asta cinică, s-a răstit el la mine. Repetă ceea ce ţi-am spus cu toată buna credinţă. Taina punctului de asamblare este totul pentru vrăjitorie, a continuat el, fără să se uite la mine. Sau, mai degrabă, totul în vrăjitorie depinde de felul în care este manipulat punctul de asamblare. Ştii asta, doar că trebuie s-o repeţi.

Auzindu-i afirmaţiile, am crezut pentru o clipă că voi muri de atâta chin. Un sentiment incredibil de mâhnire aproape fizică mi-a prins pieptul ca într-o menghină şi m-a făcut să ţip de durere. Stomacul şi diafragma păreau a se ridica, intrând în cavitatea toracică. Presiunea era atât de mare, încât conştiinţa şi-a schimbat registrul, şi am intrat în starea mea conştientă normală. Tot ceea ce discutasem a devenit doar o vagă idee despre ceva ce s-ar fi putut întâmpla, dar nu se întâmplase, potrivit raţionamentului obişnuit

al conştiinţei mele cotidiene.

Data următoare, când am vorbit cu don Juan despre visat, am discutat motivele pentru care luni în şir nu mai fusesem în stare să-mi continuu exerciţiile de visat. El m-a prevenit că, pentru a-mi explica situaţia în care mă aflam, trebuia să o ia pe ocolite. Mai întâi, a evidenţiat faptul că este o diferenţă enormă între ideile şi faptele oamenilor din vechime şi cele ale oamenilor contemporani. Apoi a subliniat că oamenii din vremuri străvechi aveau o concepţie foarte realistă despre percepţie şi conştiinţă, deoarece concepţia lor se baza pe observarea şi respectarea universului din jur. Spre deosebire de ei, oamenii contemporani au o concepţie absurd de nerealistă despre percepţie şi conştiinţă, pentru că aceasta se *bazează* pe observarea şi respectarea ordinii sociale şi a interrelaţiei lor cu aceasta.

— De ce îmi spui asta? am întrebat.

— Pentru că eşti un contemporan preocupat de concepţiile şi constatările oamenilor din vremuri străvechi, a răspuns el. Iar acestea nu-ţi sunt familiare. Acum, mai mult decât oricând, ai nevoie de seriozitate şi încredere în tine. Eu încerc să construiesc o punte solidă, o punte pe care să poţi merge, între concepţiile oamenilor din timpuri străvechi şi cele ale oamenilor contemporani.

A subliniat că, dintre toate constatările transcedentale ale oamenilor din vechime, singura care-mi era cunoscută, deoarece fusese transmisă de-a lungul timpului până în zilele noastre, era ideea de a-ţi vinde sufletul diavolului în schimbul imortalităţii, care, recunoştea el, i se părea că provine direct din experienţa relaţiilor vrăjitorilor din vremuri străvechi cu făpturile anorganice. Mi-a reamintit cum încercase emisarul visatului să mă convingă să rămân în lumea lui, oferindu-mi posibilitatea de a-mi menţine personalitatea şi conştiinţa de sine aproape pentru eternitate.

— După cum ştii, a ceda ispitei făpturilor anorganice nu este doar o simplă idee, ci este ceva real, a spus don Juan în continuare. Dar încă n-ai realizat implicaţiile acestui caracter real. Tot aşa, şi visatul este real; este o stare generatoare de energie. Auzi ce-ţi spun şi, cu siguranţă, înţelegi sensul afirmaţiilor mele, dar conştiinţa ta nu a pătruns încă toate implicaţiile acestor lucruri.

A spus că judecata mea raţională cunoştea cât de mare este importanţa unei realizări de asemenea natură şi că, pe parcursul ultimei noastre convorbiri, mi-a forţat conştiinţa să treacă în alt registru. Înainte de a putea să-mi analizez visul în toate nuanţele sale, m-am pomenit în starea mea conştientă normală. Judecata mea raţională îşi luase măsuri suplimentare de protecţie suspendându-mi exerciţiile de visat.

— Te asigur că îmi dau perfect de bine seama ce înseamnă o stare generatoare de energie, am zis eu.

— Iar eu te asigur că nu-ţi dai seama, a replicat el. Dacă ar fi aşa, ţi-ai analiza visatul cu mai multă atenţie şi prudenţă. Dar cum tu crezi că ceea

ce faci este un simplu vis, acţionezi la întâmplare, rişti inutil de mult. Raţionamentul tău defectuos îţi spune că, indiferent ce s-ar întâmpla, la un moment dat visul se va sfârşi, iar tu te vei trezi.

Avea dreptate. În ciuda tuturor lucrurilor pe care le văzusem pe parcursul exerciţiilor mele de visat, cumva îmi menţinusem impresia generală că totul nu era decât un vis.

— Îţi vorbesc despre concepţiile oamenilor din vechime şi concepţiile oamenilor contemporani, a spus don Juan în continuare, întrucât conştiinţa ta, care este conştiinţa unui om modem, preferă să trateze conceptele ce nu-i sunt familiare ca şi când acestea ar fi teze idealiste fără conţinut. Dacă aş lăsa asta în seama ta, ai considera visatul o simplă idee. Sunt, desigur, convins că iei în serios visatul, dar, de fapt, nu prea crezi în realitatea visatului.

— Înţeleg ce spui, don Juan, dar nu înţeleg de ce-mi spui toate astea.

— Îţi spun toate astea pentru că acum eşti, pentru prima dată, în situaţia să înţelegi că visatul este o stare generatoare de energie. Pentru prima dată poţi înţelege că visele obişnuite sunt mijloacele de prelucrare cu ajutorul cărora punctul de asamblare este învăţat să atingă acea poziţie ce creează starea generatoare de energie numită visat.

M-a prevenit că — deoarece visătorii pot intra în contact şi chiar pot pătrunde în lumi reale ce exercită asupra lor efecte cu impact general — aceştia trebuie să fie în permanenţă într-o stare de acută şi susţinută vigilenţă; orice abatere de la starea de vigilenţă continuă îi expune pe visători la pericole mai mult decât mortale.

În acel moment, am început din nou să simt o mişcare în cavitatea toracică, exact cum simţisem în ziua în care conştiinţa şi-a schimbat singură registrul de percepţie. Don Juan m-a scuturat cu putere de braţ.

— Consideră visatul ca ceva extrem de periculos! mi-a poruncit el. Şi asta, din acest moment! Încetează cu manevrele tale aiurite.

Tonul său era atât de insistent, încât m-am oprit din ceea ce — în mod inconştient — eram pe cale să fac.

— Ce se întâmplă cu mine, don Juan? am întrebat.

— Ce se întâmplă cu tine este faptul că poţi să-ţi deplasezi rapid şi cu mare uşurinţă punctul de asamblare, a spus el. Însă asta are tendinţe să facă deplasarea aleatorie. Disciplinează-ţi această facilitate. Şi nu-ţi permite nici cea mai mică abatere de la cursul corect.

Aş fi putut foarte uşor să susţin că nu ştiu la ce se referă, dar ştiam prea bine. Ştiam, totodată, că aveam numai câteva secunde la dispoziţie pentru a-mi concentra toată energia şi a-mi schimba atitudinea. Şi aşa am şi făcut.

Cu aceasta, discuţia noastră din ziua aceea a luat sfârşit. Am plecat acasă şi timp de aproape un an am repetat zilnic, cu evlavie, ceea ce îmi ceruse don Juan să spun. Rezultatele acestei invocaţii ca o litanie au fost incredibile. Eram ferm convins că avusese asupra conştiinţei mele acelaşi

efect pe care exerciţiul fizic îl are asupra muşchilor corpului. Punctul meu de asamblare a devenit mai agil, ceea ce a însemnat că singurul obiectiv al exerciţiilor mele era *vederea* energiei în vis. Capacitatea mea de a intenţiona să *văd* a crescut proporţional cu eforturile depuse. A sosit şi clipa în care era de ajuns doar să intenţionez să *văd,* fără să spun o vorbă, şi să obţin acelaşi rezultat ca atunci când îmi exprimam intenţia cu glas tare.

Don Juan m-a felicitat pentru ceea ce realizasem. Normal că eu am crezut că glumeşte. M-a asigurat că o spunea cu toată francheţea, dar m-a rugat stăruitor să continuu să strig, cel puţin atunci când mă aflam în încurcătură. Cererea lui nu mi s-a părut deloc ciudată. Continuasem, din proprie iniţiativă, să strig din toate puterile în vis ori de câte ori consideram necesar.

Descoperisem faptul că energia lumii noastre oscilează, pâlpâie. Radiază lumină. Nu numai făpturile însufleţite, ci tot ce se află în lumea noastră licăreşte cu o lumină interioară proprie. Don Juan mi-a explicat că energia lumii noastre este alcătuită din straturi de culori sclipitoare. Stratul superior este albicios, cel imediat adiacent este verde gălbui, iar cel de al treilea, mai îndepărtat, este chihlimbarul.

Descoperisem toate aceste culori sau, mai degrabă, văzusem licăriri ale acestora ori de câte ori obiectele pe care le întâlneam în stările asemănătoare visului îşi schimbau forma. Totuşi, la *vederea* oricărui lucru care genera energie, impactul iniţial îl constituia întotdeauna o strălucire albicioasă.

— Există numai trei tente diferite de culoare? l-am întrebat eu pe don Juan.

— Există un număr nelimitat de culori, a răspuns el, dar, pentru început, trebuie să te preocupe numai acestea trei. Mai târziu, poţi să devii cât de rafinat pofteşti şi să determini — dacă eşti capabil s-o faci — zeci de nuanţe. Stratul albicios reprezintă culoarea poziţiei actuale a punctului de asamblare al omenirii, a spus el în continuare. Să spunem că este o tentă contemporană. Vrăjitorii cred că tot ce face omul în prezent are această strălucire cu tentă albicioasă. În alte timpuri, poziţia punctului de asamblare al omenirii făcea ca tenta de culoare a energiei predominante din lume să fie verde-gălbuie; iar în timpuri mult mai îndepărtate, poziţia punctului făcea ca tenta să fie chihlimbarie. Culoarea energiei vrăjitorilor este chihlimbarie, ceea ce înseamnă că ei sunt asociaţi, din punct de vedere energetic, cu oamenii care au existat în trecutul îndepărtat.

— Crezi că această tentă albicioasă a contemporaneităţii se va schimba cândva?

— Dacă omul se va dovedi capabil să evolueze. Misiunea cea mai importantă a vrăjitorilor este de a promova ideea că, pentru a putea evolua, oamenii trebuie, mai întâi, să-şi elibereze conştiinţa de legăturile de subordonare faţă de ordinea socială. O dată ce conştiinţa este eliberată de

acestea, intenţia o va redi-recţiona pe o nouă cale de evoluţie.

— Crezi că vrăjitorii vor reuşi să-şi îndeplinească această misiune?

— Au reuşit deja. Ei înşişi sunt dovada reuşitei. A-i convinge însă pe alţii de valoarea şi importanţa evoluţiei este cu totul altceva.

Celălalt gen de energie, pe care l-am descoperit ca prezent în lumea noastră, dar contrar acesteia, a fost energia iscoadelor, cea pe care don Juan o descria ca scânteietoare sau incandescentă, în visele mele am întâlnit nenumărate elemente care, o dată ce le vedeam, se transformau în picături de energie ce părea să ardă, clocotind de o activitate internă asemănătoare procesului de producere a căldurii.

— Ţine minte că nu toate iscoadele pe care le vei descoperi în vis provin din lumea făpturilor anorganice, mi-a atras atenţia don Juan. Toate iscoadele pe care le-ai descoperit până acum — cu excepţia celei albastre — au fost din acea lume, dar asta s-a întâmplat din cauză că acţionezi de unul singur, independent. Unele dintre iscoadele pe care le vei întâlni nu vor proveni din lumea făpturilor anorganice, ci din alte niveluri de conştiinţă, încă şi mai îndepărtate.

— Au iscoadele conştiinţă de sine? am întrebat.

— Fără nici o îndoială, a răspuns el.

— Atunci, de ce nu ne contactează când suntem treji?

— Ba ne contactează. Dar marea noastră nenorocire este că conştiinţa noastră este atât de ocupată cu altceva, încât nu avem timp să acordăm atenţie iscoadelor. Când dormim însă, se deschide trapa de contact cu sens dublu: visăm. Iar, în vis, realizăm contactul.

— Există vreo modalitate de a preciza dacă iscoadele provin dintr-un nivel din afara lumii făpturilor anorganice?

— Cu cât este mai intensă scânteierea lor incandescentă, cu atât este mai îndepărtat nivelul din care provin. Pare simplist, dar trebuie să-ţi laşi corpul energetic să-ţi spună exact cu ce ai de a face. Te asigur că va şti să facă distincţii foarte fine şi să se pronunţe fără greş de fiecare dată când va fi confruntat cu energie străină.

Din nou a avut dreptate. După multă tevatură, corpul meu energetic a distins două mari categorii de energie străină. Prima cuprindea iscoadele din lumea făpturilor anorganice. Energia lor scânteia cu moderaţie. Nu era însoţită de nici un fel de sunet, dar avea aspectul clar de efervescenţă ori de apă care tocmai este pe punctul să dea în clocot.

Energia celei de a doua categorii de iscoade mi-a lăsat impresia că este de o mult mai mare putere. Iscoadele acestea păreau că sunt pe punctul de a lua foc. Vibrau din interiorul lor, ca şi cum ar fi fost umplute cu gaz sub presiune.

Contactele mele cu energia străină erau întotdeauna foarte scurte, întrucât urmam cu mare atenţie recomandarea lui don Juan. El mi-a spus: „Dacă nu ştii exact ce faci şi ce vrei să obţii de la energia străină, trebuie să

te mulţumeşti să priveşti foarte fugar aceste apariţii. Tot ce depăşeşte o scurtă privire este la fel de periculos şi de prostesc ca a dezmierda un şarpe cu clopoţei."

— De ce este periculos, don Juan? l-am întrebat.

— Pentru că iscoadele sunt totdeauna foarte agresive şi extrem de temerare, a spus el. Trebuie să fie astfel pentru a putea izbândi în explorările lor. A ne menţine atenţia visatului fixată asupra lor este echivalent cu a solicita conştiinţei lor să se concentreze asupra noastră. O dată ce şi-au concentrat atenţia asupra noastră, suntem obligaţi să le urmăm. Şi tocmai acesta este pericolul cel mare. Ne putem trezi în lumi ce depăşesc posibilităţile noastre energetice.

Don Juan mi-a explicat că există mult mai multe categorii de iscoade, în afara celor două descoperite de mine, dar că, la nivelul meu de energie din acel moment, mă puteam concentra numai asupra a trei tipuri. A afirmat că primele două erau cel mai uşor de depistat. Modul în care se ascund ele în visele noastre este atât de bizar, spunea el, încât atrag imediat atenţia visatului. A prezentat iscoadele din cea de a treia categorie ca fiind cele mai periculoase — sub aspectul agresivităţii şi puterii lor — şi din cauza faptului că se ascund sub travestiuri foarte iscusite.

— Unul dintre cele mai stranii lucruri pe care le descoperă visătorii şi pe care îl vei descoperi şi tu foarte curând, a continuat don Juan, este acest al treilea tip de iscoade. Până acum ai dat numai de exemple din primele două categorii, dar asta doar din cauză că nu ai căutat unde trebuia.

— Unde trebuia să caut, don Juan?

— Ai fost din nou victima cuvintelor; de data aceasta, cuvântul care te-a indus în eroare este „elemente", care ai considerat că înseamnă numai lucruri, obiecte. Ei bine, cele mai feroce iscoade se ascund sub masca oamenilor din visele noastre. Am avut parte de o surpriză formidabilă atunci când — în timpul visatului — mi-am concentrat privirea pe imaginea din vis a mamei mele. După ce mi-am exprimat intenţia de a *vedea,* aceasta s-a transformat într-o înspăimântătoare, teribilă bulă de energie scânteietoare.

Don Juan s-a oprit, pentru a lăsa timp spuselor sale să-şi facă efectul. Mă simţeam stupid că mă neliniştea posibilitatea de a descoperi o iscoadă sub imaginea mamei mele.

— Enervant este că ele sunt asociate întotdeauna cu imaginile de vis ale părinţilor sau ale prietenilor noştri apropiaţi, a reluat el. Probabil de aceea ne simţim deseori tulburaţi când îi visăm. Surâsul său îmi dădea impresia că îi făcea plăcere chinul meu interior. Regula de bază pentru visători este ca, ori de câte ori se simt tulburaţi de prezenţa în vis a părinţilor sau prietenilor, să înţeleagă că se confruntă cu prezenţa celui de la treilea tip de iscoade. Cel mai recomandabil este ca aceste imagini să fie evitate. Pentru că sunt nocive în cel mai înalt grad.

— Care este situaţia iscoadei albastre în relaţia cu celelalte iscoade? am

întrebat eu.

— Energia albastră nu scânteiază incandescent, a răspuns el. Este ca a noastră; pâlpâie, oscilează, dar este albastră, în loc de albă. Energia albastră nu există în stare naturală în lumea noastră. Iar asta ne aduce la o problemă despre care n-am discutat niciodată. Ce culoare aveau iscoadele pe care le-ai *văzut* până în prezent?

Până în momentul în care a menţionat acest aspect, nu mă gândisem niciodată la el. I-am spus că iscoadele pe care le *văzusem* erau fie de culoare trandafirie, fie roşiatică. Iar el mi-a spus că iscoadele periculoase din cea de a treia categorie erau de un portocaliu aprins.

Am descoperit pe pielea mea că iscoadele de cel de al treilea tip sunt înspăimântătoare. De fiecare dată când dădeam de câte una, aceasta se ascundea sub masca imaginii de vis a părinţilor mei, în special a mamei mele. *Vederea* acestor iscoade îmi amintea întotdeauna de picătura de energie care mă atacase în primul meu vis premeditat, axat pe *a vedea*. Ori de câte ori o descopeream, energia străină aflată în recunoaştere părea că era gata să sară, pur şi simplu, asupra mea. Corpul meu energetic avea o reacţie de groază chiar înainte ca eu să *văd* energia.

În timpul următoarei noastre discuţii referitoare la visat, l-am întrebat pe don Juan despre motivul totalei absenţe din visele mele a făpturilor anorganice.

— De ce nu se mai arată deloc? am întrebat.

— Ele se arată numai la început, mi-a explicat el. După ce iscoadele lor ne duc în lumea lor, proiecţiile făpturilor anorganice nu mai sunt necesare. Dacă vrem să vedem făpturile anorganice, ne va conduce la ele o iscoadă. Pentru că nimeni, şi vreau să spun că, într-adevăr, nimeni, nu poate să călătorească singur în lumea lor.

— De ce este aşa, don Juan?

— Lumea lor este izolată ermetic. Nimeni nu poate intra sau ieşi fără încuviinţarea făpturilor anorganice. Singurul lucru pe care poţi să-l faci din proprie iniţiativă, o dată ce ai intrat, este, desigur, să-ţi exprimi intenţia de a rămâne acolo. A rosti cu glas tare acest lucru înseamnă a pune în mişcare curente de energie ce sunt ireversibile. În timpurile de altădată, cuvintele aveau o putere incredibilă. Acum nu mai au. Dar, în lumea făpturilor anorganice, ele nu şi-au pierdut puterea.

Don Juan a râs şi a spus că chiar nu era de competenţa lui să vorbească despre lumea făpturilor anorganice, pentru că eu ştiam, cu adevărat, mult mai multe despre aceasta decât el şi toţi ucenicii lui la un loc.

— Există o ultimă problemă în legătură cu acea lume, pe care nu am discutat-o, a zis el. A trecut mai mult timp, ca şi când şi-ar fi căutat cuvintele potrivite. În ultimă analiză, a început el, aversiunea mea faţă de acţiunile vrăjitorilor din vechime este o chestiune foarte personală. Ca nagual, detest ceea ce au făcut ei. S-au refugiat, ca nişte laşi, în lumea

făpturilor anorganice. Au motivat asta prin aceea că, în acest univers prădalnic, gata în permanenţă să ne sfâşie, singurul refugiu posibil este în acea lume.

— De ce credeau asta? am întrebat eu.

— Pentru că ăsta este adevărul. Deoarece făpturile anorganice nu pot minţi, argumentele emisarului visatului sunt perfect adevărate. Lumea aceea ne poate oferi un adăpost şi ne poate prelungi starea conştientă aproape pentru eternitate.

— Argumentele emisarului, chiar dacă şânt adevărate, nu mă atrag câtuşi de puţin, am spus eu.

— Vrei să spui că, mai curând, ai risca să mergi pe o cale care ar putea însemna totala ta demolare? a întrebat el cu o notă de uimire în glas.

L-am asigurat că nu-mi trebuia lumea făpturilor anorganice, indiferent de câţ de multe avantaje mi-ar fi oferit. Declaraţia mea a părut să-i facă nespus de multă plăcere.

— Atunci, eşti pregătit să auzi o ultimă precizare în legătură cu lumea aceea. Cea mai îngrozitoare precizare pe care o pot face, a spus el şi a încercat să zâmbească, dar n-a prea reuşit.

M-a privit scrutător în ochi, pentru a descoperi în ei un licăr de încuviinţare sau comprehensiune, presupun. A rămas o clipă tăcut.

— Energia necesară pentru a deplasa punctele de asamblare ale vrăjitorilor provine din lumea făpturilor anorganice, a spus apoi, ca şi când voia să termine repede cu asta.

Inima mea aproape că s-a oprit. M-a luat ameţeala şi a trebuit să tropotesc din picioare ca să nu leşin.

— Acesta este adevărul, a continuat don Juan, şi moştenirea pe care ne-au lăsat-o vrăjitorii din vechime. Şi până în ziua de azi am rămas blocaţi în această situaţie de dependenţă. Acesta este motivul pentru care nu-mi plac. Îmi displace profund să fiu obligat să apelez numai la o singură sursă. Personal, refuz să o fac. Şi am încercat să te ţin departe de acea lume. Dar fără succes, pentru că ceva te atrage către ea, ca un magnet.

Îl înţelegeam pe don Juan mai bine decât m-aş fi aşteptat. Călătoriile către acea lume însemnaseră întotdeauna pentru mine — în plan energetic — un impuls de energie întunecată. Gândeam chiar despre ea în aceşti termeni cu mult înainte ca don Juan să fi făcut precizarea respectivă.

— Ce putem face în legătură cu această situaţie? am întrebat.

— Nu ne putem lăsa antrenaţi în a stabili relaţii cu ele, a răspuns el, şi totuşi nu ne putem lipsi de ele. Soluţia pe care am adoptat-o eu a fost de a le lua energia, dar de a nu ceda în faţa influenţei lor. Asta se numeşte stalking de fond. Se realizează prin menţinerea intenţiei nestrămutate de libertate şi independenţă, deşi nici un vrăjitor nu ştie exact ce înseamnă libertate.

— Poţi să-mi explici, don Juan, de ce vrăjitorii trebuie să ia energie din lumea făpturilor anorganice?

— Nu există alt fel de energie viabilă pentru vrăjitori. Pentru a-şi putea deplasa punctul de asamblare în maniera în care o fac, vrăjitorii au nevoie de un volum extraordinar de mare de energie.

I-am reamintit propria sa afirmaţie, potrivit căreia, pentru a practica visatul, este nevoie să se opereze o reorganizare a energiei.

— Exact, a răspuns el. Pentru a se dedica visatului, vrăjitorii trebuie să-şi redefinească premisele şi să-şi economisească energia, dar redefinirea este suficientă doar ca să obţină necesarul de energie pentru a facilita visatul. A zbura în alte lumi, *a vedea* energia, a dezvolta corpul energetic etcetera, etcetera este cu totul altceva. Pentru asemenea acţiuni, vrăjitorii au nevoie de cantităţi uriaşe de energie întunecată, de origine străină.

— Dar cum o iau din lumea făpturilor anorganice?

— Prin simplul act de a merge în acea lume. Toţi vrăjitorii din branşa noastră trebuie să facă acest lucru. Însă nici unul dintre noi nu este atât de descreierat, încât să facă ceea ce ai făcut tu. Dar asta din cauză că nici unul dintre noi nu are asemenea înclinaţii.

Don Juan m-a trimis acasă să reflectez la ceea ce-mi dezvăluise. Aveam întrebări fără sfârşit să-i pun, dar nici n-a vrut să audă.

— La toate aceste întrebări poţi să-ţi răspunzi şi singur, mi-a spus el, fluturându-şi mâna în semn de rămas bun.

10. STALKINGUL STALKERILOR

Reîntors acasă, mi-am dat curând seama că mi-era imposibil să răspund la oricare dintre întrebările mele. De fapt, nici nu le puteam formula. Asta se întâmpla, probabil, din cauză că graniţele ce îmi delimitau strict sfera celei de a doua atenţii începuseră să se năruie. Totul s-a petrecut când le-am întâlnit în viaţa de toate zilele pe Florinda Grau şi pe Carol Tiggs. Zăpăceala pe care mi-o producea faptul că nu le cunoşteam deloc, dar, în acelaşi timp, le cunoşteam atât de bine, încât aş fi fost gata oricând să-mi dau şi viaţa pentru ele, îmi dăuna foarte mult. O întâlnisem pe Taisha Abelar cu câţiva ani în urmă şi abia începusem să mă obişnuiesc cu simţământul confuz de a o fi cunoscut dinainte, fără să am nici cea mai vagă idee despre cum se petrecuse acest lucru. Adăugarea a încă două persoane care să tulbure şi mai mult sistemul meu şi aşa suprasolicitat a fost prea mult pentru mine. Extenuarea m-a îmbolnăvit şi am fost nevoit să solicit ajutorul lui don Juan. Am plecat în orăşelul din sudul Mexicului, unde locuia el, împreună cu învăţăceii săi.

Don Juan şi colegii săi vrăjitori au izbucnit în hohote de râs la simpla menţiune a chinurilor prin care treceam. Don Juan mi-a explicat că nu râdeau, de fapt, de mine, ci de ei înşişi. Problemele mele de cunoaştere le aduceau aminte de cele cu care se confruntaseră şi ei cândva, atunci când li

se năruiseră şi lor graniţele celei de a doua atenţii, exact cum mi se întâmpla mie acum. Conştiinţa lor, ca şi a mea, nu fusese pregătită pentru aşa ceva, a spus el.

— Fiecare vrăjitor, la rândul lui, trece prin această agonie, a continuat don Juan. Conştiinţa este o zonă de explorare nelimitată pentru vrăjitori şi pentru oameni, în general. Pentru a o dezvolta, nu trebuie să ne dăm în lături de la asumarea nici unui risc sau de la acceptarea oricăror mijloace. Ţine minte, totuşi, că ea poate fi dezvoltată numai cu condiţia menţinerii unei judecăţi sănătoase.

Apoi don Juan a declarat din nou că timpul pe care-l avea la dispoziţie se apropia de sfârşit şi că trebuia să-mi folosesc, inteligent, resursele pentru a putea să învăţ cât mai mult posibil înainte ca el să plece. Vorbele de felul acesta îmi produceau în trecut stări de profundă deprimare. Dar, pe măsură ce timpul plecării sale se apropia, începusem să reacţionez cu mai multă resemnare. Nu mă mai simţeam deprimat, dar încă intram în panică.

După asta, n-am mai vorbit despre nimic altceva. În ziua următoare, la solicitarea lui, l-am dus pe don Juan cu maşina la Mexico City. Am ajuns pe la amiază şi ne-am dus direct la Hotelul del Prado din Paseo Alameda, unde locuia de obicei ori de câte ori se afla în oraş. Don Juan avea o întrevedere cu un avocat la ora patru după amiază. Cum aveam destul timp la dispoziţie, ne-am dus să luăm masa de prânz la vestitul restaurant Cafe Tacuba, aflat în chiar centrul oraşului, unde se spunea că se poate mânca, într-adevăr, bine.

Lui don Juan nu-i era foame. El a comandat numai două turte de mălai dulci, în timp ce eu m-am ghiftuit cu un ospăţ somptuos. El râdea de mine şi făcea semne de mută disperare în faţa zdravenei mele pofte de mâncare.

— Îţi voi sugera o linie de acţiune, a spus el scurt, după ce ne-am terminat masa. Este ultima misiune legată de cea de a treia poartă a visatului şi constă din stalkingul stalkerilor, o acţiune deosebit de încărcată de mister. Stalkingul stalkerilor înseamnă sustragerea premeditată de energie din lumea făpturilor anorganice, în scopul de a realiza o faptă vrăjitorească deosebită.

— Ce fel de faptă vrăjitorească, don Juan?

— O călătorie care foloseşte conştiinţa ca pe un element de mediu, a explicat el. În lumea vieţii cotidiene, apa este un element de mediu pe care-l folosim pentru a călători. Imaginează-ţi conştiinţa ca pe un factor similar, care poate fi folosit pentru a călători. Prin intermediul conştiinţei vin la noi iscoade din tot universul şi viceversa; prin conştiinţă călătoresc şi vrăjitorii până la capătul universului.

Printre mulţimea de noţiuni cu care ne familiarizase don Juan pe parcursul prelegerilor sale, existau unele concepte care îmi captaseră total interesul, fără să fie nevoie de muncă de convingere în acest sens. Acesta era unul dintre ele.

— Ideea că conştiinţa este un element fizic este revoluţionară, am rostit

eu cu înfiorare.

— N-am spus că este un element fizic, m-a corectat el. Este un element energetic. Trebuie să faci această deosebire. Pentru vrăjitorii care *văd,* conştiinţa este o luminescenţă. Îşi pot ataşa corpul energetic de acea luminescenţă şi se pot deplasa împreună cu ea.

— Care este diferenţa dintre un element fizic şi unul energetic? am întrebat.

— Diferenţa este aceea că elementele fizice fac parte din sistemul nostru de interpretare, pe când elementele energetice nu. Elementele energetice, precum conştiinţa, există în universul nostru. Dar noi, ca oameni obişnuiţi, percepem numai elementele fizice pentru că aşa am fost învăţaţi să facem. Vrăjitorii percep elementele energetice din acelaşi motiv: au fost învăţaţi să facă aşa.

Don Juan mi-a explicat că folosirea conştiinţei ca element energetic al mediului nostru reprezintă esenţa vrăjitoriei, iar, termenii acţiunii practice, traiectoria urmată de vrăjitorie vizează, întâi, să elibereze energia existentă în noi prin impecabila urmare a căii deschise de vrăjitori, doi, să folosească această energie pentru a dezvolta corpul energetic prin intermediul visatului şi, trei, să folosească conştiinţa ca element al mediului, pentru a intra cu corpul energetic şi întreaga noastră materialitate în alte lumi.

— Există două feluri de călătorii energetice în alte lumi, a spus el în continuare. Unul este cel în care conştiinţa ia corpul energetic şi îl transportă oriunde poate, iar celălalt este cel în care vrăjitorul decide, deplin conştient, să utilizeze calea conştiinţei pentru a face o călătorie. Tu ai făcut călătorii de primul fel. Dar este nevoie de extrem de multă disciplină pentru a putea realiza cel de al doilea gen de călătorii.

După o îndelungă tăcere, don Juan a declarat că în viaţa vrăjitorilor există chestiuni care necesită o abordare iscusită, iar folosirea conştiinţei ca element energetic accesibil corpului energetic este cea mai importantă, vitală şi periculoasă dintre acestea.

Nu mai aveam nici un comentariu de avansat. Dintr-o dată stăteam ca pe ace, sorbindu-i cu nesaţ fiecare cuvinţel.

— De unul singur, nu ai destulă energie pentru a îndeplini ultima misiune a celei de a treia porţi a visatului, a continuat el, dar tu şi Carol Tiggs puteţi, cu siguranţă, face împreună ceea ce am plănuit eu.

S-a oprit, îndemnându-mă în mod cât se poate de evident prin tăcerea sa să-l întreb ce plănuise, ceea ce am şi făcut. Râsul său n-a făcut decât să accentueze aerul rău prevestitor al discuţiei.

— Vreau ca voi doi să străpungeţi graniţele lumii normale şi — folosind conştiinţa drept element energetic — să intraţi în alta, a spus. Această străpungere şi intrare reprezintă şţalkingul stalkerilor. Utilizarea conştiinţei ca element al mediului protejează împotriva influenţei făpturilor anorganice, folosind totuşi în continuare energia lor.

N-a vrut să-mi mai dea şi alte informaţii, zicea el, ca să nu mă influenţeze. Convingerea sa era că cu cât ştiam mai puţin dinainte, cu atât era mai bine pentru mine. L-am contrazis, dar el m-a asigurat că, la strâmtoare, corpul meu energetic era perfect capabil să-şi poarte de grijă.

De la restaurant ne-am dus la biroul avocatului. Don Juan şi-a încheiat repede treburile acolo şi foarte curând ne şi aflam într-un taxi, îndreptându-ne către aeroport. Carol Tiggs sosea cu un avion din direcţia Los Angeles, m-a informat don Juan, şi venea la Mexico City în exclusivitate pentru a realiza această ultimă misiune în domeniul visatului împreună cu mine.

— Câmpia Mexicului este un loc superb pentru a duce la îndeplinire acesta realizare vrăjitorească de excepţie, pe care o urmăreşti, a comentat el.

— Nu mi-ai spus încă ce etape exacte trebuie parcurse, am spus eu, dar el nu mi-a răspuns.

Nu am mai vorbit în maşină, dar, în timp ce aşteptam să aterizeze avionul, mi-a explicat procedura pe care trebuia să o urmez. Urma să mă duc în camera lui Carol din Hotelul Regis, aflat peste drum de hotelul nostru, şi, după ce intram într-o stare de totală tăcere interioară, aveam să alunec uşor în visat împreună cu ea, exprimându-ne cu glas tare intenţia de a merge în lumea făpturilor anorganice.

L-am întrerupt pentru a-i aminti că întotdeauna trebuia să aştept să apară o iscoadă, înainte de a-mi exprima intenţia de a merge în lumea făpturilor anorganice. Don Juan a chicotit şi a spus:

— N-ai mai visat niciodată împreună cu Carol Tiggs. Vei constata că este o adevărată încântare. Vrăjitoarele nu au nevoie de nici un fel de ajutoare. Se duc, pur şi simplu, în lumea aceea ori de câte ori doresc; ele au, în permanenţă, o iscoadă la dispoziţia lor.

Nu puteam crede că o vrăjitoare ar fi capabilă să facă ceea ce susţinea el. Credeam că am o oarecare experienţă în ce priveşte modul de comportament în relaţia cu lumea făpturilor anorganice. Când i-am spus ce gândeam, mi-a replicat că experienţa mea nu avea nici o valoare în comparaţie cu ceea ce puteau face vrăjitoarele.

— De ce crezi că am luat-o cu mine pe Carol Tiggs când a fost nevoie să te scoatem cu trupul fizic cu tot din lumea aceea? m-a întrebat el. Crezi că am făcut-o pentru că este frumoasă?

— De ce ai luat-o, don Juan?

— Pentru că eu nu puteam face acest lucru; iar pentru ea a fost o nimica toată. Are un adevărat talent în a se descurca în acea lume.

— Este ea un caz de excepţie, don Juan?

— Femeile, în general, au aptitudini naturale pentru lumea aceea; vrăjitoarele sunt, desigur, cele mai dotate în acest sens, dar Carol Tiggs este cea mai bună dintre toate pe care le cunosc, pentru că ea, ca femeie nagual, are o energie de o calitate excelentă.

Am crezut că l-am prins pe don Juan contrazicându-se la modul cel mai serios. Îmi spusese că pe făpturile anorganice nu le interesează deloc femeile. Acum afirma contrariul.

— Nu. Nu afirm contrariul, a declarat el când l-am confruntat cu această contradicţie. Ţi-am spus că făpturile anorganice nu urmăresc femeile, ci numai bărbaţii. Dar ţi-am mai spus totodată că făpturile anorganice sunt de genul feminin şi că întregul univers este în cea mai mare parte feminin. Aşa că trage singur concluzia.

Întrucât nu aveam cum să trag singur vreo concluzie, don Juan mi-a explicat că, teoretic, vrăjitoarele pot intra în acea lume şi ieşi din ea după cum poftesc, din cauza conştiinţei lor elevate şi din cauză că sunt de genul feminin.

— Eşti absolut sigur de asta? l-am întrebat.

— Femeile din grupul meu n-au făcut asta niciodată, a recunoscut el, nu pentru că nu ar putea, ci pentru că le-am convins eu să n-o facă. Femeile din grupul tău, pe de altă parte, o fac cu uşurinţa cu care îşi schimbă fustele.

Am simţit un gol în stomac. De fapt, nu ştiam nimic despre femeile din grupul meu. Don Juan m-a consolat, spunându-mi că situaţia mea era diferită de a lui, tot aşa cum era şi rolul meu ca nagual. M-a asigurat că nu aveam calităţile necesare pentru a le face pe femeile din grupul meu să renunţe la ceva, chiar dacă stăteam în cap.

În timp ce taxiul ne ducea către hotel, Carol ne-a încântat pe amândoi, imitând diverse persoane cunoscute. Am încercat să fiu serios şi am chestionat-o în legătură cu misiunea noastră. A bâiguit nişte scuze referitor la faptul că nu putea să-mi răspundă cu seriozitatea pe care o meritam. Don Juan a râs în hohote de modul în care ea a imitat tonul solemn cu care îi vorbisem.

După ce am înscris-o pe Carol în registrul hotelului, am hoinărit toţi trei prin centrul oraşului, în căutare de anticariate. Apoi am luat o cină uşoară la Restaurantul Sanborn's de la House of Tiles. Pe la ora zece ne-am întors pe jos la Hotelul Regis. Ne-am îndreptat direct spre lift. Teama care mă stăpânea îmi ascuţise capacitatea de a percepe detaliile. Clădirea hotelului era veche şi masivă. Era evident că mobilierul din hol avusese parte şi de zile mai bune. Totuşi, în tot ce ne înconjura persista ceva din trecuta splendoare ce exercita un farmec de netăgăduit. Înţelegeam foarte bine de ce lui Carol îi plăcea atât de mult acest hotel. Înainte de a ne urca în lift, neliniştea mea a atins asemenea niveluri paroxistice, încât a trebuit să-i solicit lui don Juan instrucţiuni de ultim moment.

— Spune-mi din nou cum vom proceda, l-am rugat.

Don Juan ne-a tras către imensele fotolii tapiţate, vechi şi demodate, din hol şi ne-a explicat răbdător că, o dată ajunşi în lumea făpturilor anorganice, trebuia să ne exprimăm cu glas tare intenţia de a ne transfera conştiinţa din starea conştientă normală în corpurile noastre energetice. Ne-

a sugerat să ne exprimăm intenţia amândoi odată, deşi acest aspect nu era prea important. Cu adevărat important, a spus el, era ca fiecare din noi să intenţioneze transferul conştiinţei totale din viaţa de zi cu zi în corpul nostru energetic.

— Cum facem acest transfer de conştiinţă? am întrebat eu.

— Transferul de conştiinţă este doar o problemă de exprimare cu glas tare a intenţiei în condiţiile posesiei volumului necesar de energie, a spus el. Carol ştie asta. A mai făcut aşa ceva. A intrat fizic în lumea făpturilor anorganice atunci când te-a scos de acolo, ţi-aduci aminte? Energia ei va realiza asta. Va face ca balanţa să se încline în favoarea voastră.

— Ce înseamnă a face ca balanţa să se încline? Sunt în totală necunoştinţă de cauză, don Juan.

El mi-a explicat că a face balanţa să se încline însemna adăugarea masei fizice totale a unei persoane la corpul său energetic. A spus că folosirea conştiinţei ca agent mijlocitor pentru efectuarea unei călătorii în altă lume nu este rezultatul aplicării vreunor metode, ci rezultatul nemijlocit al intenţionăm şi al posesiei volumului suficient de energie. Totalul energiei lui Carol Tiggs adăugat la energia mea, sau totalul energiei mele adăugat la cea a lui Carol, avea să ne facă să devenim o singură entitate, capabilă — din punct de vedere energetic — să disloce materialitatea noastră şi s-o aşeze pe corpul energetic pentru a face călătoria posibilă.

— Ce trebuie să facem exact pentru a putea intra în acea altă lume? a întrebat Carol.

Întrebarea ei m-a speriat îngrozitor; credeam că ea cunoaşte toate aceste lucruri.

— Masa ta fizică totală trebuie adăugată la corpul tău energetic, i-a răspuns don Juan, privind-o drept în ochi. Dificultatea acestei acţiuni constă în menţinerea disciplinei corpului energetic, lucru pe care voi doi l-aţi făcut deja. Lipsa disciplinei este singurul motiv pentru care voi doi aţi putea să nu reuşiţi să realizaţi această extraordinară acţiune de stalking suprem. Câteodată, pur şi simplu, dintr-un noroc, un om obişnuit reuşeşte să realizeze acest lucru şi să intre într-o altă lume. Dar fapta lui este imediat etichetată drept nebunie sau halucinaţie.

Aş fi dat orice pe lume ca don Juan să continue să ne vorbească. Dar el ne-a urcat în lift şi ne-a dus la etajul al doilea, conducându-ne către camera lui Carol, în ciuda protestelor mele şi a nevoii raţionale de a şti. În adâncul fiinţei însă, neliniştea mea nu provenea atât din nevoia de a şti; adevăratul motiv era frica pe care o simţeam. Cumva, această acţiune vrăjitorească mă înspăimânta mai tare decât orice făcusem până atunci. Cuvintele pe care ni le-a adresat don Juan la plecare au fost:

— Uitaţi de sine şi nu vă va fi teamă de nimic.

Zâmbetul său şi felul în care dădea din cap erau o invitaţie de a reflecta asupra spuselor sale. Carol a râs şi a început să se prostească, imitând tonul

cu care don Juan ne împărtăşea instrucţiunile sale cu sens abscons. Vorba ei sâsâită adăuga o tentă inedită spuselor lui don Juan. Câteodată găseam adorabilă sâsâiala ei, dar, de cele mai multe ori, nu puteam s-o sufăr. Din fericire, în seara aceea, de abia se observa.

Ne-am dus în camera ei şi ne-am aşezat pe marginea patului. Ultimul meu gând conştient a fost că patul era o relicvă de la începutul secolului. Înainte de a avea timp să emit un cuvinţel, m-am pomenit culcat într-un alt pat, cu o înfăţişare cam ciudată. Carol se afla şi ea acolo. S-a ridicat într-un cot o dată cu mine. Eram goi, acoperiţi fiecare cu o pătură uşoară.

— Ce se petrece? a întrebat ea cu voce slabă.

— Eşti trează? am zis eu prosteşte.

— Sigur că sunt trează, mi-a răspuns ea pe un ton iritat.

— Îţi aminteşti unde eram? am întrebat.

A urmat o lungă tăcere, timp în care ea încerca, evident, să-şi pună ordine în gânduri.

— Cred că eu sunt reală, dar tu nu eşti, a spus ea, în cele din urmă. Ştiu unde mă aflam înainte de asta. Iar tu vrei să mă păcăleşti.

M-am gândit că şi ea făcea acelaşi lucru. Ştia ce se petrece şi mă testa sau voia să mă tragă pe sfoară. Don Juan îmi spusese că sminteala noastră consta în aceea că eram amândoi evazivi şi nu aveam încredere în alţii. Mi se servea acum un superb eşantion din această atitudine.

— Refuz să particip la orice tâmpenie în care tu eşti cel care dirijează lucrurile, a spus ea. Mi-a aruncat o privire plină de venin. Cu tine vorbesc, oricine ai fi tu. A luat una din păturile cu care fuseserăm acoperiţi şi s-a înfăşurat în ea. Voi sta culcată aici şi mă voi întoarce acolo de unde am venit, a spus apoi cu fermitate. Tu şi nagualul puteţi să mergeţi să vă judecaţi unul cu celălalt.

— Trebuie să încetezi cu prostiile astea, i-am spus eu cu hotărâre. Ne aflăm în altă lume.

Nu mi-a dat nici o atenţie şi s-a întors cu spatele la mine, ca un copil alintat, supărat de ceva. Nu voiam să-mi irosesc atenţia visatului în discuţii inutile despre veridicitate. Am început să examinez locul unde ne aflam. Singura lumină din cameră era cea a lunii ce pătrundea prin fereastra aflată chiar în faţa noastră. Eram într-o cameră mică, culcaţi într-un pat înalt. Am observat că patul era de construcţie primitivă. Patru stâlpi groşi fuseseră înfipţi în podea, iar somiera patului era un grilaj alcătuit din prăjini lungi fixate de stâlpi. Patul avea o saltea groasă ori, mai curând, compactă. Nu existau cearceafuri sau perne. Saci de pânză grosolană, plini cu ceva, erau stivuiţi la perete. Doi astfel de saci, puşi unul peste altul în formă de trepte, serveau drept scară pentru urcarea în pat.

Uitându-mă după un întrerupător de lumină, mi-am dat seama că acel pat înalt se afla într-un colţ, lipit de perete. Eram culcaţi cu capetele spre unul dintre pereţi; eu mă aflam pe partea de pat dinspre cameră, iar Carol, pe

partea dinspre perete. Când m-am aşezat pe marginea patului, am realizat că acesta era la o înălţime de, probabil, peste nouăzeci de centimetri faţă de podea. Carol s-a ridicat brusc în şezut şi a spus, sâsâind foarte puternic:

— Este dezgustător! Nagualul nu mi-a spus nici pe departe că mă voi pomeni într-o astfel de situaţie.

— Nici eu n-am ştiut asta, am spus.

Voiam să spun mai multe şi să înfiripez o conversaţie, dar neliniştea mea ajunsese de proporţii excesive.

— Tu să taci, s-a răstit ea la mine pe un ton plin de mânie. Tu nu exişti. Eşti o fantomă. Dispari! Dispari!

Sâsâiala ei era chiar amuzantă şi mi-a abătut atenţia de la teama obsesivă care mă stăpânea. Am scuturat-o de umeri. Ea a ţipat, nu atât de durere, cât de surprindere sau enervare.

— Nu sunt o fantomă, i-am spus. Am făcut această călătorie pentru că ne-am unit energia.

Carol Tiggs era vestită printre noi pentru rapiditatea cu care se adapta la orice situaţie. Într-o clipită a fost convinsă de realitatea situaţiei dificile în care ne aflam şi a început să-şi caute hainele în semiîntunericul din cameră. Eram uimit de faptul că nu-i era teamă. Se agita, cugetând cu glas tare unde ar fi putut să-şi pună hainele, în cazul că, într-adevăr, se culcase de cu seară în această cameră.

— Vezi vreun scaun pe undeva? m-a întrebat.

Am întrezărit într-o parte a încăperii un morman format din trei saci, care putea să fi servit drept masă sau laviţă. Carol s-a dat jos din pat, s-a apropiat de morman şi a găsit atât hainele ei, cât şi pe ale mele, împăturite cu grijă, în felul în care obişnuia ea să-şi aranjeze îmbrăcămintea. Mi-a dat hainele mele; erau, într-adevăr, ale mele, dar nu cele pe care le purtasem cu câteva minute în urmă, în camera lui Carol de la Hotel Regis.

— Nu sunt hainele mele, a sâsâit ea. Şi totuşi, sunt ale mele. Ce ciudat!

Ne-am îmbrăcat în tăcere. Voiam să-i spun că simţeam că pleznesc de nelinişte. Voiam, totodată, să fac unele comentarii referitor la viteza cu care se desfăşurase călătoria noastră, dar — în timpul cât durase să-mi pun hainele — noţiunea călătoriei noastre devenise ceva foarte vag. Îmi aminteam cu greu unde ne aflaserăm înainte de a ne trezi în camera aceea. Era ca şi când aş fi visat doar camera de hotel. Am făcut un efort suprem să-mi aduc aminte, să dau la o parte incertitudinea care începuse să mă învăluie. Am reuşit să risipesc ceaţa nesiguranţei, dar sforţarea mi-a epuizat întreaga energie. La sfârşiţ, gâfâiam şi eram transpirat tot.

— Ceva era cât p-aci, cât p-aci să mă dea gata, a spus Carol. M-am uitat la ea. La fel ca mine, era şi ea transpirată toată. Era cât pe ce să te dea gata şi pe tine. Ce crezi că poate fi asta?

— Poziţia punctului de asamblare, am spus eu cu absolută convingere.

Nu era de aceeaşi părere.

— Sunt făpturile anorganice, venite să ia ce li se cuvine, a spus ea, cutremurându-se. Nagualul m-a avertizat că va fi groaznic, dar nu mi-am imaginat ceva atât de înfiorător.

Eram total de acord cu ea; ne aflam într-o încurcătură îngrozitoare, şi totuşi nu puteam să-mi fac idee în ce consta oroarea situaţiei. Carol şi cu mine nu eram nişte novici; văzuserăm şi făcuserăm tot felul de lucruri, unele dintre ele de-a dreptul înfiorătoare. Dar în camera aceea din vis era ceva care mă înspăimânta dincolo de imaginabil.

— Visăm, nu-i aşa? a întrebat Carol.

Am asigurat-o, fără să ezit, că, într-adevăr, visam, deşi eu însumi aş fi dat orice să-l am pe don Juan alături, ca să mă asigure de acelaşi lucru.

— De ce mi-e atât de teamă? m-a întrebat ea, ca şi când eu aş fi fost capabil să explic asta în mod raţional.

Dar înainte ca eu să pot formula măcar o idee referitor la asta, Carol şi-a răspuns singură la întrebare. A spus că ceea ce o înspăimânta era realizarea, la nivel corporal, că percepţia este un proces atotcuprinzător, atunci când punctul de asamblare a fost imobilizat într-o anume poziţie. Mi-a reamintit că don Juan ne spusese că puterea pe care o are lumea cotidiană asupra noastră este rezultatul faptului că punctul nostru de asamblare este nemişcat în poziţia sa obişnuită. Această imobilitate este ceea ce face ca percepţia noastră asupra lumii să domine toate aspectele vieţii noastre şi pe noi înşine, astfel încât nu ne putem debarasa de ea. Carol mi-a mai reamintit şi un alt lucru pe care ni-l spusese nagualul: că dacă vrem să ne eliberăm de această forţă dominanţă, tot ce avem de făcut este să risipim ceaţa, adică, să ne deplasăm punctul de asamblare prin intenţionarea deplasării sale.

Nu înţelesesem cu adevărat sensul spuselor lui don Juan până în momentul în care a trebuit să-mi aduc punctul de asamblare într-o altă poziţie pentru a risipi ceaţa lumii, care începuse să mă învăluie.

Fără să mai spunem un cuvânt, Carol şi cu mine ne-am dus la fereastră şi am privit afară. Ne aflam undeva la ţară. În lumina lunii se puteau vedea contururile întunecate ale unor case scunde. După toate indiciile ne aflam în odaia de unelte sau provizii a unei ferme sau conac.

— Îţi aminteşti să fi mers la culcare în această cameră? m-a întrebat Carol.

— Aproape că da, am zis eu cu convingere.

I-am spus că trebuia să mă lupt pentru a-mi putea păstra în minte imaginea camerei ei de hotel, ca punct de referinţă.

— Şi eu la fel, a şoptit ea înfricoşată. Ştiu că, dacă lăsăm această amintire să dispară, ne-am dus pe copcă.

Apoi m-a întrebat dacă doream să ieşim din cocioaba aceea şi să ne aventurăm afară. Nu doream acest lucru. Neliniştea mea era atât de puternică, încât nu am putut să rostesc asta în vorbe. Am putut doar să-i fac semn din cap.

— Ai foarte multă dreptate să nu vrei să ieşi afară, a spus ea. Am sentimentul că, dacă părăsim această bojdeucă, nu ne vom mai putea întoarce niciodată de unde am venit.

Am vrut să deschid uşa şi doar să mă uit afară, dar ea m-a oprit.

— Nu face asta, a zis. Ai putea să laşi lumea exterioară să intre aici.

Gândul care mi-a trecut în clipa aceea prin minte a fost că fuseserăm aşezaţi în interiorul unei colivii fragile. Orice, chiar deschiderea uşii, putea să distrugă echilibrul precar al coliviei. În momentul în care am gândit asta, amândoi am simţit acelaşi impuls. Ne-am scos hainele cu o viteză de parcă viaţa noastră depindea de asta. Apoi am sărit în patul cel înalt fără să ne folosim de cei doi saci aşezaţi în chip de trepte. Dar imediat am şi sărit înapoi, afară din el.

Era evident că amândoi realizaserăm instantaneu acelaşi lucru. Carol mi-a confirmat această presupunere, spunând:

— Orice lucru aparţinând acestei lumi şi pe care-l folosim nu face decât să ne slăbească puterile. Când stau aici dezbrăcată, departe de pat şi de fereastră, nu am nici o dificultate în a-mi aminti de unde am venit. Dar dacă mă culc în pat sau îmi pun hainele astea ori mă uit pe fereastră, sunt terminată.

Am stat un timp îndelungat în mijlocul încăperii, ghemuiţi unul într-altul. În mintea mea a început să se înfiripe o stranie suspiciune.

— Cum ne vom putea întoarce în lumea noastră? am întrebat, aşteptându-mă ca ea să ştie acest lucru.

— Reintrarea în lumea noastră se face automat, dacă nu lăsăm să se instaureze ceaţa, a spus ea cu aerul de supremă autoritate, care era caracteristica ei distinctivă.

A avut dreptate. Ne-am trezit, amândoi odată, în patul din camera ei de hotel. Era atât de evident că reveniserăm în lumea vieţii noastre cotidiene, încât nu am pus nici un fel de întrebări şi nu am comentat veridicitatea faptului. Lumina soarelui era aproape orbitoare.

— Cum ne-am întors? a întrebat Carol. Sau, mai curând, când ne-am întors?

Nu aveam nici o idee ce să spun sau ce să cred. Eram prea stupefiat să fac speculaţii, ceea ce ar fi fost singurul lucru pe care l-aş fi putut face.

— Crezi că tocmai ne-am întors? a insistat Carol. Sau poate am dormit aici toată noaptea. Priveşte! Suntem dezbrăcaţi. Când ne-am scos hainele?

— Le-am scos acolo, în cealaltă lume, am spus eu şi am fost surprins de sunetul propriei mele voci.

Răspunsul meu a părut s-o pună pe Carol în încurcătură. S-a uitat nedumerită la mine şi apoi la propriul trup gol. Am stat acolo, aşa, fără să ne mişcăm, timp îndelungat. Ambii păream să fim lipsiţi de orice putere de voinţă. Pe urmă însă, brusc, am avut instantaneu acelaşi gând. Ne-am îmbrăcat în mare viteză, am ieşit în fugă din cameră, am coborât pe scări

cele două etaje, am traversat strada şi ne-am năpustit în hotelul lui don Juan.

Gâfâind inexplicabil de tare — întrucât, de fapt, nu făcuserăm un efort fizic atât de mare — i-am relatat acestuia, luându-ne vorba din gură, ceea ce făcuserăm. El ne-a confirmat bănuielile.

— Ceea ce aţi făcut voi doi este aproape cel mai periculos lucru pe care şi-l poate imagină cineva, a spus el.

S-a adresat apoi lui Carol, spunându-i că acţiunea noastră fusese deopotrivă un succes total şi un fiasco. Reuşiserăm să ne transferăm conştiinţa din lumea cotidiană în corpurile noastre energetice, efectuând astfel călătoria în toată materialitatea noastră, dar nu reuşiserăm să ne sustragem influenţei făpturilor anorganice. A afirmat că, de obicei, visătorii trăiesc întreaga experienţă ca pe o succesiune lentă de etape de tranziţie şi că trebuie să-şi exprime cu glas tare intenţia de a folosi conştiinţa ca element facilitant. În cazul nostru însă, toate aceste etape au fost anulate. Din cauza intervenţiei făpturilor anorganice, noi doi fuseserăm de-a dreptul azvârliţi cu o viteză înspăimântătoare într-o lume îngrozitor de periculoasă.

— Nu energia voastră combinată a fost cea care a făcut posibilă călătoria aceasta, a continuat el, ci altceva. Ceva ce a ales şi hainele potrivite pentru voi.

— Vrei să spui că hainele şi patul, şi încăperea aceea au existat numai pentru că totul a fost organizat de făpturile anorganice? a întrebat Carol.

— Fără doar şi poate, a răspuns don Juan. În mod obişnuit, visătorii sunt doar spectatori. Dar aşa cum s-a desfăşurat călătoria voastră, voi doi aţi căpătat locuri chiar în primul rând de lângă scenă şi aţi trăit damnaţiunea vrăjitorilor din vechime. Ceea ce vi s-a întâmplat vouă este exact ceea ce li s-a întâmplat lor. Făpturile anorganice i-au dus în lumi de unde nu s-au mai putut întoarce. Trebuia să-mi fi dat seama — dar nici nu mi-a trecut prin gând aşa ceva — că făpturile anorganice vor prelua comanda şi vor încerca să vă întindă şi vouă aceeaşi cursă.

— Vrei să spui că voiau să ne ţină pentru totdeauna acolo? a întrebat Carol.

— Dacă ieşeaţi din cocioaba aceea, acum aţi fi rătăcit fără speranţă prin acea lume, a spus don Juan.

Ne-a explicat că, deoarece intrasem în acea lume cu toate caracteristicile noastre fizice, fixarea punctelor noastre de asmblare în poziţia aleasă în prealabil de făpturile anorganice exercita o asemenea dominaţie, încât a creat un fel de ceaţă care a şters orice amintire a lumii din care veniserăm. A adăugat că, la fel ca în cazul vrăjitorilor din vechime, consecinţa naturală a unei astfel de imobilizări este faptul că punctul de asamblare al visătorilor nu se poate reîntoarce în poziţia sa obişnuită.

— Gândiţi-vă numai, ne-a incitat el. Probabil că asta este ce ni se întâmplă tuturor în lumea vieţii noastre de zi cu zi. Suntem aici, iar fixarea

punctului nostru de asamblare ne domină atât tare, încât ne-a făcut să uităm de unde venim şi care a fost motivul pentru care am venit aici.

Don Juan nu a mai vrut să vorbească despre călătoria noastră. Am avut sentimentul că se ferea să ne provoace alte nelinişti şi temeri. Ne-a scos în oraş să luăm o întârziată masă de prânz. Când am ajuns la restaurant — aflat două cvartale mai jos pe bulevardul Francisco Madero — se făcuse ora şase după-amiază. Eu şi Carol dormiserăm — dacă asta era ceea ce am făcut — aproximativ optsprezece ore.

Numai lui don Juan îi era foame. Carol a remarcat, cu o undă de iritare, că acesta mânca precum un porc. La auzul râsului lui don Juan, multe capete s-au întors în direcţia noastră.

Era o seară caldă. Cerul era senin. Aşezaţi pe o bancă din Paseo Alameda ne simţeam mângâiaţi de o briză uşoară.

— Există o întrebare care nu-mi dă pace, i s-a adresat Carol lui don Juan. Nu am folosit conştiinţa ca mijloc pentru a ne deplasa, aşa-i?

— Este adevărat, a spus don Juan şi a oftat adânc. Misiunea era de a vă furişa fără ca făpturile anorganice să prindă de veste şi nu de a fi conduşi de ele.

— Ce se va întâmpla acum? a întrebat ea.

— Vă veţi amâna stalkingul stalkerilor până veţi fi mai puternici, a spus el. Sau poate că nu veţi realiza niciodată asta. Nu are o prea mare importanţă; dacă nu se poate acţiona într-o direcţie, se va putea în alta. Vrăjitoria este străduinţă continuă.

Ne-a explicat din nou, ca şi cum ar fi vrut să fixeze definitiv explicaţiile sale în minţile noastre, că pentru a folosi conştiinţa ca pe un instrument al mediului, visătorii trebuie, mai întâi, să facă o călătorie în lumea făpturilor anorganice. Apoi trebuie să se folosească de această călătorie ca de o trambulină şi, posedând energia întunecată necesară, trebuie să intenţioneze să fie azvârliţi, prin intermediul conştiinţei, în altă lume.

— Eşecul călătoriei voastre s-a datorat faptului că nu aţi avut timp să vă folosiţi conştiinţa ca element al deplasării, a continuat el. Înainte chiar de a ajunge în lumea făpturilor anorganice, voi doi vă şi aflaţi în altă lume.

— Ce ne recomanzi să facem acum? l-a întrebat Carol.

— Vă recomand să vă vedeţi cât mai rar cu putinţă, a spus el. Sunt sigur că făpturile anorganice nu vor rata şansa de a vă înhaţă pe amândoi, mai ales dacă vă uniţi forţele.

Astfel că eu şi Carol Tiggs ne-am ţinut în mod premeditat departe unul de altul de atunci încolo. Perspectiva că am fi putut, din neatenţie, să provocăm o altă călătorie similară, reprezenta un risc prea mare pentru noi. Don Juan a susţinut decizia noastră, repetându-ne mereu şi mereu că amândoi, la un loc, aveam destulă energie pentru a tenta făpturile anorganice să încerce să ne ademenească din nou.

Don Juan mi-a readus exerciţiile de visat în sfera preocupării de *a vedea*

energie în stări generatoare de energie asemănătoare visului. În decursul timpului, am *văzut* tot ce se înfăţişa în faţa mea. În felul acesta, am ajuns într-o situaţie foarte stranie: am devenit incapabil să relatez pe înţeles ceea ce *văzusem*. Senzaţia mea era că atinsesem stări de percepţie pentru care nu existau cuvinte.

Don Juan a explicat viziunile mele incomprehensibile şi indescriptibile prin faptul că corpul meu energetic folosea conştiinţa ca element, nu pentru a călători, pentru că nu aveam suficientă energie, ci pentru a pătrunde în câmpurile energetice ale materiei neînsufleţite sau ale fiinţelor vii.

11. ARENDAŞUL

Pentru mine nu au mai urmat exerciţii de visat în maniera în care mă obişnuisem. Cu următoarea ocazie când l-am văzut, don Juan m-a repartizat sub îndrumarea a două femei din grupul său: Florinda şi Zuleica, cele mai apropiate adepte ale sale. Învăţăturile lor nu se refereau deloc la porţile visatului, ci la diferitele modalităţi de utilizare a corpului energetic, iar lecţiile nu au durat suficient ca să aibă vreo influenţă asupra mea. Mi-au lăsat impresia că le interesa mai mult să mă verifice decât să mă înveţe ceva.

— Nu mai am ce să te învăţ despre visat, a spus don Juan când l-am chestionat asupra acestei situaţii. Timpul petrecut de mine pe pământ s-a încheiat. Dar Florinda rămâne. Ea este cea care vă va îndruma, nu numai pe tine, ci şi pe toţi ceilalţi ucenici ai mei.

— Va continua antrenamentele mele de visat?

— Nu ştiu asta şi nici ea nu ştie. Totul depinde de spirit. Adevăratul conducător al jocului. Noi nu suntem jucători independenţi. Suntem doar pioni în mâinile lui. Urmând poruncile spiritului, trebuie să-ţi spun ce este cea de a patra poartă a visatului, deşi nu te mai pot îndruma.

— Ce rost mai are să-mi stârneşti interesul? Prefer să nu ştiu.

— Spiritul nu lasă ăsta la discreţia ta sau a mea. Trebuie să-ţi prezint cea de a patra poartă a visatului, fie că-mi place sau nu.

Don Juan mi-a explicat că la cea de a patra poartă a visatului corpul energetic călătoreşte către locuri concrete specifice şi că sunt trei moduri de utilizare a celei de a patra porţi: unu — pentru a călători în locuri concrete din această lume; doi — pentru a călători în locuri concrete, aflate în afara acestei lumi; şi trei — pentru a călători în locuri care există numai în intenţia altora. A spus că cel de al treilea mod este cel mai dificil şi cel mai periculos dintre cele trei şi, indiscutabil, categoria preferată de călătorii a vrăjitorilor din timpuri străvechi.

— Ce vrei să fac cu aceste cunoştinţe? am întrebat eu.

— Pentru moment, nimic. Clasează-le până când vei avea nevoie de ele.

— Vrei să spui că pot trece prin cea de a patra poartă de unul singur, fără nici un ajutor?

— Dacă poţi sau nu să faci asta depinde numai de spirit.

A abandonat brusc subiectul, dar nu mi-a lăsat senzaţia că ar trebui să încerc să ajung la cea de a patra poartă şi s-o trec de unul singur.

Apoi don Juan a fixat o ultimă întâlnire cu mine pentru a-mi oferi, spunea el, un fel de lecţie finală, care să însumeze concluziile şi sfaturile sale la încheierea antrenamentelor mele de visat. Mi-a spus să vin în orăşelul din sudul Mexicului, unde locuia împreună cu ceilalţi vrăjitori din grupul său.

Am ajuns acolo după-amiaza târziu. Am stat cu don Juan în curtea interioară a casei sale, în nişte fotolii incomode de răchită împletită, căptuşite cu perne groase, supradimensionate. Don Juan a râs şi mi-a făcut cu ochiul. Fotoliile erau un dar primit din partea uneia dintre membrele grupului său, aşa că, pur şi simplu, trebuia să stăm pe ele ca şi cum nu ne-ar fi incomodat nimic. Mai ales pe el. Fuseseră cumpărate pentru el în Phoenix, Arizona, şi aduse cu mare dificultate în Mexic.

Don Juan m-a rugat să-i citesc o poezie de Dylan Thomas, care, spunea el, era deosebit de încărcată de semnificaţii pentru mine în acel moment.

Doream fierbinte să mă îndepărtez
De minciuna ce sfârâie pârjolită
Şi de vaietul continuu al vechilor spaime
Ce creşte tot mai teribil pe măsură ce ziua
Trece peste deal să se cufunde în marea adâncă...
Doresc fierbinte să mă îndepărtez, darmi-e teamă;
O fărâmă de viaţă, neconsumată încă, ar putea sări-n scânteie
Din vechea minciună ce arde-n ţarină
Şi, explodând în* aer, *să mă lase pe jumătate orb.

Don Juan s-a ridicat şi a spus că se duce să facă o plimbare în piaţa din centrul orăşelului. M-a invitat să merg cu el. Am presupus imediat că poezia îi produsese o reacţie negativă şi simţea nevoia să o risipească.

Pe drumul către piaţă nici unul din noi nu a scos un cuvânt. Am făcut de vreo două ori înconjurul pieţei, tot fără nici o vorbă. Se aflau acolo destul de mulţi oameni, înghesuindu-se în jurul magazinelor de pe străzile ce încadrau parcul pe laturile de est şi de nord. Toate străzile din jurul pieţei aveau pavaje pline de neregularităţi. Casele erau masive, clădiri cu un singur nivel, construite din cărămizi de argilă albă, cu acoperişuri de olane, pereţi văruiţi şi uşi vopsite în albastru sau cafeniu. Pe o stradă laterală, la un cvartal distanţă de piaţă, se profilau ameninţător, pe deasupra acoperişului

singurului hotel din oraş, zidurile înalte ale uriaşei biserici coloniale ce semăna cu o moschee musulmană. Pe latura de sud erau două restaurante, care coexistau în mod inexplicabil unul lângă altul şi făceau afaceri bune, servind, practic, acelaşi meniu la aceleaşi preţuri.

Am rupt tăcerea şi l-am întrebat pe don Juan dacă şi lui i se părea ciudat că între cele două restaurante nu era nici o diferenţă.

— Orice este posibil în acest oraş, a răspuns el. Felul în care a spus-o însă m-a neliniştit.

— De ce eşti atât de nervos? m-a întrebat el cu o expresie serioasă. Ştii ceva şi nu-mi spui?

— De ce sunt nervos? Bună glumă. Sunt totdeauna nervos când mă aflu în preajma ta, don Juan. Câteodată, mult mai mult decât ceilalţi.

A părut că face un efort serios să nu izbucnească în ris.

— Nagualii nu sunt tocmai cele mai plăcute fiinţe de pe faţa pământului, a spus el pe un ton de scuză. Am învăţat asta din proprie experienţă, fiind pus în situaţia de a avea de a face cu profesorul meu, teribilul nagual Julian. Simpla lui prezenţă mă speria de moarte. Iar când îşi îndrepta atenţia asupra mea, aveam întotdeauna senzaţia că viaţa mea nu făcea nici cât o ceapă degerata.

— Este incontestabil, don Juan, că tu ai acelaşi efect asupra mea.

A râs din toată inima.

— Nu, nu. Categoric, exagerezi. În comparaţie cu el, eu sunt un înger.

— Poate că eşti un înger în comparaţie, numai că nagualul Julian nu este aici, pentru a te putea compara cu el.

A râs o clipă, apoi a devenit din nou serios.

— Nu ştiu de ce, dar este clar că sunt cuprins de spaimă, am explicat eu.

— Crezi că ai vreun motiv să fii cuprins de spaimă? a întrebat el şi s-a oprit din mers pentru a mă privi în faţă.

Tonul său şi sprâncenele ridicate mi-a creat impresia că mă suspecta că ştiu ceva ce nu-i dezvăluiam. Era evident că aşteaptă o destăinuire din partea mea.

— Insistenţa ta mă pune pe gânduri, am spus eu. Eşti sigur că nu tu eşti cel care are un as ascuns în mânecă?

— Am, într-adevăr, un as în mânecă, a admis el şi a zâmbit. Dar nu asta este problema. Problema este că aici, în acest oraş, există ceva ce te aşteaptă pe tine. Iar tu nu prea ştii exact ce este sau ştii ce este, dar nu îndrăzneşti să-mi spui, ori chiar nu ştii nimic despre asta.

— Ce mă aşteaptă pe mine aici?

În loc să-mi răspundă, don Juan şi-a reluat brusc mersul şi am continuat să ne plimbăm în jurul pieţei în deplină tăcere. Am înconjurat-o de mai multe ori, căutând un loc unde să ne aşezăm. La un moment dat, câteva tinere, care stăteau pe o bancă, s-au ridicat şi au plecat.

— De ani de zile îţi tot vorbesc despre practicile aberante ale vrăjitorilor

din Mexicul antic, a spus don Juan, aşezându-se pe bancă şi făcându-mi semn să mă aşez lângă el.

Cu râvna cuiva care nu mai vorbise nicicând despre asta, mi-a relatat din nou ceea ce-mi spusese de nenumărate ori, că acei vrăjitori, mânaţi de interese extrem de egoiste îşi concentraseră toate eforturile în acţiunea de perfecţionare a practicilor care i-au îndepărtat tot mai tare de cumpătare şi de echilibrul psihic şi că, în cele din urmă, au fost exterminaţi atunci când structurile complicate de credinţe şi practici, pe care le alcătuiseră, au devenit atât de împovărătoare, încât nu le-au mai putut susţine.

— Vrăjitorii din timpuri străvechi au trăit şi au proliferat în această zonă, bineînţeles, a spus el, urmărindu-mi reacţiile. Aici, pe locul acestui oraş. Oraşul actual a fost construit pe fundaţiile unuia dintre oraşele lor. Aici, în această zonă, şi-au desfăşurat ei întreaga activitate.

— Eşti sigur de asta, don Juan?

— Da. Şi la fel vei fi şi tu, foarte curând.

Neliniştea meă crescândă mă forţa să făc ceva ce detestam: să mă concentrez asupra mea. Don Juan, sesizând încurcătura mea, m-a incitat în continuare.

— Foarte curând vom şti dacă semeni într-adevăr cu vrăjitorii din vechime său cu vrăjitorii contemporani, a spus el.

— Mă scoţi din minţi cu toată vorbăria asta ciudată şi rău-prevestitoare, am protestat eu.

Cei treisprezece ani petrecuţi alături de don Juan mă pregătiseră, mai presus de toate, în sensul de a concepe panica drept ceva ce era în permanenţă foarte aproape, gata să se declanşeze.

Don Juan părea să şovăie. Am observat privirile furişe pe care le arunca în direcţia bisericii. Era chiar neatent. Când i-am vorbit, nu a auzit ce i-am spus. Am fost nevoit să repet întrebarea.

— Aştepţi pe cineva?

— Da, aştept, a spus el. Fireşte că aştept pe cineva. Încercam doar să simt pulsul împrejurimilor. M-ai surprins în acţiunea de sondare a zonei cu ajutorul corpului meu energetic.

— Şi ce ai simţit, don Juan?

— Corpul meu energetic simte că toate sunt la locul lor. Piesa se joacă în seara asta. Tu eşti principalul protagonist. Eu sunt un actor de compoziţie, cu un rol mic, dar însemnat. Ies din scenă în primul act.

— Despre ce tot vorbeşti, pentru numele lui Dumnezeu?

Nu mi-a răspuns. A zâmbit doar cu subînţeles.

— Pregătesc terenul, a spus. Îţi fac încălzirea — ca să zicem aşa — insistând asupra ideii că vrăjitorii din timpurile moderne au primit o lecţie dură. Şi-au dat seama că numai dacă rămân total detaşaţi pot avea energia de a fi liberi. Detaşarea lor este de un tip special, născută nu din frică sau indolenţă, ci din convingere.

Don Juan s-a oprit, s-a ridicat şi şi-a întins braţele în faţă, lateral şi, apoi, către spate.

— Fă şi tu la fel, m-a sfătuit. Îţi relaxează corpul, iar tu trebuie să fii foarte relaxat pentru a face faţă la ceea ce te aşteaptă diseară. A zâmbit larg. Diseară te aşteaptă fie totala detaşare, fie completa subjugare de către propriile plăceri şi slăbiciuni. Este o opţiune pe care trebuie să o facă orice nagual din branşa mea. S-a aşezat din nou şi a răsuflat adânc. Părea că ceea ce-mi spusese îi epuizase întreaga energie. Cred că înţeleg ce înseamnă detaşarea şi subjugarea, a continuat el, pentru că am avut privilegiul de a cunoaşte doi naguali: pe binefăcătorul meu, nagualul Julian, şi pe binefăcătorul acestuia, nagualul Elias. Am observat ce-i deosebea. Nagualul Elias era într-atât de detaşat, încât avea capacitatea să renunţe la un dar de putere. Nagualul Julian era şi el detaşat, dar nu îndeajuns pentru a putea renunţa la un asemenea dar.

— Judecând după cum vorbeşti, am spus eu, aş zice că ai de gând să mă supui unui test oarecare diseară. Aşa este?

— Eu nu am puterea să te supun la nici un fel de teste, dar spiritul are această putere, a spus el cu un surâs şi a adăugat: eu sunt doar un intermediar al său.

— Ce intenţionează spiritul să-mi facă, don Juan?

— Tot ce-ţi pot spune este că diseară vei avea o lecţie de visat, aşa cum au fost precedentele din acest domeniu, dar lecţia nu va fi predată de mine. Altcineva îţi va fi profesor şi te va îndruma diseară.

— Cine va fi profesorul şi îndrumătorul meu?

— Un musafir a cărui prezenţă poate fi pentru tine o groaznică surpriză sau poate să nu te surprindă deloc.

— Şi care este tema lecţiei de visat pe care o voi avea?

— Este cea de a patra poartă a visatului. Lecţia este compusă din două părţi. Prima parte ţi-o voi explica eu imediat. Cea de a doua parte nu-ţi poate fi explicată de nimeni, pentru că este ceva ce ţine numai de tine. Toţi nagualii din branşa mea au beneficiat de această lecţie în două părţi, dar niciuna dintre aceste lecţii nu s-a asemănat cu celelalte; fiecare a fost astfel structurată, încât să corespundă trăsăturilor de caracter ale fiecărui nagual.

— Explicaţiile tale nu mă ajută defel, don Juan. Devin din ce în ce mai nervos.

Am rămas tăcuţi un răstimp îndelungat. Eram tulburat şi nu aveam astâmpăr. Nu ştiam ce să mai spun, fără să devin cicălitor.

— După cum ştii, pentru vrăjitorii contemporani perceperea directă a energiei este o realizare ce se obţine prin efortul personal al fiecăruia, a spus don Juan. Nu manevrăm punctul de asamblare prin auto disciplină. Pentru vrăjitorii din vechime, deplasarea punctului de asamblare era consecinţa situaţiei de supunere în care se plasau faţă de alţii, faţă de profesorii lor, care realizau aceste deplasări prin operaţiuni misterioase şi le ofereau

discipolilor lor ca daruri de putere. Cineva cu mai multă energie decât noi ne poate face orice, a continuat el. De exemplu, nagualul Julian ar fi putut să mă transforme în orice ar fi dorit el, într-un demon sau într-un sfânt. Dar era un nagual impecabil şi m-a lăsat să fiu eu însumi. Vrăjitorii din vechime nu erau atât de impecabili şi, prin strădania lor permanentă de a-şi asigura controlul asupra altora, au reuşit să instaureze o atmosferă de întuneric şi teroare, care s-a transmis de-a lungul timpului de la profesor la discipol. S-a ridicat şi şi-a rotit privirea asupra împrejurimilor. După cum vezi, nu este mare lucru de capul oraşului ăstuia, a spus în continuare, dar el exercită o fascinaţie unică pentru luptătorii din branşa mea. Aici se află sursa a ceea ce suntem şi sursa a ceea ce nu vrem să fim. Deoarece mie mi-a sosit sorocul, trebuie să-ţi transmit unele idei, să-ţi relatez unele întâmplări, să te pun în legătură cu unele fiinţe, chiar aici, în acest oraş, exact aşa cum a făcut cu mine binefăcătorul meu.

Don Juan a spus că repetă ceva ce-mi era deja cunoscut, că ceea ce era el şi tot ce ştia reprezentau moştenirea lăsată de profesorul său, nagualul Julian. Acesta, la rândul său, moştenise totul de la profesorul său, nagualul Elias. Şi aşa mai departe, nagualul Elias, de la nagualul Rosendo; acesta, de la nagualul Lujan; nagualul Lujan, de la nagualul Santisteban; iar nagualul Santisteban, de la nagualul Sebastian.

Mi-a spus din nou, pe un ton foarte oficial, ceva ce-mi explicase de mai multe ori în trecut, că înaintea nagualului Sebastian existaseră opt alţi naguali, dar că aceştia fuseseră total diferiţi de cei care au urmat. Avuseseră o cu totul altă atitudine faţă de vrăjitorie, o cu totul altă concepţie asupra ei, deşi făceau totuşi parte din aceeaşi linie de descendenţă cu cei din branşa sa.

— Acum, trebuie să-ţi aminteşti şi să-mi repeţi tot ce ţi-am spus despre nagualul Sebastian, mi-a cerut el.

Solicitarea sa mi s-a părut ciudată, dar am repetat tot ceea ce-mi fusese spus fie de el, fie de cei din grupul său referitor la nagualul Sebastian şi legendarul bătrân vrăjitor, cel care sfidează moartea, cunoscut sub apelativul de arendaş.

— Ştii că cel care sfidează moartea ne face daruri de putere la fiecare nouă generaţie, a spus don Juan. Iar natura specifică a acestor daruri este ceea ce a schimbat cursul evoluţiei branşei noastre.

Mi-a explicat că arendaşul, fiind un vrăjitor din vechea şcoală, învăţase de la profesorii săi toate subtilităţile referitoare la deplasarea punctului de asamblare. Întrucât avea la activ, probabil, mii de ani de viaţă şi conştiinţă străină nouă — timp din belşug pentru a se perfecţiona — ştia cum se pot obţine şi menţine sute, dacă nu chiar mii, de poziţii ale punctului de asamblare. Darurile lui erau deopotrivă ca nişte diagrame reprezentând deplasarea punctului de asamblare în poziţii specifice şi ca nişte ghiduri conţinând instrucţiuni asupra modului în care punctul poate fi imobilizat în

oricare dintre aceste poziţii, astfel putându-se realiza coeziunea.

Don Juan era în cea mai bună formă de povestitor. Nu-l mai văzusem niciodată relatând ceva cu atâţa dramatism. Dacă nu l-aş fi cunoscut bine, aş fi putut jura că vocea sa avea inflexiunile joase şi încărcate de nelinişte ale cuiva stăpânit de teamă sau griji. Gesturile sale îmi creau impresia unui actor talentat care interpretează la perfecţie o stare de nervozitate şi adâncă preocupare.

El s-a uitat cu atenţie la mine şi, pe tonul şi în maniera cuiva care făcea o dezvăluire dureroasă, a spus că, de exemplu, nagualul Lujan primise din partea arendaşului un dar de cincizeci de poziţii. Dădea din cap sacadat, ca şi când m-ar fi îndemnat, fără vorbe, să reflectez la ceea ce tocmai îmi spusese. N-am zis nimic.

— Cincizeci de poziţii! a exclamat el cu uimire. Pentru un dar, una sau, cel mult, două poziţii ar fi fost mai mult decât suficient. A ridicat din umeri în semn de consternare. Mi s-a spus că arendaşul îl plăcea pe nagualul Lujan foarte mult, a continuat el. Au legat o prietenie atât de strânsă, încât erau, practic, nedespărţiţi. Se spune că nagualul Lujan şi arendaşul obişnuiau să intre tacticos în biserica de colo în fiecare dimineaţă, pentru a asista la slujba de dimineaţă.

— Chiar aici, în acest oraş? am întrebat eu, total surprins.

— Chiar aici, a răspuns el. Este posibil ca ei să fi şezut chiar în acest loc, pe o altă bancă, cu mai bine de o sută de ani.

— Nagualul Lujan şi arendaşul s-au plimbat într-adevăr prin această piaţă? am întrebat eu din nou, incapabil să-mi stăpânesc uimirea.

— Cu siguranţă! a exclamat el. Te-am adus aici în seara asta pentru că poezia pe care mi-ai citit-o mi-a sugerat că este timpul să-l cunoşti pe arendaş.

Am fost cuprins instantaneu de panică, de parcă aş fi fost trăznit. Pentru un moment a trebuit să respir pe gură.

— Am tot discutat despre extraordinarele realizări ale vrăjitorilor din vremuri străvechi, a spus don Juan în continuare. Dar este dificil atunci când trebuie să vorbeşti numai în termeni abstracţi, fără a avea posibilitatea unei cunoaşteri directe. Pot să-ţi repet până-n ziua de apoi ceva ce este clar ca lumina zilei pentru mine, dar imposibil de înţeles ori de crezut pentru tine, pentru că îţi lipseşte cunoaşterea practică a respectivei noţiuni.

S-a ridicat şi m-a privit din creştet până-n tălpi.

— Hai să mergem la biserică, mi-a spus. Arendaşului îi sunt dragi biserica şi împrejurimile ei. Sunt sigur că acum este momentul să mergem acolo.

De foarte puţine ori pe tot parcursul relaţiei mele cu don Juan am simţit o asemenea aprehensiune. Eram ca paralizat. Când m-am ridicat, tremuram din tot corpul. Stomacul îmi era un ghem de nervi. Totuşi, l-am urmat pe don Juan, fără o vorbă, când s-a îndreptat spre biserică. Mă împleticeam şi mi se tăiau genunchii la fiecare pas. După ce am străbătut scurta distanţă

din piaţă până la treptele de calcar ale pridvorului bisericii, era cât pe ce să leşin. Don Juan m-a luat de după umeri ca să mă sprijine.

— Iată-l acolo pe arendaş, a spus el pe un ton atât de normal de parcă tocmai văzuse un vechi prieten.

Am privit în direcţia în care se uita şi am văzut un grup de cinci femei şi trei bărbaţi în capătul opus al pridvorului. Privirea mea rapidă şi speriată nu a înregistrat nimic neobişnuit în legătură cu oamenii aceia. Nu am putut nici măcar să-mi dau seama dacă intrau în biserică sau ieşeau din ea. Am observat totuşi că păreau să se fi întâlnit întâmplător şi nu erau împreună.

Până când don Juan şi cu mine am ajuns la uşiţa scundă, tăiată în masivul portal de lemn, trei dintre femei intraseră în biserică. Cei trei bărbaţi şi celelalte două femei tocmai plecau. Am avut un moment de zăpăceală şi m-am uitat la don Juan pentru instrucţiuni. Mi-a indicai, cu o mişcare din cap, recipientul cu apă sfinţită.

— Trebuie să respectăm rânduiala şi să ne facem semnul crucii, mi-a şoptit.

— Unde este arendaşul? am întrebat eu, tot în şoaptă.

Don Juan şi-a înmuiat vârfurile degetelor în recipient şi s-a închinat. Cu un gest hotărât din cap, m-a îndemnat să fac la fel.

— Arendaşul era unul dintre cei trei bărbaţi care au plecat? am şoptit eu aproape direct în urechea lui.

— Nu, a răspuns el în şoaptă. Arendaşul este una din femeile care au rămas aici. Cea din ultimul rând de bănci.

În clipa aceea, o femeie din ultimul rând şi-a întors capul către mine, a zâmbit şi a dat din cap. Dintr-un salt, am fost la uşă şi am fugit afară. Don Juan a alergat după mine. Cu o agilitate incredibilă, m-a ajuns din urmă şi m-a apucat de braţ.

— Unde te duci? m-a întrebat el cu faţa şi întregul corp contorsionate de râs.

M-a ţinut strâns de braţ, în timp ce eu gâfâiam, încercând să trag cât mai mult aer în piept. Simţeam că mă sufoc. Hohotele de râs ale lui don Juan se succedau ca valurile oceanului. M-am smucit din strânsoarea mâinilor lui şi m-am îndreptat către piaţă. El a venit după mine.

— Nu mi-am imaginat că vei fi atât de tulburat, a spus, zguduit de noi hohote de râs.

— De ce nu mi-ai spus că arendaşul este o femeie?

— Vrăjitorul de acolo, din biserică, este cel care sfidează moartea, a spus el solemn. Pentru un vrăjitor de talia lui, atât de versat în domeniul deplasării punctului de asamblare, a fi bărbat sau femeie este o chestiune de preferinţă sau de circumstanţă. Aceasta este prima parte a lecţiei de visat pe care am spus că o vei avea. Iar cel care sfidează moartea este musafirul misterios care te va îndruma pe parcursul ei.

Se ţinea de şale, înecându-se şi tuşind de atâta râs. Rămăsesem fără grai.

Apoi m-a apucat o furie subită. Nu eram furios pe don Juan sau pe mine ori pe cineva anume. Era o furie rece care mă făcea să mă simt de parcă pieptul şi muşchii gâtului erau gata să-mi explodeze.

— Să mergem înapoi la biserică, am strigat cu o voce pe care nu mi-am recunoscut-o.

— Haide, haide, a spus el pe un ton liniştitor. Nu trebuie chiar să te arunci aşa în foc. Gândeşte-te. Reflectează. Cumpăneşte lucrurile. Linişteşte-ţi cugetul. N-ai mai fost niciodată în viaţă pus în faţa unei asemenea încercări. Acum ai nevoie de calm. Nu pot să-ţi spun ce anume să faci. Pot doar, ca orice alt nagual, să te confrunt cu provocarea, după ce-ţi voi fi spus — în termeni indirecţi — tot ce este oportun. Aceasta este încă una dintre manevrele utilizate de naguali: să spui tot, fără a spune lucrurilor pe nume, sau să soliciţi, fără ca, efectiv, să ceri.

Voiam să terminăm cât mai repede cu tot. Dar don Juan a spus că un scurt respiro m-ar putea ajuta să-mi recapăt ce mai rămăsese din încrederea în mine. Mi s-au tăiat genunchii. Cu multă solicitudine, don Juan m-a ajutat să mă aşez pe bordură şi s-a aşezat lângă mine.

— Prima parte a lecţiei acesteia de visat se referă la faptul că masculinitatea şi feminitatea nu sunt stări definitive, ci rezultatul unei acţiuni specifice de poziţionare a punctului de asamblare, a spus el. Acţiunea este, normal, o chestiune de voinţă şi de instruire corespunzătoare. Întrucât acesta a fost un subiect foarte îndrăgit de vrăjitorii din vechime, ei sunt singurii care pot face lumină în problema respectivă.

Probabil, pentru că era singurul lucru raţional pe care-l puteam face, am început o controversă cu don Juan.

— Nu pot să accept sau să cred ceea ce-mi prezinţi, i-am spus şi am simţit cum mă încing la faţă.

— Dar ai văzut femeia, a ripostat don Juan. Crezi că toate astea nu sunt decât trucuri?

— Nu ştiu ce să cred.

— Fiinţa aceea din biserică este cu adevărat o femeie, a spus el cu vehemenţă. De ce trebuie să te neliniştească asta atât de mult? Faptul că ea s-a născut bărbat nu face decât să ateste ce putere au acţiunile vrăjitorilor din vechime. Acest lucru n-ar trebui să te surprindă. Ai experimentat deja în practică toate principiile vrăjitoriei.

Simţeam că pleznesc de atâta încordare. Don Juan mi-a spus, pe un ton acuzator, că vreau doar să discut în contradictoriu. Cu o răbdare forţată, dar cu nedisimulatâ morgă, i-am expus principiile biologice ce stau la baza caracterului masculin şi feminin.

— Înţeleg toate astea, a zis el. Şi ai dreptate în ceea ce spui. Cusurul tău este că încerci să conferi afirmaţiilor tale o valabilitate universală.

— Dar vorbim aici despre principii de bază, am strigat eu. Acestea vor fi determinante pentru om aici sau în oricare alt loc din univers.

— Aşa este, aşa este, a spus el pe un ton calm. Tot ce spui tu este adevărat atâta timp cât punctul nostru de asamblare rămâne în poziţia sa obişnuită. Dar, în momentul în care este deplasat dincolo de anumite limite şi nu mai funcţionează regulile lumii noastre de zi cu zi, nici unul dintre principiile atât de dragi ţie nu mai are valabilitatea totală pe care o susţii. Greşeala pe care o faci este să uiţi că cel care sfidează moartea a depăşit aceste limite de mii şi mii de ori. Nu trebuie să fii un geniu pentru a-ţi da seama că arendaşul nu mai este sub influenţa aceloraşi forţe care te guvernează pe tine acum.

I-am spus că disputa mea, dacă putea fi numită dispută, era nu cu el, ci cu acceptarea laturii practice a vrăjitoriei, care — până în acel moment — fusese atât de abstractă şi îndepărtată, încât nu constituise niciodată o problemă reală pentru mine. Am subliniat că, în calitate de visător, aveam experienţa necesară pentru a confirma că în visat este posibil orice. I-am reamintit că el însuşi îmi susţinuse şi cultivase această convingere, împreună cu cea privind necesitatea imperioasă a unei minţi sănătoase. Ceea ce-mi prezenta el acum în cazul arendaşului era o nebunie, un subiect ce se preta doar pentru visat, dar nu şi pentru lumea reală. I-am declarat că pentru mine ceea ce susţinea el era dezgustător şi de neconceput.

— Şi de ce această reacţie violenţă? a întrebat el cu un zâmbet.

Întrebarea lui m-a luat prin surprindere. M-am simţit penibil.

— Cred că o percep ca pe un atac la însăşi esenţa mea de om, am recunoscut.

Aşa şi era. Numai gândul că femeia din biserică era bărbat îmi producea cumva greaţă.

Mi-a trecut deodată prin minte o idee: probabil că arendaşul este un travestit. L-am chestionat imediat pe don Juan cu toată seriozitatea asupra unei asemenea posibilităţi. A râs atât de tare, încât părea gata să leşine.

— Este o posibilitate care ţine prea mult de cele lumeşti, a spus el. Poate că vechii tăi prieteni ar face aşa ceva. Cei noi însă au resurse mult mai mari şi sunt mai puţin obsedaţi de sex. Repet. Fiinţa aceea din biserică este o femeie. Este o „ea". Şi are toate organele şi trăsăturile caracteristice unei femei. A zâmbit maliţios. Întotdeauna te-ai simţit atras de femei, nu-i aşa? Se pare că această situaţie a fost creată special pentru tine.

Amuzamentul său era atât de autentic şi de inocent, încât m-am molipsit şi eu. Am râs amândoi. El, cu toată impetuozitatea, iar eu, cu toată aprehensiunea.

Atunci, am luat o decizie. M-am ridicat şi am spus răspicat că nu nutream nici o dorinţă să am de-a face cu arendaşul, indiferent de forma şi aspectul său. Opţiunea mea era să mă retrag din această acţiune şi să mă întorc la casa lui don Juan, apoi acasă la mine.

Don Juan a spus că — din punctul lui de vedere — nu avea nimic împotriva deciziei mele, şi am pornit pe drumul de întoarcere către locuinţa

lui. În mintea mea, gândurile mi se succedau cu o viteză sălbatică. Procedam oare cum era mai bine? Fugeam de teamă? Desigur că imediat am explicat raţional decizia mea ca fiind corectă şi inevitabilă. La urma urmelor, pe mine nu mă interesau achiziţiile de nici un fel — mă asiguram eu pe mine însumi — iar primirea darurilor arendaşului era ca şi când aş fi achiziţionat o proprietate. Apoi am fost cuprins de îndoieli şi de curiozitate. Erau atâtea întrebări pe care aş fi putut să i le pun celui care sfidează moartea.

Inima a început să-mi bată atât de tare, încât îi simţeam bătăile în stomac. Bătăile s-au transformat brusc în vocea emisarului, care şi-a încălcat promisiunea de a nu se amesteca şi mi-a spus că o forţă inimaginabilă îmi accelera pulsul pentru a mă face să mă întorc la biserică; să merg către casa lui don Juan însemna să merg la moarte. M-am oprit şi i-am comunicat grabnic lui don Juan spusele emisarului.

— Este adevărat? l-am întrebat.

— Mă tem că da, a recunoscut el timid.

— De ce nu mi-ai spus asta, don Juan? Aveai de gând să mă laşi să mor, pentru că crezi că sunt un laş? l-am întrebat eu mânios.

— Nu mureai tu aşa, cu una cu două. Corpul tău energetic are resurse inepuizabile. Şi nu mi-a trecut niciodată prin minte să te consider un laş. Îţi respect deciziile şi puţin îmi pasă care sunt motivaţiile lor. Eşti, ca şi mine, la capăt de drum. Aşa că fii un adevărat nagual. Nu te ruşina de ceea ce eşti. Dacă ai fi fost laş, cred că ai fi murit de frică demult, cu mulţi ani în urmă. Dar dacă ţi-e prea teamă să-l cunoşti pe cel care sfidează moartea, atunci mai degrabă mori decât să dai ochii cu el. Nu este nici o ruşine în asta.

— Să mergem înapoi la biserică, am spus eu cât se poate de calm.

— Ei, acum ajungem la fondul problemei! a exclamat don Juan. Dar, mai întâi, hai să ne întoarcem în parc, să ne aşezăm pe o bancă şi să examinăm cu grijă opţiunile tale. Avem timpul disponibil; de altfel, este prea devreme pentru apropiata noastră acţiune.

Ne-am dus înapoi în parc şi am găsit imediat o bancă liberă, pe care ne-am aşezat.

— Trebuie să înţelegi că numai tu însuţi poţi lua decizia de a-l întâlni sau nu pe arendaş, de a accepta sau de a refuza darurile sale de putere, a spus don Juan. Dar decizia ta trebuie să o exprimi în faţa femeii din biserică, între patru ochi, altfel nu va avea valabilitate.

Don Juan a mai spus că darurile arendaşului sunt formidabile, dar preţul plătit pentru ele este colosal, iar el, personal, nu era prea încântat de daruri, nici de preţ.

— Înainte de a lua decizia definitivă, a spus don Juan în continuare, trebuie să cunoşti toate detaliile tranzacţiilor noastre cu acest vrăjitor.

— Prefer să nu mai aud nimic despre asta, don Juan, m-am rugat eu.

— Este de datoria ta să ştii, a spus el. Cum altfel vei putea să iei o hotărâre?

— Nu crezi că dacă ştiu mai puţine lucruri despre arendaş va fi mai bine pentru mine?

— Nu. Asta nu este o situaţie în care te ascunzi până trece pericolul. Acesta este momentul adevărului. Tot ce ai făcut şi ai trăit în lumea vrăjitorilor te-a îndreptat către acest punct. Nu voiam să-ţi spun, pentru că ştiam că ţi-o va spune corpul tău energetic, dar nu există nici o modalitate prin care să scapi de această întâlnire. Nici chiar prin moarte nu poţi scăpa. Înţelegi? M-a zgâlţâit de umeri. Mă înţelegi? a repetat.

Înţelegeam atât de bine, încât l-am întrebat dacă putea să mă facă să intru într-un alt registru de conştiinţă, pentru a-mi diminua teama şi tulburarea. Forţa cu care a spus nu, m-a făcut să tresar.

— Trebuie să te confrunţi cu cel care sfidează moartea cu calm şi absolută stăpânire de sine, a adăugat el. Şi nu poţi face asta prin substituiri.

Don Juan a început să-mi spună liniştit iarăşi tot ceea ce-mi mai spusese despre cel care sfidează moartea. În timp ce vorbea, mi-am dat seama că, în parte, confuzia mea era consecinţa modului în care utiliza el cuvintele. În spaniolă folosea, pentru „cel care sfidează moartea", *el desafiante de la muerte,* iar pentru „arendaş", *el inguilino,* ambele desemnând în mod automat un bărbat. Dar, în descrierea relaţiei dintre arendaş şi nagualii din branşa sa, amesteca desinenţele şi termenii de gen masculin şi feminin, creând o mare confuzie în mintea mea.

Spunea că arendaşul trebuia să plătească pentru energia pe care el o lua de la nagualii din branşa noastră, dar plata *lui* îi legase pe aceşti vrăjitori de el pentru generaţii întregi. Ca plată pentru energia căpătată, femeia din biserică îi învăţa pe naguali ce să facă exact, pentru a-şi deplasa punctele de asamblare în poziţii specifice, pe care *ea* însăşi le alesese. Cu alte cuvinte, ea îi înrobea pe fiecare dintre aceştia cu un dar de putere, constând din poziţii specifice preselectate, ale punctului de asamblare, şi toate implicaţiile acestuia.

— Ce vrei să spui prin „toate implicaţiile acestuia", don Juan?

— Mă refer la consecinţele negative ale acestor daruri. Femeia din biserică nu cunoaşte decât delectarea şi răsfăţul în plăcere. Nu există cumpătare şi moderaţie în această femeie. De pildă, l-a învăţat pe nagualul Julian cum să-şi poziţioneze punctul de asamblare pentru a fi la fel ca ea, o femeie. A-l învăţa asta pe binefăcătorul meu, care era un hedonist incurabil, echivala cu a da băutură unui beţiv.

— Dar nu suntem fiecare răspunzători de ceea ce facem?

— Da, într-adevăr, aşa este. Totuşi, unora dintre noi le este mai dificil decât altora să acţioneze cu deplină responsabilitate. Să sporeşti această dificultate în mod deliberat, aşa cum face această femeie, înseamnă să sporeşti în mod inutil presiunile la care suntem supuşi.

— Cum ştii că femeia din biserică face asta în mod deliberat?

— Le-a făcut-o tuturor nagualilor din branşa mea. Dacă ne uităm la noi

cu imparţialitate şi onestitate, trebuie să recunoaştem că cel care sfidează moartea ne-a transformat — prin intermediul darurilor sale — într-o categorie de vrăjitori foarte dedaţi delectării şi dependenţi de aceasta.

Nu am putut să îi mai trec cu vederea inconsecvenţa în utilizarea termenilor şi i-am atras atenţia asupra acestui lucru.

— Trebuie să vorbeşti despre acest vrăjitor fie la masculin, fie la feminin, dar nu la ambele genuri, am spus eu cu severitate. Sunt şi aşa foarte încordat, iar această folosire arbitrară a genurilor mă face să fiu şi mai agitat.

— Şi eu sunt foarte agitat, a mărturisit el. Dar adevărul este că cel care sfidează moartea este şi de genul masculin, şi de genul feminin. Niciodată nu am reuşit să am o atitudine de complezenţă faţă de schimbările de gen ale acestui vrăjitor. Am fost sigur că şi tu vei reacţiona la fel, întrucât l-ai cunoscut întâi ca bărbat.

Don Juan mi-a amintit de o întâmplare, petrecută cu ani în urmă, când m-a luat cu el pentru a-l întâlni pe cel care sfidează moartea şi am cunoscut un indian ciudat, nici ţânăr, nici bătrân, de o constituţie firavă. Îmi rămăsese în minte mai ales accentul său straniu şi expresia neobişnuită pe care o folosea atunci când povestea despre lucrurile pe care susţinea că le văzuse, *mis ojos se pasearon,* ochii mi se plimbau. De exemplu, spunea: „ochii mi se plimbau pe coifurile cuceritorilor spanioli."

Amintirea acelei întâmplâri era atât de slabă, încât crezusem întotdeauna că întâlnirea durase numai câteva minute. Don Juan îmi spusese însă mai târziu că petrecusem o zi întreagă în tovărăşia celui care sfidează moartea.

— Motivul pentru care am încercat, mai devreme, să aflu de la tine dacă ştii ce se petrece, a continuat don Juan, este că am crezut că atunci, cu ani în urmă, ţi-ai fixat chiar tu o întâlnire cu cel care sfidează moartea.

— Mă supraestimezi, don Juan. În cazul acesta chiar că nu am habar de nimic. Dar ce te-a făcut să crezi că ştiu ceva?

— Cel care sfidează moartea a părut să te placă foarte mult. Asta pentru mine a însemnat că el ar fi putut să-ţi fi dat un dar de putere, deşi tu nu-ţi aminteai nimic. Sau ar fi putut să stabilească această întâlnire cu el ca femeie. Am bănuit chiar că ţi-a dat instrucţiuni precise în acest sens.

Don Juan a precizat că cel care sfidează moartea, fiind categoric un sclav al ritualului, îşi întâlnea întotdeauna nagualii din domeniul său mai întâi ca bărbat — aşa cum s-a întâmplat în cazul nagualului Sebastian — iar apoi ca femeie.

— De ce numeşti darurile celui care sfidează moartea daruri de putere? Şi de ce se face aşa un secret din asta? am întrebat eu. Tu însuţi îţi poţi deplasa singur punctul de asamblare în orice poziţie doreşti, nu?

— Se numesc daruri de putere, pentru că sunt produsul ştiinţei de înaltă specializare a vrăjitorilor din vremuri străvechi, a spus el. Caracterul secret

al acestor daruri rezidă în faptul că absolut nimeni de pe acest pământ — în afară de arendaş — nu ne-ar putea oferi un eşantion din această înaltă ştiinţă. Sigur că poţ să-mi deplasez punctul de asamblare în orice poziţie vreau, în interiorul sau în exteriorul formei energetice umane. Dar ceea ce nu pot eu şi numai cel care sfidează moartea poate, este să ştiu ce să fac cu corpul meu energetic în fiecare din aceste poziţii pentru a realiza o percepţie totală, coeziunea totală.

Mi-a explicat apoi că vrăjitorii din ziua de azi nu cunosc detaliile miilor şi miilor de poziţii posibile ale punctului de asamblare.

— Ce vrei să spui prin detalii? am întrebat.

— Modalităţi specifice de acţiune asupra corpului energetic, pentru a putea menţine punctul de asamblare fixat în anumite poziţii, a răspuns el.

S-a luat drept exemplu pe sine. A spus că darul de putere pe care i-l făcuse cel care sfidează moartea era poziţia punctului de asamblare al unui corb şi procedurile de manipulare a corpului său energetic pentru a realiza percepţia totală a unui corb. A explicat că ceea ce urmăriseră să obţină cu orice preţ vrăjitorii din vechime era percepţia totală, coeziunea totală, iar în cazul propriului dar de putere, percepţia totală se putea realiza prin intermediul unui proces de acţiune deliberată, pe care a trebuit să-l deprindă pas cu pas, aşa cum ai învăţa să lucrezi cu un mecanism foarte complicat.

Don Juan a explicat în continuare că majoritatea deplasărilor punctului de asamblare pe care le obţin vrăjitorii contemporani sunt mici translări ale acestuia, ce implică un mănunchi redus de filamente energetice luminoase din interiorul oului luminos, numit banda umanului ori aspectul pur omenesc al energiei universului. Dincolo de această bandă, dar tot în interiorul oului luminos, se află zona deplasărilor grandioase ale punctului de asamblare. Când este translat în orice poziţie din acea zonă, percepţia pe care o realizăm este comprehensibilă, dar sunt necesare proceduri extrem de detaliate pentru ca ea să fie totală.

— Făpturile anorganice v-au jucat, ţie şi lui Carol Tiggs, un renghi cu prilejul ultimei voastre călătorii, ajutându-vă să realizaţi coeziunea totală în cadrul unei deplasări de amploare a punctului de asamblare, a spus el. Ele v-au împins punctele de asamblare în cea mai îndepărtată poziţie şi, apoi, v-au ajutat să percepeţi realitatea de acolo, ca şi când v-aţi fi aflat în lumea cotidiană. Un lucru aproape imposibil. Pentru a realiza o astfel de percepţie, vrăjitorii au nevoie de cunoştinţe foarte detaliate sau de prieteni puternici. Prietenele voastre v-ar fi trădat, în cele din urmă, şi v-ar fi lăsat să vă descurcaţi singuri, şi să învăţaţi pe pielea voastră cum să supravieţuiţi în lumea aceea. Aţi fi sfârşit, precum acei extrem de versaţi vrăjitori din vechime, îmbibaţi până la saturaţie cu detalii de procedură practice. Fiecare deplasare grandioasă are secretele sale, pe care vrăjitorii din ziua de azi le-ar putea desluşi dacă ar şti cum să-şi fixeze, un timp suficient de îndelungat, punctul de asamblare în poziţia respectivă. Numai vrăjitorii din vechime

aveau cunoştinţele necesare pentru a face acest lucru.

Don Juan a spus în continuare că celor opt naguali, care i-au precedat lui Sebastian, nu le fuseseră cunoscute procedurile specifice implicate de deplasarea punctului de asamblare şi că arendaşul îi arătase nagualului Sebastian cum să realizeze percepţia totală în zece noi poziţii ale punctului de asamblare. Nagualul Santisteban primise şapte, nagualul Lujan, cincizeci, nagualul Rosendo, şase, nagualul Elias, patru, nagualul Julian, şaisprezece, iar lui îi fuseseră arătate două; ceea ce se cifra la un total de nouăzeci şi cinci de poziţii specifice ale punctului de asamblare despre care aveau cunoştinţă cei din branşa lui. Spunea că, întrebat dacă consideră acest lucru un avantaj pentru breaslă, ar spune că nu era nici un avantaj, pentru că povara cunoaşterii acestor lucruri îi situa mai aproape de felul de a fi al vrăjitorilor din vechime.

— Acum este rândul tău să te întâlneşti cu arendaşul, a spus el în continuare. Poate că darurile pe care ţi le va da ţie vor dezechilibra scorul total, iar breasla noastră se va cufunda în bezna care i-a înghiţit pe vrăjitorii din vechime.

— Chestiunea asta este atât de serioasă, că te îmbolnăveşte, am spus eu.

— Ai sincera mea compasiune, mi-a răspuns el cu o expresie serioasă. Ştiu că nu este nici o consolare pentru tine dacă-ţi spun că asta este cea mai grea încercare pentru nagualul din ziua de azi. Să te confrunţi cu ceva atât de antic şi de misterios ca arendaşul, nu numai că-ţi dă fiori, ci te revoltă, pur şi simplu. Cel puţin, pentru mine aşa a fost şi încă mai este.

— De ce trebuie să continuu cu această înţelegere, don Juan?

— Pentru că, fără să ştii, ai acceptat provocarea celui care sfidează moartea. Ţi-am smuls această acceptare, pe parcursul uceniciei tale, în aceeaşi manieră în care profesorul meu a smuls-o pe a mea, pe ascuns. Şi eu am fost pus în aceeaşi situaţie groaznică, numai că într-o manieră mai brutală. A început să chicotească. Nagualului Julian îi plăcea să facă glume oribile pe seama altora. Mi-a spus că o văduvă frumoasă şi plină de pasiune era îndrăgostită de mine. Nagualul obişnuia să mă ia deseori cu el la biserică şi o văzusem acolo pe femeia cu pricina, uitându-se fix la mine. Am conchis că era o femeie arătoasă. Iar eu eram un tânăr în putere. Când nagualul mi-a zis că ea mă place, m-am lăsat dus de nas. Trezirea a fost foarte dură.

A trebuit să fac mari eforturi pentru a nu râde de actul prin care-şi pierduse don Juan inocenţa. Apoi mi-am dat brusc seama că situaţia lui nu era câtuşi de puţin comică, ci înfiorătoare.

— Eşti sigur, don Juan, că femeia aceea este arendaşul? am întrebat eu, sperând că, poate, este doar o greşeală sau o glumă proastă.

— Sunt foarte, foarte sigur, mi-a răspuns el. De altfel, chiar dacă aş fi atât de zălud, încât să-l uit pe arendaş, *vederea* nu mă poate înşela.

— Vrei să spui, don Juan, că arendaşul are alt tip de energie?

— Nu, nu un alt tip de energie, dar, cu siguranţă, calităţi energetice

diferite faţă de oamenii obişnuiţi.

— Eşti absolut sigur, don Juan, că femeia aceea este arendaşul? am insistat eu, mânat de o stranie reacţie de respingere şi teamă.

— Femeia aceea este arendaşul! a exclamat don Juan pe un ton ce nu admitea nici un fel de dubiu.

Am rămas amândoi tăcuţi. Aşteptam mişcarea următoare într-o stare de panică de nedescris.

— Ţi-am mai spus că a fi un bărbat sau o femeie normală depinde de orientarea punctului de asamblare, a spus don Juan. Prin normal înţeleg că cineva este, din naştere, fie bărbat, fie femeie. Vizionarii *văd* partea cea mai luminoasă a punctului de asamblare îndreptată către exterior, în cazul femeilor, şi către interior, în cazul bărbaţilor. Punctul de asamblare al arendaşului a fost orientat iniţial către interior, dar el i-a modificat aşezarea, răsucindu-l şi transformându-şi forma energetică de ou într-una de cochilie încolăcită în spirală în jurul său.

12. FEMEIA DIN BISERICĂ

Don Juan şi cu mine şedeam acolo în tăcere. Eu îmi epuizasem întrebările, iar el părea să-mi fi spus tot ceea ce era important. Nu putea să fie mai mult de ora şapte, dar piaţa era neobişnuit de pustie. Era o seară caldă. În acel oraş oamenii se plimbau de obicei seara prin piaţă până pe la zece, unsprezece.

Mi-am îngăduit un răgaz pentru a reflecta asupra a ceea ce mi se întâmpla. Timpul petrecut alături de don Juan se apropia de sfârşit. El şi cei din grupul său urma să pună în practică visul vrăjitorilor de a părăsi această lume şi a intra într-o altă extraordinară dimensiune. Pe baza succesului meu limitat în domeniul visatului, eram convins că aspiraţiile lor nu erau iluzorii, ci perfect lucide, deşi contrare judecăţii raţionale. Voiau să perceapă neucnoscutul şi reuşiseră.

Don Juan avea dreptate când spunea că, prin producerea unei deplasări sistematice a punctului de asamblare, visatul eliberează percepţia, lărgind sfera a ceea ce poate fi perceput. Pentru vrăjitorii din grupul său, visatul nu numai că deschisese uşile altor lumi perceptibile, ci îi pregătise totodată pentru a intra deplin conştienţi în acele lumi. Pentru ei, visatul devenise ceva inefabil, fără precedent, ceva a cărui natură şi domeniu puteau fi descrise numai în termeni indirecţi, ca arunci când don Juan spunea că acesta este poarta către lumina şi bezna universului.

Pentru ei mai exista doar o singură chestiune rămasă în suspensie: întâlnirea mea cu cel care sfidează moartea. Regretam că don Juan nu mă prevenise, astfel încât să mă fi putut pregăti mai bine pentru asta. Dar el era un nagual care făcea tot ce era important sub impulsul momentului, fără

premeditare sau pregătire prealabilă.

Pentru puţin timp mi s-a părut că mă simt bine, stând acolo cu don Juan în parc, aşteptând ca lucrurile să se deruleze. Dar, apoi, stabilitatea mea emoţională a suferit o cădere şi, într-o clipită, eram iarăşi cuprins de cea mai neagră disperare. Am fost asaltat de considerente meschine legate de securitatea persoanei mele, de ţelul meu în viaţă, speranţele şi grijile mele. La o examinare mai atentă, totuşi, trebuie să recunosc că, poate, singura preocupare adevărată care mă frământa era în legătură cu cele trei membre ale cetei mele din lumea lui don Juan. Dar, dacă mă gândeam foarte bine, nici măcar aceea nu constituia, într-adevăr, o grijă pentru mine. Don Juan le învăţase să fie genul de vrăjitoare care ştiau întotdeauna cum să se descurce şi, ceea ce este cel mai important, cum să se descurce cu ceea ce ştiau.

Cum mă dezbărasem cu mult timp în urmă de toate motivaţiile lumeşti producătoare de suferinţă, tot ce-mi mai rămăsese era grija pentru propria persoană. Şi m-am lăsat, fără ruşine, stăpânit de ea. Un ultim răsfăţ înainte de a pomi la drum: teama de a muri de mâinile celui care sfidează moartea. Mi s-a făcut atât de frică, încât am simţit că-mi vine rău de la stomac. Am încercat să mă scuz, dar don Juan a râs.

— Nu eşti unicul care vomită de frică, a spus el. Când l-am întâlnit eu pe cel care sfidează moartea, am făcut în pantaloni. Crede-mă.

Am aşteptat în tăcere un moment insuportabil de lung.

— Eşti gata? m-a întrebat el. Am spus că da, iar el a adăugat, ridicându-se: Atunci, hai să mergem şi să vedem cum rezişti în prima linie de bătaie.

A luat-o înainte către biserică. Tot ce sunt în stare să-mi mai amintesc până-n ziua de azi despre asta este faptul că don Juan a trebuit, pur şi simplu, să mă târască după el tot drumul. Nu-mi mai amintesc cum am ajuns la biserică şi când am intrat. Următorul lucru de care-mi aduc aminte este că stăteam în genunchi într-unui din şirurile de bănci vechi de lemn ale bisericii, alături de femeia pe care o văzusem mai devreme. Ea îmi zâmbea. M-am uitat în jurul meu disperat, încercând să văd unde era don Juan, dar el nu se zărea nicăieri. Aş fi luat-o precis la sănătoasa ca scăpat din iad, dacă femeia nu m-ar fi reţinut, apucându-mă de braţ.

— De ce ţi-e atât de frică de mititica de mine? m-a întrebat femeia în engleză.

Am rămas pironit locului, aşa îngenuncheat. Ceea ce m-a cucerit instantaneu şi complet a fost vocea ei. Nu pot să spun ce anume din tonul uşor răguşit al vocii mi-a evocat ceva cunoscut, dar imposibil de precizat. Era ca şi când aş fi cunoscut vocea aceea de când mă ştiu.

Stăteam nemişcat, ca hipnotizat de sunetul vocii. Femeia m-a mai întrebat ceva în engleză, dar nu am reuşit să desluşesc ce a spus. A zâmbit, cu înţelegere.

— E în ordine, a şoptit ea în spaniolă. Stătea în genunchi la dreapta mea.

Înţeleg ce este adevărata frică. Eu trăiesc în permanenţă cu ea.

Tocmai voiam să mă adresez femeii, când am auzit în urechi vocea emisarului.

— Este glasul Hermelindei, doica ta, mi-a spus el.

Singurul lucru pe care l-am ştiut vreodată despre Hermelinda era ceea ce mi se relatase, că fusese omorâtă din întâmplare de un camion care fugise de la locul accidentului. Faptul că vocea femeii îmi stârnise amintiri atât de profunde şi de îndepărtate era pentru mine de-a dreptul şocant. Preţ de o clipă am simţit o nelinişte dureroasă.

— Sunt doica ta! a exclamat femeia pe un ton blând. Ce extraordinar! Vrei să-ţi dau piept?

Trupul îi era zgâlţâit de râs. Am făcut un efort suprem să rămân calm, dar ştiam că stăpânirea mi se dizolvă rapid şi foarte curând aveam să-mi pierd controlul.

— Nu lua în seamă glumele mele, a spus femeia pe un ton grav. Adevărul este că îmi placi foarte mult. Ai o energie debordantă. Iar noi doi ne vom împăca de minune.

Doi bărbaţi mai în vârstă au îngenuncheat în rândul de bănci din faţa noastră. Unul din ei a întors curios capul şi s-a uitat la noi. Femeia nu i-a dat nici o atenţie şi a continuat să-mi şoptească la ureche.

— Lasă-mă să te ţin de mână, m-a rugat ea, dar rugămintea a sunat ca un ordin. Mi-am lăsat mâna în mâna ei, incapabil să spun nu. Îţi mulţumesc. Îţi mulţumesc pentru încrederea şi ascultarea pe care mi le acorzi, a şoptit.

Sunetul glasului ei mă înnebunea. Uşoara răguşeală avea o notă atât de exotică, de feminitate deplină. Nici într-un caz n-aş fi putut crede că este vocea unui bărbat, care se străduieşte să vorbească cu glas de femeie. Era uşor răguşită, dar nu guturală sau aspră şi distonantă. Aducea mai degrabă cu sunetul mersului desculţ pe pietriş.

Am făcut o sforţare extraordinară să străpung o perdea invizibilă de energie ce părea să mă fi învăluit. Am avut sentimentul că am reuşit. M-am ridicat, gata să plec, şi aş fi făcut-o dacă femeia nu s-ar fi ridicat şi ea şi nu mi-ar fi şoptit la ureche:

— Nu fugi. Am atâtea să-ţi spun.

M-am aşezat automat la loc, mânat de curiozitate. În mod straniu, neliniştea îmi dispăruse brusc, la fel şi teama. Am avut chiar suficient sânge rece s-o întreb:

— Eşti cu adevărat femeie?

Ea a chicotit încetişor, ca o fetiţă. Apoi a rostit o frază cam întortocheată.

— Dacă ai nesăbuinţa să crezi că m-aş transforma într-un bărbat fioros ca să-ţi fac rău, te înşeli amarnic, a spus ea, accentuând şi mai tare tonalităţile fascinante ale vocii aceleia stranii. Tu eşti binefăcătorul meu. Iar eu te slujesc, aşa cum i-am slujit pe toţi nagualii dinaintea ta.

Adunându-mi toată energia de care eram în stare, i-am spus, pe faţă, ce gândeam:

— Te invit să iei din energia pe care o deţin. Este un cadou pe care ţi-l ofer, dar nu vreau, în schimb, nici un fel de daruri de putere de la tine. Vorbesc cât se poate de serios.

— Nu pot lua energie de la tine gratis, a şoptit ea. Întotdeauna plătesc pentru ceea ce capăt. Aşa e înţelegerea. Este o prostie să-ţi dai energia gratis.

— Toată viaţa am fost un prost. Crede-mă, i-am răspuns eu. Pot, precis, să-mi permit să-ţi fac vreun cadou, nu mi-e greu deloc. Ai nevoie de energie, ia-o. Dar nu vreau să fiu împovărat cu lucruri inutile. Nu posed nimic şi-mi place această stare.

A chicotit încântată şi a spus că s-ar putea să-mi ia energia, de vreme ce o ofeream cu atâta generozitate, dar că trebuia să-mi plătească pentru asta. Trebuia să-mi dea ceva de valoare similară.

Ascultând-o cum vorbeşte, mi-am dat seama că vorbea limba spaniolă cu un foarte pronunţat accent străin. Adăuga un fonem în plus la silaba din mijlocul fiecărui cuvânt Nu mai auzisem niciodată în viaţă pe cineva care să vorbească în felul acesta.

— Accentul tău este foarte neobişnuit, i-am spus. Din ce zonă provine?

— Din apropierea eternităţii, a spus ea şi a oftat.

Între noi legătura se stabilise, comunicam. Am înţeles de ce a oftat. Ea era cel mai aproape de ceea ce înseamnă permanent, pe când eu eram vremelnic, trecător. Acesta era avantajul meu. Cea care sfida moartea era la ananghie, iar eu eram liber.

Am examinat-o cu atenţie. Ca vârstă părea să aibă între treizeci şi cinci şi patruzeci de ani. Era o femeie indiană sadea, brunetă şi de o constituţie robustă, deşi nu grasă şi nici măcar corpolentă. Am văzut că pielea de pe antebraţe şi mâini era netedă, iar muşchii elastici ca la persoanele tinere. Am apreciat că avea o înălţime cuprinsă între 1,65 şi 1,70 m. Purta o rochie lungă, un şal negru şi mocasini. Aşa cum stătea îngenuncheată, puteam totodată să-i văd călcâiele netede şi o porţiune din gambele puternice. Era sveltă de mijloc şi avea sâni mari, pe care nu putea, sau poate nu voia, să-i ascundă sub şal. Părul îi era negru ca pana corbului şi-l purta împletit într-o coadă lungă. Nu era frumoasă, dar nici banală. Trăsăturile chipului ei nu erau în nici un fel deosebite. Părerea mea era că nu ar fi putut atrage cu nimic atenţia cuiva, cu excepţia ochilor, pe care îi ţinea îndreptaţi în jos, ascunşi sub pleoapele lăsate. Ochii îi erau sublimi, limpezi şi senini. În afară de ochii lui don Juan, nu mai văzusem alţii mai vii şi mai strălucitori.

Ochii ei m-au făcut să mă simt în largul meu. Ochi ca aceia nu puteau ascunde o pornire răuvoitoare. Am fost brusc cuprins de un val de încredere şi optimism, şi de sentimentul că o cunoşteam de când lumea. Dar eram totodată conştient şi de altceva: de instabilitatea mea emoţională. Îmi

făcuse în permanenţă necazuri în lumea lui don Juan, făcându-mă să mă comport ca o jucărie yo-yo. Aveam momente de totală înţelegere şi încredere, urmate imediat de o stare de cumplită neîncredere şi suspiciune. Nici în acest caz lucrurile nu aveau să fie altfel. Mintea mea bănuitoare a scornit imediat avertismentul că eram pe cale să cad victimă farmecelor femeii.

— Ai învăţat spaniola de curând, nu-i aşa? am spus eu doar pentru a ieşi de sub dominaţia gândurilor mele şi a evita posibilitatea ca ea să le citească.

— De abia ieri, a replicat ea şi a izbucnit într-un râs cristalin, arătându-şi dinţii mici, uimitori de albi ce străluceau ca un şirag de perle.

Oamenii din biserică s-au întors să se uite la noi. Mi-am înclinat capul, ca şi când aş fi fost cufundat în rugă. Femeia s-a apropiat şi mai mult de mine.

— Există vreun loc unde am putea vorbi în linişte? am întrebat-o.

— Vorbim aici, a spus ea. Aici am vorbit cu toţi nagualii din breasla ta. Dacă vorbeşti în şoaptă, nimeni nu-şi va da seama că purtăm o conversaţie.

Muream de curiozitate s-o întreb ce vârstă are. Dar mi-a venit în ajutor o amintire, care m-a făcut să-mi revin. Mi-am amintit de un prieten de-al meu, care, ani de-a rândul, îmi tot întinsese tot felul de curse pentru a mă determina să-i spun câţi ani am. Detestasem preocuparea lui măruntă faţă de acest aspect, iar acum era cât pe-aci să procedez şi eu la fel. Am renunţat imediat la idee.

Voiam să-i spun asta şi ei, numai de dragul conversaţiei, dar ea părea să ştie ce se petrece în mintea mea. M-a strâns de braţ cu un gest prietenesc, ca şi când ar fi vrut să-mi spună că am avut acelaşi gând.

— În loc să-mi dai un dar, n-ai putea să-mi spui ceva care să mă ajute în sensul a ceea ce vreau eu? am întrebat-o.

A clătinat din cap.

— Nu, a şoptit. Suntem extrem de diferiţi. Mult mai diferiţi decât am crezut că este posibil.

S-a ridicat şi a ieşit lateral din rândul de bănci. A efectuat, cu dexteritate, o reverenţă cu faţa la altarul principal. S-a închinat şi mi-a făcut semn să o urmez la un altar lateral de mai mari dimensiuni.

Am îngenuncheat amândoi în faţa unui crucifix reprezentându-l pe Mântuitor în mărime naturală. Înainte să apuc să spun ceva, a început ea să vorbească.

— Sunt în viaţă de foarte, foarte mult timp, a spus. Datorez această viaţă lungă faptului că-mi controlez translările şi deplasările punctului de asamblare. Şi că, totodată, nu rămân în lumea voastră prea multă vreme. Trebuie să-mi drămuiesc energia pe care o capăt de la nagualii din breasla ta.

— Cum este să exişti în alte lumi? am întrebat eu.

— Este ca în visat, cu excepţia faptului că eu am mai multă mobilitate. De asemenea, pot rămâne mai mult timp oriunde doresc. La fel ca atunci

când tu ai putea să stai cât de mult vrei în oricare din visele tale.

— Când te afli în această lume, eşti obligată să te limitezi doar la această zonă?

— Nu. Pot merge oriunde vreau.

— Întotdeauna iei înfăţişare de femeie?

— Am fost femeie un timp mai îndelungat decât am fost bărbat. În mod cert, îmi place mult mai mult. Cred că aproape am şi uitat cum e să fii bărbat. Sunt întru totul femeie!

Mi-a luat mâna şi m-a făcut să-i ating pelvisul. Inima îmi bătea să-mi spargă pieptul. Era, într-adevăr, femeie.

— Nu pot să-ţi iau aşa, pur şi simplu, energia, a spus ea, schimbând subiectul. Trebuie să încheiem un alt fel de înţelegere.

În momentul acela, am fost cuprins de un alt acces de raţionament pur lumesc. Voiam s-o întreb unde locuieşte când se află în lumea aceasta. Nu a fost nevoie să-mi formulez întrebarea pentru a primi răspunsul de la ea.

— Eşti cu mult, cu foarte mult mai tânăr decât mine, a spus femeia, şi deja ai dificultăţi în a le spune oamenilor unde trăieşti. Chiar dacă-i duci în casa al cărei proprietar eşti sau pentru care plăteşti chirie, nu acolo trăieşti cu adevărat.

— Sunt atât de multe lucruri despre care aş vrea să te întreb, dar prin minte nu-mi trec decât gânduri prosteşti, am spus eu.

— Nu este nevoie să mă întrebi nimic, a răspuns ea. Ştii deja tot ce ştiu şi eu. Tot ce-ţi trebuie este un impuls pentru aţi revendica ceea ce ştii. Eu îţi dau acest impuls.

Nu numai că-mi treceau prin minte gânduri prosteşti, dar mă aflam şi într-o asemenea stare de sugestibilitate, încât, imediat ce mi-a spus că ştiu tot ce ştie şi ea, am şi simţit că ştiam totul şi că nu mai era nevoie să mai întreb nimic. I-am spus, râzând, despre naiva mea împăunare.

— Nu eşti deloc naiv, m-a asigurat ea cu autoritate. Ştii totul, pentru că te afli acum complet în cea de a doua atenţie. Priveşte în jurul tău!

Pentru un moment nu am putut să-mi focalizez privirea. Ca şi când mi-ar fi intrat apă în ochi. Când am reuşit să mă concentrez, am ştiut că se întâmplase ceva grav. Biserica era altfel, mai întunecoasă, cu un aer mai opresiv şi, cumva, mai dur. M-am ridicat şi am făcut câţiva paşi către naos. Ceea ce mi-a atras imediat atenţia au fost rândurile de bănci; nu erau făcute din lemn masiv, ci din prăjini subţiri, împletite. Erau bănci confecţionate artizanal, aşezate înăuntrul unei măreţe clădiri de piatră. De asemenea, lumina din biserică era schimbată. O lumină gălbuie şi slabă care forma cele mai întunecate umbre pe care le-am văzut vreodată. Provenea de la lumânările ce ardeau în faţa multitudinii de altare. Am putut să-mi dau seama direct ce bine se potrivea lumina lumânărilor cu pereţii masivi de piatră şi cu ornamentele bisericii coloniale.

Femeia mă fixa cu privirea; strălucirea ochilor ei era fascinantă. Atunci

am ştiut că visez şi că ea regizează visul. Dar nu-mi era frică de ea şi nici de vis.

M-am depărtat de altarul lateral şi am privit din nou în naos. Acolo se aflau oameni îngenuncheaţi, care se rugau. Foarte mulţi, bizar de mici de statură, oameni oacheşi şi vânjoşi. Vedeam capetele lor aplecate pe toată distanţa până la baza altarului principal. Cei care se aflau în vecinătatea locului unde eram eu se uitau lung la mine, vădit dezaprobator. Eu mă uitam cu uimire la ei şi la tot ce mă înconjura. Însă nu auzeam nici un sunet. Oamenii se mişcau, dar nu se auzea nimic.

— Nu aud nimic, i-am spus femeii, şi vocea mi-a bubuit cu un asemenea răsunet de parcă biserica ar fi fost o carcasă goală.

Aproape toţi cei din biserică au întors capul să se uite la mine. Femeia m-a tras înapoi în zona întunecată a altarului lateral.

— Vei auzi dacă nu asculţi cu urechile, mi-a spus. Ascultă cu atenţia visatului.

Se pare că singurul lucru de care aveam nevoie era aluzia ei. Dintr-o dată, am fost învăluit de zumzăitul monoton caracteristic, produs de o mulţime de oameni cufundaţi în rugăciune. Acest sunet m-a cucerit instantaneu. Mi s-a părut cel mai extraordinar din câte auzisem vreodată. Voiam să mă lansez într-o apologie a acestuia în faţa femeii, dar ea nu mai era lângă mine. M-am uitat împrejur să văd unde este. Aproape că ajunsese la uşă. S-a întors către mine şi mi-a făcut semn să o urmez. Am ajuns-o din urmă în pridvorul bisericii. Pe stradă nu erau felinare de nici un fel. Singura lumină era cea a lunii. Şi faţada bisericii arăta altfel; era neterminată. Peste tot zăceau răspândite blocuri de calcar. În jurul bisericii nu erau nici un fel de case sau alte clădiri. În lumina lunii scena avea un aer sinistru.

— Unde mergem? am întrebat.

— Nicăieri, a răspuns femeia. Am ieşit, pur şi simplu, afară ca să avem mai mult spaţiu şi să nu fim deranjaţi. Aici putem să vorbim cât vrem.

M-a îndemnat să mă aşez pe o piatră rombică, pe jumătate cizelată.

— Cea de a doua atenţie are comori nesfârşite de descoperit, a început ea. Poziţia iniţială în care-şi aşază visătorul corpul este de o importanţă esenţială. Tocmai în asta rezidă secretul vrăjitoarelor din antichitate, care încă din vremea mea erau deja antice. Gândeşte-te numai.

Stătea atât de aproape de mine, că îi simţeam căldura trupului. Mi-a pus un braţ pe după umăr şi m-a tras la pieptul său. Corpul ei avea un parfum cu totul special; îmi amintea de copaci sau de salvie. Nu că s-ar fi dat cu parfum, ci întreaga ei fiinţă părea să exale acel miros caracteristic al pădurilor de conifere. Totodată, căldura trupului ei nu era ca a mea sau a oricui altcuiva dintre oamneii pe care îi cunosc. Era o căldură potolită, mentolată, egală, echilibrată. Gândul care mi-a trecut prin minte a fost că această căldură este genul care stăruia fără preget, fără însă să se pripească.

Apoi a început să-mi şoptească la urechea stângă. Mi-a spus că darurile

pe care le dăduse nagualilor din branşa mea erau legate de ceea ce vrăjitorii din vechime numeau poziţiile gemene. Adică, poziţia iniţială în care-şi ţine visătorul corpul fizic pentru a începe să viseze este reflectată fidel de poziţia în care îşi ţine acesta corpul energetic, în vis, pentru a-şi fixa punctul de asamblare în orice loc doreşte. Cele două poziţii formează o unitate, iar vrăjitorilor din vechime le-a trebuit mii de ani pentru a putea descoperi relaţia perfectă dintre cele două poziţii pentru toate cazurile de poziţii gemene. A observat, chicotind, că vrăjitorii din ziua de azi nu vor avea niciodată timpul şi nici dispoziţia necesare pentru a se dedica unei astfel de munci şi că bărbaţii şi femeile din breasla mea erau, într-adevăr, norocoşi că o aveau pe ea, care le putea oferi astfel de daruri. Râsul ei avea un sunet extraordinar de cristalin.

Nu prea înţelesesem explicaţia referitoare la poziţiile gemene. I-am spus, cu aplomb, că nu doream să practic aceste lucruri, ci doar să am cunoştinţă de ele ca mijloace de îmbogăţire a posibilităţilor intelectuale.

— Ce vrei să ştii exact? a întrebat ea încet.

— Explică-mi ce înţelegi prin poziţii gemene ori prin poziţia iniţială în care visătorul îşi ţine corpul pentru a începe să viseze, i-am cerut eu.

— În ce poziţie te culci pentru a începe să visezi? m-a întrebat ea.

— În orice poziţie. Nu am un model prestabilit. Don Juan nu a accentuat niciodată acest aspect.

— Ei bine, eu îl accentuez, a spus ea şi s-a ridicat.

Şi-a schimbat locul. S-a aşezat în dreapta mea şi mi-a şoptit la ureche că, potrivit cunoştinţelor sale, poziţia în care îşi aşază visătorul corpul este de o extraordinară importanţă. A sugerat o modalitate de verificare a acestui lucru prin intermediul unui exerciţiu minuţios, dar simplu.

— Începe-ţi visatul culcat pe partea dreaptă, cu genunchii puţin îndoiţi, a spus ea. Regula obligatorie este să-ţi menţii poziţia şi să adormi aşa. Apoi, o dată aflat în vis, exerciţiul prevede să visezi că eşti în exact aceeaşi poziţie şi că adormi din nou aşa.

— Ce are asta darul să facă? am întrebat.

— Face ca punctul de asamblare să stea locului, vreau să spun cu adevărat locului, în orice poziţie s-ar afla în momentul celei de a doua adormiri.

— Care este rezultatul acestui exerciţiu?

— Percepţia totală. Sunt sigură că profesorii tăi ţi-au spus că darurile mele sunt daruri de percepţie totală.

— Da. Dar cred că nu mi-e prea clar ce înseamnă percepţie totală, am minţit eu.

Ea a ignorat spusele mele şi a continuat să-mi explice că cele patru variante ale exerciţiului erau de a adormi culcat pe partea dreaptă, pe partea stângă, pe spate sau pe burtă. Apoi, în sfera visatului, exerciţiul consta în a visa că adormi a doua oară în aceeaşi poziţie în care ai început visatul. M-a

asigurat că voi obţine rezultate extraordinare, care a spus că sunt imposibil de prezis. Brusc, a schimbat subiectul şi m-a întrebat:

— Ce dar îţi doreşti tu?

— Nici un dar pentru mine. Ţi-am spus deja asta.

— Dar insist. Trebuie să-ţi ofer un dar, iar tu trebuie să-l accepţi. Aşa este înţelegerea noastră.

— Înţelegerea noastră este să-ţi dăm energie. Deci ia-o de la mine. Ţi-o ofer fără plată. Cadoul meu pentru tine.

Femeia a părut consternată. Iar eu am stăruit în a-i spune că eram absolut de acord să-mi ia energie. I-am spus chiar că o plăceam enorm. Ceea ce, natural, aşa şi era. Avea ceva extrem de trist şi, în acelaşi timp, extrem de fermecător.

— Să mergem înapoi în biserică, a murmurat ea.

— Dacă vrei, într-adevăr, să-mi faci un dar, am spus eu, fă cu mine o plimbare prin acest oraş, sub clar de lună.

Ea a dat din cap afirmativ.

— Cu condiţia să nu spui nici un cuvânt.

— De ce nu? am întrebat, dar ştiam deja răspunsul.

— Pentru că visăm, a spus ea, şi, astfel, te vei duce mai adânc în visul meu.

Mi-a explicat că, atâta timp cât rămâneam în biserică, eu aveam suficientă energie pentru a gândi şi conversa, dar, dincolo de graniţele zonei bisericii, situaţia era cu totul alta.

— De ce asta? am întrebat eu cu îndrăzneală.

Pe un ton extrem de serios, care nu numai că i-a accentuat aerul misterios, ci chiar m-a înspăimântat, femeia mi-a spus:

— Pentru că acest dincolo sau în afară nu există. Acesta este un vis. Te afli la cea de a patra poartă a visatului, visând visul meu.

Mi-a spus că arta ei consta în a fi capabilă de a-şi proiecta intenţia şi că tot ce vedeam în jurul meu era intenţia sa. A spus, în şoaptă, că biserica şi oraşul erau rezultatul intenţiei sale; nu existau şi, totuşi, existau. A adăugat, privindu-mă drept în ochi, că aceasta este una dintre tainele intenţionăm în cea de a doua atenţie a poziţiilor gemene ale visatului. Poate fi făcută, dar nu poate fi explicată sau înţeleasă.

Mi-a povestit apoi că se trăgea dintr-o breaslă de vrăjitori care ştiau cum să se mişte în cea de a doua atenţie prin proiectarea intenţiei lor. Vrăjitorii aceia practicau arta de a-şi proiecta propriile gânduri în visat în scopul realizării unei reproduceri fidele a oricărui obiect, structuri, punct de reper sau peisaj doreau.

Spunea că vrăjitorii începeau prin a privi cu atenţie un obiect simplu, memorând toate detaliile acestuia. Apoi închideau ochii şi vizualizau obiectul, aducând corecturi imaginii mentale prin confruntare cu obiectul real, până când puteau să-l vadă, cu ochii închişi, în toată complexitatea sa.

Următorul stadiu în planul lor de pregătire era să viseze obiectul şi să realizeze în vis — din punctul de vedere al propriei lor percepţii — materializarea totală a acestuia. Acţiunea, spunea ea, se numeşte primul pas către percepţia totală.

Vrăjitorii treceau apoi de la obiectele simple la lucruri din ce în ce mai complicate. Ţelul final era ca toţi împreună să vizualizeze o lume totală, iar apoi să viseze lumea respectivă, recreând astfel un tărâm absolut autentic unde puteau trăi.

— Atunci când un vrăjitor din breasla mea devenea capabil să facă asta, a spus femeia în continuare, putea să atragă cu uşurinţă pe oricine în intenţia sa, în visul său. Asta este ceea ce-ţi fac eu ţie acum şi ceea ce le-am făcut tuturor nagualilor din branşa ta. Poţi să fii convins de asta, a spus ea, chicotind, ca şi cum n-aş fi fost. Populaţii întregi au dispărut visând în felul acesta. Acesta este temeiul pentru care am afirmat că această biserică şi acest oraş sunt una dintre tainele intenţionăm în cea de a doua atenţie.

— Spui că populaţii întregi au dispărut în acest fel. Cum a fost posibil aşa ceva? am întrebat eu.

— Au vizualizat şi, apoi au recreat în visat acelaşi tablou, a răspuns ea. Tu n-ai vizualizat niciodată nimic, aşa că pentru tine este foarte periculos să intri în visul meu.

M-a avertizat apoi că trecerea pragului celei de a patra porţi şi călătoria în locuri care există numai în intenţia cuiva este un lucru riscant, întrucât fiecare element dintr-un astfel de vis este, în mod necesar, de esenţă strict personală.

— Tot mai vrei să mergi? m-a întrebat.

Am spus că da. Atunci mi-a relatat mai multe referitor la poziţiile gemene. În esenţă, ceea ce mi-a explicat este că, în cazul în care, de exemplu, aş visa oraşul meu natal, visul fiind început când sunt culcat pe partea dreaptă, aş putea rămâne foarte uşor în oraşul din vis, dacă — în vis — m-aş culca pe partea dreaptă şi aş visa că adorm. Cel de al doilea vis nu numai că va fi, în mod inevitabil, un vis despre oraşul meu natal, ci va fi şi cel mai concret vis imaginabil.

Era convinsă că în antrenamentele mele de visat avusesem nenumărate vise cu un pronuţat caracter concret, dar m-a asigurat că toate acestea se datoraseră purei întâmplări. Pentru că unica modalitate de a avea un control absolut asupra viselor este utilizarea metodei poziţiilor gemene.

— Şi să nu mă întrebi de ce, a adăugat ea. Se întâmplă, pur şi simplu. La fel ca toate celelalte lucruri.

M-a pus să mă ridic şi m-a povăţuit din nou să nu vorbesc şi să nu mă îndepărtez de ea. M-a luat cu blândeţe de mână, de parcă eram un copil, şi a pornit în direcţia unui grup de case ce se profilau în întuneric. Ne aflam pe o stradă pavată cu bolovani. Pietre dure de râu fuseseră bătătorite cu muchia ascuţită în jos în pământul drumului. Presiunea inegală a circulaţiei crease

suprafeţe denivelate. Se părea că muncitorii care lucraseră la pavaj urmaseră, pur şi simplu, contururile terenului, fără a se mai obosi să-l niveleze mai întâi.

Casele erau construcţii voluminoase, spoite, banale, cu un singur nivel şi acoperişuri de ţiglă. Pe lângă ele se perindau în tăcere tot felul de oameni. Umbrele înunecate din interiorul lor îmi dădeau sentimentul că vecini curioşi, dar speriaţi, bârfeau în spatele uşilor închise. Vedeam, de asemenea, munţii teşiţi dimprejurul oraşului.

Spre deosebire de ceea ce mi se întâmpla tot timpul în şedinţele mele de visat, procesele mele mentale erau neafectate. Gândurile nu-mi erau date la o parte de forţa evenimentelor din vis. Iar după aprecierile mele mă aflam în versiunea de vis a oraşului în care locuia don Juan, dar într-o epocă diferită. Curiozitatea îmi fusese aţâţată la maximum. Eram cu adevărat împreună cu cea care sfidează moartea în visul ei. Dar era acesta un vis? Ea însăşi spusese că era. Voiam să observ totul, să fiu ultraatent. Voiam să testez totul *văzând* energia. Eram încurcat, dar femeia m-a strâns mai tare de mână, ca pentru a-mi semnala că era de acord cu mine.

Cuprins încă de o absurdă timiditate, mi-am exprimat, automat, cu glas tare, intenţia de *a vedea*. În timpul exerciţiilor mele de visat, mă folosisem tot timpul de formularea „Vreau să *vad* energie". Câteodată, era necesar să o spun de mai multe ori la rând până reuşeam să obţin rezultatele scontate. De data aceasta, în oraşul de vis al femeii, de îndată ce am început să repet formula mea în maniera obişnuită, ea a izbucnit în râs. Râsul ei era ca cel al lui don Juan: profund, nestăvilit, din toată inima.

— Ce-i aşa de comic? am întrebat eu, veselia ei molipsindu-mă şi pe mine întrucâtva.

— Juan Matus nu-i agreează pe vrăjitorii din vechime, în general şi pe mine, în mod special, a spus femeia printre hohote de râs. Tot ce avem de făcut, pentru a putea *vedea* în vis, este să arătăm cu degetul mic elementul pe care dorim să-l *vedem*. Faptul de a fi făcut să strigi în visul meu este maniera lui de a-mi transmite mesajul său. Trebuie să recunoşti că este, într-adevăr, deştept. S-a oprit o clipă, apoi a spus pe un ton de destăinuire: Desigur că şi să strigi ca un nebun are efectul scontat.

Simţul umorului de care dădeau dovadă vrăjitorii mă uimea peste măsură. Femeia râdea atât de tare, încât părea incapabilă să mai meargă. Mă simţeam prost. Când s-a calmat şi şi-a recăpătat stăpânirea de sine, mi-a spus, cu amabilitate, că puteam să arăt cu degetul către orice doream în visul acela, inclusiv către ea.

Am indicat cu degetul mic de la mâna stângă o casă. Dar în casa aceea nu era nici un fel de energie. Era ca orice alt element dintr-un vis obişnuit. Am arătat cu degetul către tot ce se afla în jur, cu acelaşi rezultat.

— Îndreaptă-ţi degetul către mine, m-a îndemnat ea. Trebuie să te convingi că aceasta este metoda pe care o folosesc visătorii pentru a *vedea*.

Avea perfectă dreptate. Aceasta era metoda. În clipa în care mi-am îndreptat degetul către ea, a devenit o picătură de energie. Şi aş putea să adaug — o picătură de energie foarte ciudată. Forma ei energetică era exact aşa cum o descrisese don Juan; arăta ca o cochilie imensă, răsucită spre interior de-a lungul unei adâncituri ce se întindea pe întreaga ei suprafaţă.

— Sunt singura făptură generatoare de energie din acest vis, a spus ea. Aşa că cel mai indicat lucru pe care îl ai de făcut este să observi totul.

În momentul acela, am realizat pentru prima dată ce farsă colosală îmi făcuse don Juan. Născocise, în mod intenţionat, metoda prin care mă făcuse să învăţ să strig în vis, astfel încât să pot striga în intimitatea visului celei care sfidează moartea. Găseam această notă specifică atât de hazlie, încât m-a pufnit un râs nebun, de aproape nu mai puteam să respir.

— Să ne continuăm plimbarea, a spus femeia cu blândeţe, după ce am terminat de hohotit.

În oraş existau numai două străzi, care se intersectau; pe fiecare din ele se aflau trei grupuri de case. Am mers pe ambele străzi, nu o dată, ci de patru ori. Priveam tot ce era în jur şi ascultam cu atenţia visatului, ca să captez orice sunet. Dar se auzeau puţine sunete — numai lătratul unor câini undeva în depărtare şi vorba şoptită a oamenilor pe lângă care treceam.

Lătratul crinilor mi-a stârnit un alean neştiut şi profund. A trebuit să mă opresc. Am încercat să mă liniştesc, sprijinindu-mă cu umărul de un zid. Contactul cu acesta a fost pentru mine surprinzător, nu pentru că peretele ar fi avut ceva neobişnuit, ci pentru că lucrul de care mă sprijineam era, într-adevăr, un zid material, concret, la fel ca oricare alt zid pe care îl atinsesem vreodată. L-am pipăit cu mâna mea liberă. Mi-am trecut degetele pe suprafaţa lui aspră. Era cu adevărat un zid!

Concreteţea uluitoare a peretelui a pus imediat capăt aleanului meu şi mi-a resuscitat interesul de a observa tot ce mă înconjura. Căutam, în special, caracteristici care puteau fi corelate cu oraşul din zilele noastre. Dar, indiferent de atenţia încordată cu care observam totul, nu am avut nici un succes. Şi în oraşul acela era o piaţă, dar se afla în faţa bisericii, chiar în dreapta pridvorului.

Munţii din jurul oraşului se distingeau clar în lumina lunii, fiind aproape recognoscibili. Am încercat să mă orientez, observând luna şi stelele, ca şi cum m-aş fi aflat în realitatea consensuală a vieţii de zi cu zi. Luna era în descreştere, probabil la o zi după ce fusese plină. Era sus, deasupra orizontului. Trebuie să fi fost ora opt sau nouă seara. În dreapta lunii puteam vedea constelaţia Orion; cele două stele principale ale acesteia, Betelgeuse şi Rigel, se aflau pe orizontală în linie cu luna. Am estimat că trebuia să fie începutul lunii decembrie. În viaţa mea reală era luna mai, iar în mai Orion nu este vizibilă. M-am uitat fix la lună cât de mult am putut. Nu s-a schimbat nimic. Era chiar luna, din câte îmi dădeam seama. Neconcordanţa dintre perioadele din an m-a neliniştit foarte tare.

Uitându-mă din nou spre sud, mi s-a părut că disting, la orizont, vârful de munte în formă de clopot, care se vedea şi din curtea interioară a lui don Juan. Am încercat apoi să stabilesc cam pe unde s-ar fi situat casa lui. Preţ de o clipă mi s-a părut că chiar am descoperit-o. Acest lucru m-a captivat într-atât, încât mi-am smuls mâna dintr-a femeii. În aceeaşi clipă m-a cuprins o anxietate groaznică. Ştiam că trebuia să mă întorc la biserică, pentru că, dacă n-o făceam, aş fi căzut acolo mort pe loc. M-am întors şi am luat-o la goană spre biserică. Femeia m-a apucat repede de mână şi m-a urmat.

Pe când ne apropiam în fugă de biserică, am realizat că oraşul din visul acela se afla în spatele clădirii ei. Dacă aş fi ţinut seama de asta, poate m-aş fi putut orienta. Dar aşa cum stăteau lucrurile, nu mai aveam atenţia visatului pentru asta. Mi-am concentrat-o pe toată pe detaliile arhitecturale şi de ornamentaţie ale spatelui bisericii. Nu văzusem partea aceea a edificiului în viaţa de zi cu zi şi credeam că, dacă memorez caracteristicile ei, le pot confrunta mai târziu cu detaliile clădirii reale.

Acesta era planul pe care l-am născocit atunci, pe moment. Ceva din mine totuşi lua în derâdere încercările mele de a valida totul. Pe tot parcursul uceniciei mele mă chinuise în permanenţă nevoia de obiectivitate, care mă forţase să verific şi să reverific tot ce privea lumea lui don Juan. Dar, în fond, nu era vorba de validare ca atare, ci de nevoia de a mă folosi de această tendinţă obsesivă pentru obiectivitate drept pavăză care să mă apere în cele mai acute momente de discrepanţă cognitivă; când venea însă timpul să verific ceea ce validasem, nu o făceam niciodată.

În biserică, eu şi femeia am îngenuncheat în faţa micului altar de pe latura din stânga, unde fusesem înainte şi, după o clipă, m-am trezit în biserica luminată din plin din zilele noastre.

Femeia şi-a făcut semnul crucii şi s-a ridicat. Am făcut şi eu, automat, acelaşi lucru. Ea m-a luat de braţ, pornind către uşă.

— Stai, aşteaptă, am spus eu şi am fost surprins că pot vorbi. Nu prea puteam să gândesc clar, dar voiam să-i pun o întrebare complicată. Ceea ce voiam să ştiu era cum este posibil ca cineva să aibă energia de a vizualiza toate detaliile unui întreg oraş.

Zâmbind, femeia a răspuns la întrebarea mea nerostită; a spus că este foarte talentată în arta vizualizării deoarece, după o viaţă întreagă în care făcuse aşa ceva, avusese parte de multe, multe alte vieţi în care putuse să se perfecţioneze. A adăugat că oraşul pe care-l vizitasem şi biserica în care vorbiserăm erau exemple ale vizualizărilor sale recente. Biserica era una şi aceeaşi cu cea în care Sebastian fusese paracliser. La drept vorbind, îşi impusese să memoreze toate detaliile fiecărui colţişor din acea biserică şi din acel oraş din nevoia de a putea supravieţui. Şi-a încheiat spusele cu o remarcă extrem de tulburătoare.

— Întrucât ştii destul de multe lucruri despre acest oraş, deşi nu ai

încercat niciodată să-l vizualizezi, a spus, mă ajuţi acum pe mine să-l intenţionez. Pun rămăşag că n-o să mă crezi dacă-ţi spun că acest oraş, pe care-l vezi acum, nu există cu adevărat, în afara intenţiei mele şi a intenţiei tale.

Mă cerceta cu privirea şi a râs văzând ce groază m-a cuprins când am realizat ce spunea.

— Încă mai visăm? am întrebat eu, uluit.

— Da, a spus. Dar acest visat este mai real decât celălalt, pentru că mă ajuţi. Asta nu se poate explica decât spunând că se întâmplă, pur şi simplu. Ca în toate celelalte cazuri. A indicat tot ce ne înconjura. Nu există modalitate de a spune cum se întâmplâ, dar se întâmplă. Să-ţi aminteşti întotdeauna ce ţi-am spus: aceasta este taina de a intenţiona în cea de a doua atenţie. M-a tras uşor către ea. Hai să ne plimbăm până la piaţa din acest vis, a spus. Dar probabil că este cazul să mă aranjez puţin, ca să te simţi mai în largul tău în compania mea.

M-am uitat la ea, neînţelegând ce vrea să spună, în vreme ce îşi schimba costumaţia. A făcut-o cu câteva mişcări simple, cât se poate de obişnuite. Şi-a scos fusta lungă şi a rămas în fusta cu aspect comun, până la jumătatea gambei, pe care o purta pe dedesubt. Apoi şi-a răsucit coada într-un coc şi s-a schimbat din mocasini în pantofi cu toc jos, pe care îi avea într-o sacoşă de pânză. Şi-a întors şalul pe partea cealaltă, acesta transformându-se astfel într-o eşarfă bej. Arăta acum ca o mexicancă tipică din clasa de mijloc, aflată, probabil, într-o vizită în acel orăşel. M-a luat de braţ cu aplombul caracteristic femeilor şi a pornit în direcţia pieţei.

— Ce-ai tăcut aşa? Ţi-ai înghiţit limba? a spus ea în engleză.

Eram total absorbit de ideea de neconceput că m-aş fi aflat încă într-un vis; mai mult, începusem să cred că, dacă aşa stăteau lucrurile, riscam să nu mă mai trezesc niciodată. Pe un ton nonşalant, pe care nu l-am putut recunoaşte ca aparţinându-mi, am spus:

— Nu mi-am dat seama până acum că mi te-ai mai adresat în engleză. Unde ai învăţat limba?

— În lumea de dincolo. Ştiu multe limbi. S-a oprit şi m-a scrutat cu privirea. Am avut timp destul la dispoziţie să le învăţ. Întrucât vom petrece vreme îndelungată împreună, într-o zi te voi învăţa propria mea limbă.

A chicotit, fără îndoială ca reacţie la expresia mea disperată. M-am oprit.

— Vom petrece mult timp împreună? am întrebat, trădând ceea ce simţeam.

— Desigur, a răspuns ea pe un ton vesel. Tu îmi vei da — şi trebuie să spun că într-un mod foarte generos — energia ta gratis. Tu însuţi ai spus asta, nu-i aşa? Eram oripilat. Care-i problema? a întrebat femeia, din nou în spaniolă. Să nu-mi spui că regreţi decizia pe care ai luat-o. Suntem vrăjitori. Este prea târziu să te răzgândeşti. Nu-ţi este frică, nu-i aşa?

Eram din nou mai mult decât terifiat, dar, dacă m-ar fi pus cineva să

precizez ce anume mă înspăimânta, n-aş fi ştiut să spun. Mai mult ca sigur că nu-mi era teamă că mă aflu împreună cu cea care sfidează moartea într-un alt vis ori că-mi pierd minţile sau chiar viaţa. Mi-era teamă de forţa răului? m-am întrebat. Dar ideea de forţă a răului nu rezista la o analiză serioasă. Ca rezultat al anilor petrecuţi în mediul vrăjitoresc, ştiam, fără nici o umbră de îndoială, că în univers există doar energie; conceptul de forţă a răului era un produs al minţii umane creat sub covârşitoarea influenţă a fixării punctului de asamblare în poziţia sa obişnuită. Logic, nu aveam de ce să mă tem. Ştiam asta, dar ştiam, de asemenea, că adevărata mea slăbiciune consta în lipsa de cursivitate în a-mi fixa imediat punctul de asamblare în orice nouă poziţie era deplasat. Apropierea de cea care sfidează moartea îmi deplasa punctul de asamblare cu o viteză colosală, iar eu nu aveam capacitatea să ţin pasul cu acest ritm. Rezultatul era o vagă pseudosenzaţie de teamă că aş fi putut să nu mă mai trezesc niciodată.

— Nu există nici o problemă, am spus. Să ne continuăm plimbarea din vis.

Şi-a petrecut braţul pe după al meu şi am mers în tăcere până în părculeţ. Nu era deloc o tăcere forţată. Dar mintea mea se zbătea sub imperiul nedumeririi. Ce ciudat, gândeam eu, numai cu puţin timp în urmă mersesem cu don Juan dinspre parc către biserică, cuprins de cea mai terifiantă frică normală. Acum mergeam înapoi dinspre biserică spre parc împreună cu obiectul fricii mele şi eram mai îngrozit decât oricând, dar într-un fel diferit, mai matur şi mai teribil, mai fatal.

Pentru a-mi mai calma neliniştea, am început să privesc în jurul meu. Dacă acesta era un vis — aşa cum credeam că este — exista o cale prin care puteam dovedi sau infirma asta. Mi-am îndreptat degetul mic către case, către biserică, către pavajul străzii, către oameni. Am arătat totul cu degetul. Cutezător, chiar am apucat cu mâna vreo doi indivizi, pe care se pare că i-am speriat foarte tare. Le-am simţit masa fizică. Erau la fel de reali ca orice altceva ce consider eu că este real, cu excepţia faptului că nu generau energie. Nimic din acel oraş nu genera energie. Totul părea real şi normal, şi totuşi, era doar un vis. M-am întors către femeie, care se ţinea de braţul meu, şi am chestionat-o asupra acestui lucru.

— Visăm, a rostit ea cu vocea ei uşor răguşită şi a chicotit.

— Dar cum se poate ca oamenii şi lucrurile din jurul nostru să fie atât de reale, de tridimensionale?

— Aceasta este taina intenţionăm în cea de a doua atenţie! a exclamat ea pe un ton reverenţios. Oamenii aceştia sunt atât de reali, încât chiar gândesc.

Aceasta a fost lovitura de graţie. Nu mai voiam să mai pun la îndoială nimic. Voiam să mă lase total în voia acelui vis. O zmucitură puternică a braţului m-a readus la realitatea momentului. Ajunseserăm în piaţă. Femeia se oprise şi mă trăgea să mă aşez pe o bancă. Am ştiut că sunt în pericol

atunci când, aşezându-mă, nu am simţit banca sub mine. Am început să mă rotesc. După câte îmi dădeam seama, într-o mişcare ascendentă. Am înregistrat, pentru un moment extrem de scurt, imaginea parcului ca şi când l-aş fi privit de undeva de sus.

— Am încurcat-o! am urlat.

Credeam că mor. Mişcarea de rotire ascendentă s-a transformat într-o mişcare de învârtejire descendentă în întuneric.

13. ÎN ZBOR PE ARIPILE INTENŢIEI

— Nagualule, fă un efort, m-a îndemnat o voce de femeie. Nu te scufunda. Ieşi la suprafaţă, ieşi la suprafaţă. Foloseşte-te de procedeele visatului!

Mintea a început să-mi lucreze. M-am gândit că vocea pe care o auzisem era a unui vorbitor de engleză şi că, dacă era să mă folosesc de metodele visatului, trebuia să găsesc, mai întâi, un punct de pornire pentru a mă energiza.

— Deschide ochii, a spus vocea. Deschide-i acum. Foloseşte-te de primul lucru pe care-l vezi, ca punct de pornire.

Am făcut un efort suprem şi mi-am deschis ochii. Am văzut copaci şi cer albastru. Era ziuă! Am văzut, ca prin ceaţă, un chip care se apleca deasupra mea. Dar nu-mi puteam focaliza privirea. Am crezut că cea care se uita la mine era femeia din biserică.

— Foloseşte-te de chipul meu, a spus vocea; era o voce familiară, dar nu puteam s-o identific. Ia faţa mea, ca punct de pornire; apoi priveşte la toate celelalte.

Auzul începuse să mi se limpezească, la fel şi vederea. M-am uitat lung la chipul femeii, apoi la copacii din parc, la banca de fier forjat, la oamenii care treceau pe acolo şi, pe urmă din nou, la chipul ei. În ciuda faptului că faţa ei era altfel de fiecare dată când o priveam, am simţit că încep să am un minim de control asupra mea. Când mi-am recăpătat mai dephn facultăţile, mi-am dat seama că femeia era aşezată pe bancă, ţinându-mi capul în poala ei. Şi nu era femeia din biserică; era Carol Tiggs.

— Ce cauţi aici? am bolborosit eu.

Sperietura şi surprinderea mea erau atât de mari, încât doream să mă ridic şi s-o rup la fugă, dar corpul meu nu asculta deloc de comenzile conştientului. Au urmat câteva momente chinuitoare, în care am încercat cu disperare, dar fără nici un folos, să mă ridic. Lumea care mă înconjura avea prea multă claritate ca să mai cred că încă visez, dar nefuncţionarea controlului asupra sistemului motor mă făcea să bănuiesc că totuşi era vorba de un vis. În plus, prezenţa lui Carol era prea neaşteptată; nu existau nici un fel de antecedente care s-o justifice.

Cu precauţie, am încercat să-mi impun voinţa de a mă ridica, aşa cum făcusem de sute de ori în visat, dar nu s-a întâmplat nimic. Dacă se impusese vreodată nevoia să fiu obiectiv, acesta era momentul. Cu cea mai mare atenţie, am început să mă uit, mai întâi cu un ochi, la tot ce se afla în câmpul meu vizual. Am repetat apoi procesul cu celălalt ochi. Am considerat concordanţa dintre imaginile înregistrate de cei doi ochi ca indicând că mă aflam în realitatea consensuală a vieţii de zi cu zi.

După aceea, am examinat-o pe Carol. În momentul acela, am observat că pot să-mi mişc braţele. Numai jumătatea inferioară a corpului îmi era paralizată. Am atins faţa şi mâinile lui Carol; am îmbrăţişat-o. Avea consistenţă materială, şi credeam că era cu adevărat Carol Tiggs. Uşurarea mea a fost enormă, pentru că, pentru un moment, avusesem întunecata bănuială că era vorba de cea care sfidează moartea, care se dădea drept Carol.

Cu multă grijă, Carol m-a ajutat să mă ridic în poziţia şezând. Fusesem întins pe spate, culcat jumătate pe bancă, jumătate pe pământ. Atunci am observat ceva ieşit total din comun. Eram îmbrăcat cu blugi Levi's decoloraţi şi încălţat cu o pereche ponosită de cizme maro, de piele. Aveam o cămaşă de dril şi o jachetă Levi's.

— Stai puţin, i-am spus eu lui Carol. Uită-te la mine. Astea sunt hainele mele? Sunt eu cu adevărat?

Carol a râs şi m-a zgâlţâit de umeri, aşa cum făcea întotdeauna în semn de camaraderie, atitudine bărbătească, să arate că făcea parte din gaşcă.

— Îl am în faţa ochilor pe frumosul de tine, a spus ea cu vocea ei comică în falset contrafăcut. Oh, domnu', cine altcineva ar putea fi, dacă nu tu?

— Cum naiba de sunt îmbrăcat cu Levi's şi port cizme? am insistat eu. Nici nu am aşa ceva.

— Eşti îmbrăcat cu hainele mele. Când te-am găsit, erai complet gol!

— Unde? Când?

— În preajma bisericii, acum aproximativ o oră. Am venit aici, în piaţă, să te caut. Nagualul m-a trimis să văd dacă te pot găsi.

Am luat hainele cu mine pentru orice eventualitate. I-am spus că mă simţeam teribil de vinovat şi jenat pentru faptul de a fi umblat prin oraş dezbrăcat.

— În mod cu totul straniu, nu era nimeni prin preajmă, m-a asigurat ea.

Am simţit că o spunea doar ca să-mi diminueze jena. Zâmbetul ei amuzat mi-a confirmat asta.

— Probabil că mi-am petrecut cu arendaşul toată noaptea trecută sau chiar mai mult, am spus. Ce zi este astăzi?

— Nu-ţi face griji în privinţa datelor, a spus ea, râzând. Când îţi vei reveni complet, o să numeri singur zilele.

— Nu mă cocoli, Carol Tiggs. Spune-mi ce zi este astăzi.

Vocea mea avea un ton sever şi ferm ce nu părea să-mi aparţină.

— Este ziua de după marea fiestă, a zis ea şi m-a lovit uşor cu palma pe umăr. Te căutăm cu toţii încă de aseară.

— Dar ce caut eu aici?

— Te-am dus la hotelul din partea opusă a pieţei. Nu aveam cum să te car tot drumul până la casa nagualului. Acum câteva minute ai fugit din cameră, şi aşa am ajuns aici.

— De ce nu ai cerut ajutorul nagualului?

— Pentru că asta este o treabă care ne priveşte numai pe mine şi pe tine. Noi doi trebuie s-o rezolvăm împreună.

Asta mi-a închis gura. Înţelegeam perfect ce spunea. I-am mai pus totuşi încă o întrebare care mă sâcâia.

— Ce ţi-am spus când m-ai găsit?

— Ai spus că fuseseşi atât de adânc cufundat în cea de a doua atenţie şi un timp atât de îndelungat, că încă nu erai în stare să raţionezi pe deplin. Tot ce-ţi doreai să faci era să dormi.

— Când mi-am pierdut coordonarea motorie?

— De-abia acum un moment. Îţi va reveni. Ştii şi tu foarte bine că atunci când intri în cea de a doua atenţie şi primeşti un considerabil şoc de energie, este absolut normal să-ţi pierzi controlul asupra centrilor vorbirii şi asupra membrelor.

— Dar tu când ţi-ai pierdut sâsâiala, Carol?

Asta a luat-o complet prin surprindere. S-a uitat lung la mine şi a început să râdă cu poftă.

— De mult timp mă tot strădui să remediez asta, a mărturisit ea. Cred că este îngrozitor de enervant să auzi o femeie în toată firea sâsâind. În plus, ţie-ţi displace teribil.

Nu-mi era deloc greu să recunosc că detestam sâsâiala ei. Don Juan şi cu mine încercaserăm să o lecuim, dar ajunseserăm la concluzia că ea nu era interesată să scape de acest defect. Sâsâiala îi dădea un farmec deosebit şi o făcea atrăgătoare în ochii multora, iar părerea lui don Juan era că ei îi plăcea acest lucru şi nu voia să renunţe la el. Să o aud vorbind fără să sâsâie era pentru mine o grozavă şi emoţionantă satisfacţie. Asta îmi demonstra că ea era capabilă şi sigură de schimbări radicale, un lucru de care nici eu şi nici don Juan nu am fost niciodată siguri.

— Ce altceva ţi-a mai spus nagualul când te-a trimis să mă cauţi? am întrebat.

— A spus că vei avea o confruntare cu cel care sfidează moartea.

Pe un ton de confidenţă i-am destăinuit lui Carol că cel care sfidează moartea era femeie. Iar ea a spus cu nonşalanţă că ştia asta.

— Cum adică ştii? am strigat eu. Nimeni nu a avut niciodată cunoştinţă de asta, în afară de don Juan. El ţi-a spus?

— Sigur că mi-a spus, a răspuns ea, neimpresionată de strigătele mele. Ceea ce ţi-a scăpat este că şi eu m-am întâlnit cu femeia din biserică. Şi asta înainte de a o întâlni tu. Am sporovăit amiabil în biserică destul de mult timp.

Eram convins că îmi spunea adevărul. Ce-mi relata era exact ceea ce ar fi făcut don Juan. Ar fi trimis-o, cu siguranţă, pe Carol în recunoaştere, pentru a putea trage unele concluzii.

— Când te-ai întâlnit cu cel care sfidează moartea? am întrebat.

— Acum vreo două săptămâni, a răspuns ea pe un ton impasibil. Pentru mine n-a fost un eveniment important. Nu aveam energie de oferit sau, cel puţin, nu genul de energie pe care-l vrea femeia aceea.

— Atunci de ce te-ai văzut cu ea? Contactul cu femeia nagual face şi el parte din înţelegerea dintre cel care sfidează moartea şi vrăjitori?

— M-am văzut cu ea, pentru că nagualul a spus că tu şi cu mine suntem interschimbabili, din nici un alt motiv. Corpurile noastre energetice au fuzionat de multe ori. Nu-ţi aminteşti? Femeia şi cu mine am vorbit despre uşurinţa cu care ne contopim. Am stat cu ea poate trei sau patru ore, până când a venit nagualul şi m-a luat de acolo.

— Aţi rămas în biserică în tot acest timp? am întrebat eu, pentru că nu-mi venea să cred că au stat acolo în genunchi trei sau patru ore, vorbind doar despre fuzionarea corpurilor noastre energetice.

— M-a luat cu ea într-o altă faţetă a intenţiei sale, a admis Carol după un moment de gândire. M-a făcut să văd cum a reuşit să scape din captivitate.

Carol mi-a relatat apoi o istorie uimitoare. A spus că, potrivit celor pe care femeia din biserică o făcuse să le vadă, toţi vrăjitorii din timpuri străvechi deveniseră, inevitabil, victimele făpturilor anorganice. Acestea, după ce îi capturau, le dădeau puterea de a fi intermediari între lumea noastră şi lumea lor, pe care oamenii o numeau infern.

Cel care sfidează moartea fusese şi el, ineluctabil, prins în mrejele făpturilor anorganice. Carol estima că, probabil, petrecuse mii de ani în captivitate, până în momentul în care fusese capabil să se transforme în femeie. Realizase că asta este singura lui cale de scăpare din acea lume în ziua în care descoperise că făpturile anorganice consideră că principiul feminin este indestructibil. Ele cred că principiul feminin are o asemenea flexibilitate şi o sferă de acţiune atât de vastă, încât indivizii care îi aparţin sunt imuni la orice fel de capcane sau înscenări şi nu pot fi reţinuţi în captivitate. Transformarea celui care sfidează moartea fusese atât de totală şi amănunţită, încât fusese imediat azvârlit afară din lumea făpturilor anorganice.

— Ţi-a spus că făpturile anorganice sunt încă pe urmele ei? am întrebat eu.

— Normal că o urmăresc încă, m-a asigurat Carol. Femeia mi-a spus că trebuie să aibă grijă în permanenţă să-şi ţină urmăritorii la distanţă.

— Ce i-ar putea face aceştia?

— Să realizeze că este bărbat şi s-o ducă din nou în captivitate, presupun. Cred că se teme de acele făpturi mai mult decât ai putea să-ţi imaginezi că este posibil să te temi de ceva.

Carol mi-a spus, cu nonşalanţă, că femeia din biserică ştia totul despre conflictul meu cu făpturile anorganice şi avea cunoştinţă de iscoada albastră.

— Ştie totul despre tine şi despre mine, a spus Carol în continuare. Şi nu pentru că i-aş fi spus eu ceva, ci pentru că ea face parte din viaţa noastră şi a vrăjitorilor dinaintea noastră. A precizat că ne-a urmărit întotdeauna pe toţi, dar pe tine şi pe mine în mod special.

Carol mi-a relatat cazurile pe care le cunoştea femeia şi în care eu şi Carol acţionaserăm împreună. În timp ce vorbea, am început să simt o nostalgie fără pereche pentru însăşi persoana care se afla în faţa mea: Carol Tiggs. Doream cu disperare s-o îmbrăţişez. Am întins braţele spre ea, dar mi-am pierdut echilibrul şi am căzut de pe bancă.

Carol m-a ajutat să mă ridic de jos şi mi-a examinat, cu îngrijorare, picioarele, pupilele ochilor, gâtul şi regiunea lombară. A spus că încă mai sufeream efectele şocului energetic. Mi-a sprijinit capul pe pieptul ei şi m-a mângâiat, ca şi cum ar fi alintat un copil care se prefăcea bolnav. După un timp, m-am simţit mai bine; am început chiar să-mi recapăt coordonarea motorie.

— Ce părere ai despre hainele cu care sunt îmbrăcată? m-a întrebat pe neaşteptate Carol. Arăt prea elegantă pentru această ocazie? Ţi se pare că sunt adecvat îmbrăcată?

Carol era întotdeauna extrem de frumos îmbrăcată. Dacă era ceva sigur în ceea ce o privea, acesta era gustul său ireproşabil în materie de îmbrăcăminte. Realitatea este că, de când o cunoşteam, între don Juan şi ceilalţi din grupul său se făcea în permanenţă haz pe seama faptului că singura ei calitate remarcabilă era talentul de a cumpăra haine frumoase şi de a le purta cu graţie şi stil. Am considerat întrebarea ei foarte ciudată şi am comentat-o.

— De ce ai putea fi nesigură în ceea ce priveşte înfăţişarea ta? Asta n-a fost niciodată o problemă pentru tine. Încerci cumva să impresionezi pe cineva?

— Încerc să te impresionez pe tine, desigur, a spus ea.

— Dar nu este momentul acum, am protestat eu. Ceea ce se întâmplă în legătură cu cel care sfidează moartea este problema importantă, nu înfăţişarea ta.

— Vei fi surprins să afli cât de importantă este înfăţişarea mea, a râs ea. Felul cum arăt esta o problemă de viaţă şi de moarte pentru noi amândoi.

— Ce tot spui? Îmi aminteşti de modul în care nagualul a pregătit întâlnirea mea cu cel care sfidează moartea. Aproape că m-a scos din minţi cu vorbăria lui misterioasă.

— A fost vorbăria lui misterioasă justificată? a întrebat Carol cu o expresie extrem de serioasă.

— Cu siguranţă, a fost justificată, am recunoscut eu.

— Aşa este şi înfăţişarea mea. Fă-mi acest hatâr. Spune-mi, cum mă găseşti? Plină de farmec sau lipsită de farmec, atrăgătoare, comună, respingătoare, obositoare, autoritară şi dominantă?

M-am gândit puţin şi mi-am stabilit aprecierea. O consideram deosebit de fermecătoare. Situaţia era stranie pentru mine. Nu mă gândisem niciodată conştient la farmecul ei.

— Găsesc că eşti extraordinar de frumoasă, i-am spus. De fapt, eşti de-a dreptul superbă.

— Atunci, înseamnă că înfăţişarea mea este cea potrivită, a oftat ea.

Încercam să ghicesc care puteau fi intenţiile ei, când a vorbit din nou.

— Cum a fost în tovărăşia celui care sfidează moartea?

I-am relatat, pe scurt, întâmplările prin care trecusem, referindu-mă mai ales la primul vis. Am spus că eram de părere că cel care sfidează moartea mă făcuse să văd oraşul acela, dar într-un alt moment, din trecut.

— Dar asta nu este posibil, a izbucnit ea. În univers nu există trecut sau viitor. Există numai momentul prezent.

— Ştiu precis că era în trecut, am spus eu. Biserica era aceeaşi, dar oraşul arăta altfel.

— Gândeşte-te o clipă, a insistat ea. În univers există numai energie, iar energia cunoaşte doar imediatul, un nesfârşit şi permanent moment prezent.

— Atunci, ce crezi că s-a întâmplat cu mine, Carol?

— Cu ajutorul celui care sfidează moartea ai trecut prin cea de a patra poartă a visatului, a spus ea. Femeia din biserică te-a luat cu ea în visul ei, în intenţia ei. În vizualizarea acestui oraş de către ea. Evident, ea l-a vizualizat în trecut şi acea vizualizare este încă intactă în mintea ei. Tot acolo trebuie să se afle şi vizualizarea actuală a oraşului.

După o tăcere prelungită, Carol mi-a mai pus o întrebare.

— Ce altceva a mai făcut femeia cu tine?

I-am povestit despre cel de-al doilea vis, cel despre oraş, aşa cum este el în ziua de azi.

— Ei, vezi! a zis ea. Femeia nu numai că te-a dus în intenţia sa trecută, ci te-a ajutat şi mai mult în trecerea prin cea de a patra poartă, făcându-ţi corpul energetic să se deplaseze într-un alt loc, care există astăzi doar în intenţia ei.

S-a oprit, apoi m-a întrebat dacă femeia din biserică îmi explicase ce

înseamnă să intenţionezi în cea de a doua atenţie, dar nu-mi aduceam aminte să-mi fi şi explicat ce înseamnă. Carol se referea la concepte despre care don Juan nu vorbise niciodată.

— Unde ai aflat toate aceste idei noi? am întrebat eu, minunându-mă sincer de cât de clar îi era totul.

Pe un ton neutru, Carol m-a încredinţat că femeia din biserică îi explicase o mulţime de lucruri în legătură cu toate aceste aspecte complicate.

— Acum, intenţionăm în cea de a doua atenţie, a spus ea în continuare. Femeia din biserică ne-a făcut să adormim; tu — aici, iar eu — în Tucson. Iar apoi, am adormit din nou în vis. Dar tu nu-ţi aminteşti nimic despre această parte, pe când eu, da. Este vorba despre secretul poziţiilor gemene. Adu-ţi aminte ce ţi-a spus femeia; cel de al doilea vis este intenţionare în cea de a doua atenţie: singura modalitate de a trece prin cea de a patra poartă a visatului.

După o pauză mai lungă, timp în care nu am putut să articulez nici măcar o vorbă, Carol mi-a spus:

— Cred că femeia din biserică ţi-a făcut, de fapt, un dar, deşi nu voiai să primeşti vreunul. Darul ei a fost să-şi adauge energia proprie la a noastră pentru a ne putea mişca înainte şi înapoi pe energia actuală a universului.

Am început să freamăt de emoţie. Cuvintele lui Carol veneau exact la momentul potrivit. Ea definise, pentru mine, ceva ce eu considerasem cu neputinţă de definit, deşi nu ştiam ce anume. Dacă m-aş fi putut mişca, aş fi sărit s-o îmbrăţişez. Zâmbea extaziată, în timp ce eu peroram agitat despre cât de semnificative erau spusele ei pentru mine. Am comentat retoric că don Juan nu-mi spusese niciodată ceva similar.

— Poate că nu ştie, a spus Carol, nu pe un ton denigrator, ci conciliator.

N-am contrazis-o. Am rămas un timp tăcut, ciudat de golit de gânduri. Apoi gândurile şi cuvintele s-au revărsat din mine ca o erupţie vulcanică. Prin piaţă circulau tot felul de oameni şi, din când în când, unii se uitau lung la noi sau se opreau în faţa noastră să ne privească. Trebuie să fi oferit un tablou de tot dragul: Carol Tiggs sărutându-mi şi mângâindu-mi faţa, în timp ce eu peroram fără oprire despre claritatea explicaţiilor ei şi despre întâlnirea mea cu cel care sfidează moartea.

Când am fost în stare să merg, Carol m-a condus, prin piaţă, la unicul hotel din oraş. M-a asigurat că nu aveam încă destulă energie ca să pot merge până la casa lui don Juan, dar că toţi cei de acolo ştiau unde ne aflăm.

— De unde ar putea să ştie unde ne aflăm? am întrebat eu.

— Nagualul este un vrăjitor experimentat şi foarte abil, a răspuns ea, râzând. El mi-a spus că, dacă te găsesc zdrobit din punct de vedere energetic, să te duc la hotel şi să nu risc să traversez tot oraşul, târându-te după mine.

Cuvintele ei, dar în special zâmbetul cu care le-a însoţit, m-au făcut să mă simt atât de uşurat, încât am mers mai departe într-o stare de beatitudine. Am dat colţul îndreptându-ne către intrarea hotelului, care se afla la câţiva paşi în josul străzii, chiar în faţa bisericii. Am trecut prin holul mohorât şi am urcat scările de beton până la etajul întâi, unde am intrat imediat într-o cameră neospitalieră, pe care n-o mai văzusem niciodată. Carol spunea că mai fusesem acolo; totuşi, nu-mi aminteam deloc nici de hotel, nici de cameră. Însă eram atât de obosit, că nu eram în stare să mă gândesc la asta. M-am prăbuşit, pur şi simplu, pe pat, cu faţa în jos. Tot ce-mi doream era să dorm, însă eram prea surescitat. Erau prea multe puncte neclare, deşi totul părea să fie în bună ordine. Am fost străbătut brusc de un val de excitaţie nervoasă şi m-am ridicat în şezut.

— Eu nu ţi-am spus că nu am acceptat darul celui care sfidează moartea, am zis, privind-o pe Carol. Cum de-ai ştiut ce-am făcut?

— Oh, chiar tu mi-ai spus, a protestat ea, aşezându-se lângă mine. Erai aşa de mândru de asta. A fost prima propoziţie care ţi-a ieşit din gură, când te-am găsit.

Acesta era, până în acel moment, singurul răspuns care nu prea mă satisfăcea. Ceea ce relata ea nu părea să fie declaraţia mea.

— Cred că nu ai înţeles cum trebuie spusele mele, i-am zis. Pur şi simplu, nu doream să capăt nimic ce m-ar fi putut abate de la ţelul său.

— Vrei să spui că nu te simţeai mândru de a fi refuzat?

— Nu. Nu mă simţeam în nici un fel. Nu mai sunt capabil să simt nimic în afară de teamă.

Mi-am întins picioarele şi mi-am pus capul pe pernă. Simţeam că, dacă închid ochii sau încetez să vorbesc, voi adormi pe loc. I-am povestit lui Carol cum discutasem cu don Juan, la începutul relaţiei mele cu el, despre motivul său mărturisit de a rămâne pe calea luptătorilor. Spusese că teama îl menţinea pe linia dreaptă şi de ce se temea cel mai mult era să piardă nagualul, abstractul, spiritul.

— În comparaţie cu a pierde calitatea de nagual, moartea este un fleac, spusese el cu o notă de autentică pasiune în voce. Teama mea de a pierde nagualul este singurul suport real pe care îl am, pentru că fără el aş fi într-o stare mai rea decât dacă aş fi mort.

I-am spus lui Carol că atunci îl contrazisesem imediat pe don Juan şi mă lăudasem că, întrucât sunt imun faţă de teamă, dacă este să rămân în graniţele unei căi unice pe care s-o urmez, forţa motrice, în cazul meu, trebuie să fie iubirea.

Don Juan replicase că, atunci când se producea adevărata consacrare, teama este singura stare care are sens pentru un luptător. În sinea mea, îl antipatizasem în momentul acela pentru ceea ce credeam că este tăinuita sa îngustime de vederi.

— Iată că am ajuns din nou în aceeaşi situaţie, i-am spus lui Carol, şi

uită-te la mine acum. Pot să jur că ceea ce mă impulsionează şi mă ţine în linia de acţiune este teama de a pierde nagualul.

Carol se uita fix la mine, cu o privire ciudată, pe care n-o văzusem niciodată la ea.

— Îmi permit să te contrazic, a spus ea încet. Frica nu-i nimic în comparaţie cu afecţiunea. Frica te face să fugi nebuneşte; iubirea te face să te mişti inteligent.

— Ce tot spui acolo, Carol Tiggs? Au ajuns acum vrăjitorii să fie nişte îndrăgostiţi?

N-a răspuns. S-a întins lângă mine şi şi-a pus capul pe umărul meu. Am rămas acolo aşa, în tăcere, în camera aceea ciudată şi neospitalieră, un timp îndelungat.

— Eu simt ce simţi tu, a spus Carol brusc. Acum, încearcă tu să simţi ce simt eu. Poţi s-o faci. Dar hai s-o facem pe întuneric.

Şi-a întins braţul în sus şi a stins lumina de deasupra patului. Dintr-o zvâcnitură m-am ridicat în poziţia şezând. Mă trecuse un fior de teamă ca un curent electric. Imediat ce Carol stinsese lumina, în cameră se făcuse întuneric ca noaptea. Pradă unei mari agitaţii, am întrebat-o pe Carol care este cauza fenomenului.

— Încă nu eşti pe deplin restabilit, a spus ea pe un ton liniştitor. Ai avut parte de o confruntare de proporţii monumentale. Cufundarea atât de profundă în cea de a doua atenţie te-a lăsat puţin cam zdrobit, ca să zicem aşa. Sigur că este ziuă, dar ochii tăi nu se pot încă ajusta cum trebuie la lumina slabă din această cameră.

Mai mult sau mai puţin convins, m-am întins din nou în pat. Carol continua să vorbească, dar eu n-o ascultam. Am pipăit cearceafurile. Erau cearceafuri adevărate. Mi-am trecut mâinile pe rama patului. Era cu adevărat un pat! M-am aplecat şi mi-am trecut palmele pe dalele reci ale pardoselii. M-am dat jos din pat şi am verificat toate lucrurile din cameră şi din baie. Totul era perfect normal, absolut real. I-am spus lui Carol că, atunci când stinsese lumina, avusesem senzaţia clară că visez.

— Mai linişteşte-te, a spus ea. Termină cu prostiile astea de investigaţii şi vino în pat să te odihneşti.

Am dat la o parte draperiile de la fereastra care dădea în stradă. Afară era ziuă. În momentul în care am tras draperiile la loc, înăuntru s-a făcut iarăşi întuneric beznă. Carol mă ruga să mă întorc în pat. Îi era teamă că aş putea să fug şi să ajung iar în stradă, cum mai făcusem o dată. Avea dreptate. M-am culcat la loc în pat, fără să observ că nici măcar pentru o clipă nu-mi trecuse prin minte să arăt lucrurile cu degetul mic. Era ca şi când noţiunea îmi fusese ştearsă din memorie.

Întunericul din camera aceea de hotel era cu totul neobişnuit, îmi dădea o senzaţie delicioasă de pace şi armonie. Îmi dădea, totodată, şi o senzaţie de profundă tristeţe, o nostalgie pentru căldura sentimentelor umane, pentru

compania oamenilor. Eram mai mult decât uluit. Nu mi se mai întâmplase aşa ceva până atunci. Stăteam culcat în pat, încercând să-mi amintesc dacă nostalgia aceea era un sentiment cunoscut. Nu era. Nostalgiile care-mi erau cunoscute nu vizau compania oamenilor, ci erau abstracte; ca un fel de tristeţe pentru a nu fi reuşit să ajung la ceva nedefinit.

— Simt că-mi pierd controlul, i-am spus eu lui Carol. Acuşi o să încep să plâng de dragul oamenilor.

Credeam că ea va lua afirmaţia mea ca fiind comică. Intenţia mea fusese să fac o glumă. Dar ea n-a spus nimic; părea să fie de acord cu ceea ce spusesem. A oftat. Fiind într-o stare de spirit labilă, m-am simţit imediat cuprins de sentimentalisme. M-am întors către ea în întuneric şi am bâiguit ceva ce, într-un moment de mai mare luciditate, mi s-ar fi părut total iraţional.

— Pur şi simplu, te ador.

Vorbe de genul acesta erau de neconceput între vrăjitorii din breasla lui don Juan. Carol Tiggs era femeia nagual. Între noi doi nu erau necesare demonstraţii de afecţiune. De fapt, nici nu ştiam ce simţeam unul pentru celălalt. Fuseserăm învăţaţi de don Juan că între vrăjitori nu este nevoie şi nici timp pentru astfel de sentimente.

Carol mi-a zâmbit şi m-a îmbrăţişat. Iar eu am fost cuprins de o iubire atât de mistuitoare pentru ea, încât, involuntar, mi-au dat lacrimile.

— Corpul tău energetic înaintează pe filamentele luminoase de energie ale universului, mi-a şoptit ea la ureche. Suntem purtaţi de darul de intenţie al celui care sfidează moartea.

Aveam destulă energie pentru a înţelege ce spunea. Am întrebat-o chiar dacă ea însăşi înţelege într-adevăr ce înseamnă asta. M-a ţistuit să tac şi a continuat să-mi şoptească la ureche:

— Înţeleg foarte bine; darul pe care ţi l-a făcut cel care sfidează moartea sunt aripile intenţiei. Cu ajutorul lor noi doi ne visăm într-un alt timp. Într-un vis ce va să vie.

Am împins-o la o parte şi m-am ridicat în capul oaselor. Felul în care Carol enunţa aceste concepte vrăjitoreşti complexe mă neliniştea. Ea nu avea înclinaţie pentru o abordare serioasă a gândirii conceptuale. Deseori glumea între noi, referindu-ne la faptul că ea nu avea minte de filosof.

— Ce-i cu tine? am întrebat eu. Schimbarea asta a ta este ceva cu totul nou pentru mine: Carol vrăjitoarea filosof. Vorbeşti exact ca don Juan.

— Nu încă, a răspuns ea, râzând. Dar este pe cale să se producă. Este în curs de desfăşurare, iar, când se va întâmpla, pentru mine va fi cel mai uşor lucru din lume să fiu o vrăjitoare filosof. Vei vedea. Şi nimeni nu va putea explica asta, deoarece, pur şi simplu, se va întâmpla.

În minte mi-a sunat un clopoţel de alarmă.

— Tu nu eşti Carol! am strigat. Eşti cel care sfidează moartea şi te dai drept Carol. Ştiam eu.

Carol a râs, câtuşi de puţin tulburată de acuzaţia mea.

— Nu fi absurd, a spus. Vei rata lecţia. Am ştiut că, mai devreme sau mai târziu, vei ceda şi te vei lăsa în voia dorinţelor tale. Sunt chiar Carol, credemă. Dar acum noi doi facem ceva ce n-am mai făcut niciodată: intenţionăm în cea de a doua atenţie, aşa cum au făcut vrăjitorii din timpuri străvechi.

Nu eram convins, dar nu mai aveam energia să continuu controversa, pentru că ceva asemănător marilor vârtejuri din visatul meu începuse să mă tragă înăuntrul său. Am auzit slab vocea lui Carol, spunându-mi la ureche:

— Ne visăm pe noi înşine. Visează intenţia ta despre mine. Intenţionează-mă de aci înainte! Intenţionează-mă în viitor!

Cu un mare efort, am reuşit să-mi exprim cel mai intim gând:

— Rămâi aici cu mine pentru totdeauna — am spus cu o voce cu turaţie încetinită, ca un casetofon defect.

Ea mi-a răspuns ceva ce n-am înţeles. Voiam să râd de vocea mea, dar atunci m-a înghiţit vârtejul.

Când m-am trezit, eram singur în camera de hotel. Nu aveam idee cât de mult timp dormisem. M-am simţit extrem de dezamăgit că n-am găsit-o pe Carol lângă mine. M-am îmbrăcat în grabă şi am coborât în holul hotelului s-o caut. În plus, voiam să scap şi de starea stranie de somnolenţă care mă mai stăpânea.

La recepţie, directorul hotelului mi-a spus că tânăra care închinase camera tocmai plecase cu numai un moment înainte. Am alergat în stradă, sperând s-o ajung din urmă, dar n-am văzut-o nicăieri. Era amiază; soarele strălucea pe un cer absolut senin. Era puţin prea cald.

M-am îndreptat spre biserică. Am avut autentica, dar lipsita de emoţie, surpriză să constat că în visul meu văzusem, într-adevăr, detaliile structurii ei arhitecturale reale. Cu detaşare, mi-am asumat rolul propriului meu avocat al diavolului şi mi-am acordat beneficiul îndoielii. Poate că don Juan şi cu mine examinaserăm cândva şi partea din spate a clădirii bisericii, dar eu nu-mi mai aminteam de asta. M-am gândit la această alternativă. Nu mai conta. Planul meu de validare nu mai avea, oricum, nici un sens pentru mine. Mi-era prea somn să-mi mai pese.

De acolo, am luat-o încet către casa lui don Juan, tot în ideea de a o căuta pe Carol. Eram sigur că o voi găsi acolo, aşteptându-mă. Don Juan mi-a făcut o primire de parcă mă întorsesem din lumea celor morţi. Atât el, cât şi însoţitorii săi erau cuprinşi de o agitaţie frenetică în vreme ce mă examinau cu nedisimulată curiozitate.

— Unde ai fost? m-a întrebat don Juan.

Nu puteam înţelege care era motivul acestei agitaţii. I-am spus că petrecusem noaptea la hotelul de lângă piaţă împreună cu Carol, pentru că nu aveam suficienţă energie ca să merg tot drumul de la biserică până la casa lor, dar că ei ştiau deja acest lucra.

— Nu ştiam absolut nimic, a ripostat el tăios.

— Nu v-a spus Carol că era cu mine? am întrebat eu, cuprins de o întunecată suspiciune, care — dacă n-aş fi fost atât de obosit — mi-ar fi stârnit imediat panica.

Nu mi-a răspuns nimeni. Se uitau cercetător unul la altul. M-am întors spre don Juan şi i-am spus că impresia mea era că el o trimisese pe Carol să mă caute. Don Juan s-a plimbat un timp prin cameră fără să spună o vorbă.

— Carol Tiggs n-a fost deloc pe la noi, a spus el apoi. Iar tu lipseşti de nouă zile.

Numai starea mea de oboseală m-a făcut să nu clachez la auzul acestor ştiri. Tonul lui don Juan şi îngrijorarea manifestată de ceilalţi dovedeau cu certitudine că vorbeau serios. Dar eu eram atât de amorţit, încât n-am putut replica în nici un fel.

Don Juan mi-a cerut să le povestesc în cele mai mici amănunte ce se petrecuse între mine şi cel care sfidează moartea. Am fost extrem de surprins de cât de multe lucruri îmi aminteam şi de cât de exact puteam relata totul, în ciuda extenuării mele. Tensiunea s-a risipit în momentul de amuzament creat când le-am povestit cât de tare râsese femeia de felul prostesc în care îmi strigam în visul ei intenţia de a *vedea*.

— Arătarea lucrului cu degetul mic este o metodă mai bună, i-am spus eu lui don Juan, dar fără simţăminte recriminatorii.

Don Juan m-a întrebat dacă femeia mai avusese şi alte reacţii faţă de strigătele mele, în afară de râs. Nu-mi aminteam altceva, decât că se amuzase copios şi că făcuse o remarcă referitor la cât de mult o antipatiza el.

— N-o antipatizez, a protestat don Juan. Doar că nu-mi place coerciţia vrăjitorilor din vechime.

Adresându-mă tuturor, am spus că mie personal îmi plăcuse imens, şi fără nici un fel de rezerve, femeia. Şi că simţisem pentru Carol Tiggs o iubire cum nu credeam că aş fi putut să simt vreodată pentru cineva. Nu părea să le facă plăcere ceea ce spuneam. Se uitau unii la alţii, ca şi când aş fi înnebunit, aşa, dintr-o dată. Am vrut să spun mai mult, să mă explic. Dar don Juan — după părerea mea, doar ca să mă oprească să mai bâigui tâmpenii — m-a târât, pur şi simplu, afară din casă, ducându-mă înapoi la hotel.

Acelaşi director, cu care vorbisem mai devreme, a ascultat cu amabilitate cum i-am descris-o pe Carol Tiggs, dar a negat categoric că ne-ar fi văzut, pe ea sau pe mine, vreodată. Le-a chemat chiar şi pe cameriste; acestea au întărit spusele sale.

— Ce pot să însemne toate astea? s-a întrebat don Juan cu glas tare. Întrebarea părea să fie adresată sieşi. M-a condus încetişor afară din hotel. Să plecăm din locul ăsta blestemat, a spus.

Ajunşi în stradă, mi-a poruncit să nu mă întorc ca să mă uit la hotel sau la biserica de peste drum, ci să-mi ţin privirea în jos. Mi-am îndreptat ochii

către pantofi şi, dintr-o dată, am realizat că nu mai eram îmbrăcat cu hainele lui Carol, ci cu ale mele. Totuşi, oricât m-am străduit, nu mi-am putut aminti când mi-am schimbat îmbrăcămintea. Mi-am închipuit că asta trebuie să se fi întâmplat atunci când mă trezisem în camera de hotel şi când, probabil, mă îmbrăcasem cu propriile mele haine, deşi faptul nu era consemnat în memorie.

Mergând aşa, am ajuns în piaţă. Înainte de a o traversa, pentru a o lua pe drumul către casa lui don Juan, i-am expus problema în legătură cu hainele. El îşi clătina ritmic capul, ascultând cu atenţie fiecare cuvinţel. Apoi s-a aşezat pe o bancă şi, pe un ton ce exprima o autentică îngrijorare, m-a avertizat că, pentru moment, nu aveam cum să ştiu ce se petrecuse în cea de a doua atenţie între femeia din biserică şi corpul meu energetic. Interludiul meu cu acea Carol Tiggs de la hotel fusese doar vârful vizibil la aisbergului.

— Este înspăimântător când te gândeşti că ai fost în cea de a doua atenţie timp de nouă zile, a continuat don Juan. Pentru cel care sfidează moartea nouă zile sunt doar o secundă, dar pentru noi sunt o eternitate. Înainte de a putea să protestez, să explic sau să spun ceva, m-a oprit zicând: Gândeşte-te la asta. Dacă încă nu-ţi poţi aminti toate câte te-am învăţat şi le-am făcut cu tine în cea de a doua atenţie, imaginează-ţi cât de considerabil mai mare trebuie să fie dificultatea de a-ţi aminti ceea ce te-a învăţat şi ce a făcut cu tine cel care sfidează moartea. Eu te-am făcut doar să treci în alt nivel de conştiinţă; cel care sfidează moartea te-a făcut să treci în alte universuri.

Mă simţeam umil şi învins. Don Juan şi cei doi însoţitori ai săi m-au îndemnat să fac un efort titanic şi să încerc să-mi amintesc când anume îmi schimbasem hainele. Nu puteam să-mi amintesc. În mintea mea nu mai era nimic: nici sentimente, nici amintiri. Cumva, eram în totalitate prezent acolo, în acel loc, cu ei.

Agitaţia lui don Juan şi a celor doi însoţitori ai săi a atins paroxismul. Nu-l mai văzusem niciodată atât de deconcertat. În tot ce făcea sau spunea era întotdeauna o notă de umor, ca şi când el însuşi nu s-ar fi luat prea în serios. Nu şi de data asta însă.

Am încercat din nou să mă gândesc, să-mi amintesc ceva ce ar fi putut să clarifice toate astea; şi din nou nu am reuşit, dar nu m-am simţit învins; am fost cuprins de un neverosimil optimism. Simţeam că totul decurge aşa cum trebuie.

Îngrijorarea declarată a lui don Juan consta în faptul că nu ştia nimic despre visatul pe care-l făcusem cu femeia din biserică. Pentru el crearea în vis a existenţei unui hotel, a unui oraş, a unei Carol Tiggs, constituia numai o mostră a măiestriei vrăjitorilor din vechime într-ale visatului, posibilităţile totale ale acesteia depăşind imaginaţia umană. Don Juan şi-a deschis larg braţele şi a zâmbit, în sfârşit, cu obişnuita desfătare.

— Putem doar deduce că femeia din biserică ţi-a arătat cum s-o faci, a

spus el rar şi tărăgănat. Va fi pentru tine o misiune titanică să faci inteligibilă o manevră incoprehensibilă. A fost o mutare iscusită pe tabla de şah, efectuată de cel care sfidează moartea sub înfăţişarea femeii din biserică. Ea s-a folosit de corpul energetic al lui Carol şi al tău pentru a se propulsa şi a-şi rupe lanţurile. Te-a obligat să-ţi onorezi oferta de a-i da energie gratis.

Ceea ce spunea nu avea nici un sens pentru mine; după câte se părea însă, avea o mare importanţă pentru cei doi însoţitori ai săi. Aceştia au devenit extrem de agitaţi. Adresându-se lor, don Juan a explicat că cel care sfidează moartea şi femeia din biserică erau expresii diferite ale aceleiaşi energii, femeia din biserică fiind cea mai puternică şi mai complexă din cele două. Preluând controlul, s-a folosit de corpul energetic al lui Carol Tiggs într-o manieră absconsă şi rău intenţionată, asemănătoare acţiunilor vrăjitorilor din vechime, şi o crease pe Carol Tiggs de la hotel, o Carol Tiggs ce era doar rezultatul intenţiei. Don Juan a adăugat că femeia şi Carol ajunseseră, probabil, la un fel de înţelegere privind schimbul energetic în timpul întâlnirii lor.

În acel moment a părut că don Juan a fost străfulgerat de un gând. I-a fixat cu o expresie de incredulitate pe cei doi însoţitori ai săi. Aceştia se uitau când la el, când unul la celălalt. Am fost sigur că nu căutau doar o încuviinţare, pentru că păreau să fi ajuns, la unison, la aceeaşi concluzie.

— Toate speculaţiile noastre sunt zadarnice, a spus don Juan pe un ton calm şi egal. Cred că nu mai există nici o Carol Tiggs. Şi nu mai există nici vreo femeie în biserică. Cele două s-au unificat şi au zburat pe aripile intenţiei, după părerea meă, în viitor. Motivul pentru care Carol Tiggs, cea din hotel, era atât de preocupată de înfăţişarea ei este acela că, de fapt, ea era femeia din biserică ce te făcea să visezi o Carol Tiggs de o cu totul altă factură, o Carol Tiggs infinit mai puternică. Nu-ţi aminteşti ce ţi-a spus? „Visează intenţia ta despre mine. Intenţionează-mă în viitor."

— Ce înseamnă acest lucru, don Juan? am întrebat eu uluit.

— Înseamnă că cea care sfidează moartea a văzut calea prin care se poate elibera total. A profitat de ocazia pe care i-ai oferit-o tu. Destinul tău este destinul ei.

— Cum adică, don Juan?

— Prin intermediul lui Carol Tiggs. Dar nu-ţi face griji în privinţa lui Carol, a adăugat el, înainte de a apuca eu să-mi exprim temerile. Are capacitatea să facă această manevră şi multe alte lucruri, pe deasupra.

Simţeam cum mă apasă nemărginirea cu toată strivitoarea ei greutate. Am avut un moment de luciditate şi l-am întrebat pe don Juan:

— Care va fi rezultatul tuturor acestor lucruri?

Nu mi-a răspuns imediat. M-a privit lung şi scrutător din creştet până-n tălpi. Apoi a vorbit rar, formulându-şi cu grijă frazele:

— Darul celui care sfidează moartea constă din posibilităţi nelimitate

pentru visat. Una dintre acestea a fost s-o visezi pe Carol Tiggs într-un alt timp şi într-o altă lume; o lume mai vastă, deschisă, fără limite, o lume unde chiar şi imposibilul poate fi posibil. Asta implică nu numai faptul că vei trăi toate aceste posibilităţi, ci că, într-o bună zi, le vei şi înţelege.

S-a ridicat şi am pornit în tăcere către casa lui. Gândurile îmi alergau nebuneşte. De fapt, nu erau gânduri, ci imagini, un amestec de amintiri despre femeia din biserică şi despre Carol Tiggs, vorbindu-mi în întunericul camerei de hotel. De vreo două ori era cât pe-aci să reuşesc să condensez aceste imagini într-un simţământ real al eului meu normal, dar a trebuit să renunţ — nu aveam destulă energie pentru aşa ceva.

Înainte de a ajunge acasă, don Juan s-a oprit şi s-a întors cu faţa spre mine. M-a scrutat din nou atent cu privirea, ca şi când ar fi căutat anumite indicii în trupul meu. Atunci m-am simţit obligat să clarific lucrurile într-o problemă în care credeam că se înşela foarte tare.

— La hotel am fost cu Carol Tiggs cea adevărată, am spus eu. Pentru o clipă, chiar eu însumi am crezut că era cea care sfidează moartea, dar, după ce am analizat cu atenţie totul, nu mai pot să mă menţin lă această părere. A fost, într-adevăr, Carol. Într-un mod inexplicabil şi teribil ea a fost prezentă în acel hotel, la fel cum am fost şi eu însumi.

— Bineînţeles că a fost Carol, a încuviinţat don Juan. Dar nu Carol pe care o cunoaştem noi doi. Ci o Carol din vis, aşa cum ţi-am spus, o Carol creată numai din intenţie. Tu ai ajutat-o pe femeia din biserică să ţeasă visul cu pricina. Măiestria ei a constat în a transforma visul într-o realitate completă: arta vrăjitorilor din vechime, cel mai înfricoşător lucru care există. Ţi-am spus eu că vei avea parte de lecţia ce va încununa tot studiul tău din domeniul visatului, nu-i aşa?

— Ce crezi că s-a întâmplat cu Carol Tiggs? am întrebat.

— Carol Tiggs a dispărut, a răspuns el. Dar într-o zi o vei descoperi pe noua Carol Tiggs, cea din camera de hotel din vis.

— Cum adică a dispărut?

— Nu mai există pe lume, a spus el.

Am simţit un val de nervozitate străbătându-mi plexul solar. Mă trezeam. Conştiinţa de sine începuse să-mi redevină familiară, dar încă nu aveam control deplin asupra ei. Începuse totuşi să străbată prin ceaţa visului; mai întâi, ca un amalgam între necunoaşterea celor ce se petreceau şi presimţirea că nemărginirea se afla foarte aproape. Probabil că aveam o expresie de neîncredere, pentru că don Juan a adăugat pe un ton ferm:

— Acesta este visatul. Ar fi trebuit să ştii că tranzacţiile încheiate în cadrul lui sunt definitive. Carol Tiggs nu mai există.

— Dar unde credeţi că s-a dus, don Juan?

— Acolo unde s-au dus vrăjitorii din vremuri străvechi. Ţi-am spus că darul celui care sfidează moartea constă din posibilităţi nelimitate de visat. Tu n-ai vrut nimic concret, aşa că femeia din biserică ţi-a dat un dar

abstract: posibilitatea de a *z*bura pe aripile intenţiei.

— ----------